Humaudogsmal 2

BETÆNKNING

AFGIVET AF

FISKERIKOMMISSIONEN

AF 27. JUNI 1961

DET JURIDISKE LABORATORIUM VED KØBENHAVNS UNIVERSITET

ex. 2

BETÆNKNING NR. 444

1967

AARHUUS STIFTSBOGTRYKKERIE AS 884.66

OVERSIGT OVER INDHOLDET

Side

Indledning 5

Underkommissionen om saltvandsfiskeriloven m. v. 11

Underkommissionen om ferskvandsfiskeriloven m. v. 13

Underkommissionen om fiskerigrænser 14

Underkommissionen om afsætningsforhold og propaganda samt kvalitetsproblemer 15

1. Revision af loven om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer 15
2. Fiskepropaganda 16
3. Hensigtsmæssigheden af de anvendte afsætningsformer for fisk 16
4. Fastsættelse af ensartede sorteringsregler for fisk 17
5. Etablering af en autorisationsordning for fiskeeksportører 17
6. Revision af loven om ind- og udførsel af fisk 18
7. Eventuel ændring i eksportudvalgets sammensætning 18
8. Fiskeriattachéordningen 19
9. De europæiske markedsdannelsers indflydelse på fiskeeksporten 20
10. Eventuel ændring af de nuværende former for førstehåndsafsætning af fisk 21
11. Færøernes og Grønlands fiskeeksport 21
12. Emballage til forsendelse og opbevaring af fersk fisk 21

Underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m. 23

1. Undersøgelse af erhvervsfiskeriets rentabilitet 23
2. Fiskeriets skatteproblemer 24
   a. Fradrag for kostudgifter og søudstyr 24
   b. Afskrivning af kurstab som en driftsudgift 25
   c. Afskrivningsregler for ørreddambrug 25
   d. Forskudsvis afskrivning ved indgåelse af kontrakter om bygning af fiskerfartøjer 26
   e. Andre skatteproblemer 27
3. Afgifter på fiskeriets driftsmidler 28
4. Fritagelse for betaling af afgifter af afgiftspligtige tobaksvarer samt spiritus 28
5. Nedsættelse af lejeafgiften på Decca-anlæg benyttet i fiskerfartøjer 30
6. Mindstepriser ved førstehåndsomsætning af fisk 30
7. Metoder til førstehåndssalg af fisk 35
8. Fiskeriets finansieringsforhold 36
9. Eventuel reorganisering af fiskeristatistikken samt tilvejebringelse af en produktionsstatistik 40
10. Forslag om etablering af en investerings-, selvpensionerings- og reguleringsfond for fiskere 40
11. Statstilskud til fiskerierhvervet 40
12. De af fiskerierhvervet betalte afgifter i statshavne 41
13. Oplysninger i radioen om fiskepriser 41

Underkommissionen om fiskerikontrollen 42

Underkommissionen om redningstjenesten m. v. 43

Underkommissionen om fiskeriets driftsformer m. m. 44
1. Fjernfiskeri (herunder forholdet til Færøerne og Grønland) og fiskeriforsøg 44
2. Etablering af et redskabslaboratorium 45
3. Havneforholdene 45
4. Tilgangen til fiskerierhvervet og uddannelse af unge fiskere 46
5. Gennemførelse af en konsulentordning for fiskere 46
6. Etablering af en sygelønsordning for fiskere 47

Bilag 49

Bilagsfortegnelse 151

Emnefortegnelse 153

INDLEDNING

En af Dansk Fiskeriforening fremsat anmodning om nedsættelse af en kommission til overvejelse af ændringer i loven om saltvandsfiskeri gav anledning til, at daværende fiskeriminister A. C. Normann indledte forhandlinger med fiskerierhvervets hovedorganisationer med henblik på, om der måtte være ønsker om, at også andre af fiskerierhvervets problemer blev behandlet i en kommission.

Da det viste sig, at dette var tilfældet, blev der den 27. juni 1961 efter regeringens bestemmelse nedsat en kommission med den opgave at foretage en indgående undersøgelse af fiskeriets forhold med henblik på at fastlægge de retningslinier, ad hvilke man i de kommende år skulle søge fiskeriet fremmet. Kommissionen blev anmodet om at overveje sådanne lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger, som kunne støtte og udvikle fiskeriet, og herunder behandle alle sådanne driftsmæssige, økonomiske, retslige og tekniske problemer inden for fiskeriet, som det skønnedes ønskelige nærmere at få belyst.

Det blev oprindeligt besluttet at sammensætte kommissionen som følger:

Formand: Fiskeriministeren.

Fiskeriministeriet: 3 repræsentanter.

Udenrigsministeriet Statsministeriet Handelsministeriet Ministeriet for offentlige arbejder Landbrugsministeriet Ministeriet for Grønland	hver 1 repræsentant

Endvidere 1 repræsentant for hvert af folketingets udvalgsberettigede partier.

Dansk Fiskeriforening: Formand og næstformand.

Vestjysk Fiskeriforening: Formand og næstformand.

Danmarks Fiskehandels- og Havfiskeriforening Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark Danske Fiskefiletfabrikkers Eksportforening Fladfisk-Filetforeningen De samvirkende danske Andelsfiskesalgsforeninger Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri	hver 1 repræsentant

I overensstemmelse hermed havde fiskerikommissionen ved sin nedsættelse følgende repræsentation:

Fiskeriminister A. G. Normann, formand.

Departementschef B. Dinesen, næstformand, udpeget af fiskeriministeren.

Kontorchef G. L. Mourier, udpeget af fiskeriministeren.

Kontorchef J. Nørgaard, udpeget af fiskeriministeren.

Fhv. fiskeriminister Chr. Christiansen, M. F., udpeget af socialdemokratiets folketingsgruppe.

Folketingsmand, gårdejer Kristen Østergaard, udpeget af venstres folketingsgruppe.

Folketingsmand, toldforvalter Hans Baagø, udpeget af det konservative folkepartis folketingsgruppe.

Folketingsmand, statsrevisor Aage Fogh, udpeget af det radikale venstres folketingsgruppe.

Folketingsmand, landssekretær Holger Vivike, udpeget af socialistisk folkepartis folketingsgruppe.

Professor, dr. jur. Max Sørensen, udpeget af udenrigsministeriet.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen, udpeget af statsministeriet.
Ekspeditionssekretær S. Kirkman-Møller, udpeget af handelsministeriet.
Fuldmægtig Poul Andersen, udpeget af ministeriet for offentlige arbejder.
Ekspeditionssekretær J. Graff Nielsen, udpeget af landbrugsministeriet.
Kontorchef Kaj Budde Lund, udpeget af ministeriet for Grønland.
Fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard, Dansk Fiskeriforening.
Fiskeskipper Adolf Jørgensen, Dansk Fiskeriforening.
Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen, Vestjysk Fiskeriforening.
Fiskeauktionsmester Albert Steen, Vestjysk Fiskeriforening.
Direktør A. M. Vendsyssel, udpeget af Danmarks Fiskehandels- og Havfiskeriforening.
Direktør Orla Davidsen, udpeget af Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri.
Fiskehandler Kai Schilder Knudsen, udpeget af Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere.
Fiskeriejer H. Reinholdt Rasmussen, udpeget af Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark.
Direktør Axel Jensen, udpeget af Danske Fiskefiletfabrikkers Eksportforening.
Direktør I. C. G. Dyekjær, udpeget af Fladfisk-Filetforeningen.
Fisker Ludvig Pedersen, udpeget af De samvirkende danske Andelsfiskesalgsforeninger.
Forretningsfører Viggo Mathiasen, udpeget af Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri.

Som sekretær udpegedes:

Ekspeditionssekr. J. Hertoft begge
Fuldmægtig J. F. Simony fiskeriministeriet

Dansk Fiskeriforening rejste i skrivelse af 31. maj 1961 spørgsmålet om at få beskikket en repræsentant med speciel indsigt i indvandsfiskeriets forhold, men dette ønske blev ikke imødekommet bl. a. under hensyn til, at der under kommissionens behandling af de spørgsmål, som særlig vedrørte indvandene, ville blive adgang til at tilkalde specielle sagkyndige vedrørende disse farvandsområder.

Efter stiftelsen af Dambrugerforeningen den 20. september 1961 udvidedes kommissionen med 1 repræsentant for denne forening, nemlig fiskeriejer Axel F. Jensen, Skelhøje.

Som følge af personændringer i bestyrelsen for Dansk Fiskeriforening ønskede foreningen i oktober 1962 sig ikke længere repræsenteret i fiskerikommissionen ved sin hidtidige formand og næstformand, og nybesættelser blev herefter foretaget således, at den nye formand og næstformand blev medlemmer af kommissionen, men samtidig blev den afgåede formand og næstformand af fiskerikommissionens formand opfordret til at fortsætte som medlemmer af kommissionen.

Efter stedfunden forhandling med Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening fik disse foreninger endvidere den 7. december 1962 beskikket yderligere hver 1 repræsentant i kommissionen, og samtidig blev denne suppleret med lederen af Fiskeriministeriets Industritilsyn, forstanderen for Fiskeriministeriets Forsøgslaboratorium og direktøren for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser.

Kommissionens medlemstal var herved forøget fra oprindelig 27 til 35 medlemmer.

Efter fiskeriministerskiftet i 1964 blev departementschef J. Nørgaard den 10. november 1964 beskikket til formand for kommissionen i stedet for fhv. fiskeriminister A. C. Normann.

Fiskeriministeriets repræsentation blev herved formindsket med 1 medlem, og var i forvejen blevet reduceret, da kontorchef G. L. Mourier fik ansættelse i Dansk Fiskeriforening og siden marts 1963 har repræsenteret denne forening i kommissionen.

I øvrigt er der siden fiskerikommissionens nedsættelse i repræsentationen for folketingsgrupperne, ministerierne og organisationerne sket følgende ændringer:

Socialdemokratiets folketingsgruppe:
Som følge af fhv. fiskeriminister Chr. Christiansens sygdom blev den 13. marts 1962 folketingsmand Peter Nielsen udpeget som stedfortræder for Chr. Christiansen og modtog beskikkelse som medlem af kommissionen den 21. marts 1963, efter at Chr. Christiansen var afgået ved døden.

Det konservative folkepartis folketingsgruppe:

Folketingsmand, forstander J. Hindkjær Pedersen blev den 10. november 1964 beskikket i stedet for toldforvalter H. Baagø, der havde bedt sig fritaget for hvervet.

Det radikale venstres folketingsgruppe:

Fhv. fiskeriminister A. C Normann blev ved sin fratræden som formand for fiskerikommissionen den 10. november 1964 beskikket som medlem i stedet for statsrevisor Aage Fogh.

Ministeriet for offentlige arbejder:

Den 21. december 1964 beskikkedes fuldmægtig Carl Veng i stedet for fg. kontorchef Poul Andersen.

Dansk Fiskeriforening:

Fiskeskipperne Henry Sørensen og Knud Andersen beskikkedes den 5. oktober 1962, og ved udvidelsen af foreningens repræsentation den 7. december 1962 blev daværende direktør K. Enevoldsen beskikket som medlem. Sidstnævnte fritoges for hvervet den 21. marts 1963 og afløstes, som foran nævnt, af kontorchef G. L. Mourier.

Vestjysk Fiskeriforening:

Ved udvidelsen af foreningens repræsentation den 7. december 1962 blev forretningsfører P. Munk-Madsen, Klitmøller, beskikket som medlem. Efter anmodning fritoges fiskeauktionsmester Albert Steen den 10. november 1964 for hvervet som medlem, og i stedet beskikkedes fiskeskipper Jørgen Hejlesen, Hirtshals.

Danmarks Fiskehandels- og Havfiskeriforening.

(der den 31. august 1963 ændrede sit navn til *Danmarks Fiskeeksportørforening) :*

Efter at direktør A. M. Vendsyssel var afgået ved døden, blev foreningens daværende næstformand fiskeeksportør Ejner Petersen, Esbjerg, den 22. marts 1962 beskikket som medlem, indtil foreningens nye formand, direktør W. Bamberger, fra den 13. september 1962 overtog hvervet som foreningens repræsentant.

Foreningen for Danmarks Fiske-Konserves-industri:

Under 11. februar 1966 fritoges direktør Orla Davidsen efter anmodning for hvervet som medlem og samtidig beskikkedes direktør Harald Sørensen.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark:

Efter anmodning fritoges fiskeriejer H. Reinholdt Rasmussen den 12. juni 1963 som medlem, og samtidig beskikkedes grosserer A. Bjerregaard Nielsen, Silkeborg.

Fladfisk-Filetforeningen:

Foreningen ændrede i overensstemmelse med en generalforsamlingsbeslutning den 11. juni 1964 sit navn til *Dansk Fiskeindustriforening,* men uden at der skete ændringer i foreningens repræsentation i fiskerikommissio-

Dambruger foreningen:

Efter anmodning fritoges fiskeriejer Axel F. Jensen den 5. oktober 1962 som medlem af kommissionen og afløstes af fiskeriejer Mogens Hansen, Tykskov.

Foreningen for funktionærer i fiskerikontrollen, rednings- og havundersøgelsesskibene

har gentagne gange ansøgt om at blive direkte repræsenteret i fiskerikommissionen, men samtlige anmodninger herom er blevet afslået, idet der dog er givet foreningen tilsagn om, at den skulle blive repræsenteret ved møder, hvor fiskerikontrollens forhold ville komme til behandling.

Ved sin udtræden af fiskeriministeriet den 1. maj 1965 ophørte fuldmægtig J.F. Simony at fungere som sekretær for fiskerikommissionen, idet han dog fuldførte arbejdet som sekretær i underkommissionen vedrørende fiskeriets driftsformer m. v., hvilken underkommission afgav indstilling til hovedkommissionen den 17. december 1965.

På grund af sygdom var fiskeskipper Adolf Jørgensen forhindret i at deltage i kommissionens afsluttende arbejde og i at underskrive betænkningen, og 24. august 1966 afgik fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard ved døden.

Ved fiskerikommissionens afslutning havde denne herefter følgende sammensætning:

Departementschef J. Nørgaard, formand.
Fhv. departementschef B. Dinesen, næstformand, udpeget af fiskeriministeren.
Civilingeniør P. F. Jensen, udpeget af fiskeriministeren.
Professor, civilingeniør F. Bramsnæs, udpeget af fiskeriministeren.
Direktør, dr. phil. E. Bertelsen, udpeget af fiskeriministeren.
Folketingsmand Peter Nielsen, udpeget af socialdemokratiets folketingsgruppe.
Folketingsmand, gårdejer Kristen Østergaard, udpeget af venstres folketingsgruppe.
Folketingsmand, forstander J. Hindkjær Pedersen, udpeget af det konservative folkepartis folketingsgruppe.
Fhv. minister, folketingsmand A. C. Normann, udpeget af det radikale venstres folketingsgruppe.
Folketingsmand, landssekretær Holger Vivike, udpeget af socialistisk folkepartis folketingsgruppe.
Professor, dr. jur. Max Sørensen, udpeget af udenrigsministeriet.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen, udpeget af statsministeriet.
Ekspeditionssekretær S. Kirkman-Møller, udpeget af handelsministeriet.
Fuldmægtig Carl Veng, udpeget af ministeriet for offentlige arbejder.
Ekspeditionssekretær J. Graff Nielsen, udpeget af landbrugsministeriet.
Kontorchef Kaj Budde Lund, udpeget af ministeriet for Grønland.
Fiskeskipper Henry Sørensen, Dansk Fiskeriforening.
Fiskeskipper Knud Andersen, Dansk Fiskeriforening.
Kontorchef G. L. Mourier, Dansk Fiskeriforening.
Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen, Vestjysk Fiskeriforening.
Fiskeskipper Jørgen Hejlesen, Vestjysk Fiskeriforening.
Forretningsfører P. Munk-Madsen, Vestjysk Fiskeriforening.
Direktør W. Bamberger, udpeget af Danmarks Fiskeeksportørforening.
Direktør Harald Sørensen, udpeget af Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri.
Fiskehandler K. Schilder Knudsen, udpeget af Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere.
Grosserer A. Bjerregaard Nielsen, udpeget af Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark.
Direktør Axel Jensen, udpeget af Danske Fiskefiletfabrikkers Eksportforening.
Direktør I. G. G. Dyekjær, udpeget af Dansk Fiskeindustriforening.
Fisker Ludvig Pedersen, udpeget af De samvirkende danske Andelsfiskesalgsforeninger.
Forretningsfører Viggo Mathiasen, udpeget af Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri.
Fiskeriejer Mogens H. Hansen, udpeget af Dambrugerforeningen.
Sekretær: Kontorchef J. Hertoft, fiskeriministeriet.

Fiskerikommissionen holdt sit første møde i dagene 13.-14. september 1961, hvor formanden, efter en gennemgang af de tidligere i dette århundrede behandlede spørgsmål i kommissioner på fiskerierhvervets område, foretog en gennemgang af en række af de problemer, der i første række måtte skønnes at være interesse for at få behandlet i kommissionen.

På grundlag af samtlige de i mødet rejste emner besluttede kommissionen med henblik på at forhindre, at arbejdet i selve kommissionen skulle blive for tungt og besværligt, at nedsætte 8 underkommissioner.

Det besluttedes endvidere, at der forud for hvert møde i en underkommission skulle udsendes dagsorden til samtlige medlemmer af fiskerikommissionen, således at disse i det enkelte tilfælde kunne skønne over, om de måtte have interesse i at deltage i det pågældende møde i underkommissionen.

Af hensyn til den fornødne koordination var der endvidere enighed om, at formanden og næstformanden havde adgang til at deltage i samtlige underkommissioners møder.

De nedsatte underkommissioner og deres sammensætning vedtoges som følger:

Underkommission om saltvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende saltvand og omplantning i saltvand:
Kontorchef G. L. Mourier, formand.
Ekspeditionssekretær J. Graff Nielsen.

Fuldmægtig Poul Andersen.
Fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard.
Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen.
Fisker Ludvig Pedersen.
Fisker Karl Hansen.
Fiskeskipper Jørgen Hejlesen.
Sekretær: Ekspeditionssekretær G. Flensborg.

Det bemærkes, at fisker Karl Hansen og fiskeskipper Jørgen Hejlesen af formanden for fiskerikommissionen blev foreslået som medlemmer af denne underkommission, uanset at de ikke på daværende tidspunkt var medlemmer af fiskerikommissionen. Dette forslag blev på mødet tiltrådt af formændene for henholdsvis Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening.

Underkommission om ferskvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende ferskvand og omplantning i ferskvand:

Kontorchef G. L. Mourier, formand.
Ekspeditionssekretær J. Graff Nielsen.
Fiskeriejer H. Reinholdt Rasmussen.
Sekretær: Ekspeditionssekretær G. Flensborg.

Underkommission om fiskerigrænser:
Departementschef B. Dinesen, formand.
Professor, dr. jur. Max Sørensen.
Kontorchef G. L. Mourier.
Kontorchef J. Nørgaard.
Kontorchef K. Budde Lund.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen.
Fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard.
Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen.
Sekretær: Ekspeditionssekretær J. Hertoft.

Underkommission om afsætningsforhold og propaganda samt kvalitetsproblemer:
Kontorchef J. Nørgaard, formand.
Kontorchef K. Budde Lund.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen.
Direktør A. M. Vendsyssel.
Direktør Orla Davidsen.
Direktør Axel Jensen.
Direktør I. C. C. Dyekjær.
Fiskehandler K. Schilder Knudsen.
Forretningsfører Viggo Mathiasen.
Fiskeskipper Adolf Jørgensen.
Fiskeauktionsmester Albert Steen.
En repræsentant for udenrigsministeriet som suppleant for professor, dr. jur. Max Sørensen.
Sekretær: Ekspeditionssekretær J. Hertoft.

Underkommission om rentabilitet og låneforhold:

Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen, formand.
Departementschef B. Dinesen.
Kontorchef G. L. Mourier.
Kontorchef J. Nørgaard.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen.
Direktør Axel Jensen.
Direktør I. G. C. Dyekjær.
Direktør Orla Davidsen.
Fiskeskipper Adolf Jørgensen.
Forretningsfører Viggo Mathiasen.
Sekretærer: Ekspeditionssekretær J. Hertoft og fuldmægtig S. N. Sørensen.

Underkommission om fiskerikontrollen:
Departementschef B. Dinesen, formand.
Kontorchef G. L. Mourier.
Kontorchef J. Nørgaard.
Kontorchef K. Budde Lund.
Ekspeditionssekretær S. Kirkman-Møller.
Direktør A. M. Vendsyssel.
Fiskeauktionsmester Albert Steen.
Fiskeskipper Adolf Jørgensen.
Fiskehandler K. Schilder Knudsen.
Fiskeriejer H. Reinholdt Rasmussen.
Sekretær: Fuldmægtig J. F. Simony.

Underkommission om redningstjenesten:

Departementschef B. Dinesen, formand.
Kontorchef G. L. Mourier.
Ekspeditionssekretær S. Kirkman-Møller.
Fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard.
Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen.
Fiskeskipper Adolf Jørgensen.
Fiskeskipper Jørgen Hejlesen.
Fisker Ludvig Pedersen.
Fiskeskipper Knud Schrøder.
Sekretær: Fuldmægtig J. F. Simony.

Underkommission om fiskeriets driftsformer m. m.:

Fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard, formand.

Kontorchef G. L. Mourier.
Kontorchef K. Budde Lund.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen.
Fuldmægtig Poul Andersen.
Fiskeauktionsmester Albert Steen.
Fisker Ludvig Pedersen.
Sekretær: Fuldmægtig J. F. Simony.

Som følge af kommissionens vedtagelse om arbejdets tilrettelæggelse har man anset det for hensigtsmæssigt i nærværende betænkning at redegøre for det i hver enkel underkommission stedfundne arbejde, idet der i denne forbindelse vil blive anført de ændringer, som siden nedsættelsen måtte være sket i de enkelte underkommissioners sammensætning.

Underkommissionen om saltvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende saltvand og omplantning i saltvand

Om underkommissionens sammensætning henvises til indledningen side 8-9.

Det bemærkes, at Dansk Fiskeriforenings tidligere formand, fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard, kun deltog i enkelte møder, idet han i øvrigt, medens han var formand for Dansk Fiskeriforening, lod sig repræsentere dels af daværende direktør K. Enevoldsen, dels af fiskeskipper Søren Andersen, Hundested. Efter formandsskiftet i Dansk Fiskeriforening i 1962 betragtedes Niels Bjerregaard som udtrådt af underkommissionen, og fiskeskipper Henry Sørensen indtrådte i denne i stedet.

I underkommissionens møde den 15. marts 1962 nedsattes et arbejdsudvalg med følgende sammensætning:

Kontorchef G. L. Mourier, formand,
fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen,
fiskeskipper Jørgen Hejlesen,
fisker Karl Hansen,
direktør K. Enevoldsen,
fiskeriinspektøren i Nyborg,
fiskeriinspektøren i Frederikshavn,
fiskeriinspektøren i Esbjerg,

og med ekspeditionssekretær G. Flensborg som sekretær.

Arbejdsudvalget fungerede i tiden 21. juni-30. november 1962 og afholdt i denne periode i alt 6 møder. I hovedparten af disse deltog udover medlemmerne også direktøren for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, dr. phil. Erik Bertelsen.

Selve underkommissionen afholdt 11 møder, og kunne som resultat af sit arbejde forelægge forslag dels til en ny saltvandsfiskerilov, dels til lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet.

Disse forslag blev forelagt fiskerikommissionen i et møde den 13. juni 1963, hvor formanden for underkommissionen gav en nærmere redegørelse for forslagenes indhold og for den ved udarbejdelsen af forslaget til saltvandsfiskeriloven anvendte nye systematik.

Underkommissionens forslag til lov om saltvandsfiskeri havde forinden forelæggelsen i fiskerikommissionen været forelagt handelsministeriets søfartsafdeling, justitsministeriets straffelovsudvalg, udenrigsministeriets folkeretseksperter samt justitsministeriets lovkontor, og de fra disse myndigheder foreslåede ændringer var blevet indarbejdet i forslaget, som i øvrigt på mødet blev gennemgået paragraf for paragraf.

Da der under denne gennemgang blev rejst diskussion om visse punkter, blev det vedtaget at henvise forslaget om saltvandsfiskeriloven til fornyet behandling i underkommissionen, ligesom det vedtoges, at det forslag, som underkommissionen herefter måtte nå frem til, skulle udsendes til de interesserede kredse inden for fiskerierhvervet. Såfremt det herefter skønnedes fornødent, skulle forslaget på ny forhandles i fiskerikommissionen.

Underkommissionen afholdt herefter 3 møder, og underkommissionens formand fremsendte den 5. december 1963 den som bilag 1 vedhæftede skrivelse bilagt de reviderede 2 lovforslag [1]).

De pågældende lovforslag udsendtes den 17. december 1963 til samtlige fiskerikommissionens medlemmer med bemærkning, at fiskerikommissionen ikke ville blive indkaldt til fornyet møde om lovforslagene, medmindre der fra medlemmernes side måtte blive fremsat udtrykkeligt ønske herom.

1. Skrivelsens henvisninger til forskellige paragraffer i udkastet svarer til paragrafferne i den senere vedtagne lov nr. 195 af 26. maj 1965, bortset fra at henvisningen til § 13, stk. 3, nr. *5*, svarer til § 13, stk. 3, nr. *4*, i den vedtagne lov.

Samtidig udsendtes der 325 eksemplarer af lovforslagene til Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening til brug ved disse organisationers forelæggelse af forslagene for de respektive lokalforeninger.

Såvel fiskerikommissionens medlemmer som fiskeriets hovedorganisationer var anmodet om at fremkomme med eventuelle bemærkninger senest medio januar 1964, men der indkom ingen bemærkninger til forslagene, bortset fra ganske enkelte ændringsforslag af ren redaktionel karakter.

Imidlertid var der i fiskeriministeriet opstået forskellige spørgsmål, som blev behandlet i underkommissionens 15. og sidste møde, der afholdtes den 12. februar 1964. Med den formulering, lovforslagene herefter havde fået, blev de forelagt folketinget i folketingssamlingen 1963/64, men nåede ikke at blive færdigbehandlet [2]).

I anledning af at der, efter at lovforslagene på ny var blevet forelagt i folketinget i samlingen 1964/65, var indkommet forskellige ændringsforslag, dels til folketingsudvalget, dels til fiskeriministeriet og Dansk Fiskeriforening, afholdtes den 5. november 1964 et møde i fiskeriministeriet med repræsentanter for Dansk Fiskeriforening, Vestjysk Fiskeriforening, Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, handelsministeriet og ministeriet for offentlige arbejder til drøftelse af disse ændringsforslag.

Mødet resulterede i, at man stort set ønskede de foreslåede bestemmelser opretholdt uændret, idet man dog på ganske enkelte punkter foretog ændringer i overensstemmelse med de fremsatte ændringsforslag.

Der blev i øvrigt også på mødet rejst spørgsmålet om, hvorvidt man i forslaget burde indarbejde de bestemmelser, der måtte være fornødne som følge af en eventuel udvidelse af Danmarks fiskerigrænser, og der var fra mødedeltagernes side enighed herom under forudsætning af, at dette ikke medførte en forsinkelse af saltvandsfiskerilovens gennemførelse. Der blev herefter i forslagets § 1 indsat en bestemmelse om det danske fiskeriterritoriums udstrækning, jfr. lovens § 1, stk. 2 og 3, sammenholdt med § 1, stk. 7, punkt 2 og 3. I det omfang, der efter disse bestemmelser er tale om en udvidelse af territoriet i forhold til hidtil gældende ret. træder bestemmelserne først i kraft efter fiskeriministerens nærmere bestemmelse, jfr. lovens § 38, stk. 4.

Om saltvandsfiskerilovens behandling i folketinget henvises til folketingstidende 1963/64, spalte 3920, 4739, tillæg A spalte 1681 og 1964/65, spalte 2342, 2644, 4896, 4910 og 5169, samt tillæg A 1105, tillæg B 505 og 735 og tillæg C 461.

Loven trådte i den vedtagne skikkelse i kraft 1. juli 1965, hvilket også blev tilfældet med lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet, hvorom med hensyn til folketingets behandling henvises til folketingstidende 1964/65, spalte 2342, 2645. 4897 og 4912, samt tillæg A 1169, tillæg B 505 og tillæg C 413.

2. Den 5. november 1964 afholdtes i fiskeriministeriet et møde med repræsentanter for Dansk Fiskeriforening, Centralforeningen af Fiskeriforeninger i Vendsyssel samt Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser til drøftelse af en eventuel ændring af § 18 i forslaget til saltvandsfiskeriloven (den såkaldte »liniefredning« ved Jyllands østkyst). Resultatet af dette møde blev, at der opnåedes enighed om at bibeholde den foreslåede § 18, men med en dispensationsadgang til fiskeri med snurrevod indtil 2 mile grænsen under forudsætning af, at der anvendes redskaber med et maskemål på mindst 110 mm.

Underkommissionen om ferskvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende ferskvand og omplantning i ferskvand

Formanden for underkommissionen, fhv. departementschef B. S. Dinesen, har i skrivelse af 12. marts 1964 (bilag 2) til hovedkommissionens formand redegjort for underkommissionens oprindelige sammensætning og de ændringer, der er sket i denne under arbejdet.

Underkommissionen har holdt 3 møder og på det første møde besluttedes det at afholde en møderække mellem underkommissionens jurister og biologiske sagkyndige samt henholdsvis Danmarks Sportsfiskerforbund, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark og Dambrugerforeningen.

Der afholdtes i henhold til denne beslutning 4 møder med Danmarks Sportsfiskerforbund og 1 møde med Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark og Dambrugerforeningen. Desuden afholdt denne »arbejdsgruppe« af jurister og biologer 1 møde med fiskeriinspektørerne i Nyborg, Frederikshavn og Esbjerg.

Med hensyn til resultatet af underkommissionens arbejde henvises til formandens ovennævnte skrivelse af 12. marts 1964.

Det fremgår heraf bl. a., at der ikke i underkommissionen har kunnet opnås enighed om at anbefale et af Danmarks Sportsfiskerforbund udarbejdet forslag om indførelse af en tvungen fisketegnsordning.

De af underkommissionen udarbejdede forslag til lov om ferskvandsfiskeri og lov om fiskeri i Randers fjord og Gudenå m. m. blev udsendt til fiskerikommissionens medlemmer med skrivelse af 7. april 1964 (bilag 3). Som det fremgår af denne, blev afskrifter af skrivelsen af 12. marts 1964 fra formanden for underkommissionen samt de med denne fulgte øvrige bilag samtidig fremsendt til hovedkommissionens medlemmer.

Der fremkom hverken forslag fra medlemmerne om ændringer i lovforslagene eller ønske om afholdelse af et møde i fiskerikommissionen til drøftelse af disse, hvilket blev taget som udtryk for en almindelig tilslutning fra fiskerikommissionens side til forslagene, der herefter blev forelagt folketinget, hvor de dog ikke nåede at blive gennemført i folketingssamlingen 1963/64.

Den 22. oktober 1964 afholdtes et møde i fiskeriministeriet med de interesserede organisationer til drøftelse af forskellige spørgsmål, der siden forslagenes forelæggelse i folketinget, var blevet rejst, dels over for folketingsudvalget, dels over for ministeriet.

Lovene blev gennemført i folketingssamlingen 1964/65, som henholdsvis lov nr. 66 af 23. marts 1965 om ferskvandsfiskeri og lov nr. 67 af samme dato om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå m. m. Om behandlingen i folketinget henvises til folketingstidende 1964/65, spalte 1566, 1850, 3557 og 3659, samt tillæg A henholdsvis 625 og 615, tillæg B 257 og tillæg G henholdsvis 129 og 155.

Underkommissionen om fiskerigrænser

Om underkommissionens sammensætning henvises til indledningen side 9.

For så vidt angår ændringer i sammensætningen og underkommissionens arbejde henvises til den som bilag 4 optagne indstilling af 8. juni 1964, der fremsendtes til fiskerikommissionens formand med en skrivelse af 11. juni 1964 med anmodning om, at indstillingen til sin tid måtte blive optaget i fiskerikommissionens betænkning.

Den i indstillingen omhandlede London-konvention, der er dateret 9. marts 1964, blev i folketingssamlingen 1963/64 ratificeret af Danmark. Herom henvises til folketingstidende 1963/64, spalte 5188, 5514 og 5774, samt tillæg A 2013 og tillæg C 729.

I tilslutning hertil vedtog folketinget i samme samling lov nr. 217 af 12. juni 1964 om Danmarks fiskeriterritorium[1]), og om forhandlingerne i folketinget om forslaget til denne lov henvises til folketingstidende 1963/64, spalte 5185, 5514, 5774 og 5967, samt tillæg A 2009 og tillæg C 743.

1. Omfanget af det danske fiskeriterritorium blev optaget i lov nr. 195 af 26. maj 1965 om saltvandsfiskeri, jfr. § 1, stk. 2 og 3, sammenholdt med § 1, stk. 7, punkt 2-3, dog således at bestemmelserne angående udvidelse af territoriet først træder i kraft efter fiskeriministerens nærmere bestemmelse, jfr. samme lovs § 38, stk. 4.

Underkommissionen om afsætningsforhold og propaganda samt kvalitetsproblemer

Om underkommissionens oprindelige sammensætning henvises til indledningen side 9.

Da underkommissionen holdt sit første møde, var Dambrugerforeningen endnu ikke blevet repræsenteret i fiskerikommissionen. Da dette skete, blev fiskeriejer x\xel F. Jensen udpeget som repræsentant for denne forening i underkommissionen, men afløstes den 5. oktober 1962 af fiskeriejer Mogens Hansen.

Efter direktør A. M. Vendsyssels død indtrådte direktør W. Bamberger som medlem i underkommissionen.

På foranledning af Dansk Fiskeriforening deltog direktør K. Enevoldsen i et enkelt møde i underkommissionen, medens han var medlem af hovedkommissionen. .1 dette møde deltog også Dansk Fiskeriforenings formand, fiskeskipper Henry Sørensen, som siden har repræsenteret Dansk Fiskeriforening i underkommissionen uden formelt at være blevet udnævnt som medlem af denne.

Da fiskeskipper Jørgen Hejlesen den 10. november 1964 beskikkedes som medlem af fiskerikommissionen, indtrådte han som medlem af underkommissionen i stedet for fiskeauktionsmester Albert Steen.

Ved afslutningen af sit arbejde havde underkommissionen følgende sammensætning:

Departementschef J. Nørgaard, formand,
kontorchef K. Budde Lund,
kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen,
direktør W. Bamberger,
direktør Orla Davidsen,
direktør Axel Jensen,
direktør I. G. G. Dyekjær,
detailfiskehandler K. Schilder Knudsen,
forretningsfører Viggo Mathiasen,
fiskeskipper Adolf Jørgensen,
fiskeskipper Jørgen Hejlesen,
professor, dr. jur. Max Sørensen,
fiskeriejer Mogens Hansen og
kontorchef J. Hertoft, sekretær.

Underkommissionen har holdt 4 møder, hvori følgende spørgsmål har været gjort til genstand for behandling:

1) Revision af loven om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.
2) Fiskepropaganda.
3) Hensigtsmæssigheden af de anvendte afsætningsformer for fisk.
4) Fastsættelse af ensartede sorteringsregler for fisk.
5) Etablering af en autorisationsordning for fiskeeksportører.
6) Revision af loven om ind- og udførsel af fisk.
7) Eventuel ændring i eksportudvalgets sammensætning.
8) Fiskeriattachéordningen.
9) De europæiske markedsdannelsers indflydelse på fiskeeksporten.
10) Eventuel ændring af de nuværende former for førstehåndsafsætning af fisk.
11) Færøernes og Grønlands fiskeeksport.
12) Emballage til forsendelse og opbevaring af fersk fisk.

ad. 1. *Revision of loven om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.*

Efter en gennemgang i underkommissionens første møde af en række bestemmelser i den dagældende lov var der enighed om, at der bestod et behov for at få loven revideret, og underkommissionen nedsatte en arbejdsgruppe med følgende sammensætning:

Departementschef J. Nørgaard, formand,
direktør I. C. G. Dyekjær,
med direktør Axel Jensen som suppleant,
fiskeauktionsmester Alb. Steen
med fiskeskipper Adolf Jørgensen som suppleant,
professor Aage Jepsen,
civilingeniør Poul Fr. Jensen,
civilingeniør F. Bramsnæs

og med ekspeditionssekretær G. Schoubye som sekretær.

Detailfiskehandler K. Schilder Knudsen har deltaget i hovedparten af arbejdsgruppens møder, ligesom også fiskeriinspektørerne i Frederikshavn, Nyborg og Esbjerg har været indkaldt til deltagelse i flere af møderne.

I arbejdsgruppen udarbejdedes et lovforslag, der tilstilledes underkommissionen med en indstilling af 1. december 1964, hvortil henvises (bilag 5) [1]).

I et møde i underkommissionen den 15. december 1964 blev forslaget gennemgået paragraf for paragraf og med enkelte ændringer tiltrådt af underkommissionen. I den ændrede skikkelse blev forslaget behandlet i et møde i hovedkommissionen den 6. januar 1965, hvor der var fuld enighed om forslaget med den foreslåede formulering, dog med undtagelse af spørgsmålet om sammensætningen af det kvalitetsudvalg, der skulle nedsættes i henhold til loven, (jfr. § 26 i lov nr. 167 af 12. maj 1965 om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer). Uenigheden med hensyn til udvalgets sammensætning drejede sig i det væsentlige om, hvorvidt antallet af fiskerrepræsentanter skulle reduceres til fordel for en bredere repræsentation for fiskeindustrien, subsidiært hvorvidt antallet af medlemmer i udvalget burde udvides ret betydeligt [2]).

ad 2. *Fiskepropaganda.*

I underkommissionens første møde nedsattes en arbejdsgruppe til at behandle propagandaproblemerne med følgende sammensætning:

1. Da det af arbejdsgruppen udarbejdede lovforslag ikke er indføjet i nærværende betænkning, bemærkes, at henvisningerne i indstillingen til §§ 3, 16 og 17 svarer til henholdsvis § 3, stk. 5, § 18, stk. 2, og § 26 i den senere vedtagne lov nr. 167 af 12. maj 1965. Bestemmelsen i lovforslagets § 11, stk. 4, udgik under forslagets behandling i folketinget, og den i forslagets § 12, stk. 7, nævnte adgang til administrativ tilbagekaldelse af autorisationer blev efter forhandling med justitsministeriets lovkontor udtaget af forslaget, inden dettes forelæggelse for folketinget.
2. Lovforslaget blev med et par enkelte ændringer vedtaget af folketinget, om hvis behandling af forslaget der henvises til Folketingstidende 1964/65, spalte 3146, 3465, 4899, 4913, tillæg A 1785, tillæg B 513 og tillæg G 417.

Detailfiskehandler K. Schilder Knudsen, formand,
departementschef B. Dinesen,
kontorchef J. Nørgaard,
direktør Axel Jensen,
direktør A. M. Vendsyssel
og med ekspeditionssekretær J. Hertoft som sekretær.

Arbejdsgruppen udarbejdede indstilling, som bortset fra en mindre ændring blev endosseret af underkommissionen i et møde den 6. december 1962, jfr. de to sidste afsnit i underkommissionens indstilling (bilag 6).

Fiskerikommissionen tiltrådte på sit møde den 13. juni 1963 enstemmigt indstillingen.

ad 3. *Hensigtsmæssigheden af de anvendte afsætningsformer for fisk.*

Underkommissionen konstaterede, at dansk fiskeeksport foregår gennem en lang række selvstændige eksportører, herunder også andelsforetagender, der driver deres forretninger uden indbyrdes aftaler og uden en tilsvarende salgsmæssig koncentration, som forekommer mange steder i udlandet.

Der rejstes i underkommissionen spørgsmålet om, hvorvidt centralsalg burde etableres over for bl. a. de totalitære stater i Østeuropa.

Det blev fremhævet, at forudsætningen for et eventuelt centralsalg måtte være en særlig lov, hvori hjemmelen var meget klar og tilstrækkelig stærk til at tvinge uinteresserede eksportører til at overholde de fastsatte salgsvilkår. Uanset en ret udbredt erkendelse af, at de gældende frie konkurrenceforhold ikke burde opretholdes over for lande med centralindkøb, kunne der ikke opnås enighed om et forslag om etablering af et fælles salgskontor eller en anden form for sammenslutning med hensyn til »østhandlen« bl. a. fordi man befrygtede, at det ikke ville være muligt at gennemføre tilstrækkelig effektive kontrolforanstaltninger.

Med hensyn til de traditionelt anvendte afsætningsformer konstaterede underkommissionen i øvrigt, at der ikke for tiden består interesse for at ændre den danske fiskeeksports handelsstruktur.

Underkommissionen har således ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at forelægge fiskerikommissionen forslag med hensyn til

ændringer i de faktisk anvendte afsætningsformer for fisk.

ad. 4. *Fastsættelse af ensartede sorteringsregler for fisk.*

I skrivelse af 24. oktober 1962 (bilag 7) rejste Dansk Fiskeriforening over for fiskeriministeriet spørgsmålet om gennemførelse af ensartede sorteringsregler for samtlige fiskearter ved salg på fiskeauktioner. Sagen blev af ministeriet henvist til underkommissionen og behandledes på et møde den 6. december 1962, hvor der viste sig at være almindelig enighed om det ønskelige i at få tilvejebragt ensartede sorteringsregler for fisk, og der nedsattes en arbejdsgruppe, som fik til opgave at udarbejde forslag herom.

Arbejdsgruppen bestod af:

Kontorchef J. Hertoft,
fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen,
fiskeskipper Henry Sørensen og
direktør I. C. C. Dyekjær.

Arbejdsgruppen fremsendte under 18. marts 1964 den som bilag 8 vedhæftede indstilling af 17. marts 1964 til underkommissionens videre foranstaltning.

Bortset fra forskellige ændringer til de foreslåede sorteringer for laks, pighvarre, sej, sild, hornfisk, makrel og hummer tiltrådte underkommissionen, at der til forelæggelse for hovedkommissionen blev udarbejdet et udkast til en bekendtgørelse indeholdende de vedtagne sorteringer, som i øvrigt i forhold til arbejdsgruppens indstilling blev suppleret med en størrelsessortering for dybvandshummerhaler.

Et sådant udkast blev behandlet på hovedkommissionens møde den 6. januar 1965, hvor man, bortset fra mindre ændringer i de foreslåede sorteringer for hummer og dybvandshummerhaler, enstemmigt anbefalede det foreliggende udkast til bekendtgørelse, (jfr. fiskeriministeriets bekendtgørelse af 1. februar 1965 om sortering af fersk fisk ved salg på hjemmemarkedet).

ad 5. *Etablering af en autorisationsordning for fiskeeksportører.*

I underkommissionen blev spørgsmålet rejst om, hvilke kvalifikationer, der burde stilles, for at man kunne drive virksomhed som fiskeeksportør. Efter den hidtidige ordning krævedes ingen faglige kvalifikationer, men kun at man rådede over »de under hensyn til virksomhedens art og omfang fornødne opbevarings- og salgslokaler egnede til det pågældende formål, herunder et særlig indrettet fiskepakhus«, jfr. § 21 i lov nr. 150 af 11. maj 1954 om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.

Det erkendtes, at kravet om fiskepakhus efterhånden var blevet af mere formel karakter, idet det forekom, at fiskeeksportører for at drive deres virksomhed havde måttet anskaffe et pakhus, som de aldrig gjorde brug af, idet de eksempelvis lod fisken pakke i andres godkendte fiskepakhuse rundt omkring i provinsen, medens selve eksportvirksomheden foregik fra et kontor i København.

I underkommissionen blev på den givne foranledning foretaget en gennemgang af de inden for landbruget gældende udførselsbestemmelser, og det fremgik heraf, at der i praktisk taget alle tilfælde kræves en egentlig autorisation for at kunne udøve virksomhed som eksportør af de forskellige landbrugsprodukter, selv om kravene for at opnå en sådan autorisation er stærkt varierende; dog stilles der almindeligvis krav om betaling af autorisationsafgift, ligesom ansvaret for udførselsbestemmelsernes overholdelse udtrykkelig placeres hos autorisationshaveren.

Der var ikke blandt eksportørrepræsentanterne i underkommissionen enighed om tilvejebringelse af en autorisationsordning for fiskeeksportører, om end repræsentanten for Danmarks Fiskeeksportørforening gik stærkt ind for en sådan ordning, som især repræsentanten for Dansk Fiskeindustriforening gik imod.

Da Danmarks Fiskeeksportørforening ikke så sig i stand til at fremkomme med forslag til de vilkår, der burde opstilles for at være etableret som fiskeeksportør, fandt underkommissionen ikke tilstrækkeligt grundlag for at gå videre med sagen [3]).

3. Det omhandlede krav om, at eksportører skulle råde over et særligt indrettet fiskepakhus blev ikke gentaget i den foran omhandlede lov nr. 167 af 12. maj 1965 om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, idet man i denne lovs § 12, stk. 2, lægger vægt på, at fisken pakkes i godkendt fiskepakhus, og i øvrigt ikke stiller særlige krav til de personer, der skal være ansvarlige for udførslen.

ad 6. *Revision af loven om ind- og udførsel af fisk.*

I underkommissionen overvejedes, hvorvidt der var anledning til at foretage ændringer i lov nr. 98 af 19. april 1961 om ind- og udførsel af fisk, der havde gyldighed indtil 30. juni 1963.

Man udskød imidlertid revisionen længst muligt i forventning om at kunne få et bedre overblik over, hvad forhandlingerne om Danmarks eventuelle indtræden i det europæiske økonomiske fællesskab ville føre til, samt af hensyn til hvilke bestemmelser der ville være nødvendige, når man kendte resultatet af forhandlingerne om en i udsigt stillet fiskerikonference inden for fællesskabet.

Det konstateredes i underkommissionen, at en opretholdelse af loven for så vidt måtte anses for overflødig for indførslens vedkommende, idet der i loven om valutaforhold var fornøden hjemmel for handelsministeren til at træffe foranstaltninger til regulering af indførslen af varer her til landet.

For det tilfælde, at de planer, som fiskeriets hovedorganisationer på daværende tidspunkt havde om fastsættelse af mindstepriser, måtte føre til et positivt resultat, var der i underkommissionen enighed om, at en hjemmel til gennemførelse af landsomfattende ordninger om mindstepriser ville forudsætte en fuldstændig ændring af lovens karakter, idet den måtte udformes som en generel omsætningslov.

Det konstateredes, at også udførslen i et vist omfang ville kunne reguleres af fiskeriministeren med hjemmel i loven om valutaforhold, men samtidig påpegedes, at bl. a. gennemførelse af centralsalg, jfr. foran side 16, ikke ville kunne gennemføres alene i medfør af valutaloven.

Underkommissionen var overvejende stemt for i hvert fald indtil videre at søge den dagældende lov bevaret[4]), men henstillede til sekretariatet at ville fremkomme med forslag til en lov om omsætning af fisk.

Et sådant udkast eller en skitse til en omsætningslov blev drøftet i underkommissionens møde den 15. december 1964, idet udviklingen i den danske silde- og ørredeksport havde givet anledning til trussel fra de udenlandske aftagere om gennemførelse af enten importstop eller i hvert fald regulerende bestemmelser for importen.

Hertil kom, at det på daværende tidspunkt var uvist, hvorvidt man kunne påregne, om loven om valutaforhold ville blive forlænget.

Efter en gennemgang i underkommissionen af det udarbejdede udkast var der enighed om, at der burde foretages en opdeling af loven, således at de særlige regler om omsætningen på det danske marked blev holdt adskilt fra bestemmelser om eksporten.

Sekretariatet blev af underkommissionen derfor anmodet om at foranledige et nyt udkast udarbejdet til forelæggelse i hovedkommissionen, hvilket skete på dennes møde 6. januar 1965. I dette udkast var kun bestemmelserne om eksportforholdene optaget, idet man havde fundet det uhensigtsmæssigt at optage en hjemmel til etablering af en mindsteprisordning i førstehåndssalget, så længe det arbejdsudvalg, der behandlede disse spørgsmål, ikke havde afsluttet sit arbejde.

Hovedkommissionen lagde sig ikke fast på en bestemt formulering af lovforslaget, men gav principielt tilslutning til, at fiskeriministeriet arbejdede videre med udfærdigelse af en speciel lov om udførsel af fisk og fiskevarer[5]).

ad 7. *Eventuel ændring i eksportudvalgets sammensætning.*

Fiskeriministeriets eksportudvalg var blevet nedsat i 1948 med det formål blandt andet at afgive indstilling til ministeriet vedrørende størrelsen af de priser, hvortil danske fiskeriprodukter skulle afhændes. Denne oprindelige funktion for udvalget ophørte på et ret tidligt tidspunkt efter udvalgets nedsættelse, men udvalget har siden fungeret som et rådgivende organ for fiskeriministeriet i alle spørgsmål vedrørende eksporten af fisk

4. Efter fiskeriminister A. G. Normanns resolution blev der ikke fremsat forslag om forlængelse af loven, som derfor udløb den 30. juni 1963.

5. Disse overvejelser resulterede i lov nr. 220 af 4. juni 1965 om udførsel af fisk og fiskevarer. Med hensyn til folketingets behandling af loven henvises til Folketingstidende 1964/65, spalte 3442, 3734, 5517, 5792, tillæg A 2057, tillæg B 895 og 1003, tillæg C 557.

og fiskeriprodukter, herunder også med hensyn til forslag til kontingentønsker i vareudvekslingsaftaler med udlandet.

Efterhånden som liberaliseringen blev øget i en stor del af aftagerlandene og de bilaterarale vareudvekslingsaftaler afløstes af en multilateralisering af samhandlen, var disse funktioner for eksportudvalget også blevet af mindre betydning, og selv om udvalget ydede fiskeriministeriet værdifuld støtte i forbindelse med de regionale markedsforhandlinger i Europa, var udvalgets hovedfunktion efterhånden begrænset til kun at være et — omend vigtigt - kontaktorgan mellem administration og erhverv angående im- og eksportproblemerne.

I underkommissionen overvejedes derfor også, hvorvidt der kunne være anledning til at genoplive udvalgets oprindelige funktion bl. a. i relation til samhandlen med statshandelslandene.

Underkommissionen gennemgik udvalgets sammensætning, som på daværende tidspunkt var som følger:

Formanden: Repræsentant for fiskeriministeriet.
Dansk Fiskeriforening — 1 repræsentant.
Vestjysk Fiskeriforening - 1 repræsentant.
De samvirkende danske Andelsfiskesalgsforeninger - 1 repræsentant.
Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri — 1 repræsentant.
Danmarks Fiskeeksportørforening — 3 repræsentanter, hvoraf man ved direktør A. M. Vendsyssels død dog havde undladt at besætte den derved ledigblevne plads under hensyn til de overvejelser, som foregik i underkommissionen om ændringer i eksportudvalgets funktion og sammensætning.

I underkomrnissionen blev der fremsat ønsker om at få foretaget ændringer i erhvervets repræsentation i udvalget, bl. a. under henvisning til, at hverken filetbranchen, fiskemelproduktionen eller ørredeksporten var repræsenteret.

Under drøftelserne var man inde på, hvorvidt fiskerirådet skulle have indstillingsret til eksportudvalget, men denne tanke bortfaldt af sig selv, da der blev truffet beslutning om ophævelse af fiskerirådet.

Under overvejelserne om eksportudvalgets sammensætning drøftedes også tanken om at etablere et bredere erhvervsudvalg, hvori såvel detailhandlen som ørredeksporten, fiskemelindustrien og filetproduktionen skulle være repræsenteret, udover de organisationer, der i forvejen var repræsenteret i udvalget.

Ved et senere møde i underkommissionen enedes man dog om at foreslå, at udvalgets arbejdsopgaver begrænses til de hidtidige spørgsmål og samledes om følgende sammensætning af eksportudvalget:

Formanden: Som hidtil repræsentant for fiskeriministeriet.
Dansk Fiskeriforening,
Vestjysk Fiskeriforening, og
De samvirkende danske Andelsfiskesalgsforeninger i fællesskab 2 repræsentanter.
Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri og Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri i fællesskab 1 repræsentant.
Danmarks Fiskeeksportørforening — 2 repræsentanter.
Danske Fiskefiletfabrikers Eksportforening og
Dansk Fiskeindustriforening i fællesskab 1 repræsentant,
ørredeksportørerne - 1 repræsentant.

I hovedkommissionsmødet den 6. januar 1965 blev der ikke rejst indvendinger imod underkommissionens forslag til sammensætningen af eksportudvalget, bortset fra, at repræsentanten for ministeriet for Grønland forbeholdt sig, at de grønlandske eksportinteresser blev repræsenteret i udvalget, såfremt dette blev hjemlet i den foran side 18 omhandlede udførselslov, og denne skulle gælde for Grønland.

I loven om udførsel af fisk og fiskevarer blev eksportudvalgets sammensætning hjemlet i overensstemmelse med fiskerikommissionens forslag, hvorved bemærkes, at loven ikke blev gældende for Grønland, således at der ikke blev spørgsmål om i eksportudvalget at optage en repræsentant for de grønlandske eksportinteresser.

ad. 8. *Fiskeriattachéordningen.*

Da underkommissionen påbegyndte sit arbejde, var der under fiskeriministeriet kun ansat 2 fiskeriattachéer, nemlig 1 i Bern og 1

i London, idet der var vakance med hensyn til stillingen i New York.

Underkommissionen har beskæftiget sig med spørgsmålet om, hvorvidt fiskeriattacheerne ligesom hidtil bør være stationeret forskellige steder i udlandet, eller om de burde stationeres i Danmark og herfra udsendes til særlige arbejdsopgaver, subsidiært hvorvidt den nuværende fordeling af attachéernes landeområder burde ændres.

I sidstnævnte forbindelse har man også overvejet, hvorvidt der var tilstrækkeligt behov for at opretholde attachéstillingen i London, idet flere medlemmer var af den opfattelse, at man ville opnå større arbejdsmæssigt udbytte ved at stationere attachéen f. eks. i Sydtyskland.

Fra repræsentanten fra udenrigsministeriet henstilledes, at fiskerierhvervet i højere grad end hidtil gjorde anvendelse af de af udenrigsministeriet udsendte handelsattachéer. Der var dog i underkommissionen hos de øvrige medlemmer enighed om, at varetagelsen af fiskerierhvervets interesser i udlandet meget ofte vil kræve en særlig sagkundskab, som handelsattachéerne i almindelighed ikke kan påregnes at være i besiddelse af.

Underkommissionen lægger derfor megen vægt på, at man fra et så tidligt tidspunkt som muligt overvejer en særlig uddannelse af egnede folk til fiskeriattachéstillingerne med henblik på en afløsning af de nuværende attachéer, når dette bliver aktuelt eller ved eventuel etablering af nye stillinger. En forudsætning måtte være, at sådanne kandidater ikke blot havde et grundigt branchekendskab, men også var i besiddelse af en ordentlig sprog- og handelsmæssig uddannelse.

Der var i underkommissionen enighed om, at antallet af fiskeriattachéer burde udvides, hvorved ikke blot tænktes på nybesættelse af stillingen som fiskeriattaché i New York, men også yderligere 1 eller 2 stillinger ekstra, samt at man burde søge enten blandt embedsmænd eller blandt folk fra fiskerierhvervet at finde egnede yngre mennesker, der kunne gives en teoretisk og praktisk uddannelse i branchen, som kunne gøre dem særlig egnede til denne tjeneste.

I underkommissionens møde den 15. december 1964 oplystes det, at fiskeriministeriet havde opnået bevillingsmæssig tilslutning til at få genbesat attachéstillingen i New York.

Underkommissionen havde en vis sympati for ideen om ansættelse af »flyvende« attachéer, der var stationeret i Danmark, men man erkendte på den anden side, at der altid måtte påregnes at ville gå forholdsvis lang tid, inden de pågældende i de forskellige markedsområder kunne opnå de fornødne kontakter samt sproglige forudsætninger, ligesom man anså det for mere påkrævet, at man i første række skulle søge at drage nytte af de arbejdserfaringer, som fiskeriattachéerne i Bern og London havde indhøstet under deres lange tjeneste. I betragtning af, at der i særlig grad var behov for at søge fiskerirådden i Bern aflastet, enedes underkommissionen om at indstille, at man skulle søge at få ansat 1 eller 2 assistenter hos denne, dels med henblik på en opdeling af fiskerirådens nuværende arbejdsområde, dels for at optræne en yngre mand til at kunne overtage fiskerirådens stilling, når dette måtte blive aktuelt.

Underkommissionen forudså i denne forbindelse, at det kunne blive nødvendigt at oprykke fiskerirådden til en højere lønningsklasse, hvilket man heller ikke fandt urimeligt, hvis man derved kunne opnå en ligestilling med de lønvilkår, som landbrugets statskonsulenter har.

Fiskerikommissionen tiltrådte på sit møde 6. januar 1965 underkommissionens indstilling.

ad 9. *De europæiske markedsdannelsers indflydelse på fiskeeksporten.*

Den 6. oktober 1961 afholdtes et fællesmøde mellem underkommissionen og eksportudvalget til drøftelse af fiskerierhvervets problemer i forbindelse med Danmarks eventuelle tilslutning til fællesmarkedet. Det pågældende møde blev ledet af den daværende fiskeriminister, og som arbejdsdokument forelå et notat af september 1961, som siden blev benyttet som grundlag ved udarbejdelsen af afsnittet om fiskeriets stilling i en af udenrigsministeriet afgivet publikation af 1962 om Danmark og det europæiske økonomiske fællesskab.

På mødet var der enighed om, at fiskerierhvervet med hensyn til den i Romtraktaten forudsatte afskaffelse af told og kvanti-

tative restriktioner mellem medlemslandene ville være villig til at tage de ulemper, der ville følge med en tilslutning for at opnå de fordele, som en sådan måtte antages at indebære. I mødet pegedes på, at man dog med bekymring måtte imødese planerne om en fælles handelspolitik, som især kunne påregnes at få konsekvenser for handelsrelationerne til østlandene, bl. a. under hensyn til den svækkelse af konkurrenceevnen, der måtte påregnes at blive en følge af et forventet højere prisniveau.

For så vidt angik den i Romtraktaten forudsatte fælles fiskeripolitik, nærede man betænkeligheder ved, at denne skulle føre til øgede restriktioner, hvorfor man måtte lægge vægt på så tidligt som muligt under forhandlingerne om denne politik at få fastslået Danmarks interesse i gennemførelse af en så liberal ordning som mulig.

Der blev specielt givet udtryk for bekymring med hensyn til den i Romtraktaten omhandlede etableringsret og fri næringsudøvelse i relation til fiskeriet, men man var på forslag af repræsentanten fra udenrigsministeriet enig om, at det ikke ville være hensigtsmæssigt at tage et egentligt forbehold for disse spørgsmåls vedkommende i forbindelse med en tilslutning til fællesskabet, men på dette punkt blev der afgivet dissens af repræsentanten for ministeriet for Grønland, for så vidt angår de pågældende problemers relation til Grønland.

Spørgsmålet om Danmarks tilslutning til fællesmarkedet mistede sin aktualitet i 1963 da forhandlingerne mellem Storbritannien og fællesmarkedet blev afbrudt, og den fælles fiskeripolitik inden for fællesskabet er ved nærværende betænknings redaktion endnu ikke fastlagt selv for grundprincippernes vedkommende.

ad 10. *Eventuel ændring af de nuværende former for førstehåndsafsætning af fisk.*
I underkommissionen blev foretaget en gennemgang af en af en engelsk kommission under Sir Fleck's formandskab afgivet rapport under hensyn til, at denne kunne indeholde momenter, der eventuelt måtte være af interesse i diskussionen om, hvorvidt de nuværende former for førstehåndsafsætning af fisk var tilstrækkelig tidssvarende. På grundlag af denne gennemgang konkluderede underkommissionen, at auktionssalg formentlig også i Danmark fortsat ville være en hensigtsmæssig metode for ferskfiskeeksportens vedkommende, men at der på den anden side ikke ville være noget til hinder for, at auktionsinstitutionen kombineredes med kontraktsalg til fiskeindustrien.

Man måtte dog på daværende tidspunkt, hvor forhandlingerne om Danmarks eventuelle tilslutning til fællesmarkedet endnu ikke var afbrudt, forudse, at et forbud mod direkte udenlandske landinger næppe ville kunne opretholdes, og i en sådan situation fandt underkommissionen, at det burde overvejes, hvorvidt tvungen auktion med visse regulerende foranstaltninger ville være at foretrække for frivillige auktioner kombineret med fri adgang til kontraktsalg.

Der var i underkommissionen tilhængere af både de frivillige auktioner, af kontraktsalg og af andelssalg samt kombinationer af disse salgsformer, og overvejelserne resulterede i, at ingen af underkommissionens medlemmer mente, at der for tiden var anledning til at ændre de hidtil anvendte afsætningsformer ved førstehåndssalg af fisk.

I øvrigt henvises til punkt 7 side 35 i betænkningen fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m.

ad 11. *Færøernes og Grønlands fiskeeksport.*
I underkommissionen har spørgsmålet været rejst, hvorvidt der fra grønlandsk eller færøsk side måtte være interesse for en bedre koordinering af fiskeeksportinteresserne. Der har imidlertid ikke vist sig at være ønsker i den pågældende retning, og et grundlag for at gå videre med denne tanke har måttet opgives, bl. a. fordi de færøske interesser i en række tilfælde har vist sig ikke at være parallelle med de danske. Hertil kommer, at man fra grønlandsk side overvejer en særlig ordning med hensyn til eksporten af de grønlandske fisk og fiskeriprodukter, hvilken ordning må anses for at være uforenelig med den organisering af afsætningen, der anvendes i den øvrige del af Danmark.

ad 12. *Emballage til forsendelse og opbevaring af fersk fisk.*
I underkommissionen har man overvejet, hvorvidt det ville være hensigtsmæssigt at udarbejde bestemmelser om standardisering af

auktionskasser og kassemateriel, der anvendes ved eksport af blankfisk, hummer og rejer. Det bemærkes herved, at de hidtidige bestemmelser om standardiserede fiskekasser kun gælder for kasser af træ, der benyttes til opbevaring eller forsendelse af fersk fisk og fiskevarer bestemt til konsum, og at kasser til opbevaring eller forsendelse af bl. a. krebs- og skaldyr samt faste auktionskasser er undtaget fra standardiseringsbestemmelserne.

I underkommissionen opnåedes der enighed om, at der burde stilles krav om, at blankfisk kun måtte opbevares og forsendes i nye kasser, og at også al eksportfisk skulle forsendes i ny emballage.

Der var endvidere enighed om, at en standardisering af auktionskasserne ville være ønskelig, men at nærmere undersøgelser burde foretages med henblik på anvendelse af andre materialer end træ, f. eks. aluminium eller plastic.

Spørgsmålet er ikke siden blevet behandlet i underkommissionen, men er taget op til behandling af kvalitetsudvalget efter gennemførelsen af lov nr. 167 af 12. maj 1965 om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.

Underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m.

Om den oprindelige sammensætning henvises til indledning side 9.

Efter anmodning fra handelsministeriet blev dette ministerium i denne underkommission repræsenteret af kontorchef, cand. polit., fru Karen Poulsen, Monopoltilsynet, som ekspert.

Da direktør K. Enevoldsen, Dansk Fiskeriforening, blev beskikket som medlem af fiskerikommissionen, indtrådte han samtidig som Dansk Fiskeriforenings repræsentant i underkommissionen og blev, da han fritoges for hvervet som medlem af hovedkommissionen uden formel bestemmelse blev truffet herom i underkommissionen, afløst af Dansk Fiskeriforenings formand, fiskeskipper Henry Sørensen.

Endvidere blev efter indstilling af Dansk Fiskeriforening, fiskeskipper Gunnar F. Olsen, Frederikshavn, den 8. januar 1963 udpeget som medlem af underkommissionen, uanset at han ikke var medlem af fiskerikommissionen.

Efter at direktør Orla Davidsen den 11. februar 1966 efter anmodning blev fritaget for hvervet som medlem af hovedkommissionen, indtrådte i hans sted direktør Harald Sørensen.

Ved afslutningen af sit arbejde havde underkommissionen følgende sammensætning:

Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen, formand.
Departementschef J. Nørgaard.
Fhv. departementschef B. Dinesen.
Kontorchef G. L. Mourier.
Kontorchef, fru Ruth Bruun-Pedersen.
Direktør Axel Jensen.
Direktør I. C. C. Dyekjær.
Direktør Harald Sørensen.
Fiskeskipper Adolf Jørgensen.
Forretningsfører Viggo Mathiasen.
Fiskeskipper Gunnar F. Olsen.
Fiskeskipper Henry Sørensen.

Sekretærer: Kontorchef J. Hertoft og fuldmægtig S. N. Sørensen.
Ekspert: Kontorchef, fru Karen Poulsen.

Underkommissionen har afholdt 14 møder, hvori følgende spørgsmål har været gjort til genstand for behandling:

1) Undersøgelse af erhvervsfiskeriets rentabilitet.
2) Fiskeriets skatteproblemer:
   a. Fradrag for kostudgifter og søudstyr.
   b. Afskrivning af kurstab som en driftsudgift.
   c. Afskrivningsregler for ørreddambrug.
   d. Forskudsvis afskrivning ved indgåelse af kontrakter om bygning af fiskerfartøjer.
   e. Andre skatteproblemer.
3) Afgifter på fiskeriets driftsmidler.
4) Fritagelse for betaling af afgifter af afgiftspligtige tobaksvarer samt spiritus.
5) Nedsættelse af lejeafgiften på Decca-anlæg benyttet i fiskerfartøjer.
6) Mindstepriser ved førstehåndsomsætning af fisk.
7) Metoder til førstehåndssalg af fisk.
8) Fiskeriets finansieringsforhold.
9) Eventuel reorganisering af fiskeristatistikken samt tilvejebringelse af en produktionsstatistik.
10) Forslag om etablering af en investeringsselvpensionerings- og reguleringsfond for fiskere.
11) Statstilskud til fiskerierhvervet.
12) De af fiskerierhvervet betalte afgifter i statshavne.
13) Oplysninger i radioen om fiskepriser.

ad 1. *Undersøgelse af erhvervsfiskeriets rentabilitet.*

På fiskerikommissionens første møde omdeltes en af A/S Skagen Bank på foranledning

af Skagen Fiskeriforening udarbejdet redegørelse af fiskeriets økonomi. Sagen henvistes af fiskerikommissionen til behandling i denne underkommission med henblik på en drøftelse af, hvorvidt den kunne danne grundlag for gennemførelse af en nærmere undersøgelse af erhvervsfiskeriets rentabilitet.

Redegørelsen blev behandlet i underkommissionens første møde, hvor der var enighed om, at denne skulle drøftes nærmere med Skagen Bank, forinden en realitetsbehandling fandt sted. En sådan drøftelse blev foretaget i november måned 1961 af kommissionens næstformand, fhv. departementschef B. Dinesen, og kommissionens sekretær, kontorchef J. Hertoft, og det blev herunder klarlagt, at materialet ikke var tendentiøst, hvilket underkommissionen oprindelig havde fået indtryk af, idet det oplystes, at banken som grundlag for undersøgelsen havde benyttet *samtlige* de kutterregnskaber, der førtes af bankens forvaltningsafdeling.

A/S Skagen Bank var i et par møder i underkommissionen repræsenteret ved fuldmægtig H. Jeppesen, dels for at denne kunne gennemgå den af banken udarbejdede redegørelse, dels for at deltage i drøftelsen af grundlaget for etableringen af en rentabilitetsberegning.

På flere møder i underkommissionen drøftedes de definitioner, man fandt burde anvendes som grundlag for rentabilitetsundersøgelsen, ligesom underkommissionen beskæftigede sig med udformningen af de spørgeskemaer, der skulle anvendes til undersøgelsen.

Resultatet af samtlige overvejelser blev en rapport af juni 1963, der samtidig indeholdt en redegørelse for de tidligere undersøgelser, der på dette område er foretaget inden for fiskerierhvervet i Danmark.

Underkommissionen overvejede, hvorvidt der også burde foretages en rentabilitetsberegning for det danske dambrugserhverv, og var for så vidt positiv stemt herfor, men vedtog i det forberedende forsøgsarbejde at koncentrere sig udelukkende om saltvandsfiskeriet med henblik på, at man, når regelmæssige rentabilitetsundersøgelser måtte være blevet en realitet, kunne tage spørgsmålet om dambrugenes rentabilitet op.

Efter at underkommissionen havde haft lejlighed til at gennemgå resultatet af den forsøgsmæssige undersøgelse på basis af regnskaberne i 1961, enedes man om at lade foretage en yderligere undersøgelse på basis af regnskaberne for 1962, og herom forelå en rapport i august 1964.

På basis af det udførte forsøgsarbejde var der i underkommissionen enighed om, at undersøgelser af denne art burde fortsættes og i skrivelse af 24. november 1964 (bilag 9) indstillede underkommissionen til formanden for fiskerikommissionen at søge tilvejebragt de fornødne midler til, at rentabilitetsundersøgelserne kunne fortsættes ved fiskeriministeriets foranstaltning. Underkommissionen var opmærksom på, at der var en række spørgsmål, som man ikke havde taget stilling til, men som af underkommissionen blev anset som detailspørgsmål, der burde stilles i bero, indtil spørgsmålet om undersøgelsernes eventuelle fortsættelse var blevet afklaret. Disse forskellige udestående spørgsmål vil blive taget op til løsning på ministerielt plan.

Indstillingen blev behandlet på et møde i hovedkommissionen den 6. januar 1965, hvor kommissionen enigt gik ind for, at arbejdet med rentabilitetsundersøgelserne blev fortsat hurtigst muligt, og at fiskeriministeriet søgte bevillingsmyndighedernes tilslutning til de hermed forbundne udgifter.

Det skal i denne forbindelse oplyses, at bevillingsmyndighederne gav tilslutning til dette arbejdes fortsættelse, og at der nu på de årlige finanslove er optaget de fornødne bevillinger hertil.

ad 2. *Fiskeriets skatteproblemer.*

a. *Fradrag for kostudgifter og søudstyr.*

På underkommissionens første møde blev fra formandens side rejst spørgsmålet om at få foretaget en ajourføring af de gældende fradrag for fiskere for kostudgifter og søudstyr. Satserne var på daværende tidspunkt for familieforsørgere fastsat til henholdsvis kr. 600 *og* kr. 350.

Ved sekretariatets foranstaltning blev der hos ligningsmyndighederne indhentet oplysninger om, at de pågældende fradrag senest var blevet forhøjet ved skatteansættelsen 1956/57, og underkommissionen fandt derfor, at der kunne være grundlag for at søge disse

fradrag justeret i overensstemmelse med stedfundne prisstigninger.

Underkommissionen enedes om, at der fra organisationernes side blev rettet henvendelse til ligningsrådet med ønske om at få reguleret de pågældende fradrag.

På baggrund af drøftelsen i underkommissionen blev der den 30. november 1961 afholdt et møde i ligningsrådet, hvori foruden repræsentanter for fiskeriets hovedorganisationer også sekretæren for underkommissionen deltog.

Efter at have haft lejlighed til at redegøre for fiskerierhvervets synspunkter, blev det aftalt, at der skulle tilstilles ligningsdirektoratet en skriftlig ansøgning fra underkommissionens side. Herom henvises til underkommissionens skrivelse af 5. december 1961 (bilag 10).

I skrivelse af 17. august 1962 meddelte Statens Ligningsdirektorat, at ligningsrådet havde godkendt, at der fra og med skatteåret 1962/63 indrømmedes fiskere følgende fradrag:

Kostudgifter.

Under forudsætning af, at fisketurene normalt varer mere end fire døgn, tillades et fradrag i indkomstopgørelsen for merudgift til kost på søen på 900 kr. årligt for familieforsørgere og 450 kr. årligt for andre skatteydere. Det bemærkes, at de nævnte fradrag forudsætter, at værdien af forbruget af egne varer dels om bord, dels i hjemmet er medregnet under indtægten af fiskeriet.

Fuldt fradrag med henholdsvis 900 kr. og 450 kr. årligt kan kun indrømmes skatteydere, der regelmæssigt driver havfiskeri hele året.

Værdien af eventuel fri kost om bord vil være at medregne i indtægtsopgørelsen med de fastsatte normalværdier af søfolks fri kost om bord.

Søudstyr.

Under forudsætning af, at fiskeriet foregår under sådanne former, at søudstyr må anses for nødvendigt, indrømmes et fradrag af 500 kr. årligt.

Underkommissionen tog denne afgørelse, hvorefter de pågældende satser var forhøjet med henholdsvis 50 % og ca. 43 %, til efterretning [1]).

b. *Afskrivning af kurstab som en driftsudgift-*

Fra visse fiskerrepræsentanters side rejstes i underkommissionen spørgsmålet om at søge gennemført en ordning, hvorefter det ved optagelse af lån i fiskerfartøjet lidte kurstab kunne afskrives som en driftsudgift eller fradrages i det beløb, der ved salg danner grundlag for afgiftsberegning til det offentlige. Denne tanke vandt ikke almindelig tilslutning i underkommissionen, hvor flere medlemmer gav udtryk for betænkelighed ved at stille et forslag af nævnte art, bl. a. af hensyn til de konsekvenser gennemførelsen af sådanne bestemmelser ville kunne få i forhold til andre erhvervsgrupper. Da der også af en af de politiske partiers repræsentanter advaredes imod at søge et forslag af denne art gennemført, og underkommissionen var opmærksom på forskellige misbrug, som sådanne bestemmelser kunne afstedkomme, enedes underkommissionen i sit møde den 26. januar 1962, om ikke at foretage videre med hensyn til gennemførelse af forslag i den pågældende retning.

c. *Afskrivningsregler for ørreddambrug.*

På underkommissionens første møde blev af Ferskvandsfiskeriforeningens repræsentant rejst spørgsmål om at søge tilvejebragt hjemmel til at foretage afskrivninger på dambrug.

Efter underkommissionens anmodning blev fra sekretariatets side foretaget en nærmere undersøgelse af skattemyndighedernes praksis på dette område, og det blev i et senere

1. Efter at fiskeriorganisationerne var enedes om selv at arbejde videre for opnåelse af en for erhvervet tilfredsstillende løsning af skatteproblemerne, jfr. nedenfor under e, er de pågældende fradrag fra og med skatteåret 1966/67 ændret således, at der for kostudgifter, under forudsætning af at fisketurene normalt varer mere end 2 døgn, tillades fradraget 1.400 kr. årligt for familieforsørgere og 700 kr. for andre skatteydere. Såfremt fisketurenes varighed ikke overstiger 2 døgn, er de pågældende fradrag henholdsvis 1.050 kr. årligt og 525 kr. årligt.

   Fra samme tidspunkt er satserne for fradrag for søudstyr ændret til 700 kr. årligt i de tilfælde, hvor fisketurene normalt varer mere end 2 døgn, medens fradragsbeløbet i andre tilfælde er opretholdt med fornævnte 500 kr. årligt.

møde den 10. oktober 1961 på basis af disse undersøgelser meddelt, at der så sent som i foråret 1961 havde været ført forhandlinger mellem dambrugsinteressenterne og skattemyndighederne, og at disse forhandlinger havde ført til, at der kunne foretages ekstraafskrivninger på bakkehuse, pakke- og kølerum, redskabsrum, udklækningshuse, cementerede damme, stemmeværker, broer, ind- og udløbsværker, fisketrapper, ind- og udløbstude og sporanlæg under forudsætning af, at de omhandlede bygninger og installationer var erhvervet eller fuldført efter 15. september 1957. Skattemyndighederne havde derimod ikke kunnet gå med til afskrivning for så vidt angår fiskemesterboliger, idet værdien af disse må antages at blive opretholdt gennem normal vedligeholdelse. Endvidere havde man ikke kunnet tiltræde afskrivning, hverken for så vidt angår opstemningsretten, eller for den merpris, der var betalt for jorden, og heller ikke for foretaget jordarbejde. Da der især havde været interesse for afskrivning af jordarbejdet, havde man indhentet en udtalelse fra Statens Ligningsdirektorats afdeling for grundskyld og ejendomsskyld, som havde oplyst, at der i intet tilfælde er åbnet adgang til afskrivning på foretaget jordarbejde.

Dambrugerforeningens repræsentant var af den opfattelse, at afskrivningen på jordarbejde burde tillades under hensyn til, at den investerede kapital er tabt i tilfælde af, at dambruget af den ene eller den anden årsag nedlægges.

Fra Dambrugerforeningens side modtog underkommissionen det som bilag 11 vedhæftede, af Revisionskontoret i Herning A/S udarbejdede diskussionsgrundlag vedrørende dambrugernes skatteforhold, som blev behandlet i et møde den 25. april 1962, hvori en regnskabsmæssig sagkyndig repræsentant for Dambrugerforeningen deltog.

Mødet resulterede i, at det blev pålagt sekretariatet at foretage en nærmere undersøgelse af, hvilke synspunkter ligningsmyndighederne har lagt til grund for de afgørelser, der hidtil er truffet i disse sager, for derved bedre at kunne bedømme mulighederne for, hvorvidt dambrugernes ønsker kunne forventes gennemført med positivt resultat.

Efter sekretariatet havde forhandlet med Statens Ligningsdirektorat, blev det for underkommissionen oplyst, at de gældende afskrivningsregler, der er fastlagt i to cirkulærer af 30. december 1958 og 3. maj 1960, var udfærdiget på grundlag af forhandlinger, der havde fundet sted mellem Ligningsrådet og repræsentanter for ørredproducenterne. De pågældende bestemmelser havde ørredproducenterne erklæret sig indforstået med ved de pågældende forhandlinger, og da hertil kom, at det efter de af sekretariatet tilvejebragte oplysninger viste sig at være et helt generelt standpunkt, at skattemyndighederne ikke tillod afskrivning af udgifter til jordarbejder, og at dette standpunkt var i overensstemmelse med grundsætningen i § 18, stk. 1, i afskrivningsloven, erkendte Dambrugerforeningens repræsentant, at man ikke ville være i stand til at møde med nye argumenter, der var så stærke, at der ville være udsigt til at få gennemført forbedringer i de skattemæssige afskrivningsforhold, hvorfor man ikke ønskede, at underkommissionen skulle foretage videre i sagen.

d. *Forskudsvis afskrivning ved indgåelse af kontrakter om bygning af fiskerfartøjer.*

1 den som bilag 12 vedføjede skrivelse af 20. december 1961 henstillede Dansk Fiskeriforening i overensstemmelse med en på foreningens årskongres truffen beslutning, at det ikke skulle være tilladt at foretage den i § 14, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 232 af 4. juni 1958 om skattefri afskrivninger m. v. omhandlede forskudsvise afskrivning, ligesom man ønskede, at afskrivninger på fiskerfartøjer skulle gøres betinget af, at fartøjerne hovedsagelig var finansieret af midler erhvervet ved fiskeri.

Det viste sig ved underkommissionens behandling af sagen, at ingen af medlemmerne forventede, at de pågældende forslag ville have selv en ringe chance for at kunne gennemføres. I skrivelse af 7. marts 1962 meddelte underkommissionen herefter fiskeriministeriet, at der i underkommissionen havde været enighed om at indstille, at forslaget ikke søgtes fremmet under hensyn til, »at der næppe består mulighed for at få gennemført den ønskede ændring i lovbekendtgørelse nr. 232 af 4. juni 1958 om skattefri afskrivninger m. v., da spørgsmålet for det

første ikke længere synes at have den fornødne aktualitet, og for det andet fordi man af kontrolmæssige grunde ikke anså det for muligt at få fastslået, at afskrevne beløb er erhvervet ved fiskeri«.

Fiskeriministeriet videregav denne meddelelse til Dansk Fiskeriforening, hvorefter der ikke er sket yderligere i sagen.

e. *Andre skatteproblemer.*

Fra visse medlemmers side var man af den opfattelse, at man ved hjælp af et særskilt skattefradrag for erhvervsfiskere kunne bidrage til at forhindre den afgang fra fiskeriet, som man havde været vidne til igennem de senere år, og man lagde vægt på, at en undersøgelse af dette spørgsmål blev foretaget snarest muligt.

Underkommissionen afsendte herefter under 24. oktober 1961 den som bilag 13 betegnede skrivelse til Ligningsrådet.

Sekretariatet modtog fra rådet meddelelse om, at en sag af den pågældende art lå uden for Ligningsrådets forretningsområde, da den forudsatte en ændring af skattelovgivningen, hvorfor Ligningsrådet havde oversendt sagen til Skattedepartementet til eventuel videre foranstaltning.

Fra Skattedepartementets side oplyste man, at det næppe ville være muligt på embedsmandsniveau at gå videre med sagen, da denne havde et politisk perspektiv, som først måtte gøres til genstand for drøftelse i regeringen.

Underkommissionen fik imidlertid lejlighed til på et møde at drøfte spørgsmålet nøjere med kst. afdelingschef P. Bruun Nielsen, som over for underkommissionen redegjorde for de gældende regler og bekræftede, at et skattefradrag, der gik ud over, hvad merudgifterne ved erhvervets udøvelse kunne begrunde, ville forudsætte en ændring af skattelovgivningen.

Under drøftelsen var man inde på spørgsmålet om, hvorvidt man ved en eventuel ny lovgivning skulle søge at gøre de inden for sømandsbeskatningen gældende regler anvendelige for fiskere, men det viste sig, at der ikke var interesse i underkommissionen for at søge et forslag i denne retning fremmet.

Skattedepartementets repræsentant stillede sig tvivlende overfor, hvorvidt et særligt skattefradrag ville være afgørende motivering ved den enkeltes valg af erhverv, og henviste til de konsekvenser, som en imødekommelse af underkommissionens ønsker kunne få for andre erhverv, ligesom der pegedes på, at konsekvenserne af mere generelle erhvervsprægede skattefradrag ville kunne føre til, at selve skatteudskrivningen måtte forhøjes, med det resultat at man ikke reelt ville opnå nogen skatteforbedring for fiskere.

I underkommissionen blev der fra flere sider udtrykt betænkelighed ved at gå videre med et forslag om at gennemføre et almindeligt skattefradrag specielt for fiskere, og man enedes derfor om, at underkommissionen skulle koncentrere sig om det foran under a omhandlede skatteproblem.

Underkommissionen havde modtaget den som bilag 14 betegnede skrivelse af 30. oktober 1961 fra Esbjerg Fiskeriforening, hvori foreningen i forbindelse med Fiskernes Fagforening i Esbjerg og Esbjerg Fiskeskipperforening inden 1. januar 1962 ønskede gennemført en ret til ved opgørelsen af skattemæssig indkomst at fradrage et beløb på kr. 25,- pr. fiskedag.

Man enedes om ikke at gøre henvendelsen til genstand for realitetsbehandling i underkommissionen under hensyn til, at det var den almindelige opfattelse, at de pågældende foreninger gik for vidt i deres krav.

I et senere møde behandlede underkommissionen en ny henvendelse af 9. oktober 1962, fra Esbjerg Fiskeriforening (bilag 15), hvori var foreslået et skattefradrag pr. fiskedag for gifte på kr. 22,- og for ugifte på kr. 12,-.

Disse forslag var i skrivelse af 30. oktober 1962 støttet af Thyborøn Havn Fiskeriforening (bilag 16).

Underkommissionen var på sit møde af 4. december 1962 enig om *ikke* at ville gå videre med den pågældende sag, ikke mindst under hensyn til, at det fra repræsentanter for fiskerne i underkommissionen blev påpeget, at en gennemførelse af et forslag i den pågældende retning ville medføre alt for store kontrolmæssige vanskeligheder, og at man ikke over for skattemyndighederne burde rejse krav af denne art i betragtning af de forbedringer, der var opnået med hensyn til skattefradrag for kostudgifter og søudstyr, jfr. foran under a.

I en til fiskeriministeriet stilet skrivelse af 18. februar 1964 meddelte Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening i fællesskab, at man ikke fandt, at det var lykkedes underkommissionen at komme til et for fiskeriet tilfredsstillende resultat med hensyn til spørgsmålet om et skattefradrag for fiskere. Foreningen sluttede op om et af Esbjerg Fiskeriforening sammen med Fiskernes Fagforening og Esbjerg Fiskeskipperforening fremsat forslag af 13. februar 1964 (bilag 17) om et skattefradrag pr. fiskedag for gifte på kr. 25,- og for ugifte på kr. 15,-, og meddelte, at man inden for de to hovedorganisationer var enige om i fællesskab på organisationsmæssigt plan at arbejde videre for opnåelse af en tilfredsstillende løsning af den pågældende sag.

Underkommissionen har herefter ikke siden beskæftiget sig med fiskernes skatteproblemer.

ad 3. *Afgifter på fiskeriets driftsmidler.*
Underkommissionen anmodede sekretariatet om at få foretaget en undersøgelse af afgiftsspørgsmålet med hensyn til fiskeriets driftsmidler, og det blev på grundlag af en sådan undersøgelse i underkommissionen oplyst, at den særlige tekstilafgift i henhold til loven af 1956 om forbrugsbegrænsende foranstaltninger aldrig havde været opkrævet, idet lovens § 3 udtrykkelig fritog fiskenet for denne afgift. Det blev samtidig meddelt, at Tolddepartementet på forespørgsel havde oplyst, at den eksisterende told maksimalt er 6 %, idet man for en hel række positioners vedkommende har gjort anvendelse af den i toldloven værende hjemmel til at foretage toldnedsættelser. Ved en revision af toldloven ville det efter underkommissionens opfattelse næppe være sandsynligt, at man kunne få fjernet den eksisterende toldbeskyttelse for de danske netfabrikker, idet man snarere måtte forudse, at den hjemlige produktionsbeskyttelse i takt med liberaliseringen ville blive forøget. Det oplystes endvidere, at Tekstilfabrikantforeningen overfor handelsministeriet på daværende tidspunkt, dvs. i 1962, havde søgt at få begrænset importen af fiskenet fra Japan, men efter henstilling fra fiskeriministeriet havde handelsministeriet stillet denne sag i bero [2]).

Sekretariatet havde endvidere fra Tolddepartementet modtaget meddelelse om, at der ikke var pålagt afgifter på de olier, der anvendes inden for fiskerierhvervet, og at der for fiskere bestod mulighed for at få tilbagebetalt afgiften på benzin.

Da fiskerierhvervet endelig med hensyn til loven om almindelig omsætningsafgift havde opnået meget betydningsfulde fritagelser for denne afgift, fandt underkommissionen ikke anledning til at foretage videre med hensyn til dette spørgsmål.

ad 4. *Fritagelse for betaling af afgifter af afgiftspligtige tobaksvarer samt spiritus.*
Efter at spørgsmålet om fiskernes adgang til at ilandbringe tobak, vin og spiritus havde været gjort til genstand for drøftelse i underkommissionen, var man enedes om, at der fra underkommissionens side skulle ske henvendelse til Departementet for Told- og Forbrugsafgifter. Dette skete i en skrivelse af 24. oktober 1961 (bilag 18).

Denne henvendelse blev besvaret af Tolddepartementet i skrivelse af 1. december 1961 (bilag 19), hvoraf fremgår, at departementet af hensyn til konsekvenserne ikke kunne imødekomme underkommissionens ønske.

Efter modtagelsen af dette svar oplystes det i mødet i underkommissionen den 25. april 1962, at man fra fiskerside var indforstået med at begrænse sine ønsker til at søge opnået en adgang til told- og afgiftsfri indførsel alene af tobaksvarer, og man enedes om, at dette spørgsmål burde gøres til genstand for drøftelse på et møde i Tolddepartementet med repræsentanter for fiskeriorganisationerne og i overværelse af underkommissionens sekretær.

Et sådant møde blev afholdt den 30. oktober 1962, hvorunder det bl. a. oplystes,

2. Tekstilfabrikantforeningen rettede senere gentagne henvendelser om spørgsmålet til handelsministeriet, og til trods for modstand fra såvel fiskerierhvervet som fiskeriministeriet etableredes efter forhandlinger mellem udenrigsministeriet og vedkommende japanske myndigheder fra 1. januar 1966 en fra japansk side gennemført frivillig kvotering af eksporten til Danmark, hvilken kvotering dog er forudset at skulle bringes til ophør i løbet af maksimalt 3 år.

at den almindelige opfattelse i fiskerkredse om, at tobaksvarer, der hjembringes fra udlandet, bliver konfiskeret, ikke var rigtig, idet sådanne varer indlægges på toldoplag. Det erkendtes dog, at der, så længe der ikke var åbnet adgang til proviantering af uberigtigede tobaksvarer, ikke bestod nogen mulighed for fiskerne for at få sådanne varer udtaget fra toldoplag, og at konsekvenserne derfor i realiteten blev den samme som ved en egentlig konfiskation.

Fra toldmyndighedernes side fremhævedes, at der for fiskere ville bestå et særligt kontrolspørgsmål, idet man måtte have sikkerhed for, at fiskerne virkelig gik på fiskeri, når proviantering med uberigtigede varer var foretaget. Der måtte således finde en særlig kontrol sted såvel ved udsejling fra havn som ved hjemkomst, og en sådan viste det sig, at man fra fiskeriorganisationernes side ikke var interesseret i.

Forslaget fra fiskeriorganisationernes repræsentanter blev på mødet begrænset til en adgang til i uberigtiget stand at kunne ilandbringe 200 cigaretter eller et tilsvarende kvantum af andre tobaksvarer pr. måned, og det erkendtes af fiskerrepræsentanterne, at forslaget nærmest havde en pædagogisk, politisk og psykologisk betydning og ikke var et økonomisk problem for fiskerne.

Det aftaltes på mødet, at fiskeriorganisationerne gennem fiskerikommissionen (dvs. underkommissionen) skulle indgive et andragende til Tolddepartementet med en skitse til en ordning af den praktiske administration.

Spørgsmålet om en begrænset provianteringsadgang for fiskere blev drøftet i det efterfølgende møde den 4. december 1962 i underkommissionen, hvorved bemærkes, at det var blevet oplyst i Tolddepartementet, at Dansk Fiskeriforening i skrivelse af 21. november 1961 havde indgivet en særskilt ansøgning om en mere vidtgående provianteringsadgang.

I underkommissionen enedes man om det som bilag 20 betegnede forslag, som fremsendtes til Tolddepartementet med skrivelse af 19. december 1962 (bilag 21), hvor man endvidere henstillede, at der blev givet fiskerne mulighed for ved hjemkomsten fra fiskeri at ilandbringe et vist kvantum tobaksvarer uden afgiftsberigtigelse.

Under underkommissionens drøftelser overvejedes, hvorvidt man ad denne vej kunne gennemtvinge en almindelig mønstringspligt for fiskere eller gøre opnåelse af de pågældende faciliteter afhængig af, at fiskerne skulle være medlem af en af fiskeriets hovedorganisationer, men der var enighed om at lade disse spørgsmål hvile på daværende tidspunkt.

Da svaret fra Tolddepartementet trak ud, bl. a. under hensyn til, at man ønskede spørgsmålet behandlet på et nordisk toldadministrativt møde, bragte sekretariatet i april måned 1963 sagen i erindring over for Tolddepartementet og fik herunder oplyst, at formanden for underkommissionen under et besøg i Tolddepartementet havde frafaldet ønsket om, at der åbnedes adgang for fiskere til proviantering af uberigtigede tobaksvarer.

Ved telefonisk forespørgsel fra Tolddepartementet den 15. august 1963 bekræftede sekretariatet dels på basis af det hidtil i sagen passerede, dels på grundlag af udtalelser fra formændene for henholdsvis Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, at der ikke var tale om, at man ønskede adgang til afgiftsfrihed ved ilandbringelse af spiritus og vin. Tolddepartementet ville herefter udarbejde et notat til forelæggelse for finansministeren på dette grundlag.

Underkommissionen modtog herefter fra Tolddepartementet den som bilag 22 betegnede skrivelse af 22. august 1963, lige som underkommissionen under 29. august 1963 modtog følgende svar om adgangen til proviantering af uberigtigede tobaksvarer:

»Under henvisning til underkommissionens skrivelse af december 1962 og skrivelse herfra af 14. februar 1963, j. nr. K. 4574, vedrørende fiskeres adgang til proviantering med og ilandbringning af uberigtigede tobaksvarer skal man for så vidt angår spørgsmålet om provianteringen meddele, at departementet af kontrolmæssige grunde ikke vil kunne imødekomme underkommissionens henvendelse.«

I den af Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening foran under 2 e nævnte fællesskrivelse af 18. februar 1964, hvori hovedorganisationerne erklærer sig utilfredse med det i underkommissionen opnåede resultat, og derfor på organisationsbasis ønsker at gå videre med sagen, støttede hovedorganisationerne det i den som bilag 23, betegne-

de skrivelse af 13. februar 1964 af Esbjerg Fiskeriforening fremsatte skitseforslag.

ad 5. *Nedsættelse af lejeafgiften på Decca-anlæg benyttet i fiskerfartøjer.*
Straks efter at underkomrnissionen havde påbegyndt sit arbejde, rejstes spørgsmålet om muligheden af at få nedsat den af fiskerne betalte lejeafgift på Decca, men det oplystes, at sagen efter en henvendelse fra en fiskerdelegation til fiskeriministeren allerede i juni måned 1961 var blevet behandlet på ministerielt plan og en redegørelse sendt til Dansk Fiskeriforening. Sagen har ikke siden været gjort til genstand for behandling i underkommissionen og har heller ikke været begæret optaget her, hvorfor man er gået ud fra, at ønsket om at få den behandlet i dette forum er frafaldet [3])

ad 6. *Mindstepriser ved førstehåndsomsætning af fisk.*
I underkommissionens første møde blev omtalt de overvejelser, man lokalt i Esbjerg havde gjort sig med henblik på fastsættelse af en mindstepris på rødspætter af 4. sortering, dvs. de rødspætter, der anvendes i filetindustrien, men der havde ikke kunnet opnås tilstrækkelig tilslutning til gennemførelse af disse planer, hvilket heller ikke var tilfældet med visse af Dansk Fiskeriforening fremførte ønsker om etablering af en puljeordning.

På mødet viste det sig, at der i de foreliggende planer var så mange ufuldstændigheder, at sagen burde gøres til genstand for mere indgående overvejelser fra fiskeriorganisationernes side, herunder med hensyn til, om en eventuel ordning skulle omfatte samtlige fiskearter, og om hvorledes man skulle disponere »overskudsfisk«, lige som også de anvendte salgsmetoder burde overvejes. Endvidere kunne der være tale om at afvente resultaterne af den påtænkte rentabilitetsundersøgelse, forinden man tog spørgsmålet op til realitetsbehandling.

Efter underkommissionens ønske blev der på et følgende møde af sekretariatet givet en redegørelse for de i Norge, Sverige, Forbundsrepublikken Tyskland, Belgien, Holland og Storbritannien gældende ordninger af denne art.

Fra Skagen Fiskeriforenings side forelagdes forslag udarbejdet af henholdsvis rejeudvalget i Skagen og sildeudvalget i Hirtshals og Skagen (bilag 24 og 25) [4]). Ved underkommissionens behandling af disse forslag fremførtes især fra konservesindustriens side kritik over, at forslaget til rejeordningen ikke var drøftet med industrien, og underkommissionen stillede den fortsatte behandling af disse forslag i bero, bl. a. fordi man skulle afvente visse i udsigt stillede forhandlinger med de svenske fiskeriorganisationer, og en endelig afklaring af spørgsmålet om den puljebetaling, der skulle foretages fra fiskernes side. Endvidere henvistes til, at det måtte anses for fornødent at forhandle spørgsmålet om indførelse af en mindsteprisordning med Monopoltilsynet. Samtidig anmodedes sekretariatet om ved henvendelse til forskellige af underkommissionen udvalgte auktioner at søge tilvejebragt oplysninger om, hvilke økonomiske midler der ville have været nødvendige, såfremt der havde været etableret mindsteprisordningcr for dels rødspætter med en mindstepris på 1 kr., dels sild med en mindstepris på 0,60 kr. [5]).

I skrivelse af 18. januar 1962 (bilag 27) rejste Skagen Skipper- og Interesseforening over for fiskerikommissionen spørgsmålet om fra staten at få stillet tilstrækkelige midler

3. Det er i underkommissionen oplyst, at der over for Monopoltilsynet er foretaget anmeldelse af *de* pågældende lejeafgifter.

4. Sildeudvalget gennemførte i slutningen af 1963 en rationering af landingerne af sild, således at der pr. fartøj kun måtte ilandbringes et nærmere fastsat antal kasser til konsumformål.
Denne ordning fungerede med varierende rationer indtil 1. januar 1966, hvor den indtil videre blev suspenderet.

5. Med skrivelse af 18. december 1961 indsendte Skagen Fiskeriforening til fiskeriministeriet et af sildeudvalgene i Hirtshals og Skagen udarbejdet memorandum af **15.** december **1961** (bilag 26), som var genstand for drøftelse på et møde i Århus 12. januar 1962 mellem repræsentanter for sildeudvalgene og fiskeriministeren og fiskeriministeriets embedsmænd. Det viste sig på det pågældende møde, at en i forvejen antaget enighed mellem eksportører og fiskere om den foreslåede prisfastsættelse ikke

til rådighed til en udligningspulje, som skulle danne grundlag for etablering af en mindsteprisordning for fisk.

På det herefter følgende møde i underkommissionen oplystes det, at der ikke var opnået positive resultater under de drøftelser, der på lokalt fiskeriorganisationsmæssigt plan havde fundet sted med svenske, norske og tyske fiskeriorganisationer.

På det pågældende møde blev endvidere givet en redegørelse for, hvorledes en til Monopoltilsynet anmeldt mindsteprisordning for fisk havde fungeret i praksis, og herom henvises til redegørelsen af 1. januar 1962 fra formanden for Århus Fiskeriforening (bilag 28).

Det oplystes endvidere, at der af Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening var nedsat et fællesudvalg, der skulle fremkomme med indstilling om en mindsteprisordning, men at det nedsatte fællesudvalg endnu *ikke* var nået til enighed om mindstepriser, foreløbig alene gældende for rødspætter. Der havde i fællesudvalget været en overvejende stemning for, at man burde søge mindstemålet for rødspætter forhøjet til 270 mm, men da udvalget ikke havde kunnet nå til enighed, var man endt med et kompromis om forhøjelse af målet til 265 mm.

Underkommissionen kunne således konstatere, at der endnu ikke forelå den fornødne enighed blandt fiskerne for at gå videre med sagen, og stillede derfor hele spørgsmålet, herunder den fra Skagen Skipperforening modtagne henvendelse, i bero.

Fra sekretariatets side oplystes det, at de foretagne undersøgelser på de af underkommissionen udvalgte auktioner havde vist, at hvis rødspætter til foderbrug eller andet ikke-konsummæssigt formål blev fastsat til 50 øre, ville en mindstepris på

1,00 kr.	have medført et puljetilsvar på	1.283.000 kr.
0,95	- - - - -	**ca. 1 mill. kr.**
0,90	- - - - - -	**680.000 kr.**
0,85	- - - - - -	457.000 **kr.**

For sild ville puljetilsvaret alene for landinger i Skagen og Hirtshals, under forudsætning af, at man kunne opnå 0,20 kr. for sild til fremstilling af fiskemel og -olie, have andraget

13 mill. kr., hvis mindsteprisen havde været fastsat til 0,60 kr.
7 **mill.** kr., hvis mindsteprisen havde været fastsat til 0,55 kr.
4 **mill.** kr., hvis mindsteprisen havde været fastsat til 0,50 kr.
2,6 mill. kr., hvis mindsteprisen havde været fastsat til 0,45 kr.

Oplysningerne om de puljebeløb, der ville være nødvendige under de anførte forudsætninger, gav underkommissionen anledning til allerede på daværende tidspunkt at fremhæve, at en mindsteprisordning formentlig kun ville kunne gennemføres i forbindelse med en samtidig etablering af adgangen til at rationere landingerne.

Det foran omhandlede fællesudvalg udsendte under 23. marts 1962 resultatet af udvalgets overvejelser til bestyrelsesmedlemmerne i Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, jfr. bilag 29.

Denne indstilling resulterede i, at de to foreninger til samtlige lokalfiskeriforeninger udsendte en skrivelse af 16. april 1962, hvorefter hovedbestyrelserne enstemmigt var gået ind for en forhøjelse af mindstemålet for rødspætter til 265 mm, og samtidig enstemmigt anbefalede danske fiskere at overholde en mindstepris på 1,05 kr. pr. kg ved førstehåndssalg af rødspætter (bilag 30).

Skrivelsen til lokalforeningerne blev underkommissionen gjort bekendt med i dennes møde, der fandt sted 9 dage senere, og det oplystes, at hovedorganisationerne påregnede, at halvdelen af udgifterne til en udligningspulje ville kunne dækkes gennem en afgift på 2 øre pr. kg landede rødspætter, og at den anden halvdel søgtes dækket ved et statstilskud. Man påregnede på daværende tidspunkt, at de maksimale udgifter ved ordningens gennemførelse ville andrage 1.350.000 kr.

I underkommissionen rejstes bl. a. spørgsmålet om, hvorledes man havde tænkt at sik-

var til stede, og en videre behandling af sagen blev udsat med henblik på, at de interesserede parter skulle søge at nå til enighed, forinden sagen blev forelagt underkommissionen til behandling.

På daværende tidspunkt skabte forhandlingerne om Danmarks eventuelle indtræden i det europæiske økonomiske fællesskab også en vis usikkerhed om, hvorvidt en mindsteprisordning af påtænkte art ville kunne gennemføres.

re sig, at alle fiskere blev omfattet af ordningen, og hvorvidt man havde overvejet at tilvejebringe et organ, der havde økonomisk ansvar for anvendelsen af de indgåede beløb. Der rejstes også tvivl om, hvorvidt den påtænkte ordning ville kunne gennemføres uden statsindgreb med hensyn til fangsterne, ligesom man savnede oplysninger om, hvilket beregningsgrundlag der forelå for prisfastsættelsen på kr. 1,05. Endvidere blev der peget på, at de forskelligheder, der gør sig gældende i kvaliteten af rødspætter i løbet af året, vel burde komme til udtryk i garantiprisen. Man savnede endvidere nærmere redegørelse for, hvilke anvendelsesmuligheder der skulle gøres af den fisk, der ikke opnåede garantiprisen, ligesom man forudså, at der måtte være tvangsmidler, der kunne tages i anvendelse, såfremt en fisker ønskede at frigøre sig for at deltage i ordningen.

Fra en enkelt side rejstes også spørgsmålet om, hvorvidt der ville være mulighed for at undgå et egentligt statstilskud ved at søge de fornødne midler tilvejebragt ved at undlade at regulere salærerne på fiskeriauktionerne nedad i årets løb.

Der blev rejst ønske om, at sekretariatet fik anledning til i udlandet at foretage en nærmere undersøgelse af, hvorledes lignende ordninger fungerede, men foreløbig ville man afvente, hvorledes den foreslåede ordning ville komme til at fungere i praksis.

Det viste sig, at ordningen kun holdt i nogle få dage, og interessen for at gøre et nyt forsøg var derfor væsentlig kølnet, og underkommissionen enedes derfor også om, at sekretariatet skulle stille sine orienteringsrejser til udlandet i bero, indtil det havde vist sig, om fiskeriets hovedorganisationer var i stand til at nå frem til en praktikabel ordning[6]).

I et møde den 1. maj 1963 meddelte formanden, at fiskeriforeningerne nu var enige om, at der skulle overholdes en mindstepris på 1,05 kr. for rødspætter, og at mindstemålet skulle være 265 mm, samt at ordningen skulle træde i kraft den 15. juni 1963. Da man ikke havde kunnet opnå enighed om gennemførelse af landspulje, påtænktes mindsteprisordningen gennemført på lokal basis, og Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening havde udsendt meddelelse herom til samtlige lokalforeninger, som man stillede frit med hensyn til en garantipris på 90 øre, idet muligheden bestod for at regulere denne i nedadgående retning.

Foreningerne skulle også stilles frit med hensyn til, om der skulle foretages puljebetaling ved landing, enten af alle rødspætter eller kun af små rødspætter egnet til filetproduktion.

På det pågældende tidspunkt var spørgsmålet om, hvorledes man fra Monopoltilsynets side ville stille sig til ordningen, stadig uafklaret. Fiskeriministeriets repræsentant beklagede, at ministeriet ikke var gjort bekendt med de foreliggende planer, og herunder spørgsmålet om, hvorvidt man ønskede, at auktionsmestrene skulle opkræve afanvendt for de anførte priser; en begrundelse for, at der næppe vil blive brug for en pulje, oplysning om, hvorledes en opretholdelse af fiskens kvalitet agtedes sikret, samt en redegørelse for, hvad der skal ske med fisk, der ikke kan afsættes til mindstepriserne.

Det fremhævedes fra fiskerside, at mødet kun var af orienterende art, og fiskeriministeren henviste videre drøftelser til underkommissionen, men pointerede, at en sådan behandling forudsatte, at der forelå et detailleret og gennemarbejdet forslag til en mindsteprisordning.

Den 13. marts 1963 afholdtes et nyt møde i fiskeriministeriet om sagen, hvori foruden embedsmænd deltog formændene for Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, men også på dette møde viste det sig, at det dengang foreliggende forslag stadig hvilede på et for løst grundlag.

6. Den 4. februar 1963 holdtes hos fiskeriministeren et møde med repræsentanter for Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, idet de to foreninger på et møde i januar måned 1963 i Århus var blevet enige om at søge en mindsteprisordning gennemført og ansøge ministeriet om økonomisk støtte hertil. Det oplystes på mødet, at man var enige om en mindstepris på 1,05 kr., og en garantipris på 0,90 kr. Fra fiskeriministerens side fremhævedes, at statens økonomiske situation bevirkede, at tidspunktet for ydelse af statstilskud til mindsteprisordninger ikke var det bedst tænkelige, og at der i hvert fald måtte tilvejebringes en meget stærk begrundelse for nødvendigheden af at gennemføre en prisordning, samt oplysninger om, hvorledes en sådan ordning påtænktes administreret, hvilket beregningsgrundlag der var

gifterne til puljen. Rejste spørgsmålet om, hvorvidt man havde forhandlet med auktionsmesterforeningen herom.

Det ønskedes endvidere oplyst, om udenlandske fartøjer skulle være omfattet af ordningerne.

Fra fiskeriorganisationernes side meddeltes, at auktionsmesterforeningen var orienteret i sagen, og at det ikke var hensigten, at udenlandske fartøjer skulle sælge til mindstepriserne, men til gengæld skulle de så heller ikke have mulighed for at få fordel af ordningen.

I øvrigt udtaltes fra flere medlemmers side tvivl om, hvorvidt ordningen var tilstrækkelig gennemtænkt til at blive sat i kraft som foreslået.

Underkommissionen blev gjort bekendt med indholdet af fælleserklæringen, der var sålydende:

»Dansk Fiskeriforenings og Vestjysk Fiskeriforenings fællesudvalg har afholdt møde i København den 19. april og på foreningernes vegne vedtaget at henstille til samtlige rødspættefiskere i Danmark at overholde en mindstepris på 1,05 kr. for rødspætter - rognrødspætter dog undtaget.

På mødet konstateredes enighed om, at forholdene i øjeblikket ikke giver mulighed for etablering af en landspuljeordning som basis for en garantipris til de rødspættefiskere, hvis fangster ikke opnår den ovennævnte pris, og at garantiprisordninger derfor må gennemføres lokalt, og helst indenfor så store områder som muligt. Fællesudvalget henstiller til lokalorganisationerne snarest - eventuelt i forbindelse med rationeringsordninger - at søge etableret garantiprisordninger indenfor områderne *baseret på puljer,* der oparbejdes gennem opkrævninger af 2 øre pr. kilo af *alle* rødspætter, som landes indenfor det pågældende område. Afgifterne bør efter fællesudvalgets formening betales til fiskernes lokalpulje uanset hvor i Danmark, de lander fisken, medens til gengæld hjemstavnspuljen i så fald bør godtgøre fiskeren det beløb, som hans hjemstavnsordning hjemler ham ret til.

Endvidere henstiller fællesudvalget, at der ved ordningernes tilrettelæggelse så vidt muligt tilsigtes en garantipris på mindst 90 øre pr. kilo af rødspætter, i hvert fald for dagsfanget fisk, samt at rødspætter, der ikke opnår bud på mindsteprisen, sikres brugt til foderfisk — om fornødent ved farvning — eller under behørig kontrol sælges til andet formål end filetskæring.

Endelig henstilles, at de lokale fiskeriforeninger indenfor hvert område nedsætter udvalg, der har beføjelser til at ændre garantipriser, afgiftens størrelse samt tage stilling til andre problemer, der måtte opstå under mindsteprisordningen.

Det er fællesudvalgets hensigt at arbejde for, at de lokale garantipris- og puljeordninger etableres efter så ensartede regler som muligt, og overvejer forslag med hensyn til etablering af et fællesorgan, der kan vejlede og støtte de lokale foreninger i deres videre arbejde med sagen.

Fællesudvalget fremhæver den overordentlig store betydning, en tilfredsstillende løsning af sagen har for de danske fiskere og for det videre arbejde med de problemer, som knytter sig til førstehåndsprisen for fisk, og henstiller, at det lokale arbejde påbegyndes snarest, således at mindsteprisen 105 øre pr. kg kan være trådt i kraft for hele landet senest 15. juni dette år[7]).

På et møde i fiskeriministeriet den 25. maj 1964 ønskede formændene for henholdsvis

7. Foreningerne rettede i sagens anledning følgende henvendelse til Foreningen af Fiskeauktionsmestre i Danmark:

»Som det sikkert vil være foreningen bekendt, har Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening efter afholdt fællesmøde vedtaget, dels en mindstepris på 1,05 kr. pr. kg for rødspætter, der landes overalt i danske havne, dels en opfordring til samtlige lokalforeninger om på basis af lokale garantipuljer at sikre, at danske fiskere, som ikke opnår bud på denne pris, senest fra 15. juni d. å. at regne får kompensation i form af udligning fra puljerne.

Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening lægger overordentlig stor vægt på, at ordningen gennemføres med godt resultat for fiskerne og beder om auktionsmesterforeningens fulde og ubetingede støtte hertil. Man tænker herved særlig på den frivillige kreditgivning, som auktionerne i vid udstrækning yder køberne, men som man ikke mener bør komme de købere til gode, som, uanset hovedorganisationernes prisvedtagelse, byder og opnår hammerslag under mindsteprisen og derved modvirker ordningen.

Man peger herved på, at udgifterne til renter af kassekreditter og andre lån, som auktionsme-

Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening oplysning om fiskeriministeriets stilling til en støtte fra statens side ved gennemførelse af en mindsteprisordning.

Fiskeriministeren gav på mødet udtryk for, at hvis statens deltagelse kun krævedes som en garanti til at sætte en ordning i kraft, og at ordningen som sådan ikke vil komme til at påføre staten udgift, ville han stille sig positiv over for et sådant ønske.

På baggrund af dette møde tilstillede de to foreninger den 9. september 1964 fiskeriministeren en skitse til etablering af en mindsteprisordning (bilag 31).

Fiskeriministeren henviste efter aftale med de 2 organisationsformænd sagen til behandling i underkommissionen, hvor denne behandledes i et møde den 29. oktober 1964. På mødet nåede man ikke til en substantiel drøftelse af skitsen, men der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt sagen skulle behandles videre af underkommissionen eller af et andet organ under ministeriet.

Der opnåedes dog enighed om at nedsætte et arbejdsudvalg på 7 medlemmer, hvoraf 1 skulle repræsentere fiskeriministeriet, og 3 medlemmer som repræsentanter for hver af de to fiskeriorganisationer.

Det var herefter tanken, at arbejdsudvalget til sin tid skulle afgive indstilling til underkommissionen om resultatet af sine overvejelser.

Efter indstilling fra organisationerne nedsattes et sådant arbejdsudvalg den 15. januar 1965 med følgende sammensætning:

Kontorchef, J. Hertoft, fiskeriministeriet, formand,
fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen, Vestjysk Fiskeriforening

strene optager samt renter af egne penge, som auktionsmestrene indskyder i auktionsvirksomheden for at finansiere kreditgivningen, belastes auktionsregnskaberne som driftsudgift og således i realiteten bæres af sælgerne, d. v. s. fiskerne. Man finder det urigtigt og i strid med auktionsmestrenes stilling som fiskernes tillidsmænd og varetagere af disses salgsinteresser, om der af auktionsmestrene på fiskernes bekostning og på tværs af det for auktionerne principielt gældende kontante betalingssystem ydes good-will i form af kreditgivning til købere af rødspætter under den fastsatte mindstepris på 1,05 kr. pr. kg såvel ved sådanne køb i sig selv som ved de pågældende efterfølgende køb på auktionerne af fisk i det hele taget.

Man går ud fra, at fiskeauktionsmesterforeningen i fuld forståelse af den betydning, som en heldig løsning af såvel mindsteprisordningen for rødspætter som kommende ordninger for andre fiskearter vil have for hele det danske fiskerierhverv, stiller sig imødekommende over for vor anmodning og vil sætte pris på snarest belejligt at blive holdt underrettet om hvilke vedtagelser, der i fiskeauktionsmesterforeningen måtte finde sted i sagens anledning.«

Henvendelsen blev gjort til genstand for drøftelse på et møde den 16. maj 1963 mellem bestyrelsen for Foreningen for Fiskeauktionsmestre i Danmark og formanden og kontorchefen i Dansk Fiskeriforening, og endvidere deltog departementschef J. Nørgaard i mødet.

På forespørgsel fra auktionsmesterforeningens formand, nuværende justitsminister K. Axel Nielsen om, hvorvidt varen skulle gå tilbage til sælgeren, hvis mindsteprisen ikke opnåedes, svaredes bekræftende.

Spørgsmålet om auktionsmestrene kunne nægte kredit ved salg af anden fisk til eksportører, som havde købt rødspætter til priser, der lå under mindsteprisen, gav anledning til megen diskussion, og opfattelsen hos auktionsmesterforeningen og fiskeriministeriets repræsentant var, at auktionsmestrene i kraft af deres halvofficielle stilling ikke kunne følge fiskeriforeningernes ønske i så henseende, og det konstateredes endvidere på mødet, at en auktionsmester ikke kunne nægte at sælge for fiskere, der ikke var medlemmer af fiskeriforeningen, og at han heller ikke kunne nægte at sælge, hvis en fisker, der er medlem, var indforstået med, at fisken blev solgt til priser, der lå under mindsteprisen.

Sagen gav anledning til, at Monopoltilsynet tog denne op til behandling og anmodede foreningerne om at foretage anmeldelse af ordningen, idet man samtidig udtalte, at tilsynet indtil videre ikke ville modsætte sig, at en mindsteprisordning, som den påtænkte, med en, mindstepris på 1,05 kr. pr. kg rødspætter, søgtes gennemført, hvorimod man fandt ønsket om, at auktionsmestrene skulle nægte kredit til købere af rødspætter under den gældende mindstepris, som en usaglig forskelsbehandling af auktionskøbere, og at en nægtelse i så henseende måtte anses for at stride imod bestemmelserne i monopollovens § 11. Monopoltilsynets skrivelser til de to foreninger er enslydende, og som bilag 32 er gengivet skrivelsen til Vestjysk Fiskeriforening.

fiskeskipper Knud Schroder, Vestjysk Fiskeriforening
fiskeskipper Jørgen Hejlesen, Vestjysk Fiskeriforening
fiskeskipper Henry Sørensen, Dansk Fiskeriforening
fiskeskipper Gunnar Olsen, Dansk Fiskeriforening
fisker Marius Kyed, Dansk Fiskeriforening

og med daværende ministersekretær K. Løkkegård som sekretær. Den 22. januar 1965 afholdtes det første møde i arbejdsudvalget, hvor man gennemgik de problemer, som det pågældende skitseforslag gav anledning **til,** og der var i arbejdsudvalget enighed om, at hovedorganisationerne skulle søge at tilvejebringe oplysninger om det prisniveau, hvor indtægter og udgifter for de enkelte fisketure balancerede med henblik på den nærmere fastlæggelse af niveauet for mindstepriserne. Når disse oplysninger forelå, og man var nået til enighed om, hvilke fiskearter der skulle inddrages under en mindsteprisordning, ville man kunne danne sig et skøn over den beløbsramme, der kunne blive tale om, og i denne forbindelse måtte man også fra fiskeriorganisationernes side tage stilling **til,** hvor stor en afgift fiskerne ville være villige til at betale til dækning af de med en ordning forbundne udgifter.

Da formanden for arbejdsudvalget ikke så noget formål i at holde et nyt møde, før de pågældende oplysninger forelå, indkaldtes disse fra medlemmerne i en skrivelse af 10. februar 1965.

Da det udbedte materiale stadig ikke indkom, og dette muligvis kunne tages som udtryk for, at der ikke længere bestod interesse for at få fastlagt rammerne for en mindsteprisordning, afholdtes et nyt møde den 2. februar 1966, hvor man samtidig behandlede en oversigt over de i forskellige lande inden for OECD's medlemskreds anvendte prissystemer (bilag 33)

Mødet resulterede i den som bilag 34 benævnte indstilling om at udtage spørgsmålet af fiskerikommissionens arbejdsområde. I underkommissionens møde den 30. marts 1966 tog man arbejdsgruppens indstilling til efterretning, hvilket også skete i fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966.

ad 7. *Metoder til førstehåndssalg af fisk.*
I underkommissionen er rejst spørgsmålet om hvorvidt man af kvalitetsmæssige hensyn burde gennemføre et forbud mod, at fiskere træffer aftaler med industrien om levering af fisk til faste priser.

Der blev endvidere i underkommissionen drøftet, hvorledes man ville kunne undgå, at der mellem købere træffes indbyrdes aftaler om fælleskøb, hvorved selve den til grund for auktionssalget værende hensigt med dette elimineredes.

Underkommissionen har også overvejet, hvorvidt de nuværende salgsformer gjorde det ønskeligt, at man overgik til tvungent auktionssalg.

Sekretariatet gav i et møde en redegørelse for indholdet af en norsk betænkning om de virkninger, en salgsordning med en fast pris til fiskerne havde haft for producent- og omsætningsleddene, og det oplystes heri, at et system med faste priser ville kunne bidrage til at undgå den uro, som varierende priser normalt fører til, og samtidig give fiskerne en større sikkerhed mod »underpriser« i perioder med godt fiskeri og vanskelige afsætningsforhold. På den anden side erkendes det, at et sådant system ikke giver fiskerne nogen stimulans til at behandle varen godt, og at muligheden for at opnå bedre priser ved salg til rationelt indrettede virksomheder vil bortfalde, lige som også fangstdirigering vil kunne blive en nødvendighed og medføre sådanne ulemper og udgifter for fiskeriet, at disse ikke vil stå i noget rimeligt forhold til de fordele, der vil kunne opnås.

Konklusionen i den norske betænkning var derfor, at man ikke ville anbefale et salgssystem, hvorefter fiskernes fangster afregnedes til en fast pris.

I underkommissionen kunne man ikke gå ind for et forbud mod salg af fisk til forud i kontrakter fastsatte priser, og man var enige om ikke at foretage indgreb i de anvendte salgsformer, der efter flere medlemmers opfattelse var medvirkende årsag til bevarelsen af dansk fiskeris egenartethed.

På den anden side ønskede man ikke, at auktionstanken skulle ødelægges gennem aftaler mellem auktionskøberne, men det oplystes for underkommissionen, at fiskeriministeriet havde taget skridt til at forhindre så-

danne aftaler gennem ændringer i auktionsreglementerne.

Man måtte vel erkende, at i det omfang, industrien indgik langtidskontrakter med udenlandske aftagere, måtte auktionssalget anses for uhensigtsmaissigt, men underkommissionen stillede sagen i bero på afslutningen af drøftelserne om etablering af en eventuel mindsteprisordning, og spørgsmålet har på den anden side derfor ikke siden været gjort til genstand for behandling i underkommissionen, men har været rejst i underkommissionen om afsætningsforhold, propaganda samt kvalitetsproblemer og der henvises herom til side 21.

ad 8. *Fiskeriets finansieringsforhold.*
Det konstateredes i et af underkommissionens første møder, at de eksisterende udlånsforhold gennem Kongeriget Danmarks Fiskeribank måtte betegnes som gode, om end udviklingen havde medført, at kurstabene på grund af obligationernes faldende kurs var blevet ret betydelige, uanset de forhøjelser, der var foretaget af den nominelle rente.

Det bemærkes herved, at der ved fiskeribankloven af 10. juni 1959 var sket en betydningsfuld ændring, idet de sekundære lån, der tidligere blev ydet gennem bevillinger af statskassen, var faldet bort, samtidig med, at fiskeribankens muligheder for at yde lån var blevet forøget fra 2/3 af værdien af den stillede sikkerhed til 85 %. Denne ændring, hvorefter de hidtidige sekundære kontantlån, var blevet afløst af obligationslån, havde opnået fuld tilslutning fra fiskeriorganisationernes side [8]).

Fra fiskeribankens formand erkendtes det, at kurstab var blevet en faktor, der havde fået større betydning, end man oprindelig havde regnet med, og at banken på daværende tidspunkt havde under overvejelse at foretage en yderligere forhøjelse af den nominelle rente, således at denne kom op på 7 %.

Foranlediget af, at der fra fiskeindustriens side var rejst spørgsmål om muligheden af at opnå højere lån i fiskeribanken til industrielle virksomheder, havde fiskeribanken ladet foretage en sammenligning med de industrielle lånevilkår på andre områder, og det havde herved vist sig, at man i intet tilfælde gik ud over de 50 % af de faktisk afholdte udgifter, som også var den ramme, der anvendtes af fiskeribanken.

På et senere møde den 26. januar 1962, hvori fiskeribankens samlede bestyrelse deltog, drøftedes de i den tidligere nævnte skrivelse af 18. januar 1962 fra Skagen Skipper- og Interesseforening (bilag 27) rejste låneproblemer, dels om tillægslån, dels om ændrede vilkår for fiskeribanklån i almindelighed.

Drøftelserne i det pågældende møde resulterede i, at fiskeribankens bestyrelse traf beslutning om ydelse af kortfristede lån til sanering af erhvervsfiskeres økonomiske forhold, og det oplystes i underkommissionen, at bankens bestyrelse havde udarbejdet nedenstående udtalelse, som man ville gøre fiskerne bekendt med gennem en offentliggørelse i hovedorganisationernes fagblade:

»Da der i den senere tid er rettet henvendelse til fiskeribanken om muligheden for opnåelse af kortfristede lån til en sanering af erhvervsfiskeres økonomiske forhold, meddeler fiskeribanken, at man er villig til at tage ansøgninger om fiskeribankens bistand til sådanne ordninger op til overvejelse, såfremt ansøgning herom indsendes til banken.

Det vil være en forudsætning for, at banken vil kunne medvirke til en saneringsordning, at en sådan ordning omfatter samtlige ansøgerens kreditorer, hvorfor lånsøgeren bør drøfte en saneringsordning med sit lokale pengeinstitut eller revisor. Lånene er tænkt ydet indenfor et begrænset beløb og på kortfristede vilkår, hvilke vilkår må være afhængig af forholdene i det enkelte tilfælde.

Afviklingstiden kan dog ikke forventes at strække sig ud over 5 år, ligesom det beløb, fiskeribanken i det enkelte tilfælde kan bevilge, ikke kan forventes at overstige 20.000 kr.

Det må endvidere være en forudsætning, at der af de i saneringsordningen deltagende kreditorer gives lånsøgeren en afviklingsfrist for eventuel restskyld af samme læng-

8. Hovedorganisationerne bekræftede deres tilfredshed med den skete ændring på et møde mellem bestyrelserne for Dansk Fiskeriforening, Vestjysk Fiskeriforening og Kongeriget Danmarks Fiskeribank i Århus den 8. januar 1960, hvori også fiskeriministeren deltog.

de, som afviklingen af fiskeribankens eventuelle lån.

Der må i det enkelte tilfælde kunne stilles en efter fiskeribankens skøn betryggende sikkerhed for afvikling af fiskeribankens saneringslån.

Fiskeribanken vil yde lånene på bedst mulige vilkår, men må forbeholde sig at udbetale lånene kontant til en på grundlag af kursværdien af fiskeribankens kasseobligationslån fastsat kurs, hvilket i dag vil sige en kurs af ca. 95 for 5-årige lån med en nominel rente på 6 %«.

Da fiskeribankens bestyrelse således havde taget stilling til ydelse af saneringslån, enedes man i underkommissionen om, at der herefter ikke var anledning til at foretage videre med hensyn til den fra Skagen Skipper- og Interesseforening modtagne henvendelse.

Underkommissionen modtog skrivelse af 24. marts 1962 fra Centralforeningen for Fiskeriforeninger i Vendsyssel (bilag 35), hvori anmodedes om foranstaltninger til hurtig afhjælpning af erhvervets fortvivlede økonomiske situation, idet foreningen samtidig gav udtryk for, at fiskeribankens saneringslåneordning måtte anses for at være utilstrækkelig.

I en over sagen indhentet udtalelse havde Vestjysk Fiskeriforening svaret, som det fremgår af den som bilag 36 vedhæftede skrivelse af 21. april 1962.

Sagen blev overgivet til formanden for Kongeriget Danmarks Fiskeribank til videre foranstaltning, og Dansk Fiskeriforening, som også var afkrævet en udtalelse, svarede under 15. februar 1963, som det fremgår af bilag 37.

I en til formanden for underkommissionen stilet skrivelse af 22. april 1963 henstillede Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening i fællesskab, at forskellige spørgsmål vedrørende fiskeriets finansieringsforhold blev gjort til genstand for drøftelse i underkommissionen (bilag 38).

I underkommissionen blev givet udtryk for nogen forundring over den pågældende henvendelse i betragtning af, at fiskeribankens udlånsmuligheder netop ved lov af 27. april 1963 var blevet forøget fra 100 mill. kr. til 150 mill. kr., samtidig med, at der var blevet etableret et repræsentantskab bestående af erhvervsrepræsentanter, som skulle fungere som rådgivende organ for fiskeribanken.

I underkommissionen opnåedes der enighed om, at Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening burde drøfte sagen nærmere med fiskeribankens bestyrelse, forinden underkommissionen eventuelt på ny beskæftigede sig med denne [9]).

For underkommissionen forelå intet officielt fra de 2 organisationer om resultatet af de pågældende forhandlinger med fiskeribankens bestyrelse.

Da fiskeribanken imidlertid i slutningen af 1965 på grund af en kraftig stigning i antallet af låneansøgninger måtte gennemføre en udlånsrationering, anmodede fiskeriminister J. Risgaard Knudsen fiskeribankens bestyrelse om at ville udarbejde et notat om forhøjelse af fiskeribanklovens udlånsmaksimum m. m. Det pågældende notat, der er dateret 17. marts 1966 og indføjet i nærværende betænkning som bilag 39, blev af fiskeriministeren henvist til behandling i fiskerikommissionen, og af dennes formand fremsendt til behandling i underkommissionen.

Notatet dannede grundlag for underkommissionens drøftelse af fiskeriets finansieringsforhold på mødet den 30. marts 1966, og der blev fra erhvervsrepræsentanterne i underkommissionen klart givet udtryk for, at man anså det for utvivlsomt, at der i de kommende år ville være et meget betydeligt lånebehov såvel til gennemførelse af en modernisering af kutterflåden som til en videreførelse af den igangværende rationalisering og mekanisering inden for fiskeindustrien.

Underkommissionen fandt ikke tilstrækkelig anledning til, at der i hvert fald på nuværende tidspunkt blev gennemført begrænsninger i fiskeribankens handlefrihed, f. eks. med hensyn til ydelse af lån til mindre fartøjer eller til fartøjer, der projekteres specielt med henblik på fiskeriet efter foderfisk.

9. På foranledning af formanden for Dansk Fiskeriforening udarbejdedes i efteråret 1963 i fiskeriministeriet oversigter over de i Norge og Sverige gældende udlånsordninger for fiskerierhvervet, ligesom man også tilvejebragte nærmere oplysninger om de inden for det danske landbrug gældende regler for opnåelse af etableringslån.

I fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966 blev underkommissionens standpunkt i nævnte henseender ikke imødegået.

Fiskerrepræsentanterne i underkommissionen ville ikke udelukke, at det med de meget store kapitalinvesteringer, der efterhånden skal foretages **i** nybygninger, ville blive **vanskeligt** for den enkelte fisker at foretage den for anskaffelse af et nyt fartøj nødvendige opsparing, hvorfor det af hensyn til fiskeriets fortsatte udvikling kunne blive påkrævet at åbne øget adgang for ikke-erhvervsfiskere til at opnå lån i fiskeribanken, og det var den almindelige opfattelse i underkommissionen, at folketinget i forbindelse med en lovrevision måtte gøres opmærksom på dette forhold, selv om underkommissionen principielt mener, at de synspunkter, der blev gjort gældende i folketinget ved den nuværende lovs behandling om, at ydelse af lån mod sikkerhed i fiskerfartøjer især skal være en hjælp for yngre fiskere og alt overvejende bør ydes erhvervets egne folk, stadig bør stå ved magt.

Fiskerikommissionen endosserede i sit møde den 18. maj 1966 underkommissionens indstilling, idet man forudså, at især udviklingen i retning af større fartøjer ville medføre, at investeringer **i** fiskeriets produktionsmidler fremtidig i nogen grad måtte komme fra ikke-erhvervsfiskere, såfremt der ikke blev skabt yderligere forbedrede lånemuligheder for erhvervsfiskerne.

I betragtning af, at visse moderne fiskeredskaber også kræver en stor kapitalinvestering, henstillede underkommissionen, at fiskeribankens bestyrelse tager under velvillig overvejelse også at yde lån til fiskeredskaber, såfremt det måtte vise sig muligt at tilvejebringe en form, hvorunder disse vil kunne forsikres, hvilket, som det fremgår af fiskeribankens notat, er en ubetinget forudsætning for ydelse af lån fra fiskeribankens side.

Fiskerikommissionen støttede på sit møde den 18. maj 1966 underkommissionens henstilling i denne henseende.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt fiskeribanken som et led i sin almindelige administration skulle støtte projektering af typekuttere, var der i underkommissionen overvejende stemning for, **at** der blev gennemført en undersøgelse af, hvilke fordele der vil kunne opnås ved bygning af typekuttere, og at der til dette formål eventuelt søgtes tilvejebragt en særskilt finanslovbevilling.

Ved den drøftelse, der fandt sted i fiskerikommissionen den 18. maj 1966, var der enighed om, at man burde afvente resultatet af de forberedende undersøgelser, der for tiden foregår inden for værftsindustrien om mulighederne for i øget omfang at gennemføre en fabrikmæssig fremstilling af dele af typekuttere, forinden der tages stilling til den eventuelle tilvejebringelse af en særskilt finanslov-bevilling til undersøgelser af denne art.

Underkommissionen kunne tiltræde fiskeribankens forslag om en forøgelse af udlånsrammen med 100 mill. kr. over en 3-årig periode begyndende 1. januar 1967, og en forhøjelse af grundfonden med 5 mill. kr. om året i den pågældende 3-års periode.

Af hensyn til det lånebehov, der påregnes at ville henstå udækket under den etablerede udlånsrationering, var der dog i underkommissionen enighed om, at udvidelsen af udlånsrammen med de 100 mill. kr. burde ske således, at der i kalenderåret 1967 blev stillet 30 mill. kr. til rådighed og i kalenderåret 1968 ligeledes 30 **mill.** kr. samt i kalenderåret 1969 40 mill. kr. i stedet for som foreslået af fiskeribankens bestyrelse henholdsvis 25 mill. kr., 35 mill. kr. og 40 **mill.** kr.

Underkommissionen ønskede ikke på nuværende tidspunkt at tage stilling til, hvorvidt man i forbindelse med en revision af fiskeribankloven skulle søge indsat en bestemmelse om, at yderligere midler, såfremt der måtte være behov for sådanne efter udløbet af 1969, ville kunne stilles til rådighed med finansudvalgets tilslutning.

Fiskerikommissionen - med undtagelse af Veng, der ikke ønskede at tage stilling til en forøgelse af udlånsvirksomheden - tiltrådte på mødet den 18. maj 1966 underkommissionens indstilling.

Der var i vinderkommissionen, fortrinsvis fra fiskerierhvervets repræsentanters side, modstand mod fiskeribankens forslag om at søge administrationsudgifterne (ekskl, honorarer til bestyrelse m. v.) fuldt dækket gennem bidrag fra låntagernes side, ligesom man heller ikke så med sympati på en alter-

nativ løsning, hvorefter administrationsudgifterne afholdes af reservefonden. Fra enkelte af de pågældende medlemmers side pegede man på, at spørgsmålet burde ses i sammenhæng med sammensætningen af fiskeribankens bestyrelse, idet det anførtes, at der måtte tilsikres erhvervet et flertal i bestyrelsen, såfremt administrationsudgifterne fuldt ud skulle bæres af låntagerne. Uafhængigt af medlemmernes stilling til spørgsmålet om bestyrelsens fremtidige sammensætning, jfr. nedenfor, måtte man dog i fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966 konstatere flertal mod tanken om, at administrationsomkostningerne søges dækket gennem bidrag fra erhvervet.

I underkommissionen var der stemning mod fiskeribankens forslag om, at det i selve loven fastsættes, at Kongeriget Danmarks Hypotekbank skal være forretningsfører for fiskeribanken, og på dette punkt skete der ikke ændring i standpunktet under spørgsmålets behandling på fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966.

Der var i underkommissionen enighed om, at den nuværende lånegrænse på 85 % af vurderingssummen burde bibeholdes, hvorimod erhvervsrepræsentanterne af hensyn til det ret betydelige kurstab, der for tiden er forbundet med optagelse af lån i fiskeribanken, fremsatte ønske om, at der åbnes mulighed for udstedelse af obligationer med højere nominel rente, eventuelt således at låntagerne kan vælge mellem de forskelligt forrentede obligationsserier.

I fiskerikommissionen blev der på mødet den 18. maj 1966 givet udtryk for skepsis med hensyn til de praktiske muligheder for at gennemføre den forudsatte væsentlige forhøjelse af den nuværende nominelle rente, og et mindretal (Henry Sørensen, Knud Andersen, Ludvig Pedersen og Mourier) ønskede derfor som en foreløbig foranstaltning gennemført lovhjemmel til, at lånegrænsen forhøjedes til 100 % under forudsætning af, at afdragsforpligtelserne for så vidt angår de yderste 15 % blev garanteret opfyldt over for banken gennem en særlig forsikringsordning. Et flertal (Nørgaard, Hindkjær Pedersen, Østergaard, Dinesen, Bruun-Pedersen, Harald Sørensen, Lodberg, Hej lesen) tilsluttede sig indstillingen om, at den nuværende lånegrænse på 85 % af vurderingssummen bibeholdes.

Diskussionen om fiskeribankens fremtidige ledelse viste, at et flertal i underkommissionen (erhvervsrepræsentanterne) ville foreslå bankens bestyrelse udvidet med 1 repræsentant, eventuelt for fiskeindustrien, dog således, at der samtidig i loven indføjes en bestemmelse om, at formandens stemme i tilfælde af stemmelighed skal være afgørende.

Henry Sørensen fremhævede, at hvis repræsentantskabet nedlægges, vil i øvrigt opstå en situation, som må give anledning til alvorlig overvejelse af spørgsmålet om yderligere udvidelse af fiskeribankens bestyrelse med i hvert fald 1 repræsentant for det udøvende fiskeri.

Et flertal (Nørgaard, Normann, Dinesen, Bruun-Pedersen, Bamberger, Budde Lund, P. Fr. Jensen, Kirkman-Møller) tilkendegav på fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966, at man ikke ønsker ændringer foretaget i de nuværende bestemmelser om fiskeribankens ledelse, medens et mindretal (Henry Sørensen, Knud Andersen, Ludvig Pedersen, Mourier) gik ind for, at bestyrelsen udvidedes med 1 medlem samtidig med, at repræsentantskabet bevaredes. Et andet mindretal (Axel Jensen, Harald Sørensen, Schilder Knudsen) fandt ingen anledning til at bevare repræsentantskabet, men ønskede til gengæld antallet af bestyrelsesmedlemmer udvidet fra 3 til 5.

Af Henry Sørensen, Gunnar Olsen, Ludvig Pedersen og Mourier rejstes i forbindelse med drøftelserne af fiskeribankens ovennævnte notat i øvrigt spørgsmålet om lettelse af selvfinansieringsvanskelighederne for fiskere, der ønsker at blive selvstændige fiskeskippere, idet der henvistes til bl. a. behandlingen i landbokommissionen af de tilsvarende problemer for unge landmænds vedkommende og blev givet udtryk for, at ikke alene hele dette problemkompleks og de i øvrigt i forbindelse hermed stående spørgsmål, men også selve spørgsmålet om imødekommelse af fiskeriets finansieringsbehov som sådant, der i dag er meget vanskeligt at overse, meget vel kan tænkes yderligere at aktualisere sig alt efter den økonomiske udvikling i samfundet og de linier, der med hensyn til afsætning, import og strukturændring inden for

dansk fiskeri måtte tegne sig i den kommende tid. De 4 medlemmer ønsker derfor at give udtryk for, at disse spørgsmål ikke kan betragtes som definitivt og endeligt behandlet - endsige løst - i fiskerikommissionen, der alene har behandlet disse problemer i forbindelse med gennemgangen af fiskeribankens ovennævnte notat af 17. marts 1966 vedrørende dette finansieringsinstituts udlånsvirksomhed.

ad 9. *Eventuel reorganisering af fiskeristatistikken samt tilvejebringelse af en produktionsstatistik.*

Med henblik på underkommissionens stillingtagen til, hvorvidt der i fiskeriministeriets statistiske afdeling indsamledes materiale, der måtte anses for overflødigt, eller sendtes oplysninger ud, der ingen interesse har for erhvervet, blev der i underkommissionen givet redegørelser for, hvorledes såvel den egentlige fiskeristatistik som eksportstatistik fungerede.

Underkommissionen fandt på grundlag af de givne redegørelser ingen anledning til at foreslå ændringer i den anvendte praksis med hensyn til de oplysninger, der indsamles. De anvendte oplysningsskemaer var udsendt til medlemmerne og gav heller ikke anledning til forslag om ændringer, hvorimod der i underkommissionen rejstes ønske om at få etableret en egentlig produktionsstatistik, idet det konstateredes, at en sådan måtte anses for fornøden bl. a. med henblik på internationale forhandlinger.

Det pålagdes fuldmægtig S. N. Sørensen, at han i forbindelse med sine orienteringsrejser om rentabilitetsundersøgelserne skulle undersøge, hvorledes man fra de forskellige industrielle virksomheder stillede sig til spørgsmålet om en produktionsstatistik, og det viste sig herunder, at der fra industriens side var interesse for at få en sådan statistik gennemført.

På foranledning af Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri blev der holdt et særskilt møde i fiskeriministeriet den 28. november 1963, hvortil de interesserede organisationer var indbudt, og dette møde resulterede i fiskeriministeriets bekendtgørelse af 20. december 1963 om ændring i bekendtgørelse angående tilvejebringelse af oplysninger om fangst og tilvirkning af fisk, krebs- og skaldyr. Denne bekendtgørelse måtte på daværende tidspunkt udstedes med hjemmel i den dagældende saltvandsfiskerilov, men er siden udstedt med hjemmel i den nuværende kvalitetslov som en bekendtgørelse af 5. januar 1966.

ad 10. *Forslag om etablering af en investerings-, selvpensionerings- og regulerings fond for fiskere.*

I skrivelse af 19. januar 1962 rejste Esbjerg Fiskeriforening over for underkommissionen spørgsmålet om etablering af en kombineret investerings-, selvpensionerings- og reguleringsfond for fiskere. Herom henvises til bilag 40.

Sagen blev gjort til genstand for drøftelse i underkommissionen, hvor der rejstes tvivl om, hvorvidt man kunne anbefale fiskeriministeren at gå videre med sagen, da hovedorganisationerne ikke stod bag forslaget.

I underkommissionen opnåedes der enighed om, at de af Esbjerg Fiskeriforening i skrivelsen rejste spørgsmål overvejende var af politisk karakter, og derfor næppe egnet til at tage op til løsning særskilt, idet spørgsmålene burde overvejes i forbindelse med regeringens almindelige politik på de pågældende områder. Underkommissionen overlod herefter ganske til fiskeriministerens afgørelse, hvorvidt han måtte finde tilstrækkelig anledning til at gå videre med sagen [10]).

ad 11. *Statstilskud til fiskerierhvervet.*

Med skrivelse af 19. maj 1962 fremsendte Dansk Fiskeriforening den som bilag 41 modtagne resolution af 22. februar 1962 fra Struer og Omegns Fiskeriforening om stats-

10. Fiskeriministeren forelagde i en underhåndsskrivelse sagen for finansministeren, og i skrivelse af 21. februar 1963 meddelte finansministeriet, at sagen af finansministeren var beordret henlagt i skattedepartementet, idet de af Esbjerg Fiskeriforening anførte grunde efter ministerens skøn ikke var tilstrækkelige til at motivere en speciel for fiskerierhvervet gældende henlæggelsesordning som den foreslåede, ligesom ordningen i givet fald efter ministerens skøn måtte få konsekvenser for andre erhvervsgrupper.

Svar i overensstemmelse hermed meddeltes Esbjerg Fiskeriforening i skrivelse af 26. februar 1963.

tilskud til indvandsfiskere, idet foreningen henstillede, at resolutionen blev forelagt underkommissionen.

Underkommissionen var af den opfattelse, at forslaget fra Struer og Omegns Fiskeriforening ikke var ordentligt underbygget, og der var enighed om at lade sagen drøfte i de to hovedorganisationer, hvor man ikke fandt anledning til at fremme sagen.

ad 12. *De af fiskerierhvervet betalte afgifter i statshavne.*

Da der i underkommissionen blev rejst spørgsmål om en reduktion af de afgifter, som fiskerierhvervet betaler for benyttelse af statshavne, havde sekretariatet på formandens foranledning foretaget en undersøgelse af, hvorledes tilsvarende afgifter var fastsat i Forbundsrepublikken Tyskland, Sverige og Holland, og det var herved konstateret, at afgifterne i nogle udenlandske havne var væsentlig lavere end i Danmark.

Repræsentanten for ministeriet for offentlige arbejder fandt det ikke afgørende, hvorledes afgiftsberegningen blev foretaget i udlandet, idet ministeriet for offentlige arbejder måtte søge at tilvejebringe de indtægter, der måtte anses for nødvendige efter dansk økonomi, og fastslog, at driften af statshavnen ikke er noget lukrativt foretagende, og at der således i virkeligheden ad denne vej ydes støtte til dansk fiskeri.

I underkommissionen nåede man herefter ende stemning for, at man skulle gå videre med sagen, idet man selv i fiskerkredse befrygtede, at en forcering af kravene om nedsættelse af afgifterne ville medføre, at man fra det offentliges side ville blive mere tilbageholdende med støtten til havneudvidelser og eventuel bygning af nye havne.

I underkommissionen nåede man herefter til enighed om, at sagen burde stilles i bero, idet man dog ønskede, at ministeriet for offentlige arbejder i forbindelse med sekretariatet skulle søge udarbejdet et notat, hvoraf fremgik, hvad der fra andre erhvervs side betales til statshavnenes drift.

Der henvises i denne forbindelse til det som bilag 42 betegnede af ministeriet for offentlige arbejder udarbejdede notat vedrørende de af fiskeriet betalte skibs- og vareafgifter i statshavnene.

Fiskeriets hovedorganisationer valgte imidlertid at unddrage underkommissionen den videre behandling af denne sag, idet man foretrak at gå videre med denne på organisationsmæssigt plan.

ad 13. *Oplysninger i radioen om fiskepriser.*

I et møde i underkommissionen rejstes fra fiskernes side spørgsmålet om revision af de fiskerinoteringer, der dagligt udsendes over radioen, idet man var af den opfattelse, at radiomeddelelserne ikke gav nogen vejledning for fiskerne, når priserne blev angivet med den meget store margin, der ofte forekom mellem de lavest og højest opnåede priser.

Spørgsmålet har ikke siden været gjort til genstand for drøftelse i underkommisionen, men er taget op på ministeriel basis.

I skrivelse af 22. oktober 1964 fra Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening meddelte foreningerne fiskeriminister J. Risgaard Knudsen, at arbejdet bl. a. i underkommissionen om rentabilitet og låneforhold nærmest var gået i stå, og at visse vigtige spørgsmål, f. eks. vedrørende fiskeriets beskatning og vedrørende modificering af de eksorbitant høje vare- og broafgifter, arealleje og halleafgifter, rent faktisk er udgået af fiskerikommissionens arbejdsområde, derved at disse spørgsmål af fiskeriets hovedorganisationer er taget op til behandling på ren foreningsmæssig basis.

Organisationerne henstillede derfor, at alle spørgsmål vedrørende det praktiske fiskeris forhold blev samlet i en enkelt underkommission, idet man gav udtryk for den opfattelse, at der på denne måde ville kunne arbejdes mere rationelt og energisk med problemerne, end når spørgsmålene behandles i en række forskellige underkommissioner, hvortil kom, at fiskerikommissionens overordentlig store medlemstal ikke af hensyn til fiskeriets interesser behøvedes opretholdt i den nuværende udstrækning.

I skrivelse af 28. oktober 1964 meddelte fiskeriministeren, at han ikke kunne imødekomme foreningernes henstilling, bl. a. under hensyn til, at der var udsigt til, at man i en nærmere fremtid kunne få arbejdet afsluttet i de respektive underkommissioner, men erklærede sig dog villig til på ny at overveje foreningernes forslag, såfremt dette ikke måtte lykkes.

Underkommissionen om fiskerikontrollen

Arbejdet i denne underkommission blev fra starten stillet i bero, indtil der forelå forslag til ny saltvandsfiskerilov, ferskvandsfiskerilov og lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, idet man først, efter at disse love var udarbejdet påregnede at kunne skønne over, hvilke arbejdsopgaver der ville komme til at påhvile fiskerikontrollen i fremtiden.

Der har i underkommissionen kun været afholdt 1 møde den 9. oktober 1962, hvor man enedes om at nedsætte følgende tre arbejdsgrupper :

Arbejdsgruppe I skulle beskæftige sig med fiskerikontrollens opgaver, overvejelse af den søværts- og landværtskontrol, rekruttering og uddannelse af kontrolpersonalet, samt fiskerikontrollens motorisering. Som medlemmer af arbejdsgruppen udpegedes:

Kontorchef G. L. Mourier, formand,
fiskeriinspektør L. Christensen og
departementschef J. Nørgaard.

Arbejdsgruppe II fik til opgave at overveje kontrollen med de autoriserede fiskeriindustrielle virksomheder i land. Som medlemmer af denne arbejdsgruppe udpegedes:

Kontorchef J. Hertoft, formand,
civilingeniør Poul Fr. Jensen, og
fiskeriinspektør K. Bøhne.

Arbejdsgruppe III fik til opgave at beskæftige sig med den grønlandske fiskerikontrol og fik følgende sammensætning:

Kontorchef K. Budde Lund, formand,
kontorchef J. Hertoft og
fiskerikontrollør S. A. Brinch.

I arbejdsgruppe I blev der kun afholdt 1 møde, hvor der var enighed om, at man måtte afvente indstillingerne fra arbejdsgrupperne II og III, forinden man kunne gå ind i en substantiel drøftelse af de arbejdsopgaver, der var pålagt denne arbejdsgruppe.

Arbejdsgruppe II afgav efter afholdelse af en række møder indstillling under 31. december 1964, og arbejdsgruppe III havde allerede den 31. maj 1963 afgivet sin indstilling.

Da man på fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966 i øvrigt kunne konstatere, at kommissionens arbejde stod foran en afslutning, besluttede fiskerikommissionen med fiskeriministerens tilslutning at undlade at afvente færdiggørelsen af arbejdet i underkommissionen om fiskerikontrollen, idet man kunne forudse, at der ville hengå ret lang tid, inden dette arbejde kunne bringes til afslutning. Arbejdet skulle herefter videreføres på almindeligt departementalt grundlag, og under hensyn hertil er indstillingerne fra de to fornævnte arbejdsgrupper ikke optaget som bilag i nærværende betænkning.

Underkommissionen om redningstjenesten m. v.

Underkommissionen har afholdt 7 møder, og nedsatte endvidere på sit møde den 16. juni 1965 en arbejdsgruppe bestående af:

Departementschef J. Nørgaard, formand,
fiskeskipper Henry Sørensn,
fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen,
kaptajn L. E. Nielsen, »Havmågen«,
og med kontorchef K. Løkkegaard som sekretær.

Arbejdsgruppen skulle foretage en gennemgang af arbejdsopgaverne for den søværts kontrol bedømt dels i relation til det bestående fartøjsmateriel, dels med henblik på behovet for erhvervelse af flere skibe. Denne arbejdsgruppe afholdt 1 møde.

Underkommissionen har i begyndelsen af 1966 afgivet den som bilag 43 betegnede betænkning, hvortil henvises, herunder også med hensyn til de ændringer, der er sket i underkommissionens sammensætning og arbejdsopgaver.

Udover det i betænkningen indeholdte bemærkes, at underkommissionen på sine første møder drøftede et i fiskerikommissionens møde den 13. september 1961 rejst spørgsmål om en sammenlægning af fiskeriministeriets redningstjeneste og det danske redningsvæsen.

Det viste sig, at der inden for organisationerne ikke var enighed om det ønskelige i at få det danske redningsvæsen overført til fiskeriministeriet, og det oplystes, at spørgsmålet om selve redningstjenesten blev behandlet i redningsrådet, hvis opgave det var at samordne redningsforanstaltninger, og i dette forum var det pågældende spørgsmål ikke blevet rejst.

Efter at spørgsmålet havde været gjort til genstand for overvejelse inden for organisationerne, viste det sig, at man nærmest var stemt for at bevare status quo, og underkommissionen stillede derfor sagen i bero.

Underkommissionens betænkning blev gjort til genstand for behandling på fiskerikommissionens møde den 26. januar 1966, hvor de i ekstraktafskrift af skrivelse af 12. januar 1966 fra formanden for Dansk Fiskeriforening, fiskeskipper Henry Sørensen, indeholdte bemærkninger til betænkningen samtidig blev drøftet. Ekstraktafskriften er vedhæftet som bilag 44 [1]).

I fiskerikommissionens møde den 26. januar 1966 blev der givet udtryk for stor tilfredshed med det foreliggende projekt til bygning af 2 nye redningsskibe, og hovedkommissionen tiltrådte enstemmigt de i underkommissionens betænkning om redningsskibene omhandlede bemærkninger.

Fiskerikommissionen tiltrådte endvidere underkommissionens indstilling om bygning af en afløser for havundersøgelsesskibet »Dana«, men erklærede sig enig i, at der burde søges etableret et samarbejde med Universitetet og ministeriet for Grønland med henblik på en mere effektiv udnyttelse af et sådant skib og i denne forbindelse en fastlæggelse af, hvorledes dette burde indrettes, og hvilke opgaver der skal tillægges det.

Fiskerikommissionen tiltrådte planerne om bygning af en undersøgelses- og forsøgskutter på ca. 20 tons til erstatning for undersøgelsesskibet »Biologen«.

Kommissionen endosserede endvidere underkommissionens forslag om, at der yderligere bygges en undersøgelseskutter på ca. 100 tons.

Fiskerikommissionen tiltrådte på sit ovennævnte møde endelig indstillingen om bygning af et nyt kontrolfartøj til Kattegat, ligesom kommissionen på sit møde den 18. maj 1966 gav tilslutning til det i bilag 45 indeholdte, af fiskeriministeriet udarbejdede forslag til den prioritetsfølge, hvori de nye skibe påregnes bygget.

1. De i ekstraktafskriften indeholdte forslag er der taget hensyn til, idet den som bilag 43 betegnede betænkning fra underkommissionen er optaget i nærværende betænkning med den formulering, som man på mødet enedes om.

Underkommissionen om fiskeriets driftsformer m. m.

Om underkommissionens sammensætning henvises til indledningen side 9.

Efter afholdelsen af 2 møder afløstes formanden af fiskeskipper Henry Sørensen, der siden har fungeret som formand for underkommissionen.

Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen har deltaget i samtlige møder i underkommissionen.

Der har i denne været afholdt 4 møder, hvori følgende spørgsmål har været gjort til genstand for drøftelse:

1. Fjernfiskeri (herunder forholdet til Færøerne og Grønland) og fiskeriforsøg.
2. Etablering af et redskabslaboratorium.
3. Havneforholdene.
4. Tilgangen til fiskerierhvervet og uddannelse af unge fiskere.
5. Gennemførelse af en konsulentordning for fiskere.
6. Etablering af en sygelønsordning for fiskere.

ad 1. *Fjernfiskeri (herunder forholdet til Færøerne og Grønland) og fiskeriforsøg.*

I underkommissionens første møde konstateredes en vis uenighed med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt fiskeriforsøg burde foretages af fiskerne selv eller af staten ved hjælp af en forsøgskutter, anskaffet til dette formål. Endelig indstilling blev ikke foretaget fra underkommissionens side, men der henvises til side 43 i afsnittet om underkommissionen om redningstjenesten m. v., hvoraf fremgår, at fiskerikommissionen har tiltrådt en indstilling om bygning af en undersøgelses- og forsøgskutter.

I underkommissionen var der enighed om, at fiskeri ved Færøerne og Grønland kunne tænkes at blive særlig betydningsfuldt for fiskere i den sydlige del af Danmark, såfremt udviklingen medfører, at man i højere grad bliver nødsaget til at gå ind for tanken om fjernfiskeri. Et sådant fiskeri har som bekendt fået øget betydning for bl. a. en række fiskerinationer i Europa.

På det færøske fiskeriterritorium, som iflg. anordning nr. 156 af 24. april 1963 om fiskeripolitiet i havet omkring Færøerne omfatter området indenfor en linie 12 sømil fra de i anordningen nærmere angivne basislinier, er alene færinger og andre danske statsborgere berettigede til at drive fiskeri. Det er ved lagtingslov nr. 12 af 10. marts 1964 forbudt fiskerfartøjer hjemmehørende og registreret i en fremmed stat og fremmede statsborgere at drive noget som helst fiskeri eller hertil knyttede accessoriske handlinger på det færøske fiskeriterritorium.

Restriktioner med hensyn til fiskeri, fangstmetoder m. v. på det færøske fiskeriterritorium gælder i samme omfang for alle danske statsborgere, ligesom de færøske bestemmelser om eksport og import af fiskeriprodukter er ens for danske og færøske fiskere. Ifølge lagtingslov nr. 15 af 15. september 1948 om indførsel, udførsel, behandling og tilvirkning af fisk og fiskeriprodukter m. v. kan Færøernes landsstyre udstede forbud mod indførsel til Færøerne og udførsel fra Færøerne af fersk fisk, saltet fisk og fiskevarer, ligesom landsstyret kan påbyde, at denne ind- og udførsel kun må finde sted under iagttagelse af de forskrifter, landsstyret i så henseende måtte fastsætte.

For fisk, der landes af skibe, som ikke er hjemmehørende på Færøerne kræves tilladelse fra landsstyret, men sådan tilladelse kan forventes meddelt uden særlige betingelser til danske statsborgere.

Udførsel (og genudførsel) kan kun ske efter tilladelse fra landsstyret.

Forarbejdede fiskeriprodukter, d. v. s. klipfisk, saltfisk, frossen filet og saltsild, men ikke fersk, iset eller frossen fisk, skal for vedkom-

mende eksportørs regning underkastes vragning og klassificering inden udførslen. Skibs- og vareafgifter (havne- og bropenge) erlægges efter tilsvarende regler som i Danmark.

For så vidt angår fiskeriet i Grønland er dette efter gældende bestemmelser inden for 12 mile-grænsen kun åbent for danske statsborgere med fast bopæl i Grønland, idet der dog for så vidt angår danske statsborgere, der ikke er bosat i Grønland, af ministeren for Grønland kan fastsættes bestemmelser, hvorved der gøres undtagelser fra det nævnte forbud. Ved bekendtgørelse nr. 192 af 27. maj 1963 er der i overensstemmelse hermed givet danske statsborgere, der ikke har fast bopæl i Grønland, adgang til udøvelse af erhvervsmæssig jagt og fiskeri og foretage omladninger indtil en afstand af 3 sømil fra den indre grænselinie.

Endvidere kan der ifølge nævnte bekendtgørelse gives danske statsborgere, der ikke har fast bopæl i Grønland, tilladelse til at drive jagt og fiskeri inden for 3-milegrænsen. Der kan for sådanne tilladelser fastsættes nærmere i bekendtgørelsen angivne vilkår. Det bemærkes i denne forbindelse, at trawlfiskeri er forbudt inden for 3-milegrænsen ved Grønland.

De pågældende bestemmelser har i den tid, hvor fiskerikommissionen har eksisteret, været optaget til revision, men uden at der er gennemført en lovændring. På fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966 var der enighed om, at man ikke kunne afvise mulighederne for en forøget interesse i, at fiskere fra den sydlige del af Danmark ville drive fiskeri især ved Grønland, og at der derfor var interesse for at sikre sådanne fiskere lige vilkår med de i Grønland bosatte.

Efter det under udarbejdelsen af fiskerikommissionens betænkning foreliggende skulle der i overensstemmelse med et af det grønlandske landsråd fremsat ønske være en vis mulighed for, at der vil blive søgt gennemført bestemmelser, hvorefter der principielt bliver lige adgang for alle danske statsborgere til uanset bopæl at drive fiskeri i grønlandske farvande.

ad 2. *Etablering af et redskab slab oratorium.*

Det blev i underkommissionen oplyst, at der i en række andre lande, bl. a. i Forbundsrepublikken Tyskland, fandtes laboratorier af denne art, hvor man foretog forsøg med hensyn til de anvendte materialers holdbarhed og de forskellige redskabers anvendelighed.

Det blev endvidere omtalt, at man tidligere har været inde på at søge en selvstændig institution etableret til foretagelse af redskabsundersøgelser, men at man dog var kommet til det resultat, at det, der først burde ske, var, at man forsøgte at få uddannet en redskabsspecialist, eventuelt ved laboratorier i udlandet.

Selv om det fandtes ønskeligt, at et laboratorium af denne art blev knyttet til Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, forudså man, at det ville være forbundet med store vanskeligheder at få foretaget en afprøvning af redskaberne i praksis, medmindre der blev anskaffet en forsøgskutter til dette formål. Der henvises herved til det foran under 1 anførte.

I underkommissionen opnåedes ikke almindelig enighed om oprettelsen af et redskabslaboratorium, idet især Lodberg Jensen ikke fandt et sådant påkrævet. Denne indstilling viste sig ændret, da sagen blev drøftet i fiskerikommissionens møde den 18. maj 1966, og fiskerikommissionen indstillede derfor enstemmigt på nævnte møde, at der snarest muligt søges antaget og uddannet en redskabsekspert, som en nødvendig forudsætning dels for en senere etablering af et egentligt laboratorium, dels for at kunne forestå praktiske fiskeriforsøg den dag, hvor planerne om anskaffelse af en forsøgskutter er blevet en realitet.

ad 3. *Havneforholdene.*

Fra fiskerikommissionens første møde havde fhv. fiskeriminister Chr. Christiansen rejst spørgsmålet om at få foretaget en undersøgelse af, hvorvidt havnekapaciteten var tilstrækkelig for fiskeriet.

Der var i underkommissionen enighed om ikke at foretage videre med hensyn til dette spørgsmål, idet der i underkommissionen var almindelig stemning for, at det burde overlades til de interesserede i de enkelte havne selv at tage stilling til, hvorvidt man anså havnene for at være af tilstrækkelig størrelse.

ad 4. *Tilgangen til fiskerierhvervet og uddannelse af unge fiskere.*

Spørgsmålet har været behandlet i samtlige underkommissionens møder, og i mødet den 22. november 1962 besluttedes det at nedsætte en arbejdsgruppe med følgende sammensætning:

Fiskeskipper Henry Sørensen, formand,
departementschef B. S. Dinesen,
kontorchef G. L. Mourier,
ekspeditionssekretær S. Kirkman-Møller,
fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen
og med fuldmægtig J. F. Simony som sekretær.

Arbejdsgruppen afholdt 2 møder, som resulterede i forelæggelse for underkommissionen af et udkast til et lovforslag om fiskeruddannelse.

Med skrivelse af 17. december 1965 fremsendte underkommissionen til hovedkommissionens formand den som bilag 46 betegnede indstilling med vedhæftede udkast til lov om fiskeruddannelse og bemærkninger hertil.

Indstillingen blev gjort til genstand for drøftelse i hovedkommissionens møde den 26. januar 1966, hvor der ikke kunne tilvejebringes den fornødne enighed om, hvorvidt en fiskeruddannelse burde gøres obligatorisk eller ej, ligesom hovedkommissionen, jfr. mindretalsindstillingen fra underkommissionen, var af den opfattelse, at man ikke burde søge den i lovforslaget omhandlede statens fiskerskole etableret, forinden der forelå klarlied over, hvorvidt der var mulighed for at gennemføre fiskeruddannelse på allerede eksisterende sømandsskoler.

Med henblik på at få tilvejebragt denne afklaring afholdtes den 13. maj 1966 et møde i handelsministeriet, hvorom henvises til det som bilag 47 betegnede notat.

I hovedkommissionens møde den 18. maj 1966 var der enighed om, at spørgsmålet om etablering" af en egentlig fiskerskole burde stilles i bero, og at uddannelsen for fiskerne bør forsøges gennemført på de eksisterende sømandsskoler. Fiskerikommissionen gav udtryk for den opfattelse, at fiskeriministeriet og fiskernes hovedorganisationer måtte indlede mere detaillerede forhandlinger med handelsministeriet for at få gennemført en passende kombination af undervisningen af vordende sømænd og fiskere på de eksisterende sømandsskoler. Selv om Henry Sørensen helst så, at den pågældende uddannelse på skolerne blev obligatorisk, indså han, at et sådant krav for tiden ville være vanskeligt at gennemføre, og kommissionen var derfor enig om, at undervisningen af fiskere på sømandsskolerne i hvert fald som en begyndelse skulle være frivillig.

ad 5. *Gennemførelse af en konsulentordning for fiskere.*

I den foran under punkt 4 omhandlede arbejdsgruppe opnåedes enighed om at støtte en konsulentordning for dambrugserhvervet. I/S Dansk Forsøgsdamkultur havde rejst spørgsmålet i skrivelse af 8. november 1963 (bilag 48). For at fremme sagen mest muligt, vedtog arbejdsgruppen at forelægge spørgsmålet for de enkelte medlemmer af underkommissionen med henblik på afgivelse af en særskilt indstilling til fiskeriministeriet om at tilvejebringe hjemmel til at søge den pågældende konsulentordning for dambrugserhvervet etableret.

Samtlige underkommissionens medlemmer erklærede sig indforstået med at følge arbejdsgruppens indstilling, og i skrivelse af 3. marts 1964 indstillede underkommissionen, at fiskeriministeriet søgte gennemført den ønskede konsulentordning ved, i lighed med den konsulentordning der praktiseres inden for landbruget, at søge finansiel hjemmel til at yde tilskud til en dambrugskonsulents aflønning og rejseudgifter [2]).

Selve spørgsmålet om gennemførelse af en konsulentordning for fiskeriet afgav underkommissionen indstilling om under 17. december 1965. Efter denne indstilling (bilag 49) skulle fiskeriministeriet tage initiativet til at optage forhandlinger med fiskeriets hovedorganisationer om spørgsmålet, men Vestjysk Fiskeriforening havde afgivet en mindretalsindstilling under hensyn til, at foreningen ikke mente, at der var behov for en konsulentordning for fiskerierhvervet.

Fiskerikommissionen konstaterede på sit

2. Ved ændringsforslag til finansloven for finansåret 1965/66 opnåede fiskeriministeriet den bevillingsmæssige hjemmel til gennemførelse af den pågældende konsulentordning.

møde den 18. maj 1966, at der ikke blandt fiskeriets repræsentanter var enighed om gennemførelse af en konsulenttjeneste for fiskere og henviste derfor fiskernes egne hovedorganisationer til at gå videre med dette spørgsmål på organisationsmæssig basis.

ad 6. *Etablering af en sygeløns ordning for fiskere.*

Efter at spørgsmålet om etablering af en sygelønsordning for fiskere var rejst i fiskerikommissionens første møde, havde underkommissionen på sit møde den 24. oktober 1961 drøftet sagen, men man havde været enig om, at det var ønskeligt, at en repræsentant for socialministeriet blev indbudt til at deltage i et senere møde, for at kunne give oplysninger om de praktiske muligheder for gennemførelse af en sådan sygelønsordning.

Efter at spørgsmålet havde været gennemdrøftet i et nyt møde i underkommissionen, hvor socialministeriet var repræsenteret, enedes man om at henvise sagen til direkte drøftelse mellem Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening på den ene side og Sygekassedirektoratet på den anden side.

I underkommissionens følgende møde kunne det oplyses, at disse forhandlinger havde ført til et positivt resultat, således at der var blevet etableret en sygelønsordning for fiskere.

København i januar 1967.

Knud Andersen
F. Bramsnæs
I. C. C. Dyekjær
Axel Jensen
S. Kirkmann-Møller
V. Mathiasen
Arne B. Nielsen
A. C. Normann
Ludvig Pedersen
Max Sørensen
Kr. Østergaard

W. Bamberger
R. Bruun-Pedersen
Mogens Hansen
Fr. Lodberg Jensen
K. Schilder Knudsen
G. L. Mourier
Jørgen Graff Nielsen
J. Nørgaard
formand.
Harald Sørensen
Carl Veng

E. Bertelsen
B. Dinesen
Jørgen Hejlesen
Poul F. Jensen
K. Budde Lund
P. Munk-Madsen
Peter Nielsen
Hindkjær Pedersen
Henry Sørensen
H. Vivike

J. Hertoft
sekretær.

BILAG

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

BILAG NR. 1

København, den 5. december 1963

Underkommissionen vedrørende saltvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende saltvand og omplantning i saltvand

Til fiskerikommissionen af 27. juni 1961

Efter at underkommissionen har afsluttet sit arbejde vedrørende udarbejdelse af forslag til en revideret lov om saltvandsfiskeri til afløsning af lov nr. 500 af 19. december 1951 om dette emne, fremsendes som resultat af underkommissionens arbejde hoslagte udkast til ny saltvandsfiskerilov og udkast til lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet.

Det er med tilfredshed, at underkommissionen har kunnet konstatere, at der om disse forslag har kunnet opnås enighed på alle væsentligere punkter.

Man gør dog opmærksom på, at fiskeriets repræsentanter i underkommissionen (Lodberg Jensen, Jørgen Hejlesen, Henry Sørensen, (som stedfortræder for Niels Bjerregaard), Karl Hansen og Ludvig Pedersen) på enkelte punkter har forbeholdt sig deres stilling til udkastet til saltvandsfiskeriloven, idet de har ønsket at fremhæve visse særlige spørgsmål, som endnu stående åbne for diskussion - dette navnlig med henblik på senere henvendelser fra deres organisationers side til det folketingsudvalg, som må forventes i folketinget at få lovforslaget til nærmere undersøgelse.

Det drejer sig om:

A. Bestemmelsen i udkastets § 13, stk. 3, nr. 5, om en mindstestørrelse på 1,3 m^2 for trawlskovle.

Fiskeriets repræsentanter har i underkommissionen fremsat forslag om forhøjelse af mindstestørrelse til 1,5 m^2, som et rimeligt og passende mål.

B. Bestemmelserne i § 18 om beskyttelsesforanstaltninger for rødspættebestanden på kyststrækningen fra Skagen til Fornæs.

Disse bestemmelser, populært betegnet som »liniefredningen« har fiskeriets repræsentanter ønsket begrænset navnlig gennem indrykning af fredningslinien nærmere til kysten.

C. Indførelse i lovudkastet af regler om regulering af bierhvervsfiskeriet overfor erhvervsfiskeriet.

Fiskeriets repræsentanter har ikke i underkommissionen villet stille konkrete forslag om en regulering på dette område, men har understreget ønskeligheden af en sådan regulering, idet de har peget på, at det i de senere år stærkt udviklede bierhvervsfiskeri efterhånden har medført betydelige og uønskede indgreb i erhvervsfiskernes fiskerimuligheder.

Fiskeriets repræsentanter i underkommissionen har derfor også på dette punkt forbeholdt sig deres stilling, herunder med hensyn til deres organisationers adgang til overfor det pågældende folketingsudvalg at fremkomme med nærmere forslag.

Landbrugsministeriets repræsentant i underkommissionen, ekspeditionssekretær J. Graff Nielsen har ikke kunnet tiltræde forslaget om, at ordet »slam« medtages i § 4, stk. 1, nr. 2, i udkastet til saltvandsfiskeriloven, da anvendelsen af et sådant omfattende begreb efter hans formening vil medføre usikkerhed med hensyn til forslagets rækkevidde og har peget på, at for så vidt angår spildevand gælder allerede vandløbslovens § 71, stk. 2, 2. punktum.

P. u. v.
sign. *G. L. Mourier*

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

BILAG NR. 2

København, den 12. marts 1964

Underkommissionen om ferskvandsfiskeriloven m.m.

Hr. fiskeriminister A. G. Normann,
formand for Fiskerikommissionen af 1961

Herved tillader jeg mig at meddele hr. formanden, at underkommissionen angående ferskvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende ferskvand og omplantning i ferskvand, nu har afsluttet sit arbejde, idet man er enedes om det medfølgende udkast til lov om ferskvandsfiskeri og det ligeledes medfølgende udkast til lov om fiskeri i Randers fjord og Gudenå m. m.

Ved underkommissionens nedsættelse bestod denne af: Kontorchef *G. L. Mourier* (formand), ekspeditionssekretær *J. Graff Nielsen* og fiskeriejer *H. Reinholdt Rasmussen.*

Underkommissionen blev straks suppleret med formanden for Danmarks Sportsfiskerforbund, oberst, kammerherre *V. L. U. Gyth.* Allerede inden underkommissionen begyndte at arbejde skete følgende ændringer: Kontorchef G. L. Mourier fratrådte efter ønske som medlem og formand og erstattedes af undertegnede, fhv. departementschef *B. Dinesen;* fiskeriejer H. Reinholdt Rasmussen fratrådte efter ønske og erstattedes af grosserer *A. Bjerregaard Nielsen,* der atter på grund af sygdom blev erstattet med civilingeniør *Th. Mogensen.* Efter arbejdets påbegyndelse blev underkommissionen på formandsskabets foranledning suppleret med fiskeriejer *Mogens Hansen,* ligesom underkommissionen med tilladelse fra hovedkommissionens formand supplerede sig med statsbiolog *Knud Larsen.* Efter ønske fra oberst Gyth tiltrådte landsretssagfører *Erik Christoffersen,* der i øvrigt senere har overtaget hvervet som præsident for Danmarks Sportsfiskerforbund, underkommissionen.

Fornævnte personer har alle deltaget i samtlige underkommissionens møder, hvorhos Knud Larsen og Christoffersen har deltaget i en række ekspertmøder.

Sluttelig skal anføres, at underkommissionens arbejde er blevet fulgt af folketingsmand, gårdejer *Kr. Østergaard,* og folketingsmand *Holger Vivike,* der begge er medlem af hovedkommissionen.

Gennem forhandling med underkommissionens sekretariat har fiskeriinspektørerne fået lejlighed til at ytre sig.

Idet jeg understreger, at begge de fornævnte lovforslag er enstemmigt vedtaget af underkommissionen, skal jeg om underkommissionens arbejde i øvrigt bemærke, at spørgsmålet om gennem en fisketegnsafgift at tilvejebringe midler til dækning af de udgifter, en gennemførelse af de i lovene nævnte foranstaltninger vil medføre, har været indgående behandlet og har så at sige været drøftet i samtlige møder.

Medens der fra hele underkommissionens side har været enighed om, at lovforslagene vil medføre forøgede udgifter i forhold til de nugældende love, har der ikke kunnet tilvejebringes enighed om at skaffe dækning gennem fisketegnsafgift. Dette har bevirket, at repræsentanten for Danmarks Sportsfiskerforbund (Gyth) har gjort underkommissionen bekendt med det i afskrift vedlagte forslag til indførelse af en fisketegnsordning og dertil hørende kommentarer fra forbundet og nogle bemærkninger fremsat af statsbiolog Knud Larsen.

Stillingen i underkommissionen til nævnte lovforslag har været følgende:

Der har været enighed om, at forslaget ikke skulle indarbejdes i selve lovforslagenes tekst, men medsendes til hovedkommissionens formand som et særligt af et mindretal fremsat forslag, og underkommissionen har i øvrigt afgivet 4 mindretalsudtalelser.

Et mindretal (Gyth) foreslår, at fiskeriministeren fremsætter det omhandlede forslag til lov om fisketegn i forbindelse med fremsættelse af ferskvandsfiskeriloven.

Et mindretal (Mogens Hansen) ønsker at præcisere sin selvfølgelige interesse i, at der

fremskaffes de nødvendige økonomiske midler til at opretholde vandløbenes størst mulige bestand af vildfisk. Hvis de nødvendige økonomiske midler ikke kan skaffes til veje gennem offentlige foranstaltninger, ønsker Dambrugerforeningen fisketegnsordningen gennemført.

Et mindretal (Th. Mogensen) udtaler på Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmarks vegne, at foreningen er enig i, at der er behov for at få tilstillet økonomiske midler til ferskvandsfiskeriets fremme, men at man ikke i henhold til beslutning på foreningens ekstraordinære generalforsamling mener, at nævnte midler skal fremskaffes ved gennemførelse af en fisketegnsordning.

Et mindretal (Graff Nielsen) ønsker ikke at fremsætte nogen særlig udtalelse.

Et mindretal (Dinesen) ønsker at understrege, at spørgsmålet om indførelse af fisketegn gentagne gange har været behandlet i såvel arbejdsudvalgets som underkommissionens møder. Efter mindretallets opfattelse giver forslaget om fisketegn udtryk for den sunde tanke, at den kreds af borgere, der driver sports- og lystfiskeri, selv må betale de foranstaltninger, der ønskes gennemført for at forbedre forholdene for fiskeriet. Når mindretallet imidlertid ikke mener at kunne tilråde fiskeriministeren at fremsætte det af Danmarks Sportsfiskerforbund fremlagte forslag, skyldes dette, at Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark har taget afstand fra forslaget, og der således ikke er enighed mellem de interesserede parter.

Hvad specielt *loven om fiskeriet i Randers fjord og Gudenå m. m.* angår, har der været enighed inden for underkommissionen om de i det foreliggende lovudkast indeholdte særregler for nævnte vandområder, medens meningerne med hensyn til, hvorvidt disse særregler burde findes i en særlig lov, eller hvorvidt disse burde indarbejdes i saltvandsfiskeriloven og ferskvandsfiskeriloven, har været delte. Således har Ferskvandsfiskeriforeningens repræsentant (Th. Mogensen) lagt megen vægt på, at særbestemmelserne blev optaget i en særlig lov, som tilfældet har været i en lang årrække, og den pågældende har påberåbt sig, at der i så henseende var fremsat et stærkt ønske fra de lokale fiskeres side. Repræsentanterne for Sportsfiskerforbundet (Gyth) og Dambrugerforeningen (Mogens Hansen) har ment, at læsere af fiskerilovene vil blive bedst vejledt, hvis de omhandlede særbestemmelser indarbejdedes i hovedlovene.

Statsbiolog Knud Larsen har udtalt, at biologiske hensyn ikke taler for bibeholdelse af en særlig lov.

Undertegnede formand har ment at måtte tilslutte sig det af Sportsfiskerforbundet og Dambrugerforeningen fremsatte synspunkt.

Imidlertid har den samlede underkommission — ikke mindst under hensyn til, at hovedkommissionens formand ønskede arbejdet færdiggjort så betids, at lovforslagene til en revision af fiskerilovgivningen kunne fremsættes i indeværende folketingssamling, og til at underkommissionen om saltvandsfiskeriloven allerede havde afleveret et forslag til ny saltvandsfiskerilov til formanden for hovedkommissionen uden at tage fornævnte problem op til behandling - ment at burde imødekomme de fra lokal side fremsatte ønsker om bibeholdelse af den særlige lov for Randers fjord og Gudenå m. m.

Når forslagene nu afleveres til hr. ministeren som formand for hovedkommissionen, ønsker jeg at pege på det forcerede arbejde, der har været pålagt underkommissionen siden årsskiftet og den relativ korte tid, der er givet underkommissionen til overhovedet at gennemføre sit arbejde, og jeg vil gerne tilføje, at uden et meget dygtigt og sagligt medarbejderskab fra underkommissionens medlemmer og ikke mindst fra eksperterne, ville det ikke være lykkedes at føre arbejdet til ende på en for hovedkommissionens formand tilfredsstillende måde.

I denne forbindelse vil jeg også gerne på hele underkommissionens vegne fremhæve det fortrinlige arbejde, der er udført af underkommissionens sekretær, ekspeditionssekretær C. Flensborg, og af den af underkommissionen særlig antagne medhjælp, fuldmægtig V. Riis.

I øvrigt har underkommissionen pålagt mig at bringe følgende til hr. ministerens kundskab:

at repræsentanten for Danmarks Sportsfiskerforbund har beklaget, at lovene, og herunder forslaget om en fisketegnsordning, ikke har kunnet behandles i hoved-

kommissionen, ikke mindst på baggrund af, at man fra forbundets side har det bestemte indtryk, at repræsentanterne for Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening vil støtte forslaget om en fisketegnsordning,

at repræsentanterne for Sportsfiskerforbundet, Ferskvandsfiskeriforeningen og Dambrugerforeningen har beklaget, at der ikke har været givet dem lejlighed til på lignende måde, som det skete for saltvandsfiskerilovens vedkommende, at forelægge lovforslagene til drøftelse i deres organisationer, forinden disse afleveres til hovedkommissionens formand,

at folketingsmand Østergaard ikke har været i stand til at overvære underkommissionens afsluttende møde, og

at folketingsmand Vivike ved det afsluttende møde erklærede, at han ikke ønskede at fremsætte nogen særudtalelse, men forbeholdt sig sin stilling til lovforslagene, når disse fremsættes i folketinget.

Sluttelig skal jeg oplyse, at det af underkommissionen indsamlede materiale, referater af underkommissionens forhandlinger, indkomne forslag og oplysninger, samlet vil blive afleveret til hovedkommissionens sekretariat.

Der er i øvrigt givet underkommissionens medlemmer tilsagn om, at de ved henvendelse til sekretariatet kan erholde afskrifter (fotokopier) af referater, fremlagte bilag og andet til kommissionsarbejdet hørende materiale.

sign. *B. Dinesen*

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

BILAG NR. 3
København, den 7. april 1964

Fiskerikommissionens medlemmer

Hoslagt fremsendes afskrift af skrivelse af 12. marts 1964 fra formanden for underkommissionen om ferskvandsfiskeriloven m. m., forhenværende departementschef B. Dinesen, til fiskerikommissionens formand vedrørende det i nævnte underkommission nu afsluttede arbejde.

Idet man vedlægger særtryk af de med skrivelsen fulgte lovudkast samt afskrifter af de øvrige bilag, skal man anmode om, at de eventuelle bemærkninger, som det fremsendte materiale måtte give anledning til, skriftligt tilstilles kommissionens sekretariat.

Det bemærkes herved, at det har været nødvendigt at forelægge lovforslagene i folketinget i den foreliggende skikkelse, idet det på grund af de fastsatte frister for fremsættelse af lovforslag i indeværende samling ikke har været muligt forinden fristernes udløb at forelægge forslagene til drøftelse i et møde i selve fiskerikommissionen.

Hertil kommer, at man er veget tilbage for med kort varsel at indkalde til møde i fiskerikommissionen, ligesom man ikke - som følge af de mindre væsentlige ændringer som forslagenes gennemførelse vil medføre i den bestående retstilstand — har ment, at sagen kunne bære afholdelsen af et møde i kommissionen, uden at man samtidig havde andre spørgsmål af væsentlig interesse på dagsordenen.

Det påregnes, at forslagene i folketinget vil blive henvist til udvalgsbehandling, hvorved man vil opnå den fornødne tid til at bringe de eventuelle ændringer i forslag, som hovedkommissionens medlemmer måtte ønske foretaget i lovudkastene, ligesom man også, såfremt der blandt medlemmerne måtte vise sig at bestå et almindeligt ønske herom, vil kunne opnå den fornødne frist til at afholde et møde i fiskerikommissionen til behandling af sagen tidsnok til, at eventuelle ændringsforslag kan indgå i behandlingen i fiskeriministeriet og i folketinget.

Med hensyn til det af Danmarks Sportsfiskerforbund fremsatte forslag til lov om fisketegn omfattende alle ikke-erhvervsfiskere både i ferskvand og saltvand bemærkes, at, som det fremgår af ovennævnte skrivelse fra underkommissionens formand, har der ikke i underkommissionen været enighed med hensyn til spørgsmålet om indførelse af fisketegn.

Når jeg ikke har ment at burde fremsætte dette forslag i folketinget eller lade det indarbejde i de fremsatte lovforslag, skyldes dette - foruden den manglende enighed mellem de interesserede organisationer - bl. a., at jeg ikke skønner, at der i folketinget vil være flertal for gennemførelse af et sådant forslag, hvortil kommer, at jeg personlig altid har været modstander af, at man pålægger borgerne en tvungen afgiftsordning for adgangen til at fiske, uanset om fiskeriet udøves i større eller mindre omfang. Jeg finder, som også nævnt ved fremsættelsen af fiskerilovforslagene, at tvang på dette område er forkert, og at bidrag til fremme af lystfiskeriet bør ydes ad frivillighedens vej i det omfang, hvori de statsmidler, som stilles til rådighed til støtte, ikke er tilstrækkelige.

Da der under agitationen for indførelse af et tvungent fisketegn har været henvist til den eksisterende jagttegnsordning, gør jeg endelig opmærksom på, at sidstnævnte ordning er forbundet med en særlig ansvarsforsikring, som man har anset for nødvendig ved omgangen med skydevåben under jagt.

sign. *A. C. Normann*

/sign. *J. Hertoft*

Indstilling fra underkommissionen om fiskerigrænser

Underkommissionen om fiskerigrænser har afholdt 3 møder.

Som medlemmer af underkommissionen blev af fiskerikommissionen af 27. juni 1961 udpeget følgende:

Departementschef B. Dinesen, formand.
Professor, dr. jur. Max Sørensen.
Departementschef J. Nørgaard.
Kontorchef G. L. Mourier.
Kontorchef K. Budde Lund.
Kontorchef, fru R. Bruun-Pedersen.
Fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard.
Fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen.
Kontorchef J. Hertoft, sekretær.

Da fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard fratrådte som formand for Dansk Fiskeriforening, indtrådte foreningens ny formand, fiskeskipper Henry Sørensen, i stedet for Niels Bjerregaard i underkommissionen.

I samtlige underkommissionens møder har fiskerikommissionens formand, fiskeriminister A. C. Normann, deltaget, ligesom der også har deltaget forskellige repræsentanter for udenrigsministeriet.

I underkommissionens første møde, der afholdtes i efteråret 1961, gav professor, dr. jur. Max Sørensen, en historisk redegørelse om fiskerigrænserne og omtalte herunder, at Danmarks nuværende fiskerigrænse på 3 sømil er et resultat af en langvarig udvikling, der tog sin begyndelse., da Danmark i slutningen af det 19. århundrede indskrænkede søterritoriet fra den 4-milegrænse, som hidtil havde været den almindelige i de nordiske lande, og som fortsat opretholdes for så vidt angår Sverige.

Selv om 3-milegrænsen ofte har været betragtet som fast og ufravigelig, har den aldrig været slået fast som en almindelig folkeretlig regel. I de forsøg, der i det 20. århundrede har været foretaget for på bred international basis at få fastlagt ensartede regler på dette område, har især den britiske fastholdelse af grænsen på 3 sømil været årsag til, at man ikke har kunnet opnå positive resultater.

Efter sammenbruddet af de to Genève-konferencer i 1958 og 1960 må man stadig konstatere, at der ikke gælder nogen almindelig anerkendt folkeretsregel, hverken for søterritoriet eller for fiskeriterritoriet, men man er fra dansk side bundet af den internationale overenskomst af 6. maj 1882 om ordningen af fiskeripolitiet i Nordsøen, hvor søterritoriet er defineret som en ren 3-milegrænse. Denne overenskomst gælder uden tidsbegrænsning for Belgien, Danmark, Holland, England, Frankrig og Tyskland, men med mulighed for opsigelse med 12 måneders varsel.

På daværende tidspunkt havde denne opsigelsesadgang ikke været benyttet.

For så vidt angår de fiskerigrænsebestemmelser, herunder en 3-milegrænse i Kattegat, der er omhandlet i den mellem Danmark og Sverige afsluttede konvention af 31. december 1932 angående fiskeriforholdene i Kattegat, Øresund og Østersøen, vil disse bestå, indtil en af parterne måtte opsige overenskomsten.

Der var i underkommissionen enighed om, at fiskerigrænseproblemerne vedrørende Færøerne og Grønland ikke på daværende tidspunkt skulle gøres til genstand for drøftelse i underkommissionen, om end man ikke helt ville udelukke, at dette spørgsmål senere kunne tages op.

På grund af forhandlingssituationen omkring Danmarks eventuelle tiltrædelse til Det europæiske økonomiske fællesskab fandt underkommissionen det på sit første møde tilrådeligt at stille spørgsmålet om fiskerigrænsernes udstrækning i bero, bl. a. for ikke at provokere fællesskabet til at præjudicere sin

stilling til fiskerigrænseproblemet, forinden den danske tiltrædelse var en kendsgerning.

Efter at forhandlingerne om Storbritanniens og dermed Danmarks tilslutning til Det europæiske økonomiske fællesskab var brudt sammen, opsagde Storbritannien i begyndelsen af 1963 1882-konventionen med henblik på at stå frit i spørgsmålet om en eventuel udvidelse af de britiske fiskerigrænser og indbød samtidig til en konference mellem medlemslandene af Det europæiske økonomiske fællesskab og medlemmer af Den europæiske frihandelssammenslutning samt Island, Irland og Spanien til drøftelse af bl. a. fiskerigrænsespørgsmålet.

I de tidsintervaller, der lå mellem møderne i disse konferencedrøftelser, genoptog underkommissionen sit arbejde med henblik på en drøftelse af Danmarks stilling i lyset af forhandlingerne.

På møderne gav departementschef J. Nørgaard samt minister E. Thrane, udenrigsministeriet, der var formand for den danske delegation på London-konferencen, redegørelser for de drøftelser, der havde fundet sted på denne, og underkommissionen behandlede på sit sidste møde den skitse til en aftale, som var blevet resultatet af de hidtidige drøftelser.

Efter denne aftale-skitse tilkom der de enkelte lande en ret, men ingen pligt, til at udvide fiskeriterritoriet til 12 sømil, hvoraf de inderste 6 sømil forbeholdtes kystlandets egne fiskere, medens der mellem 6 og 12 sømil skulle være adgang også for andre landes fiskere til uden tidsbegrænsning at drive traditionelt fiskeri, hvorved forstås, at fiskeriet begrænses til at omfatte samme arter og samme fiskepladser som hidtil.

Forslaget var ikke acceptabelt for så vidt angår Færøerne og Grønland, idet det indebar en modifikation af de dér gældende 12-milegrænser.

Underkommissionen tog de afgivne redegørelser til efterretning og fandt over for formanden for fiskerikommissionen at måtte anbefale, at den danske regering tiltrådte en aftale efter de linier, der var skitseret i det foreliggende udkast, idet bemærkes, at underkommissionen er af den opfattelse, at aftalen for Danmarks vedkommende ikke blot bør omfatte kystområderne mod Nordsøen, men også de danske kyster i Skagerak og Kattegat ned til linier gående fra Gniben-Hasenøre og Gilbjerghoved-Kullen, der ifølge konventionen af 24. januar 1959 angående fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav er grænserne for konventionsområdet mod Østersøen og bælterne.

Underkommissionen fandt også at kunne anbefale den foreslåede definition af traditionelt fiskeri og havde ingen betænkeligheder ved, at der gives andre lande end de, der har deltaget i konferencen adgang til at tilslutte sig denne.

Efter at forhandlingerne nu har ført til et resultat, der er i overensstemmelse med de foran refererede forudsætninger, som underkommissionen er gået ud fra, forventer man, at fiskerigrænseproblemerne vil kunne løses til gavn for dansk fiskeri, og underkommissionen vil derfor kunne betragte sit arbejde som afsluttet.

Underkommissionen er gået ud fra, at foran nævnte konvention af 31. december 1932 angående fiskeriforholdene i de til Danmark og Sverige grænsende farvande fortsat skal opretholdes under en eller anden form og har betragtet det specielle fiskerigrænseproblem, som vil kunne opstå i forbindelse med etablering af en særordning med Norge om forholdene i Skagerak og eventuelt Kattegat som værende underkommissionens arbejdsopgave uvedkommende.

København, den 8. juni 1964.

R. Bruun-V eder sen B. Dinesen
formand

Fr. Lodberg Jensen *K. Budde Lund*

G. L. Mourier *J. Nørgaard*

Henry Sørensen *Max Sørensen*

J. Hertoft
sekr.

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

BILAG NR. 5

København, den 1. december 1964
F. eksp. 1964 j. nr. b 4/1

Arbejdsgruppen vedr. revision af
kvalitetsloven

Til Underkommissionen om afsætningsforhold og propaganda samt kvalitetsproblemer

På underkommissionens møde den 11. oktober 1961 blev det vedtaget at henvise revisionen af kvalitetsloven til en særlig arbejdsgruppe med følgende sammensætning:

Departementschef J. Nørgaard, formand.
Fiskeeksportør I. C. C. Dyekjær (med direktør Axel Jensen som suppleant).
Fiskeauktionsmester Albert Steen (med fiskeskipper Adolf Jørgensen som suppleant), og med ekspeditionssekretær G. Schoubye som sekretær.

Ligeledes i overensstemmelse med underkommissionens vedtagelse har arbejdsgruppen under arbejdet været bistået af professor Aage Jepsen, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, civilingeniør P. F. Jensen, Fiskeriministeriets Industritilsyn, og forstander F. Bramsnæs, Fiskeriministeriets Forsøgslaboratorium [1]).

Der har i arbejdsgruppen været afholdt i alt 14 møder. I de sidste 3 møder har formandsskabet været overtaget af kontorchef J. Hertoft, som også har deltaget i arbejdsgruppens øvrige møder. I arbejdsgruppens 13. og 14. møde har Albert Steen været repræsenteret ved sin suppleant, fiskeskipper Adolf Jørgensen. Professor Aage Jepsen har på grund af bortrejse været forhindret i at deltage i arbejdsgruppens afsluttende møde.

Baggrunden for den arbejdsgruppen pålagte opgave med revision af den gældende kvalitetslov har i første række været den omstændighed, at der er forløbet mere end en halv snes år siden den første kvalitetslovs tilblivelse, og at den udvikling, som har fundet sted i disse år, har bevirket, at loven ikke på alle punkter længere er tilstrækkelig tidssvarende og egnet som et instrument til løsning af de mange praktiske og administrative opgaver.

Inden for arbejdsgruppen har man principalt arbejdet på en ajourføring af den gældende lovs bestemmelser, men sideløbende hermed har der fundet visse overvejelser sted med henblik på en eventuel ændring af selve lovens disposition og nærmere udformning. Arbejdsgruppen har herunder især drøftet, hvorvidt man på den ene side burde foreslå en lov, der foruden at indeholde visse generelle regler med angivelse af lovens formål og område, tillige skulle give detaillerede bestemmelser for alle de grene inden for fiskerierhvervet, som loven tilsigter at regulere, eller på den anden side en mere overskuelig lov, der ligesom den første vel indeholder en generel angivelse af område og formål, men som overlader det til fiskeriministeren administrativt at udfærdige de mere detaillerede bestemmelser angående fisk og fiskevarers kvalitet, opbevaring, tilvirkning, sortering, pakning, mærkning og emballering m. v.

Ser man på den gældende kvalitetslov vil man bemærke, at den på en vis måde i sin opbygning kan siges at repræsentere begge de nævnte principper, idet den foruden at indeholde meget detaillerede bestemmelser tillige har karakter af en almindelig bemyndigelseslov for fiskeriministeren, jfr. herved lovens § 42.

For den mere detaillerede lov taler især det ønskelige i, at man i videst muligt omfang har alle for fiskerierhvervet gældende kvalitetsbestemmelser samlet på eet sted, og da der med den iværksatte revision af kvalitetsloven jo alene var tilsigtet en almindelig ajourføring af den gældende lov, koncentrerede drøftelserne inden for arbejdsgruppen sig i 1. omgang om en modernisering af

1. Fiskehandler K. Schilder Knudsen deltog også i arbejdsgruppens arbejde.

de gældende bestemmelser og om en udbygning af loven, således at denne kom på højde med den i mellemtiden stedfundne udvikling.

På grundlag af disse drøftelser var man i arbejdsgruppens 12. møde nået frem til et lovudkast, som imidlertid straks åbenbarede de svagheder, der knytter sig til princippet med en lov med mange detaillerede bestemmelser. Den udvikling, der havde fundet sted siden arbejdsgruppen påbegyndte sit arbejde havde nemlig allerede bevirket, at en del af de aftalte bestemmelser var blevet forældet, og samtidig havde der vist sig behov for at udbygge lovudkastet med en række helt nye bestemmelser.

Dette stemmer for så vidt godt med de erfaringer man har indhøstet under den gældende lov, idet det til trods for dennes indhold af detaillerede bestemmelser har vist sig nødvendigt administrativt at udfærdige i alt noget over 100 bekendtgørelser og cirkulærer til supplering af loven.

Dette førte inden for arbejdsgruppen til en genoptagelse af den tidligere principdrøftelse om lovens udformning, som resulterede i, at man til brug ved de endelige overvejelser ville udarbejde et udkast til en rammelov, der alene indeholder visse generelle bestemmelser samt en bestemmelse, der bemyndiger fiskeriministeren til efter forhandling med det i henhold til loven nedsatte kvalitetsudvalg administrativt at fastsætte de mere detaillerede kvalitetsbestemmelser for fisk og fiskevarer.

Det som resultat af de fornyede overvejelser herefter udarbejdede lovudkast, der hermed følger til underkommissionens videre behandling, vil efter arbejdsgruppens mening fremtræde som en langt klarere og mere overskuelig lov end tilfældet er med hensyn til såvel den gældende lov som det af arbejdsgruppen først udarbejdede udkast. For så vidt angår de i udkastet indeholdte bemyndigelsesbestemmelser ønsker man særligt at pege på, at disse ikke på noget punkt er videregående end den gældende lovs. Over for de principielle betænkeligheder, der i øvrigt måtte kunne anføres mod en bemyndigelsesbestemmelse, vil der kunne henvises til, at der i bestemmelsen er tilsikret kvalitetsudvalget en så afgørende indflydelse på bemyndigelsernes anvendelse, at fiskerierhvervets interesser skulle være tilgodeset på fuldt betryggende måde.

Det skal fremhæves, at arbejdsgruppen kun har beskæftiget sig med udformningen af selve teksten i lovudkastet, og bemærkningerne til lovforslaget er udarbejdet af sekretariatet og har ikke været forelagt arbejdsgruppen.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslagets bemærkninger, skal der med hensyn til enkelte af lovforslagets bestemmelser gives følgende yderligere oplysninger:

ad § 3.

Det har af et enkelt medlem været indvendt, at ejeren af et givet parti fersk fisk har for ringe mulighed for at gøre sin indflydelse gældende i tilfælde, hvor fiskerikontrollen foretager en kassation af det pågældende parti fisk. Efter hans mening bør der nedsættes lokale ankenævn til nærmere at bedømme de af fiskerikontrollen kasserede ferske fisk. Et flertal inden for arbejdsgruppen har ikke kunnet tiltræde dette forslag, idet man har fundet det urealistisk og samtidig udtryk for en diskvalifikation af fiskerikontrollen. Endvidere er der peget på, at det efter bestemmelsen som hidtil påhviler fiskerikontrollen snarest muligt at give ejeren eller dennes repræsentant underretning om en stedfunden kassation. Flertallet har herved forudsat, at der af fiskeriministeren udfærdiges den fornødne instruks med angivelse af retningslinier for de tilsynsførende myndigheders kassation af fisk og fiskevarer.

ad § 11.

Et enkelt medlem af arbejdsgruppen har modsat sig bestemmelsen i stk. 4, hvorefter detailhandel med ferske og frosne fisk og fiskevarer på privat grund kun må finde sted fra butikker. Det bør således efter hans mening eksempelvis være tilladt, at den ambulante handlende tager fast opstilling på privat grund. Flertallet inden for arbejdsgruppen har modsat sig dette forslag, idet man finder, at det vil betyde et tilbageskridt. Endvidere er der peget på, at den foreslåede lovbestemmelse allerede indeholdes i fiskeriministeriets 2 bekendtgørelser om detailhandel. Endelig er der henvist til, at den ambu-

lånte handlende ikke har behov for at tage opstilling på privat grund, idet han vil have mulighed for at tage opstilling på offentlig gade eller vej i længere eller kortere tid.

ad § 12.

Et enkelt medlem har modsat sig den nye formulering i stk. 7 vedrørende adgangen til at tilbagekalde en autorisation, idet han finder, at ordene »nærliggende fare« giver mulighed for et for vidt skøn fra administrationens side. Han vil derfor foretrække den gældende formulering, hvorefter en autorisation kun kan tilbagekaldes i tilfælde, hvor virksomheden gør sig skyldig i grove eller gentagne overtrædelser. Flertallet har heroverfor peget på, at bestemmelsen er enslydende med en tilsvarende bestemmelse i den nylig vedtagne dybfrostlov, ligesom man har henvist til, at fiskeriministeriet hidtil ikke i noget tilfælde har tilbagekaldt en autorisation som følge af overtrædelser af givne forskrifter.

ad § 16.

Et enkelt medlem har ikke ment at kunne tiltræde den i stk. 1 indeholdte bemyndigelse for fiskeriministeren, idet han har gjort gældende, at det må ligge uden for fiskeriministeriets opgaver at fastsætte nærmere regler for de enkelte eksportmarkeder. Der er heroverfor peget på, at den tilsvarende bestemmelse i gældende lov kun har været benyttet i eet tilfælde, nemlig ved udfærdigelsen af klipfiskbekendtgørelsen, og fortsat vil kunne være nyttig i lignende tilfælde.

ad § 17.

I bemærkningerne til bestemmelsen om kvalitetsudvalgets sammensætning er foreslået den ændring, at en repræsentant for filetindustrien afløser den ene af fiskernes 2 repræsentanter. Fiskernes repræsentant i arbejdsgruppen har ikke ment at kunne tiltræde den foreslåede ændring af udvalgets sammensætning.

P. a. v.
sign. *J. Hertoft*

sign. *G. Schoubye*

BILAG NR. 6

Indstilling om fiskepropaganda fra underkommissionen vedrørende afsætningsforhold, propaganda og kvalitetsproblemer

I mødet den 11. oktober 1961 i underkommissionen vedrørende afsætningsforhold, propaganda og kvalitetsproblemer blev det besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe vedrørende fiskepropaganda.

Arbejdsgruppen havde ved sin nedsættelse følgende sammensætning:

Fiskehandler K. Schilder Knudsen, formand,
departementschef B. Dinesen,
kontorchef J. Nørgaard,
direktør Axel Jensen, og
direktør A. M. Vendsyssel.

Efter at direktør Vendsyssel var afgået ved døden, indtrådte fiskeeksportør Einer Petersen, Esbjerg, som medlem, men blev senere afløst af fiskeeksportør W. Bamberger, København.

Ingen af de i underkommissionen værende fiskerepræsentanter ønskede at deltage i gruppens arbejde.

Ekspeditionssekretær J. Hertoft har fungeret som sekretær for arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen har foretaget en undersøgelse af, i hvilket omfang der tidligere har været ydet støtte fra statens side til propagandaformål. En egentlig statsbevilling til dette formål blev etableret i henhold til lov nr. 115 af 31. marts 1930 om foranstaltninger til fremme af fiskerierhvervet og var oprindelig på 40.000 kr. I loven var bevillingen angivet at skulle anvendes til fiskepropaganda og reklame, men på grund af manglende udnyttelse blev beløbet i de følgende år nedsat og var i en lang årrække 17.240 kr., der anvendtes til forskellige tilfældige foranstaltninger, idet der ikke var fastlagt bestemte retningslinier for bevillingens anvendelse.

Ved oprettelsen af Landsforeningen for Fiskepropaganda i 1949 blev bevillingen i de følgende finansår forhøjet til 25.000 kr., der indgik til foreningens arbejde på linie med de øvrige fra erhvervsorganisationerne hidrørende bidrag.

Efter landsforeningens likvidation pr. 1. april 1952 blev bevillingen nedsat til 10.000 kr, og dette beløb kunne kun anvendes til propaganda i udlandet.

Et af fiskeriministeriet nedsat propagandaudvalg forsøgte at etablere et samarbejde med komitéen for Udstillinger i Udlandet, bl. a. med henblik på at få gennemført en dansk vandreudstilling i USA. For at tilvejebringe tilstrækkelige midler til dette formål blev bevillingen i et vist omfang kumuleret gennem de følgende år, men forsøget på at gennemføre vandreudstillingen blev opgivet, og af bevillingen blev der derfor kun anvendt relativt begrænsede beløb til mindre propagandafremstød i udlandet i samarbejde med forskellige erhvervsorganisationer.

Efter henstilling fra finansministeriet bortfaldt statsbevillingen fra finansåret 1957/58, idet bevillingsmyndighederne som en konsekvens af, at der i § 44 i lov nr. 150 af 11. maj 1954 om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer var tilvejebragt hjemmel til at anvende udførselsafgifterne til bl. a. fremme af afsætningen af fisk og fiskevarer, var af den opfattelse, at udgifter i forbindelse med fiskepropaganda alene burde afholdes af disse udførselsafgifter, hvilket herefter siden er sket.

Da arbejdsgruppen blev nedsat var der overvejelser igang om, i hvilket omfang og på hvilken måde disse midler burde anvendes til propagandaarbejde. Da der i begyndelsen af 1962 blev truffet beslutning om, at eksportafgifterne ikke længere skulle opkræves, etableredes samtidig en bevilling til afsætningsfremmende foranstaltninger, der for finansåret 1962/63 andrager 175.000 kr., men som senere er forudsat under visse nærmere betingelser at skulle forøges til 200.000

kr. Formanden for fiskerikommissionen gav udtryk for ønsket om, at fiskerierhvervet ydede sin medvirken ved opstilling af retningslinier for bevillingens anvendelse, og arbejdsgruppen har efter den skete udvikling herefter set det som sin hovedopgave at fremkomme med indstilling om, efter hvilke retningslinier den nuværende statsbevilling til afsætningsfremmende foranstaltninger bør anvendes. Der har inden for arbejdsgruppen været enighed om, at der ikke af den pågældende bevilling bør ydes tilskud til propagandafremstød, som enkeltpersoner eller enkeltfirmaer ønsker at foretage, men at tilskud kun bør kunne ydes til sammenslutninger og brancheforeninger til en mere almindelig propaganda på hjemmemarkedet eller i udlandet.

På grund af bevillingens størrelse indstiller arbejdsgruppen enstemmigt, at tilskud — selv med den foran anførte begrænsning — ikke bør ydes i tilfælde, hvor der er mulighed for at opnå tilskud ad anden vej. Man henleder i denne forbindelse især opmærksomheden på den bestående mulighed for at opnå tilskud fra erhvervsfonden til *eksport*-fremmende foranstaltninger.

Efter indgående drøftelser er man endvidere enig om at indstille, at alle tilskud, der ydes sammenslutninger, brancheforeninger m. v. af fornævnte finanslovbevilling, kun skal tjene som hjælp til selvhjælp, og at forudsætningen for ydelse af tilskud i hvert enkelt tilfælde må være, at der er tale om propagandafremstød, der ikke allerede er foretaget, og at der fra de interesserede erhvervsgrene tilvejebringes en vis andel af de til propagandafremstødet medgående udgifter. Man har i arbejdsgruppen drøftet, hvorvidt man skal indstille hvilken procent af udgifterne, der skal tilvejebringes fra erhvervets side for at opnå tilskud af bevillingen, men er veget tilbage for at fastsætte en fast grænse, omend arbejdsgruppen finder, at den almindelige retningslinie bør være, at mindst halvdelen af udgifterne bæres af erhvervet selv.

Arbejdsgruppen er opmærksom på, at en vis del af bevillingen må påregnes anvendt af ministeriet til mere generelle propagandaformål, der må antages at være i hele erhvervets interesse. Af sådanne foranstaltninger skal eksempelvis nævnes: Optagelse af propagandafilm, anskaffelse af ekstra kopier af sådanne film og ændringer i film for at tilpasse disse til de markedsområder, hvor de skal forevises. Endvidere vil der kunne være tale om udgifter til oplysende foredrag om fisk og fiskerierhvervet i det hele taget, når disse holdes af dertil af ministeriet godkendte foredragsholdere.

Af bevillingen må også påregnes afholdt udgifter til pjecer, tryksager, fotografier og plakater, når disse fremstilles i propagandaøjemed.

I arbejdsgruppen har man været af den opfattelse, at virksomhedsbesøg for udenlandske gæster, der kommer som deltagere i officielle forhandlinger, som medlemmer af erhvervsdelegationer eller lignende, vil kunne virke afsætningsfremmende.

Arbejdsgruppen finder det derfor ønskeligt, at der ved fiskeriministeriets foranstaltning af den pågældende bevilling vil kunne afholdes udgifter til rejseomkostninger, der måtte være forbundet med sådanne udenlandske besøg på danske virksomheder inden for fiskeindustrien, hvorimod egentlige repræsentationsudgifter under sådanne besøg bør belastes enten fiskeriministeriets almindelige ministerielle udgifter eller fiskerierhvervet selv.

Arbejdsgruppen mener i denne forbindelse at burde pege på, at det er praksis såvel inden for andre danske erhvervsgrupper som i udenlandsk organisationsarbejde inden for fiskerierhvervet, at sådanne udgifter i almindelighed afholdes af midler, der tilvejebringes af vedkommende erhverv.

Da det i mange tilfælde vil være forbundet med store vanskeligheder for vedkommende sammenslutninger eller brancheforeninger at tilvejebringe det for opnåelse af tilskud fornødne bidrag fra erhvervet, har man overvejet forskellige muligheder for tilvejebringelse af sådanne midler for at undgå, at en enkelt erhvervsgren (eksportørerne) belastes med disse udgifter, men har ment det rigtigst af afstå fra at fremsætte konkrete forslag og har fundet, at det må overlades til de pågældende sammenslutninger og organisationer selv at finde udveje for tilvejebringelsen af de midler, der herefter bliver fornødne fra erhvervets side.

I arbejdsgruppen har der været enighed om ønskeligheden af, at der søges tilveje-

bragt et vist standardmateriel til brug ikke blot ved messer og udstillinger i udlandet, men eventuelt også til brug ved udstillinger i Danmark, hvor sådanne udstillinger afholdt på de rigtige steder eventuelt vil kunne virke til fremme af afsætningen med fisk og fiskevarer og samtidig til en popularisering af kendskabet til fisk og fiskerierhvervet i almindelighed cg dermed i nogen grad måske også kan tjene som et middel til at afhjælpe den nuværende svigtende tilgang til dette erhverv. Det forudsættes herved, at sådanne standardudstillinger ikke har karakter af rene salgspropagandaforetagender, men ved hjælp af modeller og lignende giver oplysning om forskellige fangstmetoder m. m. samt indeholder oplysninger af videnskabelig og om mulig handelsmæssig art.

Arbejdsgruppen mener endelig at måtte pege på, at de hidtil anvendte metoder for udøvelse af fiskepropaganda synes at følge enkelte bestemt afstukne veje (deltagelse i udstillinger og udarbejdelse af fiskeopskrifter), og skal derfor på grundlag af et af O.E C D. tilvejebragt materiale, der tager sigte på et forøget forbrug af fisk, nedenfor anføre nogle yderligere eksempler til overvejelse i forbindelse med det fremtidige propagandaarbejde:

Modernisering af salgsudstyr hos grossister og detaillister herunder ansættelse af specialister til at bistå fiskehandlere med modernisering af deres forretninger.

Almindelig propaganda i presse, fjernsyn, radio, biografer m. m.

Specialuddannelse af kvalificerede kokke i restauranter, kantiner, militærlejre m. v.

Organisering af demonstrationer om fremstilling af fiskeretter eventuelt i forbindelse med gas- og elektricitetsselskaber med henblik på at gøre husmødrene interesserede.

Afholdelse af fiskeuger i forskellige lande.

Anvendelse af oplysende kortfilm til undervisningsbrug i forsøg på at vænne børn til at spise fisk og afholdelse af husmoderkurser, hvor man også på film kunne vise forskellige måder at tilberede fisk på for at interessere fremtidige husmødre i at tilberede fisk.

Det har været overvejet, hvorvidt man burde genoplive tanken om dannelse af en ny propagandaforening, men arbejdsgruppen har ikke fundet, at tiden er moden hertil.

Til behandling af konkrete ansøgninger, der måtte fremkomme fra fiskerierhvervet i overensstemmelse med foranstående retningslinier, indstiller arbejdsgruppen, at der nedsættes et udvalg, som skal være rådgivende for fiskeriministeren, bestående af en af fiskeriministeren udpeget tjenestemand som formand og 3 medlemmer indstillet af fiskerirådet.

Foranstående indstilling fra arbejdsgruppen er behandlet på et møde i underkommissionen den 6. december 1962, hvor indstillingen er enstemmig tiltrådt.

Underkommissionen ønsker for sit vedkommende over for fiskerikommissionen at give udtryk for, at der blandt underkommissionens medlemmer er enighed om, at der må tillægges gennemførelse af en fiskepropaganda meget stor betydning, idet man herved ikke blot vil kunne bidrage til opnåelse af en mere positiv indstilling til forbrug af fisk og fiskeriprodukter i almindelighed, men også vil kunne fremme afsætningen af bestemte produkter.

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3^2, K.

BILAG NR. 7

København, den 24. oktober 1962

Fiskeriministeriet,
Borgergade 16^5,
København K

Man tillader sig herved at henstille til ministeriet, at spørgsmålet om ensartet sortering af samtlige fiskearter ved fiskeauktionerne snarest tages op til undersøgelse og behandling, og at man ligeledes behandler spørgsmålet om anvendelsen af ensartede kassestørrelser for de samme fiskearter ved vore auktioner.

Man er fra hovedorganisationens side af den opfattelse, at det må anses for særdeles værdifuldt både for fiskerne, men i særlig grad for køberne ved auktionerne, at man har ensartede sorteringsbestemmelser for samtlige fiskeauktioner og ikke mindst af kvalitetshensyn finder man det også nødvendigt herfra, at man pålægger auktionerne, at fisken må frembydes til salg i kasser med bestemte vægtangivelser, ikke mindst har dette særlig betydning med hensyn til sild, brisling, makrel og andre ømfindtlige fiskearter.

P. f. v.
e. b.

sign. *K. Enevoldsen.*

BILAG NR. 8

Indstilling til underkommissionen om afsætningsforhold og propaganda samt kvalitetsproblemer vedrørende sorteringsregler for fisk

Foranlediget af en skrivelse af 24. oktober 1962, hvori Dansk Fiskeriforening henstillede, at spørgsmålet om ensartet sortering af samtlige fiskearter ved fiskeauktionerne blev taget op til undersøgelse, blev der på mødet den 6. december 1962 i underkommissionen om afsætningsforhold og propaganda samt kvalitetsproblemer nedsat en arbejdsgruppe bestående af en repræsentant for Vestjysk Fiskeriforening, en repræsentant for Dansk Fiskeriforening, fiskeeksportør I. C. G. Dyekjær og kontorchef J. Hertoft.

I møderne har fiskeskipper Henry Sørensen og fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen deltaget som repræsentanter for henholdsvis Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening.

Gennem fiskeriministeriet blev fra samtlige fiskerikontrolstationer indhentet oplysninger om de i de enkelte kontroldistrikter faktisk anvendte retningslinier for sortering af fisk.

Af oplysningerne fremgik, at enkelte fiskearter var genstand for 4, 5 eller flere sorteringsmetoder her i landet, hvilket fremgår af vedlagte af kontorchef J. Hertoft udarbejdede notits af 1. februar 1963, som har dannet grundlaget for arbejdsgruppens videre overvejelser.

I arbejdsgruppen har der været enighed om, at det vil være forbundet med store fordele såvel for fiskere som for engros-, eksport- og detailhandelen med fisk, at der tilvejebringes ensartede for hele landet gældende sorteringsregler for de vigtigste fiskearter.

Arbejdsgruppen er opmærksom på, at en omlægning fra den på dette område i mange år fulgte praksis vil kunne medføre visse vanskeligheder, men mener dog ikke, at disse er større, end de kun kan betragtes som overgangsvanskeligheder, og således efter en kortere tid vil kunne overvindes.

Arbejdsgruppen har for de forskellige fiskearter overvejet hensigtsmæssigheden af en vægtsortering eller en målsortering og er med de enkelte undtagelser, der fremgår af det følgende, i princippet gået ind for, at vægtsortering på grundlag af en skønnet vægt vil medføre de største praktiske fordele. Man har i denne forbindelse i gruppens indstilling til underkommissionen taget hensyn til de eventuelle strukturforskelligheder, der kan gøre sig gældende for vedkommende fiskeart.

I de enkelte sorteringsforslag har man taget særlig hensyn til de på eksportmarkederne foretrukne størrelser og de for filetindustrien mest hensigtsmæssige sorteringer samt andre praktiske forhold, herunder til spørgsmål som sorteringen påregnes foretaget om bord på fiskerfartøjerne eller først ved ilandbringeisen.

Ved opstillingen af de enkelte forslag har arbejdsgruppen bestræbt sig for at ændre mindst muligt i de hidtil faktisk anvendte sorteringsregler og lagt særlig vægt på i sin indstilling at lade retningslinierne for de anvendte sorteringer i de havne, hvor tilførslerne af vedkommende fiskeart er størst, være retningsgivende for gruppens forslag.

Arbejdsgruppen har anset det for at være af betydning, at eventuelle sorteringsregler i offentlighedens øjne ikke får karakter af kvalitetsgraduering, men har på den anden side villet henstille til underkommissionens afgørelse, hvorvidt man med henblik herpå skal anvende gængse gradueringer som »stor«, »stor-mellem«, »mellem« etc. eller en tilsvarende ordning, som anvendes ved f. eks. ægsorteringer: A, B, G o. s. v. med samtidig angivelse af vægtintervaller, eller om man skal markere udtrykkeligt, at der er tale om en størrelsesopdeling: Størrelse 1, størrelse 2, størrelse 3 o. s. v. (som anvendt i det følgende).

Under henvisning til foranstående indstiller arbejdsgruppen til underkommissionen følgende generelle sorteringsregler:

Laks (Salmo salar):

Størrelse 1: Over 9 kg
– 2: 7–9 kg
– 3: 5–7 kg
– 4: 3–5 kg
– 5: 1–3 kg

Pighvarre (Psetta maxima):

Størrelse 1: Over 5 kg
– 2: 3–5 kg
– 3: Under 3 kg

Slethvarre (Scophthalmus rhombus):

Størrelse 1: Over 1 kg
2: Under 1 kg

Rødspætte (Pleuronectes platessa):

Under forudsætning af, at kun rødspætter af normal brugelig kvalitet indgår i sorteringerne, og »hansere« og andre store, tynde fisk frasorteres, er man for rensede rødspætter enedes om følgende:

Størrelse 1: Over 800 g
2: 600-800 g
3: 400-600 g
4: 300-400 g
5: Under 300 g

For *levende* rødspætter er arbejdsgruppen enig om, at en målsortering er mest hensigtsmæssig og indstiller derfor følgende:

Størrelse 1: Over 340 mm
2: 295-340 mm
3: Under 295 mm ned til det i saltvandsfiskeriloven fastsatte mindstemål.

Målingen bør foretages efter den i saltvandsfiskeriloven angivne metode.

Skrubbe (Platichthys flesus) og *Ising* (Limanda limanda):

Arbejdsgruppen anser det ikke for påkrævet med sorteringsregler for disse fiskearter.

Søtunge (Solea solea):

Størrelse 1: Over 330 g
2: 220-330 g
3: Under 220 g

Såfremt ovenstående forslag findes acceptabelt, anser arbejdsgruppen det ikke fornødent at sondre mellem rensede og urensede søtunger.

Skærising (Gyptocephalus cynoglossus)

Størrelse 1: Over 500 g
2: 100-500 g
3: Under 100 g

Rødtunge (Microstomus kitt):

Størrelse 1: Over 250 g
2: Under 250 g

Skade og rokkevinge (Raja spp.)

Størrelse 1: Over 1 kg
2: Under 1 kg

Torsk (Gadus morrhua):

Arbejdsgruppen har overvejet, hvorvidt der er anledning til at sondre mellem rensede torsk *med* og *uden* hoved, men er kommet til det resultat, at en sådan sondring må anses for ufornøden.

For *rensede* torsk indstiller arbejdsgruppen følgende sorteringer:

Størrelse 0: Over 5 kg
– 1: 3–5 kg
– 2: 1,5–3 kg
– 3: 750–1.500 g
– 4: 350–750 g
– 5: Under 350 g

For *levende* torsk foreslås følgende 3 sorteringer:

Størrelse 1: Over 3 kg
– 2: 1–3 kg
– 3: Under 1 kg

Kuller (Melanogrammus aeglefinus):

Størrelse 1: Over 3 kg
2: 1-3 kg
3: 500 g-1 kg
4: Under 500 g

Sej (pollachius virens):

Arbejdsgruppen har ikke fundet anledning til at sondre mellem de forskellige arter af sej og indstiller følgende:

Størrelse 1: Over 2 kg
2: 1-2 kg
3: Under 1 kg

Lange (Molva molva):

Størrelse 1: Over 5 kg
2: 1-5 kg
3: Under 1 kg

Kulmule (Merluccius merluccius)

Størrelse 1: Over 4 kg
2: 1,5-4 kg
3: Under 1,5 kg

Fjæsing (Trachinus draco):

Størrelse 1: Over 300 mm
2: Under 300 mm

Sild (Clupea harengus):

Størrelse 0: Højst 6 stk. pr. kg
- 1: Højst 8 stk. pr. kg
2: Højst 14 stk. pr. kg
3: Højst 24 stk. pr. kg
4: Over 24 stk. pr. kg

Hornfisk (Belone belone):

Størrelse 1: Mindre end 40 stk. pr. 20 kg
2: Fra 40-60 stk pr. 20 kg
3: Over 60 stk. pr. 20 kg

Makrel (Scomber Scombrus) :

Størrelse 1: Over 300 g
2: 160-300 g
3: Under 160 g

Havkat (Anarhichas spp.):

Størrelse 1: Over 3 kg
2: Under 3 kg

Sildehaj (Lamna nasus):

Størrelse 1: Over 15 kg
2: Under 15 kg

Arbejdsgruppen forudsætter herved, at sildehaj over 15 kg fortsat vil blive solgt enkeltvis efter forud konstateret vægt.

Pighaj (Squalus acanthias):

Størrelse 1: Over 2 kg
2: Under 2 kg

Ål (Anguilla anguilla):

Størrelse 1: Over 250 g
2: Under 250 g

Gældende for både blankål og gule ål.

Hummer (Homarus vulgaris):

Prima: Under 1 kg
Sekunda: Over 1 kg samt mindre størrelser med fejl.

Arbejdsgruppen har været opmærksom på, at Dansk Fiskeriforenings tidligere nævnte opfordring til at undergive sorteringsspørgsmålet en nærmere undersøgelse kun tog sigte på salg på de offentlige auktioner, men arbejdsgruppen er af den opfattelse, som det også fremgår af de hensyn, man har taget ved opstillingen af de forskellige forslag, at sorteringsreglerne også bør anvendes i den videre omsætning med fisk.

Uanset, at man således ikke har begrænset undersøgelsen til de fiskearter, der kommer til salg på fiskeauktionerne, har man dog ikke fundet anledning til at opstille sorteringsregler for andre fiskearter end de nævnte.

Det bemærkes, at arbejdsgruppen er af den opfattelse, at sorteringsreglerne bør fastlægges i en ministeriel bekendtgørelse og anvendes, ligegyldigt i hvilket omsætningsled, *når* fisken sælges sorteret.

Bekendtgørelsen bør dog ikke udelukke, at fisk fortsat kan gøres til genstand for salg usorteret.

København, den 17. marts 1964.

sign. *Henry Sørensen* *Fr. Lodberg Jensen* *I. C. C. Dyekjær* *J. Hertoft*

Notits vedrørende de retningslinier, der i følge fiskerikontrollens oplysninger anvendes i Danmark ved sortering af fisk med samtidig angivelse af visse af de i Sverige anvendte sorteringsregler.

Laks

Der anvendes 6 sorteringer:

1. sortering over 9 kg
2. – 7–9 kg
3. – 5–7 kg
4. – 4–5 kg
5. – 3–4 kg
6. – 1–3 kg

Pighvar

De største fisk sorteres normalt efter, om de er over 3 kg, men enkelte steder fastsætter man 2 kg som minimumgrænse for denne sortering.

I næste gruppe indgår fisk under den nævnte vægtgrænse, men hvis man arbejder med 3 sorteringer, regnes der med enten 1 kg, 1½ kg eller 2 kg som minimum i denne sortering.

Den eventuelle tredie gruppe vedrører fisk, der har mindre vægt end den for gruppe 2 anvendte minimumsvægt.

Slethvar

Det er almindeligt, at denne fisk sorteres efter, om den vejer over eller under 1 kg.

Et enkelt sted (Skagen) anvender man dog 3 sorteringer, nemlig under 1 kg, mellem 1 og 2 kg og over 2 kg.

Rødspætte

Denne fiskeart sorteres efter stærkt varierende regler på de forskellige fiskepladser.

Det mest almindelige er at anvende en størrelsessortering, men enkelte steder sorterer man efter vægt.

Når man anvender størrelsessortering, hvor målet beregnes fra snudespids til *halerod*, henregnes til smårødspætter normalt fisk under 240 mm. 245 mm forekommer dog også som grænse.

Mellemgruppen ligger i størrelserne fra 240 mm til 275 mm, men 280 mm forekommer dog også som maksimummål i denne gruppe.

Store rødspætter bliver således rødspætter, der er over 275 mm, respektive 280 mm.

Når totallængden, jfr. saltvandsfiskeriloven, anvendes til målbestemmelsen skal rødspætter i den mindste gruppe normalt være under 295 mm, men enkelte steder regner man med 290 mm og andre steder 300 mm som maksimumsgrænse.

Mellemgruppen går fra den nævnte grænse op til normalt 330 mm (respektive 325 mm og 340 mm).

Desuden er der en gruppe over denne størrelse.

Hvor rødspætterne sorteres efter vægt henføres almindeligt fisk under 250 g til gruppen i laveste sortering.

Den næste gruppe går herfra og op til 375 g, men både 400 g og 500 g forekommer enkelte steder som højeste vægtgrænse i denne gruppe.

Mange steder har man kun een gruppe mere, nemlig de, der vejer over den for mellemgruppen anvendte grænse, men enkelte steder har man yderligere sorteringer op til 500 eller 600 g og fra 600 til 1.500 g, respektive 500 - til 1.000 g, og endelig en gruppe over 1.500 respektive 1.000 g.

I reglen anvendes samme sorteringsmetode, hvad enten det drejer sig om levende eller rensede rødspætter.

Nogle få steder sorterer man efter vægt pr. snes, således at man til store rødspætter regner gruppen, der vejer over 5 kg pr. snes.

Svenske vestkystfiskere sorterer i 2 grupper: 1: over 300 mm og 2: 270-300 mm.

Skrubbe og ising

Skrubbe og ising sælges almindeligvis usorteret.

Søtunge

De steder, hvor man anvender 2 sorteringer, har man fastsat grænsen ved enten 300, 350 eller 400 g.

Hvor man anvender 3 sorteringer, henregnes fisk med mindre vægt end 300 g (et enkelt sted dog kun 100 g) til laveste sortering. 2. sortering vedrører fisk fra 300-400 g, eventuelt med 500 g som maksimum.

Endelig anvendes en sortering, hvortil henregnes de fisk, der vejer mere end 300 g, henholdsvis 400 eller 500 g.

På øerne forekommer det dog, at tunger sorteres efter mål med 325 mm som grænse.

Skærising

Her anvendes 3 sorteringer:

1. sortering over 500 g
2. - fra 100-500 g og
3. under 100 g

Rødtunge

Der anvendes almindeligt kun 2 sorteringer, hvor vægtgrænsen er enten 500 g eller 250 g.

I Sverige anvendes 3 sorteringer:

1: Over 33 cm (målt til haleroden)
2: 29-33 cm
3: Under 29 cm, men med en totallængde på mindst 30 cm

Skade og rokkevinge

Der forekommer normalt kun 2 sorteringer, eftersom fisken vejer over eller under 2 kg.

Torsk

Torsk sorteres almindeligvis efter vægt i 3, 4 eller 5 grupper. Normalt er der ingen forskel i sorteringerne, hvad enten det drejer sig om levende torsk eller rensede torsk med eller uden hoved.

For små torsk er den højeste vægtgrænse normalt 1 kg, men 1½ kg forekommer, og et enkelt sted kan man gå op til 2 kg i denne sortering.

Den næste gruppe vedrører torsk, der vejer fra 1 til 1½ kg, eventuelt 2 kg, men også 3 kg forekommer som øverste vægtgrænse for denne sortering.

Hvor man i sidstnævnte gruppe har fastsat 1,5 kg som maksimum, går man i næste gruppe op til enten $2^1/2$, 3 eller 4 kg. Oftest er 3 kg dog grænsen, og yderligere sorteringer forekommer for fisk mellem 3 og 5 kg, og en gruppe for torsk over 5 kg.

På den svenske vestkyst anvendes følgende sorteringer for levende torsk.

1: Over 60 cm
2: 40-60 cm
3: 30-40 cm, og

for renset torsk

	med hoved	uden hoved
1:	Over 50 cm	Over 40 cm
	35-50 cm	30-40 cm

Kuller

Mindstegruppen vedrører fisk med vægt indtil 500 g eller 700 g eller 750 g eller 1 kg.

Almindeligt er det dog at nøjes med 2 sorteringer, eftersom fisken er under eller over 1 kg. Et enkelt sted anvender man dog 3 kg som grænse.

I Sverige har man følgende sorteringer:

0: Over 57 cm
1: 39-57 cm
2: 35-39 cm
3: 30-35 cm
4: 28-30 cm

Gråsej

Almindeligvis har man 2 sorteringer med 1½ kg, 2 kg eller 2½ kg som afgørende grænse.

Der forekommer dog enkelte steder en særlig sortering med fisk under 1 kg.

De svenske sorteringer er følgende:

1: Mindst 80 cm
2: Mindst 55 cm
3: Under 55 cm

Lyssej

Der anvendes normalt 2 sorteringer, eftersom fisken er over eller under $1^1/_2$ kg, dog kan der forekomme en særlig gruppe med småsej under 3/4 kg.

I Sverige arbejder man ined 2 sorteringer:

Fisk over eller under 50 cm.

Lange

2 sorteringer er almindeligt anvendt, eftersom fisken er over eller under 5 kg. Dog anvendes 4 kg nogle steder som grænse.

Nedefter kan der forekomme en særlig sortering, eftersom fisken er under enten 1/2 eller 1 kg.

I Sverige har man en sortering for fisk over 86 cm og en sortering for fisk under denne størrelse.

Kulmule

For denne fiskeart forekommer 3 sorteringer.

I gruppen med de mindste fisk anvendes 1½2 kg som grænse, og den næste gruppe går fra 1½ kg til 3 eventuelt 4 kg.

De fleste steder henføres de største fisk i en sortering, hvor minimumsvægten er 3 eventuelt 4 kg, men en særlig gruppe med fisk, der vejer fra 3-5 kg forekommer dog også, og samtidig anvender man så en gruppe med fisk over 5 kg.

I Sverige arbejder man med 4 sorteringer:

0: Over 80 cm
1: 54-80 cm
2: 45-54 cm
3: 35–45 cm

Fjæsing

Til *store* fjæsing regnes fisk over 300 mm og til *små* fjæsing fisk under dette mål.

Sild

Sild sorteres meget forskelligt.

Nogle steder taler man om helsild, halvsild og industrisild, men sorteringerne ligger ret almindeligt således:

1. sortering: Under 10 sild pr. kg.
2. sortering: Fra 10 til enten 16, 18, 20 eller 25 sild pr. kg.
3. sortering: Et større antal pr. kg end foran angivet. Dog regnes enkelte steder med en grænse på 40 eller 45 stk. pr. kg.

I det svenske mindsteprissystem arbejder man med følgende størrelsesgrupper:

0: Højst 8 sild pr. kg
1: Højst 10 sild pr. kg
2: Højst 18 sild pr. kg
3: Højst 24 sild pr. kg
4: Over 24 sild pr. kg

Hornfisk

Sorteringsreglerne er meget forskellige, og som maksimumgrænse for de små hornfisk anvendes enten 150 g, 200 g, 250 g eller 300 g-

Fra disse grænser ligger den næste sortering op til 250 g, 400 g eller 500 g, og endelig opererer man flere steder med en gruppe, for hvilken vægten ligger højere.

På øerne er det almindeligt at sortere i 2 grupper, hvor den ene vedrører 40-60 stk. pr. 20 kg og den anden 60 stk. eller derover pr. 20 kg.

Makrel

1 almindelighed anvendes 3 sorteringer, men nogle steder nøjes man med 2 hvor vægtgrænsen er fastsat til enten 160 g eller 500 g.

Hvor 3 sorteringer anvendes, forekommer følgende maksimumgrænser for småmakrel: enten 75, 100, 200 eller 250 g.

Den næste sortering går op til henholdsvis 160, 250, 300 eller 375 g og 400 g.

For store makrel anvendes også en grænse ved 500 g.

Nogle steder sorteres efter antallet pr. snes eller antallet pr. 20 kg.

Den svenske sortering anvender 28 cm (regnet til halefinnens mellemste stråler) som grænse.

Havkat

Der forekommer normalt kun 2 sorteringer, men vægtgrænsen kan være 1 kg, 1½ kg, 2 kg, 2½ kg og 3 kg.

Sildehaj

Til gruppen for de mindste henregnes fisk under 15 kg, enkelte steder dog under 25 kg.

Normalt har man desuden sortering fra 15 til 25 kg og fra 25 til 35 kg og endelig fisk over 35 kg.

Pighaj

Der anvendes 2 sorteringer, eftersom fisken er over eller under 2 kg.

Ål

Ål sorteres oftest pr. snes. Til små ål regner man ål, der vejer under 3½ kg pr. snes, og derefter sorterer man med sorteringer pr. yderligere halvkilo dvs. 4 kg, 4½ kg, 5 kg o. s. v. pr. snes.

Enkelte steder forekommer dog for store ål sortering i grupperne 250-500 g pr. stk. og over 500 g.

Blankål og gule ål behandles normalt efter samme sorteringsregler.

På den svenske vestkyst sorterer man efter mål således:

1: over 470 mm.
2: 370-470 mm.

Hummer

Der anvendes i reglen 2 sorteringer:

1. sortering (prima) under 1 kg (el. 750 g)
2. sortering (sekunda) over 1 kg (750 g).

Fiskeriministeriet den 1. februar 1963.

J. Hertoft

Underkommission om
rentabilitet og låneforhold m. m.

BILAG NR. 9
24. november 1964
F. eksp. j. 1964 nr. b 3/13

Til formanden for fiskerikommissionen af 27. juni 1961,
hr. departementschef J. Nørgaard, R[1]

I fiskerikommissionens møde den 14. september 1961 blev spørgsmålet om en undersøgelse af det danske erhvervsfiskeris rentabilitet henlagt til behandling i nærværende underkommission.

I en række møder drøftede man i underkommissionen grundlaget for en sådan undersøgelse, og af den på finansloven optagne ordinære bevilling til fiskerikommissionens arbejde blev der stillet midler til rådighed til gennemførelse af en rentabilitetsundersøgelse efter de af underkommissionen vedtagne retningslinier på basis af regnskaber for kalenderåret 1961.

Den udarbejdede rapport*), der udførligt redegør for de pågældende retningslinier og det anvendte grundlag, vedlægges.

Rapporten blev gjort til genstand for drøftelse i underkommissionen i et møde den 1. maj 1963, hvor der var enighed om, at det ville være ønskeligt at få foretaget en tilsvarende undersøgelse for kalenderåret 1962 på grundlag af et udvidet antal regnskaber. Bortset fra materialets omfang er de samme retningslinier anvendt ved denne undersøgelse, og man skal med hensyn til denne henvise til den ligeledes vedlagte rapport*), der blev forelagt underkommissionen i et møde den 29. oktober 1964.

På dette møde var der almindelig enighed om, at rentabilitetsundersøgelserne for det danske erhvervsfiskeri burde fortsættes, og at man om muligt burde søge at undgå, at der fandt afbrydelse sted i det påbegyndte arbejde ved at udelade et eller flere regnskabsår.

Endvidere gav underkommissionens medlemmer tilslutning til, at fremtidige rentabilitetsundersøgelser burde varetages af fiskeriministeriet, som man derfor henstillede søger en særskilt bevilling tilvejebragt med dette formål for øje.

I underkommissionen konstateredes stort set tilfredshed med det ved de foretagne forsøgsmæssige undersøgelser tilvejebragte materiale, omend der fra forskellige medlemmers side fremkom ønsker om, såvel at materialet på visse punkter blev suppleret, som at der i udformningen og i de benyttede retningslinier blev foretaget forskellige ændringer.

Underkommissionen var af den opfattelse, at alle disse spørgsmål måtte anses for at være af sekundær betydning i forhold til selve spørgsmålet om en fortsættelse af den påbegyndte undersøgelse af det danske erhvervsfiskeris rentabilitet, og underkommissionen har som følge heraf ikke fundet anledning til at tage stilling til de forskellige detailproblemer, forinden det principale spørgsmål om muligheden af en fortsættelse af undersøgelserne havde fundet sin afgørelse.

På underkommissionens vegne skal jeg derfor indstille, at der søges tilvejebragt de fornødne midler til, at rentabilitetsundersøgelserne snarest muligt kan fortsættes ved fiskeriministeriets foranstaltning, og at man stiller de øvrige spørgsmål i bero, indtil afgørelse foreligger om undersøgelsernes eventuelle fortsættelse.

I et bilag [1]) til nærværende skrivelse er givet en indikation af karakteren af de problemer, som underkommissionen af hensyn til det principale spørgsmåls fremme har ladet henstå uløst på mødet den 29. oktober 1964, men jeg tillader mig at henlede opmærksomheden på, at underkommissionen ikke har afsluttet sit arbejde med hensyn til samtlige de spørgsmål, der er henlagt til dens arbejdsområde, og at der, såfremt den principale indstilling om rentabilitetsundersøgelsernes fortsættelse følges, stadig består en mulighed for, at underkommissionen på et senere tidspunkt vil kunne tage stilling til de uafklarede problemer.

*) Ikke optrykt her.

1. Bilaget ikke optrykt under hensyn til, at de udestående spørgsmål skulle søges løst på ministerielt plan, jfr. side 24.

P. u. v.

sign. *Fr. Lodberg Jensen* sign. *J. Hertoft.*

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

BILAG NR. 10

København, den 5. december 1961

Underkommissionen om
rentabilitet og låneforhold m. m.

Under henvisning til den med repræsentanter for ligningsrådet stedfundne forhandling den 30. november 1961 vedrørende de erhvervsdrivende fiskere tilståede skattefradrag til henholdsvis kostudgifter og søudstyr skal man nedenfor præcisere de på mødet fra fiskerierhvervets side fremførte ønsker:

a. *Kostudgifter*

Under hensyn til, at det grundlag, hvorpå det hidtidige fradrag i indkomstopgørelsen for merudgift til kost på søen er fastsat, ikke har kunnet oplyses, at man fra fiskerierhvervets side mener, at dette især under hensyn til de ændrede former, hvorunder fiskeriet nu foretages, ikke kan anses for rimeligt, skal man henstille, at fradragets fastsættelse for fremtiden sker på grundlag af de faktiske merudgifter, der i dag er forbundet med kostforplejningen på søen, i stedet for som hidtil at foretage procentvis regulering af det gældende fradrag som følge af stedfundne prisændringer.

Som fremhævet på mødet, andrager provianteringsudgifterne til nødvendighedsvarer lavt ansat ca. 2.000 kr. om året pr. erhvervsdrivende fisker, hvilket man vil være i stand til at dokumentere på grundlag af de kontrabøger, der føres for de enkelte fiskerfartøjer hos skibsprovianteringshandlerne.

Omend man er af den opfattelse, at hovedparten af denne udgift er identisk med den merudgift til kost på søen, som fiskeriet medfører, vil man finde et fradrag i indkomstopgørelsen på 1.300 kr. om året rimeligt, idet man samtidig henleder opmærksomheden på, at der ved beregningen af dette beløb er taget hensyn til den besparelse i provianteringsudgifterne, som forbruget om bord af fisk af egen fangst vil kunne medføre.

Samtidig skal man henstille, at det i de nugældende regler fastsatte krav om, at fisketurene normalt skal vare mere end 4 døgn, for at fradrag kan indrømmes, nedsættes til f. eks. 2 døgn.

Man erindrer samtidig om, at en betydelig del af fiskeriet i dag drives fra andre havne end de havne, hvor fiskerne har deres bopæl, hvilket indebærer, at fiskerne er væk fra hjemmet i lange perioder — uanset fisketurenes længde - og har ekstra udgifter til rejser mellem hjemmet og arbejdspladsen. —

b. *Søudstyr.*

Idet man henviser til den ligningsdirektøren under mødet overgivne opstilling over nettoudgifter til søudstyr, der medgår til fiskeriet i løbet af et år, skal man, da disse udgifter andrager ca. 1.400 kr., henstille, at der indrømmes et fradrag til dette formål på 700 kr. årligt. Det bemærkes herved, at det i opstillingen anførte udstyr må anses for nødvendigt for fiskeriets udøvelse, og reduktionen i beløbet kun er foretaget i erkendelse af, at disse udgifter i et vist omfang medfører en besparelse i fiskernes normale beklædningsudgifter.

Under henvisning til det under drøftelsen anførte og til foranstående skal man henstille de pågældende forslag til ligningsrådets velvillige overvejelse, idet bemærkes, at man ville sætte megen pris på, om reguleringen af de pågældende fradrag vil kunne finde sted således, at de kan få virkning allerede fra førstkommende skatteansættelse.

P. u. v.
Fr. Lodberg Jensen

Diskussionsindlæg vedrørende dambrugeres skatteforhold

De nugældende særlige bestemmelser om dambrugeres opgørelse af skattepligtig indtægt er fastsat af ligningsrådet og omfatter følgende bestemmelser:

1. Der kan ikke afskrives på fiskemesterboliger, på jordarbejder og på den merpris, der betales for vandforekomst.
2. Hakkehuse, pakke- og kølerum samt redskabsrum kan afskrives over 25 år.
   Udklækningshuse kan afskrives over 15 år.
   Cementerede damme, stemmeværk, broer og sporanlæg kan afskrives over 20 år.
   Ind- og udløbsværker, fisketrapper og ind- og udløbstude kan afskrives over 15 år.
   I øvrigt kan afskrives efter afskrivningslovens bestemmelser.
3. Fiskebestand skal optages således:
   Fisk under 15 cm efter skøn.
   Fisk over 15 cm til 50 % af salgsprisen.

Til disse afskrivningsregler bemærkes følgende:

ad 1

Man kunne ønske at afskrivninger ikke alene var fortolket som begrundet i fysisk forringelse, men at der i afskrivningsloven gaves direkte hjemmel for afskrivning på bygninger o. lign. som følge af økonomisk forringelse i det hele taget. Denne afskrivning ville kunne give dambrugere ret til at afskrive på fiskemesterboliger. Det er jo en kendsgerning, at disse boligers beliggenhed medfører at værdien straks ved opførelsen ligger under anskaffelsesværdien.

Om en sådan ændring skulle begrænses til at omfatte visse arter af bygninger, eller eventuelt henlægges under ligningsrådets nærmere bestemmelse, vil man ikke kunne have noget imod. Men det må forekomme urimeligt, at man for at kunne udøve sit erhverv er tvunget til at afholde udgifter, der alene er foranlediget heraf, og som straks er tabt.

Med hensyn til jordarbejder, der skattemæssigt behandles som bygninger, der *kan* opretholdes ved normal vedligeholdelse, kan man ikke anerkende, at dette er rigtigt. Vel må det erkendes, at den fysiske forringelse ikke er stor, men fra tid til anden forgår dambrugsanlægget, og en afskrivning på 1-2 % svarende til en levetid på mellem 50 og 100 år må findes rimelig. I denne forbindelse må det erindres, at afskrivningslovens regler anvendt på fabriksbygninger ikke umiddelbart kan synes mere berettiget. Fra dambrugernes side må man hævde, at afskrivningsreglerne, foruden den skattemæssige konsekvens, har det ganske utvetydige formål at fremme kapitalinvesteringer. Det er derfor også af denne grund ganske urimeligt at et så valutaskabende erhverv som dambrugsvirksomhed ikke er ligestillet med de øvrige erhverv. Dette får ikke mindre betydning, når det erkendes at der ved anlæg af dambrug anvendes jord, der som oftest ikke har rentabel landbrugsmæssig betydning. Fra dambrugserhvervets side må man derfor fremsætte det ønske, at afskrivningsloven ændres således at der bliver skabt mulighed for begrænset eller ubegrænset afskrivning som følge af anden økonomisk forringelse end fysisk forældelse.

Endvidere har man det ønske, at ligningsrådet giver tilladelse til afskrivning på jordarbejder ud fra den begrundelse i at dambrug fysisk forringes udover hvad normal vedligeholdelse kan genoprette.

ad 2.

Med hensyn til afskrivninger i øvrigt bemærkes at man vil finde det rimeligt at hakkehuse, pakke- og kølerum afskrives over

20 år, og at de øvrige aktiver afskrives over 10 år.

ad 3.

Fiskebestanden i dambrug kan ikke sidestilles med varelager i nogen anden virksomhedsform.

Det nærmeste man kan komme hertil er landbrugets udsæd, der ikke medregnes som varelager.

Man vil derfor finde det rimeligt at det bliver den enkelte dambrugers skøn om han vil medregne beholdningen.

Under alle omstændigheder vil man yderligere mene, at såfremt det fastholdes, at beholdninger indgår i opgørelsen af den skattepligtige indkomst, må man give ret til at optage fiskebestanden til 1/3 af salgsprisen for fisk over 15 cm.

F. Dambrugerforeningen
sign. *Axel Jensen*

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3[2]

BILAG NR. 12

København K., den 20. december 1961
D. F. 3.614.

Fiskeriministeriet,
Borgergade 16[5],
København K

Man skal herved tillade sig at henstille, at ministeriet forelægger fiskerikommissionen af 27. juni 1961 spørgsmålet om forskudsvis afskrivning ved indgåelse af kontrakt om bygning af fiskerfartøjer til en værdi af over 200.000 kr.

Det bemærkes, at ovennævnte spørgsmål blev drøftet på Dansk Fiskeriforenings kongres, og at man på kongressen var enig i, at det ikke fremtidig skulle være tilladt at foretage forskudsvis afskrivning således som anført i § 14, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 232 af 4. juni 1958 om skattefri afskrivninger m. v.

Endvidere vedtoges et forslag om, at afskrivninger på fiskerfartøjer gøres betinget af, at de afskrevne beløb hovedsagelig er erhvervet ved fiskeri.

P. f. v.
e.b.
sign. *K. Enevoldsen*

Underkommissionen om
rentabilitet og låneforhold m. m.

BILAG NR. 13
24. oktober 1961

Ligningsrådet,
c/o ekspeditionssekretær K. Tang-Pedersen,
Statens Ligningsdirektorat,
Meldahlsgade 5,
København V

I den af regeringen af 27. juni 1961 nedsatte fiskerikommission har visse problemer vedrørende beskatningen af fiskeres indkomster, herunder de fradragsberettigede udgifter, været gjort til genstand for en foreløbig drøftelse.

Den i Danmark for tiden værende store beskæftigelsesprocent har i forbindelse med de stedfundne forhøjelser af overenskomstlønningerne og nedsættelsen af arbejdstiden medført en kraftig afgang fra fiskeriet, og det bliver vanskeligere og vanskeligere at skaffe det fornødne mandskab til fiskeriet under hensyn til, at dette erhverv ikke samtidig har opnået tilsvarende forbedringer af arbejdsvilkårene.

Når hertil kommer, at fiskeriet er et farefuldt erhverv, og der ikke i skattemæssig henseende efter de gældende regler ydes fiskerne en tilsvarende kompensation, som tilstås forskellige andre erhvervsgrupper, finder man det ønskeligt, om der vil kunne gennemføres en sådan ændring i beskatningen af fiskernes indkomster, at der derved skabes et incitament for den fornødne tilgang til fiskerierhvervet.

Idet man henviser til det samarbejde, der på initiativ af Nordisk Råd er indledt mellem de nordiske lande på sømandsbeskatningens område, skal bemærkes, at man i Norge overvejer at udvide de særlige regler om sømandsskat til også at omfatte partsfiskere. Disse overvejelser er ikke afsluttet, og Norges Fiskerlag har på et landsmøde i 1961 henstillet, at der, indtil dette sker, gennemføres en ordning, hvorefter der tilstås fiskere et vist skattefrit fradrag, når de pågældende er på fiskeri udover 15 uger om året.

Såvidt det foreligger oplyst, er der i Norge desuden gennemført en ordning, hvorefter fiskere på fjernfiskeri ikke skal betale skat af de første 25 kr., de tjener om dagen.

Fiskerikommissionens formand, fiskeriminister A. G. Normann, har henstillet til fiskeriorganisationerne, at disse, forinden man går videre med sagen i fiskerikommissionen, drøfter fiskernes skattemæssige problemer med ligningsrådet med henblik på at søge at nå frem til en tilfredsstillende ordning.

Under henvisning hertil skal man anmode om, at en mindre deputation af fiskere ledsaget af fiskerikommissionens sekretær som observatør må få fortræde snarest muligt for repræsentanter af ligningsrådet til en almindelig drøftelse af fiskernes indkomstskattemæssige forhold.

P. u. v.
sign. *Fr. Lodberg Jensen*

ESBJERG FISKERIFORENING
Foreningens kontor: Auktionsgade
Telefon 1334 (9–12)

BILAG NR. 14

Esbjerg, den 30. oktober 1961

Herr Fr. Lodberg Jensen,
Vesterhavsgade 28,
Esbjerg

Ved et møde den 23.10. mellem Esbjerg Fiskeskipperforening, Fiskernes Fagforening og Esbjerg Fiskeriforening blev man enige om at foretage en Henvendelse til Fiskerikommissionens Underudvalg for Rentabilitet m. m., da dette Udvalg også skal behandle Skatteproblemer.

Paa Mødet enedes man om, at man vilde søge at faa et fradragsberettiget Beløb paa Kr. 25,- pr. Fiskedag, og man begrunder denne Ansøgning med, at andre Erhverv, som har dobbelt Husførelse, faar Kompensation for dette i Form af Fradrag for de Dage, de er borte fra Hjemmet.

Vi beder Kommissionen tage dette Spørgsmaal til Debat snarest, saa en afgørelse kan komme til at gælde fra 1. januar 1962.

Paa de deltagende Foreningers Vegne

Knud Schroder
Formand for
Esbjerg Fiskeriforening

ESBJERG FISKERIFORENING

BILAG NR. 15

Esbjerg, den 9. oktober 1962

Vestjysk Fiskeriforening
Hr. Fr. Lodberg Jensen,
Vesterhavsgade 28,
Esbjerg

Vedr.: skattefradrag og toldfri tobak

Paa et igaar afholdt bestyrelsesmøde vedtog man at indsende nedenstaaende forslag til Vestjysk Fiskeriforening:

1. Skattefradrag pr. fiskedag
   for gifte . . . kr. 22,-
   for ugifte . . . kr. 12,-
2. Skattefradrag for rejseudgifter til og fra arbejdspladsen - saavel for partsfiskere som for redere.
3. toldfri tobak — en nærmere fastsat ration for søgaaende fiskeri.

Som en nærmere begrundelse kan anføres, at export-chauffører har et fradrag pr. dag for kørsel i udlandet paa kr. 25,-, ligesom handelsrejsende ogsaa har visse fradrag for dokumenterede rejsedage.

Vi henstiller til Vestjysk Fiskeriforening, at denne gaar ind for forslaget og arbejder videre med dette.

Med venlig hilsen
Esbjerg Fiskeriforening

P. b. v.
sign. *Knud Schroder*
formand

THYBORØN HAVNS FISKERIFORENING

BILAG NR. 16

Thyborøn, den 30. oktober 1962

Til Vestjysk Fiskeriforening
v/ formd. Fr. Lodberg Jensen

Undertegnede fiskeriforening er bekendt med, at Esbjerg Fiskeriforening har rettet henvendelse til Vestjysk Fiskeriforening om, at virke for en ændring af de gældende regler for fiskernes skattefradrag.

Vor bestyrelse har drøftet: denne henvendelse og vi vil gerne herfra give forslaget vor fulde støtte, en eventuel ændring af reglerne, til det af Esbjerg foreslåede, vil være mere retfærdig for fiskerne og kan betyde at, der ydes fiskerne lidt skattelettelse for det afsavn som søgående fiskeri er.

Thyborøn Havn Fiskeriforening

p. best, vegne
sign. *Ejner Rom*

ESBJERG FISKERIFORENING

BILAG NR. 17

Esbjerg, den 13. februar 1964

Dansk Fiskeriforening,
Studiestræde 3[2],
København K

Vedr.: skattefradrag

Den 8. februar d. å. afholdtes et fællesmøde i Esbjerg mellem Fiskernes Fagforening, Esbjerg Fiskeskipperforening og Esbjerg Fiskeriforening, og i dette møde deltog formændene for Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening.

Formålet med dette fællesmøde var en drøftelse af, hvad der kunne og burde gøres for at hindre den stadige flugt af fiskere fra vort erhverv og den derved stigende mangel på kvalificeret mandskab i fiskerfartøjerne.

Der blev her givet udtryk for, at der måtte findes en løsning på dette alvorlige problem, såfremt man ikke måtte imødese, at en stor del af fiskerflåden ville blive tvunget til at ligge i havn i længere tid på grund af mandskabsmangel, og man enedes om at søge gennemført skattemæssige lempelser gennem politisk vej.

Som et rimeligt krav enedes man om følgende skattefradrag pr. fiskedag:

For gifte kr. 25,-
For ugifte kr. 15,-

Ovenstående lempelser søges gennemført for det søgående fiskeri, og hermed forstås fiskere, der er på søen mindst 2 (to) døgn i sammenhæng.

Motiveringen for dette krav kan opgøres i følgende punkter:

skattemæssigt nyder fiskerne ikke samme goodwill som mange andre skatteborgere, der har deres virke i land indenfor handel og industri

ingen andre samfundsborgere i dette land har en så lang arbejdsdag, idet der skal arbejdes i døgndrift, når fisken er tilstede

risikoen ved erhvervet er store, det gælder både økonomisk og den rent menneskelige indsats

der skal føres dobbelt husførelse, og der er vel ingen, der regner, med, at en fisker til havs kan føre en husholdning så økonomisk som en husmoder

af savnet ved at være borte fra hjem, familie og børn og de mange andre samfundsgoder, landets øvrige borgere nyder godt af.

De her anførte argumenter er på afgørende vis medvirkende til afgangen af erhvervsfiskere, og for at modvirke denne fragang og gøre fiskeriet, der indbringer landet betydelig udenlandsk valuta, attråværdigt, mener vi, at den her foreslåede skattelempelse kan siges at yde en retfærdig kompensation for vore fiskeres hårde livsvilkår på havet.

Vi håber, at vore 2 store hovedorganisationer vil gå fuldt ind for vore krav, og forventer en så hurtig indsats som muligt.

Med venlig hilsen

Fiskernes Fagforening
sign. *Jørgen Andersen*
formand

Esbjerg Fiskeskipperforening
sign. *Aksel Andersen*
næstformand

Esbjerg Fiskeriforening
sign. *Knud Schroder*
formand

FISKERIMINISTERIET
Borgergade 16, K.

BILAG NR. 18
F. eksp. J. 1961 nr. b 3/13«
København, den 24. oktober 1961

Departementet for told- og forbrugsafgifter,
Christiansborg slotsplads 1, K.

Under arbejdet i den af regeringen under 27. juni 1961 nedsatte fiskerikommission har spørgsmålet om fiskeres adgang til at ilandbringe tobak, vin og spiritus uden afgiftsberigtigelse været gjort til genstand for drøftelse.

I underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. v., hvor spørgsmålet er blevet behandlet, har man fra fiskeriorganisationernes side anført, at fiskere ikke på samme måde som andre befolkningsgrupper har adgang til at hjembringe visse kvantiteter af tobak, vin og spiritus uden toldberigtigelse, idet ethvert kvantum af sådanne varer for fiskernes vedkommende kræves toldberigtiget. I de tilfælde, hvor fiskerfartøjer i indtil flere måneder har været væk fra Danmark, konfiskerer toldvæsenet eventuelt forekommende beholdninger af nævnte varer, uanset om fartøjet måtte have provianteret i Storbritannien, hvor de pågældende varer ikke kan købes afgiftsfrit.

Da man finder det urimeligt, at fiskere, deres risikofyldte og hårde arbejde til trods, ikke har samme rettigheder, som såvel småskibsfarten som udenlandsrejsende danske statsborgere, har man i underkommissionen indstillet, at der, forinden fiskerikommissionen eventuelt søger at gå videre med sagen, rettes henvendelse til departementet for told- og forbrugsafgifter med henblik på at få foretaget en undersøgelse af, hvorvidt der i den gældende lovgivning måtte bestå mulighed for at bringe ovennævnte forskelsbehandling af fiskere til ophør.

Under henvisning til foranstående skal undertegnede formand for Vestjysk Fiskeriforening, der samtidig fungerer som formand for førnævnte underkommission, herved henstille til departementet om at ville foretage en undersøgelse af sagen.

P. u. v.
sign. *Fr. Lodberg Jensen*

FINANSMINISTERIET
Departementet for Told- og Forbrugsafgifter
Telefon: Byen 8990

BILAG NR. 19

København, den 1. december 1961

Journ. nr. E 3852

(Bedes anført ved besvarelse)

Fiskerikommissionen af 27. juni 1961,
Borgergade 16,
København K

I skrivelse af 24. oktober 1961 har kommissionen anmodet om en ændring af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 177 af 5. juni 1961 om toldbehandling af rejsegods m.v., således at fiskere også ved hjemkomst fra fiskeri får adgang til told- og afgiftsfri indførsel af vin, spiritus og tobaksvarer, der er købt i udlandet.

I denne anledning skal man meddele, at fiskere, der foretager turistrejser til udlandet, har adgang til told- og afgiftsfri indførsel af vin, spiritus og tobaksvarer i overensstemmelse med ovennævnte bekendtgørelse, således at de i denne henseende er ganske ligestillet med den øvrige befolkning på det sted, hvor de bor, og at departementet ikke finder anledning til at indrømme fiskerne en gunstigere stilling. Departementet vil således af hensyn til konsekvenserne ikke kunne imødekomme kommissionens ønske.

sign. *Knud Korst*

sign. *N. P. Jacobsen*

Forslag fra den af fiskerikommissionen af 27. juni 1961 nedsatte underkommission om rentabilitet og låneforhold m. m. vedrørende fiskeres adgang til proviantering af uberigtigede tobaksvarer

Ret til handel med uberigtigede tobaksvarer kan af tolddepartementet efter ansøgning meddeles skibsprovianteringshandlere, der ved deres underskrift forpligter sig til at overholde de for sådant salg til fiskere fastsatte vilkår.

Til skibsprovianteringshandlerne udleveres efter anmodning et basislager, som skal opbevares forsvarligt på et aflåset sted. Skibsprovianteringshandleren er ansvarlig over for toldvæsenet, som vil kunne foretage uanmeldt kontrol af lageret og det med dette førte regnskab.

Al udlevering af uberigtigede tobaksvarer må kun ske mod aflevering af et talonkort, når den handlende afriver gyldige taloner mod forevisning af dokumentation for, at køberen retmæssig er i besiddelse af talonkort. Et sådant udfærdiges af tolddepartementet med taloner til brug i hver uge af året og med ret til på hver talon at indkøbe uberigtigede cigaretter i et antal af 50 stk. eller et hertil svarende kvantum af anden form for tobak. Hver talon har kun gyldighed for den uge, den vedrører, og der vil ikke kunne anvendes flere taloner, end den pågældende fiskerrejse er beregnet at vare.

Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening drager omsorg for, at kortene gennem de lokale fiskeriforeninger kun udleveres til aktive fiskere, der er forsikrede gennem Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fisken. Kortene opbevares hos arbejdsgiveren, der hæfter for, at der kun anvendes taloner, svarende til det tidsrum, hvor den pågældende er ansat hos vedkommende.

Erstatningspligten bortfalder, hvor det ved myndighedernes bistand godtgøres, at talonkort eller taloner er bortkommet ved forlis, brand, tyveri eller lignende.

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

Underkommissionen om
rentabilitet og låneforhold m. m.

BILAG NR. 21

København, den 19. december 1962

Departementet for Told- og Forbrugsafgifter,
Hammerichsgade 14,
København V

Under henvisning til den i tolddepartementet den 30. oktober d. å. stedfundne forhandling mellem tolddepartementet og repræsentanter for Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening vedrørende fiskeres adgang til proviantering og ilandbringelse af uberigtigede tobaksvarer skal man meddele, at et af de to foreninger i fællesskab udarbejdet forslag til en ordning vedrørende den praktiske administration af adgangen for fiskere, der fisker uden for territorialgrænsen til at proviantere et begrænset kvantum tobaksvarer, har været gjort til genstand for behandling i et i nærværende underkommission den 4. december 1962 afholdt møde.

Ved hoslagt at fremsende det af underkommissionen enstemmigt vedtagne forslag skal man henstille til tolddepartementet at ville tage dette op til velvillig behandling.

Samtidig skal man henstille til tolddepartementet, at der gives fiskere mulighed for ved hjemkomst fra fiskeri at ilandbringe et vist kvantum tobaksvarer, uden at der finder afgiftsberigtigelse sted, idet sådan tobak hyppigt er indkøbt i udlandet, hvor de pågældende har måttet erlægge afgift efter vedkommende lands regler.

P. u. v.
sign. *Fr. Lodberg Jensen*

sign. *J. Hertoft*

FINANSMINISTERIET
Departementet for Told- og Forbrugsafgifter
Tlf. Byen 8990

BILAG NR. 22

København, den 22. august 1963
Jr. nr. E. 3204

Fiskerikommissionen al 27. juni 1961,
Underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m.
Borgergade 16, K.

Departementet har dags dato tilskrevet landets toldsteder således:

»Fra og med den 1. september 1963 kan der gives fiskere adgang til told- og afgiftsfri ilandbringning af indtil 200 cigaretter eller 250 g tobaksvarer i anden form og indtil 200 blade cigaretpapir.

Told- og afgiftsfriheden meddeles på følgenle betingelser:

1. Fiskerfartøjet og hvert enkelt besætningsmedlem skal have været borte fra Danmark i mindst 15 dage. Til dokumentation af dette forhold må fartøjets fører umiddelbart forinden af sej lingen fra dansk havn sikre sig toldopsynets påtegning i fiskeritoldsedlen om afgangsdato og påtænkt anløbshavn således, at denne påtegning i forbindelse med førerens skriftlige erklæring ved hjemkomsten kan tjene som bevis for, at fartøjet har været borte fra Danmark i mindst 15 dage.
2. Ved tilbagekomst til dansk havn skal fiskerfartøjets fører kunne dokumentere, at han (og den øvrige besætning) med fartøjet har anløbet en udenlandsk havn. Til dokumentation heraf kan føreren f. eks. fremlægge kvittering for betalte havneafgifter i den udenlandske havn, afregning for landet fisk og specificerede fakturaer over i udlandet indkøbte varer.
3. De told- og afgiftsfri kvantiteter af de omhandlede varer skal udleveres fra toldkamret til de enkelte berettigede og må ikke medbringes om bord i fiskerfartøjet. Reglen i dette punkt vil dog efter toldstedschefernes nærmere bestemmelse kunne modificeres eventuelt derhen, at udlevering sker i forbindelse med fartøjets inkvirering.
4. Beholdninger af uberigtigede tobaksvarer og cigaretpapir, der ikke kan indføres told- og afgiftsfrit efter de her anførte regler, skal enten straks told- og afgiftsberigtiges eller oplægges i toldpakhuset.
5. Told- og afgiftsfri indførsel af de omhandlede varer er i øvrigt betinget af, at toldopsynet intet finder at bemærke«.

Hvilket herved meddeles, idet man samtidig har anmodet fiskeriorganisationerne om over for deres medlemmer at indskærpe de gældende regler, hvorefter et fiskerfartøjs fører ved ankomst til dansk havn har en ufravigelig pligt til at melde sig til toldvæsenet, såfremt fartøjet har anløbet udenlansk havn eller i søen har haft forbindelse med andre fartøjer, og at anmeldelsespligten også gælder, når fartøjet har drevet fiskeri på hjemturen fra en udenlandsk havn.

Preben Fenger
(sign.)

J. V. Henriksen
(sign.)

ESBJERG FISKERIFORENING
Foreningens kontor: Auktionsgade
Telefon (051) 2 8334

BILAG NR. 23

Esbjerg, den 13. februar 1964

Dansk Fiskeriforening,
Studiestræde 3[2],
København K

Vedr.: skitseforslag til toldfri tobaksvarer til fiskerfartøjer

Under henvisning til ovenstående skitseforslag, der er tilgået nedenstående underskrivere d. 30/11 1962, skal vi meddele, at forslaget har været drøftet på fællesmødet mellem vore foreninger sammen med formændene fra Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening.

Man kunne på dette møde fuldt ud godkende det omtalte talonsystem i forbindelse med mønstring på kutterne og finder, at forslaget er godt egnet til forhandling med vore politikere og myndigheder.

De omskrevne 50 stk. cigaretter eller tilsvarende tobak til vore fiskere kan ikke siges at være et urimeligt krav, og man opnår herved et skridt videre for at gøre tilværelsen lysere for det hårde fiskerierhverv. Vi forventer, at vore to organisationer gør et energisk arbejde for at få dette spørgsmål op på politisk plan i Folketinget.

Med venlig hilsen

Fiskernes Fagforening
Jørgen Andersen
formand

Esbjerg Fiskeskipperforening
Aksel Andersen
næstformand

Esbjerg Fiskeriforening
Knud Schrøder
formand

Til Rejefiskerne

Efter at den rejeordning, som har været gældende i mange år, har vist sig at være forældet, dels på grund af fladenrejerne og dels på grund af, at fabrikkernes kapacitet blev forringet ved, at der ingen rejer kom ind lørdag og mandag, har rejeudvalgene i Vendsyssel intenst arbejdet for at finde frem til en anden ordning, som kunne gøre rejefiskeriet rentabelt for alle.

Denne opgave har imidlertid vist sig at være vanskelig, da der bør tages ligeligt hensyn til alle parter. Der har været ført mange og lange forhandlinger om sagen, ligesom man har haft drøftelser med ministeriet for at få deres bistand. Ligeledes har man drøftet spørgsmålet med de norske og svenske rejefiskere for om muligt på den måde at finde nye veje.

Resultatet af de mange overvejelser er da også blevet, at rejeudvalgene er blevet enige om at foreslå, at man i lighed med de norske og svenske rejefiskere indfører en sorteringsbestemmelse på rejer, således at forstå, at de mindste og tildels værdiløse rejer ikke må bringes i land, og således at de rejer, som må sælges, enten sorteres i første og anden sortering eller sælges samlet.

Man opnår derved det, som var tilsigtet, nemlig at begrænse tilførslerne og derved undgå, at priserne på grund af overproduktion går urimeligt langt ned. De små rejer, som hidtil er blevet indbragt, undertiden og på visse steder i store mængder, er medvirkende til at trykke priserne på de gode rejer derved, at de fylder op på fabrikkerne, og beslaglægger så megen arbejdskraft, at fabrikkerne ikke kan overkomme at behandle både dem og de større rejer, og det vil da selvsagt medføre stort prisfald både på de små og de store rejer. Da de små rejer alligevel ikke indbringer nogen nævneværdig fortjeneste for fiskerne, men i meget høj grad virker trykkende på priserne på de større rejer, må det anses for det eneste fornuftige at få disse forholdsvis værdiløse rejer ud af produktionen for derved at hæve priserne på de større rejer.

Dernæst vil man ved en sortering af rejerne opnå en kvalitetsvare, hvilket er meget vigtigt for at opnå den bedst mulige pris, og fiskerne vil, når de leverer en kvalitetsvare, også stå meget stærkt over for fabrikanterne, og grunden for en mindstepris er dermed lagt, hvis fiskerne ønsker at indføre dette. Det kan oplyses, at der har været ført forhandlinger om en mindstepris for anden sortering på ikke under 2,50 kr., og fabrikanterne var ikke uvillige overfor tanken og var rede til at tage sagen op igen, når sorteringsbestemmelserne har været i kraft 1 måned.

For det tredie vil man ved at indføre sortering opnå en beskyttelse af rejebestanden, da der vil være mulighed for at bruge redskaber med noget videre masker, hvorved en del af de små rejer jo vil kunne gå igennem maskerne.

Angående arbejdet med sorteringen skulle dette ikke volde uovervindelige vanskeligheder. Svenskerne har som nævnt praktiseret det i lang tid, og der har i Skagen været foretaget forsøg med 7 mm sold, og forsøgene har vist, at det let lader sig gennemføre, og der vil blive fremstillet standardsold til formålet.

Hvad angår fladenrejerne, har man fået oplyst på fabrikkerne, at hovedparten af dem holder mindstemål.

Ved bearbejdelse af dette forslag har udvalgene efter bedste evne bestræbt sig for at tage ligeligt hensyn til alle sider, sådan at bestemmelserne skulle komme til at virke til gavn for alle, både dem, der fisker i de hjemlige farvande og dem, som fisker på Fladengrund. Man mener ikke hermed at være over alle problemer, men man er nået et godt stykke fremad. Hvis forslaget godkendes af fiskerne, er det meningen at søge det ophøjet til lov, således at overholdelse af bestemmelserne kan blive overvåget af fiskerikontrollen.

Der er i udvalgene fuldstændig enighed om forslaget, og man henstiller indtrængende til fiskerne at gå ind for det, da man trods ihærdig anstrengelse ikke har kunnet finde andre veje frem.

Sorteringsbestemmelserne går ud på, at alle rejer går over et 7 mm sold, hvorved der skal ske det, at alle rejer som er så små, at der går mere end 290 på 1 kg. går igennem soldet og altså skal kastes i havet igen. Resten kan sorteres i første og anden sortering.

Første sortering højst 160 stk. pr. kg.
Anden sortering højst 290 stk. pr. kg.

Rejeudvalget
Skagen Fiskeriforening

SILDEUDVALGET I
HIRTSHALS OG SKAGEN

BILAG NR. 25

Hirtshals, den 2. august 1961

Til sildeudvalgets medlemmer i Hirtshals og Skagen

Efter en række moder, der har omfattet såvel interne udvalgsmøder som møder med svenske og norske fiskeriorganisationsfolk og repræsentanter for fiskeeksportørerne i Hirtshals og Skagen, er udvalget kommet til følgende resultat, der i princippet er anerkendt af eksportørernes repræsentanter:

Udvalget foreslår hurtigst muligt at indkalde til et møde med. svenske og norske organisationer, hvor forhandlingerne dog i realiteten vil indskrænke sig til at foregå mellem de svenske repræsentanter og det danske udvalg, idet nordmændenes afsætningsform faktisk udelukker en aftale med det norske fiskeri.

Ved dette møde ønsker vi at opnå følgende af svenskerne:

1. at man fra svensk side lader de for landinger i Danmark gældende kvoter omfatte også direkte landinger i tysk havn. Dette vil reelt betyde, at der ikke bliver tale om direkte landinger i Tyskland, idet priser og tidsspørgsmål i forening ikke vil gøre det rentabelt for svenskerne at sejle den lange vej fra fiskepladserne til tysk havn.
2. at man fortsat rationerer landinger til dansk havn og ikke gør rationerne større end for de danske kuttere gældende.
3. at man pålægger svenske fiskere pligt til mindst 24 timer før landing i dansk havn at anmelde kvantiteten til den pågældende fiskeauktion.

Til gengæld kan vi tilbyde svenskerne følgende:

1. at indføre en kvotaordning for landinger i Hirtshals og Skagen baseret på de danske kutteres brutto-tonnage, således at der for hver kutter *pr. rejse må landes 100 ks. konsumsild pr. 15 BRT.*
2. at hvad der fanges af sild ud over gældende kvota kun må landes til industrielt brug i dansk havn.
3. at løse sild ikke må landes som konsumsild.
4. at rationen efter forholdene kan reguleres af et udvalg bestående af 1 repræsentant for fiskerne og 1 repræsentant for eksportørerne i Hirtshals og Skagen. Eksportørerne har dog givetvis *ikke* afgørelsesret i dette udvalg.
5. at der tilstræbes et samarbejde med de svenske organisationer ved enhver regulering af gældende kvotaordning. Regulering af den danske kvota vil blive forsøgt udsendt gennem Danmarks Radio over fiskerinoteringerne.
6. at tilmelding af landinger til fiskeauktionerne også for danske fartøjer må foregå med 24 timers varsel.

SILDEUDVALGENE I
HIRTSHALS OG SKAGEN

BILAG NR. 26
Den 15. december 1961

Memorandum

Sildeudvalgene i Hirtshals og Skagen har efter grundig drøftelse i en række møder besluttet at søge gennemført følgende retningslinier til opnåelse og sikring af sildefiskeriets rentabilitet:

A. 1. Der tilstræbes gennemført en garantiprisordning, således at sild ikke må sælges til eksport- eller konsumbrug under følgende priser for de nævnte sorteringer:

Storsild (no. I)
(indtil 8 stk. pr. kg) .... 60 øre pr. kg
Blandede sild
(8-12 stk. pr. kg) . . . . . 50 øre pr. kg
Halvsild (no. II)
(12-16 stk. pr. kg) .... 45 øre pr. kg
Småsild (no. Ill)
(over 16 stk. pr. kg) .. Ingen garantipris

Sild, der ikke opnår de nævnte priser, skal på salgsstedet fra kasserne styrtes direkte i industrifiskvogne og kasserne tilbageleveres sælgerne. Købernes anvendelse af silden (direkte eksport eller frysning af større eller mindre partier) influerer *ikke* på garantiprisen.

A. 2. Klassificeringen af sildene før bortsalg ved auktion tilstræbes foretaget af de statsautoriserede fiskeauktionsmestre eller deres befuldmægtigede, hvis bedømmelse baseret på kontrolvejninger skal være endelig og uanfægtelig, medmindre direkte fejlvurderinger kan påvises. Tvivlsspørgsmål afgøres af den lokale del af et kontaktudvalg, som søges valgt, (se punkt B. 3.).

A. 3. I tilfælde af kun delvis salg af de til en fiskeauktion landede sild til garantipris og derover med følgende salg af den resterende part til industrielt brug skal der *daglig* foretages en udligning, hvorved der til ejeren af de til industribrug solgte sild kan udbetales gennemsnitsprisen for den pågældende dag (− 5 øre pr. kg for den returnerede kasse), når det svigtende salg ikke skyldes mangelfuld kvalitet af den landede sild. Ved udregninger af gennemsnitsprisen tages hensyn til de solgte kvanta, og ved fastsættelsen af prisen for de som konsumvarer solgte sild beregnes prisen under hensyntagen til den på auktionen reelt opnåede pris.

I øvrigt tages udligningsspørgsmålet op til nøjere fastlæggelse med de i sagen berørte instanser.

For at undgå salg af konsumsild som industrifisk træffes der en række foranstaltninger med henblik på jævn tilførsel til markedet af sild af god kvalitet.

B. 1. Under henvisning til kvalitetslovens § 4, 8 og 9 indskærpes det, at der *ikke* landes løse sild fra Nordsøen som konsumsild.

B. 2. Det pålægges sildefiskerne i farvandene vest for linien Hanstholm-Lindesnæs, at man inden kl. 15 dagen før en landing over radioen meddeler fiskeauktionen i landingshavnen, at man den følgende dag til en tidsfæstet auktion påregner at lande et kvantum sild af nærmere angiven størrelse.

B. 3. For at imødegå ujævne tilførsler til fiskeauktionerne og til i øvrigt at behandle opståede problemer af fælles interesse for producenter og købere af konsumsild nedsættes et kontaktudvalg bestående af to repræsentanter for fiskeeksportørerne og to repræsentanter for fiskerne fra hver af havnene Hirtshals og Skagen. Fiskerrepræsentanten udpeges af de lokale sildeudvalg og fiskeriforeninger, og eksportørrepræsentanterne af eksportørorganisationerne . Eksportørrepræsentanterne har i udvalget kun rådgivende myndighed.

B. 4. Dette kontaktudvalg gives myndighed til med kort varsel at kunne indføre kvotaordning for ilandbringelse af konsumsild. Meddelelse om kvotering etc. fra udvalget søges udsendt over Danmarks Radio's fiskeri-

noteringer, og der hjemles udvalget ret til at udstede bindende forordninger med øjeblikkelig virkning.

På længere sigt arbejdes der fra sildeudvalgene hen mod en puljeordning, således at en effektiv mindsteprisordning kan gennemføres. Der stiles endvidere mod et nærmere samarbejde med de svenske og norske fiskeriorganisationers sildeudvalg til varetagelse af fælles interesser. Der søges optaget nye forhandlinger med henblik på at opnå svensk ration for direkte landinger i tyske havne af samme størrelse som de for landinger i dansk havn gældende. Sildeudvalgene er på årligt omvalg ved de lokale fiskeriforeningers ordinære generalforsamling. Kontaktudvalgsmedlemmer udpeges for et år ad gangen af sildeudvalgene og fiskeriforeningsbestyrelserne i forening.

SKAGEN SKIPPER- OG
INTERESSEFORENING

BILAG NR. 27
Skagen, den 18. januar 1962

Til Fiskerikommissionen af 27. juni 1961,
Borgergade 16,
København K

Skagen Skipperforening tillader sig herved at rette henvendelse til den ærede kommission med følgende betragtninger:

Skagen Skipperforening har sammen med Skagen Fiskeriforening og ved hjælp af A/S Skagens Bank ladet udarbejde en driftsøkonomisk oversigt over fiskeriet fra Skagen. Dette værk vil også være den ærede kommission bekendt.

Det er den første afhandling af sin art her i landet vedrørende fiskenets driftsøkonomi, udarbejdet på grundlag af eksakte tal.

Den bekræfter efter vor overbevisning i overordentlig klar form den formening, vi i det sidste par år har haft om, at fiskeriets rentabilitet er i hastig dalen, og vi ønsker på grundlag af redegørelsen at slå fast, *at fiskeriet fra Skagen befinder sig i en krisesituation.*

Når denne kendsgerning er slået fast, beder vi den ærede kommission overveje følgende foranstaltninger til afhjælpning af denne situation:

Der kan blive tale om 2 sideløbende foranstaltninger:

a) et tillægslån til den enkelte fisker til betaling af leverandørgæld,
b) et tilskud til erhvervet til opretholdelse af mindstepriser.

Betragtninger vedrørende pkt. a):

Man vil fra Skagen Skipperforenings side tillade sig at foreslå, at der gives adgang til at opnå et tillægslån for alle interesserede kutterejere, og man vil foreslå lån af en størrelsesorden op til 10 % af fartøjets forsikrede værdi. Enhver kutterejer skal være sikker på at kunne opnå et lån af denne kategori, og administrationen bør tilrettelægges på en måde, der gør effektueringen af lånet nem.

Derudover vil man tillade sig at foreslå, at enkelte kutterejere med særlig tyngende gæld har mulighed for udover det forannævnte at opnå yderligere et tillægslån på op til ekstra 10 % af fartøjets forsikringssum. Til disse lån skal der dog høre specielle ansøgninger, og behandlingen af disse sager bør være betydeligt mere dybtgående end af de foregående sager.

For begge kategorier låns vedkommende skal man tillade sig at foreslå, at de effektueres i kontantlån med en løbetid over 10 år og med en rentefod på 1-2 %. Rentefoden er sat så lavt ud fra den betragtning, at erhvervet under de nuværende forhold faktisk ikke er i stand til at bære yderligere omkostninger. Som sikkerhed for lånet skal tilbydes bedst mulig plads i rangfølgen efter allerede registreret anlægskapital.

I forbindelse med disse betragtninger over eventuelt nye lån vil man gerne have lov at fremføre følgende vedrørende fiskeribanklånene:

Efter vor formening er afdragstiden på fiskeribanklånene for kort. Når henses til den gode håndværksmæssige udførelse af danske fiskefartøjer, kan deres levetid sættes til mindst 30-35 år, hvilket igen burde begrunde lån med en løbetid på 25 år.

Endvidere burde der være adgang til at opnå kontantlån, i hvert fald under de nuværende forhold med de store kurstab. Der findes i øjeblikket ingen kompensationsmuligheder for denne udgift, heller ikke skattemæssigt, idet udgiften til kurstab ikke er fradragsberettiget. Var der derimod mulighed for, at fiskeribanken kunne udstede kontantlån mod salg af tilsvarende højere obligationsbeløb, ville den højere rente, der blev resultatet heraf, være fuldt fradragsberettiget over for skattemyndighederne, og en kompensation derved være opnået.

Det er endvidere et udbredt ønske blandt vore kolleger, at afdragstiden for de bestående fiskeribanklån bør forlænges. Vi vil gerne anbefale dette ønske samt endvidere

henstille, at man overvejer muligheden af, at renten for de bestående lån nedsættes.

Vi henviser i den forbindelse til konkurrencen fra andre nationer, der arbejder med billige lån.

Betragtninger vedrørende pkt. b) :

Skagen Skipperforening er af den formening, at der må skabes basis for en mindsteprisordning enten på frivillig basis eller ved lovgivningens hjælp og omfattende hele landet. Man har i samarbejde med Hirtshals udarbejdet et forslag til en mindsteprisordning for sildens vedkommende, hvilket forslag vil være kommissionen bekendt. Denne ordning er tænkt videreført med tilslutning fra svenske, norske og vesttyske fiskeriorganisationer.

Ordningen forudsætter dog tilstedeværelsen af en pulje. Det er svært for nærværende at udtale sig om størrelsen af en sådan pulje; men der kan henvises til. at den tilsvarende svenske pulje er på 23 mill. sv. kr.

Vi vil tillade os at foreslå, at der til det administrative organ, der må oprettes for at føre en mindsteprisordning ud i livet, bevilges et beløb, hvis størrelse afgøres under hensyntagen til den tilsvarende svenske pulje.

Vedligeholdelsen af puljen kan fra erhvervets side ske ved opkrævning af en procentafgift i lighed med den svenske ordning.

Eventuelt kan ordningen kombineres med den foregående på den måde, at tilbagebetalinger af tillægslån overføres til puljen.

Vi har i det foregående skitseret de principielle retningslinier, hvorefter vi mener, at en eventuel hjælp til fiskerierhvervet under de nuværende kriseforhold må ydes. Vi vil indstille til den ærede kommission, at den tager spørgsmålene op til drøftelse for en hurtig løsning til gavn for fiskeriet, og vi kan, hvis det ønskes, tilsige vor medvirken ved udarbejdelsen af detailprojekter m. v.

Med hilsen

p. f. v.

Carl Nielsen (sign.)

Mindsteprisordningen i Århus

Som det vil være kendt, har Århus Fiskeriforening i nogen tid praktiseret en mindsteprisordning for rødspætter. Da vi her i Århus håber, at mange andre steder vil følge efter, skal jeg forsøge at fremsætte en kortfattet redegørelse for sagen, idet vi mener, at vore erfaringer kan være af værdi for andre.

Uanset, at vi var klar over at det må være særlig vanskeligt at opretholde en mindstepris i en enkelt havn når der ikke umiddelbart derefter kunne ventes følgeskab fra andre pladser, tog vi sagen op i oktober måned.

Forinden havde vi dog foretaget enkelte gennemførlige beregninger, idet vi ikke er fantaster, der blindt springer ud i en ønskedrøm for så at håbe, at det nok skal gå.

Blandt køberne på Århus Fiskeauktion er ca. 50-60 detailhandlere, som skønsmæssigt køber 1/3 af de udbudte rødspætter. Grossererne her på pladsen har endvidere et nogenlunde antageligt salg til detailhandlere i oplandet, således at udlandseksporten her på pladsen enten direkte eller via storeksportører på andre pladser næppe lægger beslag på mere end 1/3 af tilførslerne.

For denne 1/3 vedkommende vil der være tider, hvor vi ikke kan opretholde et fast priskrav, det er klart. Der sker endvidere i perioder betydelige tilkøb til pladsen her såvel fra vestkysten som fra havne langs Ålborg bugten. Når prisen i Hvide Sande eller Bønnerup går ned til 60-70 øre, kan vi naturligvis ikke over længere tid fastholde en mindstepris over for grossererne på 100 øre. Det har vi heller aldrig troet. Men vi regnede med, at vi med en pris på ca. 80 øre i andre havne kunne holde mindsteprisen, idet prisforskellen ville udlignes af fragtudgifter, avance, is m. m. samt af den kendsgerning, at tilført fisk vil være en dag ældre end vore landinger.

Det har vist sig at holde stik. I perioden fra den 23. oktober til den 21. december har ingen af Århus Fiskeriforenings medlemmer fået solgt rødspætter her på auktionen til mindre end 1 krone pr. kg, bortset fra de kvanta som foreningen har overtaget til 90 øre pr. destruktion. Da der efter 2 måneders forløb stadig ikke var noget som helst tegn til, at man andre steder havde tænkt sig at foretage sig noget lignende, og da tilførslerne her blev så store i forhold til normalen, at opkøbet til eksport blev det alt dominerende, vedtog vi at tage rødspætterne ud af mindsteprisordningen. Endvidere vedtog vi under hensyn til den konkurrence vore eksportører er ude for fra andre danske eksportører at afholde en særlig daglig auktion, hvor den fisk foreningen overtager, bortsælges med de klausuler, at der ikke kan købes mindre end 20 kasser ad gangen, og at denne fisk ikke må anvendes i nærhandelen.

Denne nødordning vil dog naturligvis kun blive anvendt i særlig vanskelige perioder og vil blive sat ud af kraft igen, såsnart man på andre pladser gør tegn til at praktisere en mindsteprisordning.

Om den anvendte teknik skal oplyses:

Foreningen vedtog den 7. oktober eenstemmigt og ved underskrift følgende:

Undertegnede erklærer herved, at jeg forpligter mig til at overholde følgende mindstepriser på rødspætter:

Ved salg af mindre end 100 kg pr. kg kr. 1,25
Ved salg af 100 kg eller hele partiet pr. kg kr. 1,00.

Underskriften er ikke forpligtende, før der er konstateret fornøden tilslutning.

Overenskomsten kan opsiges med 1 mds. varsel.

En mand i bestyrelsen opsøgte i dagene derefter hvert enkelt medlem af foreningen som ikke havde været tilstede på mødet og forklarede sagen.

Det vil givetvis også blive nødvendigt andre steder.

Den 21. oktober afholdtes nyt medlemsmøde og med underskrifter fra 48 % af et halvt hundrede kutterejere vedtoges det at sætte ordningen i kraft den 23. oktober.

I første omgang var det tanken, at hver enkelt fisker selv skulle bære sit tab, hvis han ikke fik solgt til mindsteprisen, men denne ordning kunne ikke gennemføres. Det blev flere gange de samme folk som ikke fik

solgt, og da det så kunne forventes, at de ville hoppe fra vedtoges det eenstemmigt ved skriftlig afstemning at man skulle opkræve 2 promille yderligere (vi giver i forvejen 2 promille lokalt) i kontingent til dækning af mindsteprisen.

Det var klart, at også det var for lidt, særlig da detailhandlerne gik til modaktion og blokerede salget af rødspætter på auktionen, men bestyrelsen satte ved personlig garanti for et tilstrækkeligt beløb ind på at bryde modstanden samtidig med, at medlemmerne gav udtryk for tillid til ordningen.

På et nyt medlemsmøde, der fik stor tilslutning, vedtoges det eenstemmigt at hæve kontingentet til 1½ procent for at kunne holde ordningen i gang. Samtidig fik bestyrelsen mandat til at suspendere og sætte ordningen i kraft efter forholdene, samt optage også udenbys fartøjer i ordningen mod samme kontingent.

Detailhandlernes blokade, der en overgang var følelig, er langsomt fuset ud og bortset fra ganske enkelte medlemmer, konstaterer bestyrelsen, at der er tilfredshed med ordningen.

Af andre goder end den rent økonomiske gevinst af ordningen vil jeg nævne, at jeg mener den har skabt respekt for vor forening hos vore aftagere. Den har endvidere skabt et stærkt sammenhold indenfor foreningen samt en tillid til foreningens evner, som gør det muligt at videreudbygge ordningen til at omfatte andre fiskesorter eller hæve de bestående mindstepriser. Vi har allerede i flere år haft en mindstepris til detailhandlere på 60 øre pr. kg. for sild.

Ved indførelse af mindstepris er det nødvendigt at sikre sig fiskeauktionens medvirken, men da auktionsmesteren jo aflønnes procentvis og da en relativ fast pris vil stive hans virksomheds renommé af, kan den sikkert altid påregnes. Jeg vil også mene, at det vil være klogt at føre en orienterende forhandling med købernes organisation, forinden man sætter en mindstepris i kraft. Vi gjorde det ikke her på pladsen, idet vi frygtede at køberne så ville tage modforholdsregler fra starten, hvor der i forvejen var en forståelig frygt for konsekvenserne blandt enkelte fiskere.

Vi har senere haft forhandlinger med såvel detailhandlerne som grossererne uden at vi har slækket på ordningen bortset fra hvad før er nævnt, men vi er gået ind på at indbyde aftagerne til forhåndsforhandling forinden evt. nye skridt indledes fra fiskeriforeningen.

Købernes anke mod mindsteprisen er ikke, at den er for høj, *jeg understreger, at køberne meget vel kan forstå, at vi skal have vort arbejde betalt.* Detailhandlernes anke er i første række, at vi har 2 mindstepriser. Grosserernes eneste anke er, at vi er de eneste, der har indført en mindstepris, medens man på andre pladser åbenbart er godt tilfreds med hvad man får. Det ødelægger deres konkurrenceevne.

I det daglige salg er fremgangsmåden, at auktionsholderen starter med en pris, som han finder ønskelig. For vore medlemmers vedkommende standser han på vej ned så ved kr. 1,25 som er prisen til hvilken der kan sælges enkelte kasser. Ved bud under kr. 1,25 skal den pågældende køber aftage hele den pågældende kutters parti af denne sortering. Hvis der for dette parti ikke i første omgang falder bud på 1 krone eller derover og det er levende fisk, bliver der spurgt, om der så kan bydes 1 krone, hvis fisken renses. Dersom det accepteres, er fiskeren pligtig at rense dem. Nægter han det, får han kun prisen for, hvad de indbringer som industrifisk. Hvis han er sejlet ud, før fisken sælges, lader auktionen fisken rense for hans regning.

I øvrigt har vi et regulativ iflg. hvilket den enkelte fisker er pligtig at rense fangsten helt eller delvis, eftersom afsætningsforholdene er.

Auktionen, som jo af afregningerne fradrager kontingentet til fiskeriforeningen, afregner med fiskerne efter salgssummen, hvadenten fisken er solgt til købere eller til fiskeriforeningen og en gang imellem gør vi så medlemsregnskabet op.

Tilsyneladende kan de 1½ % holde, hvis ikke helt uforudsete vanskeligheder dukker op.

I øvrigt er vi gerne til tjeneste med alle yderligere oplysninger til interesserede kolleger.

Århus, den 1. januar 1962

Rich. Mortensen
sign.

Fællesudvalget for Dansk- og
Vestjysk Fiskeriforeninger
angående mindstemål og mindstepriser

BILAG NR. 29
København, den 23. marts 1962
D. F. 5.139-198

Til Dansk- og Vestjysk Fiskeriforeningers bestyrelsesmedlemmer

Udvalget, der blev nedsat ved et fællesmøde i Århus fredag den 12. januar 1962 har haft følgende medlemmer:

Vestjysk Fiskeriforening
fiskeskipper Knud Schrøder, Esbjerg
fiskeskipper Niels Thomsen, Esbjerg
fiskeskipper Jørgen Heilesen, Hirtshals
forretningsfører Munk Madsen, Klitmøller
fisker Otto Heide Sørensen, Hvide Sande

Dansk Fiskeriforening
bundgarnsfisker Marius Kyed, København
fiskeskipper Richard Mortensen, Århus
fiskeskipper Poul Ernst, Kerteminde
Henry Jensen, Skagen
Axel Jensen, København
forretningsfører K. Enevoldsen, København

Udvalget, der konstituerede sig med forretningsfører K. Enevoldsen som formand, har afholdt møde i Århus lørdag den 27. januar og i København den 22. marts d. å.

Udvalget var pålagt den opgave at fremkomme med indstilling til hovedbestyrelserne om forhøjelse af mindstemålet på rødspætter samt forslag til gennemførelse af mindstepriser på rødspætter.

Mindstemål på rødspætter

I udvalget var der flertal for en midlertidig forhøjelse af mindstemålet på rødspætter til 270 mm, men under hensyn til, at man fra udvalgets side måtte befrygte, at Vestjysk Fiskeriforening på grund af indsigelser fra kysten ikke ville kunne medvirke til en sådan forhøjelse af mindstemålet, enedes man om at indstille til hovedorganisationerne, at der forsøgsvis gennemføres en forhøjelse af mindstemålet for rødspætter på 5 mm til 265 mm, idet man samtidig måtte henstille, at denne forhøjelse gennemføres så hurtigt, som dette er praktisk muligt. Det er en betingelse for denne indstilling, at mindstemålet kan gøres til genstand for ændringer, og dette skal finde sted, såfremt forhøjelsen viser sig at få uønskede virkninger. Ændringer sker med kortest mulig varsel.

Mindsteprisordning for rødspætter.

Udvalget har foretaget en grundig analyse af de i den seneste tid fremsatte forslag om mindsteprisordninger for rødspætter, og der er inden for udvalget enighed om, at en mindsteprisordning absolut bør gennemføres, og at en sådan ordning med ringe bekostning for erhvervet vil kunne medføre såvel øgede indtægter som en garanti imod at måtte afhænde fangsten til dumpingpriser.

Udvalget er ganske klar over, at gennemførelsen af en mindsteprisordning vil kunne frembyde en hel del vanskeligheder - vanskeligheder der dog vil kunne overvindes, såfremt fiskerne står sammen om ordningen. På den anden side må udvalget være af den opfattelse, at man først bør søge gennemført mindsteprisordningen for rødspætter, før man tager andre fiskesorter op til realitetsdrøftelse og søger gennemført en prisordning for disse.

Udvalget har gjort sig bekendt med den af Århus Fiskeriforening gennemførte mindsteprisordning og har i øvrigt gennemgået følgende statistiske materiale, idet dog bemærkes, at tallene for 1961 kun må betragtes som foreløbige (se tabellen side 98 f. o.).

Gennemsnitsprisen pr. kg for rødspætter af alle sorteringer (levende og rensede) under eet var i 1958 204 øre, i 1959 182 øre, i 1960 179 øre og i 1961 169 øre.

Gennemsnitsprisen for rødspætter solgt over fiskeauktionerne var pr. kg således:

Farvand	1958		1959		1960		1961	
	Mill. kg	% af total rødspætte-fangst	Mill. kg	% af total rødspætte-fangst	Mill. kg	% af total rødspætte-fangst	Mill. kg	% af total rødspætte-fangst
Nordsøen	22,7	73	22,7	58	31,7	67	30,2	57
Kattegat	4,6	14	10,0	26	6,8	14	11,4	21
Øvr. farv.	4,0	13	6,3	16	8,6	19	11,6	22
	31,3	100	39,0	100	47,1	100	53,2	100

Totalværdien af den samlede fangst af rødspætter var i 1958 63,8 **mill.** kr., i 1959 71,1 mill. kr., 1960 84,0 **mill.** kr. og **i** 1961 86,0 mill. kr.

1938 84 øre, 1948 137 øre, 1957 191 øre, 1958 197 øre, 1959 177 øre og 1960 178 øre.

Endvidere kan nævnes, at værdien af rødspættefangsten landet i Esbjerg og gennemsnitsprisen for hele denne fangst under eet, dvs. alle sorteringer sammenlagt, i en årrække har været således:

	1940	1945	1950	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961
Værdi (mill. kr.) ..	9,2	14,4	14,6	15,8	16,2	17,5	22,9	18,3	21,1	20,3
Gennemsnitspris (øre pr. kg)	64	104	117	170	157	166	174	167	157	149

Af ovenstående fremgår det med al ønskelig tydelighed, at rødspætteprisen har været faldende igennem de senere år, og dette til trods for, at priserne på andre fødemidler stort set har været stigende, ligesom alle andre varer og tjenesteydelser er steget meget voldsomt i de senere år.

Udvalget foreslår den kommende mindsteprisordning gennemført i første omgang for samtlige fiskerihavne, hvor der findes fiskeauktioner samt for samtlige andelsfiskesalgsforeninger således:

1. Ved salg på fiskeauktionen eller til andelsfiskesalgsforeninger skal konsumrødspætter mindst opnå en pris på 1,05 kr. pr. kg.

2. Opnås ovennævnte pris ikke, overtages fisken af de lokale fiskeriforeninger, og der udbetales fiskeren en garantipris på 0,90 kr. pr. kg.

3. De partier fisk, der overtages af fiskeriorganisationerne, bringes alle ud af handelen med konsumfisk, og den pågældende lokale fiskeriforening overtager garantien for, at fisken ikke senere kan fremkomme på markedet som salgsvare til spisebrug.

4. Til at sikre betalingen af den under punkt 2 nævnte garantipris, må der oprettes en central puljeordning eller en lokal puljeordning for hvert område, hvor mindsteprisordningen er gældende.

Der foreligger ikke et tilstrækkeligt statistisk materiale, der giver oplysning om, hvor store partier fisk, der f. eks. i 1961 er solgt for *under* 1,00 kr. pr. kg., men udvalget har fra Fiskeriministeriet modtaget en ugevis opgørelse over landinger af rødspætter i Thyborøn med angivelse af gennemsnitspriserne ved salg af rødspætter af 3. og 4. sortering.

Lægger man ovennævnte materiale til grundlag for en beregning af størrelsen af de partier fisk, der er solgt til en gennemsnitspris af under 1,00 kr. pr. kg., finder man, at der er solgt ca. 652.000 kg til en pris på under 1,00 kr. pr. kg. Da der i alt fra Thyborøn fiskeauktion er solgt 7.636.000 kg rødspætter, vil dette sige, at ca. 8,5 % af den ilandbragte fisk er solgt under den foreslåede mindstepris.

Anvender man ovennævnte 8,5 % på de totale landinger af rødspætter i Esbjerg, Hvide Sande, Thyborøn, Hirtshals, Skagen, Frederikshavn og Grenå, 32.170.000 kg, ser man, at der ved disse fiskeauktioner skulle være solgt et kvantum på ca. 2,7 mill kg til under mindsteprisen.

Hvis man herefter skønner, at de partier

rødspætter, der ikke opnår mindsteprisen, kan sælges til en gennemsnitspris af 0,40 kr. pr. kg, vil det sige, at puljen skal yde et beløb på 50 øre pr. kg af de beregnede ca. 2,7 mill, kg, og dette vil igen sige, at puljen skal rumme et beløb på ca. 1.350.000 kr.

Udvalget henstiller, at ovenstående beløb skaffes på følgende måde: Dansk- og Vestjysk Fiskeriforening retter i fællesskab henvendelse til fiskeriministeren om, at halvdelen af ovennævnte beløb, ialt kr. 675.000 ydes fiskerierhvervet som statstilskud til stabilisering af prisen på rødspætter, og at den resterende halvdel af beløbet fremskaffes ved, at der af hvert parti rødspætter, der sælges gennem fiskeauktioner eller andelsfiskesalgsforeninger, og som opnår mindsteprisen eller derover, svarer en afgift på 2 øre pr. kg.

I alt er der på de 28 danske fiskeauktioner i 1959 og 1960 omsat henholdsvis ca. 28 mill, kg og 36 mill, kg rødspætter, og dette vil igen sige, at gennemføres ordningen for fiskeauktionernes vedkommende, omfatter denne ca. 75 % af totalmængden af rødspætter landet i danske havne.

5. Udvalget foreslår, at hovedorganisationerne udsender forslaget om mindsteprisordningen for rødspætter til samtlige lokalforeninger, og når et antal af disse, svarende til 50 % af totalmængden af ilandbragte rødspættefangster, har givet skriftlig tilsagn om at ville deltage i mindsteprisordningen, sættes denne i kraft foreløbig gældende for 1 år.

6. Rødspætter omsat under mindsteprisordningen vil kun een gang kunne afsættes gennem offentlige fiskeauktioner.

7. For rødspætter leveret til andelsfiskesalgsforeninger, der ikke kan afregnes med mindsteprisen, skal træffes særlig ordning.

8. Dansk- og Vestjysk Fiskeriforeninger nedsætter et udvalg på højest 3 mand for hver forening, og dette udvalg får tillagt fornøden bemyndigelse til at træffe afgørelse i de tvivlsspørgsmål, der opstår ved ordningens gennemførelse i praksis, ligeledes får udvalget bemyndigelse til med kort varsel at regulere indbetaling til puljen i såvel opadgående som nedadgående retning.

Udvalget vil gerne sluttelig gøre opmærksom på, at det er samtlige medlemmers opfattelse, at gennemførelse af ovenstående forslag vil være det bedste middel til at stabilisere dansk fiskerierhverv, og at man indtrængende må henstille, at man snarest får gennemført de ovenfor skitserede ordninger for rødspætter.

I marts måned 1962

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3[2],
Tlf. C 6804

VESTJYSK FISKERIFORENING
Vesterhavsgade 28,
Esbjerg

BILAG NR. 30

København, den 16. april 1962
D. F. 227 427

Til samtlige lokale fiskeriforeninger

Ved hoslagt at fremsende en af hovedorganisationernes mindsteprisudvalg udarbejdet indstilling vedrørende mindstemål og mindstepriser for rødspætter skal man tillade sig at oplyse følgende:

Ovennævnte indstilling blev nøje gennemgået og drøftet på et fællesmøde imellem de 2 hovedbestyrelser, der fandt sted i København fredag den 13. april d. å.

Hovedbestyrelserne gik enstemmigt ind for forhøjelse af mindstemålet på rødspætter til 265 mm, og det vedtoges at henstille til fiskeriministeriet, at det nye mindstemål blev sat i kraft *den 15. maj 1962.*

Endvidere vedtog fællesmødets deltagere enstemmigt at anbefale samtlige danske fiskere at tiltræde udvalgets indstilling vedrørende mindstepris ved førstehåndssalg af rødspætter.

Mødets deltagere havde bemærkninger til en del af de foreslåede punkter i forslaget, men det vil føre for vidt her ordret at gengive disse, og man skal her nøjes med at henlede opmærksomheden på, at den under pkt. 1 angivne pris på 1,05 kr. pr. kg må betragtes som foreløbig, idet det naturligvis er hovedorganisationernes håb, at denne pris vil kunne sættes noget højere, når ordningen har været i kraft et stykke tid.

Endvidere må man oplyse, at der fra fiskeriministeriets side utvivlsomt vil blive stillet krav om en centralpulje, såfremt staten skal yde tilskud til en sådan pulje.

Der var i øvrigt på mødet enighed om, at forslagets enkelte punkter kunne kræve en nærmere udredning, før lokalforeningerne tog endelig stilling til dette, og det vedtoges derfor at afvente generalforsamlingen i Vestjysk Fiskeriforening, der finder sted den 16. juni d. å, og kongressen i Dansk Fiskeriforening, der er fastsat til den 27. og 28. juli d. å., før man afkræver lokalforeningerne endelig stillingtagen til forslaget.

Forsåvidt enkelte af lokalforeningerne allerede før nævnte tidspunkt har taget positiv stilling til forslaget, imødeser man dog gerne meddelelse herom til hovedorganisationerne.

Med venlig hilsen

p.f.v.
sign. *K. Enevoldsen*

Vestjysk Fiskeriforening
sign. *Fr. Lodberg Jensen*

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3[2] K.
Tlf. G 6804. Giro KT 1146

VESTJYSK FISKERIFORENING
Vesterhavsgade 28,
Esbjerg

BILAG NR. 31

København K., den 9. september 1964
D. F. E. - 3

Hr. fiskeriminister A. G. Normann, MF.,
Fiskeriministeriet,
Borgergade 16, K.

Vedr.: Mindsteprisordning for fisk

Det er med stor glæde, at Vestjysk Fiskeriforening og Dansk Fiskeriforening under de forhandlinger, som har været ført mellem hr. ministeren og os om ovennævnte sag, har konstateret ministerens velvillige indstilling i princippet til en mindsteprisordning for fisk ilandbragt i danske havne af danske erhvervsfiskere.

Efter at spørgsmålet siden da er blevet drøftet, dels i vore lokalforeninger, dels i vore hovedbestyrelser og på vore generalforsamlinger er vi kommet til den overbevisning at tidspunktet nu må være inde til påbegyndelse af en realitetsbehandling af sagen, idet en sikring af de danske fiskeres økonomi gennem en sådan ordning bør tilstræbes gennemført uden unødig forsinkelse efter at der mellem hovedorganisationerne og ministeriet er konstateret enighed om det principielle.

En sådan realitetsbehandling bør efter organisationernes formening gå ud på udarbejdelse af et lovforslag, som efter forelæggelse for og vedtagelse i folketinget kan afgive mulighed for iværksættelse af mindstepriser på samtlige fiskearter som erfaringsmæssigt har tendens til prismæssigt at komme i farezonen. Herved bør næppe tilsigtes iværksættelse af mindsteprisordninger for samtlige disse fiskearter på en gang, men den tilsigtede lov bør efter vor formening udformes således, at mindstepriser kan iværksættes for de enkelte fiskearter efterhånden som forholdene tilsiger det og således, at man i første omgang koncentrerer sig om de fiskearter, hvor behovet idag er særlig stort. Man peger herved i første række på ønskeligheden af iværksættelse af en mindsteprisordning for sild, hvoraf de kvantiteter, der ilandbringes i nordjyske havne, i øvrigt udgør en væsentlig del af det tyske sildemarkeds forsyninger.

Vi er med fiskeriministeren ganske enig i, at der i forbindelse med udarbejdelse af et sådant lovforslag vil melde sig en lang række problemer af praktisk karakter, hvis løsning på rette måde, det idag er meget svært at overse og tage stilling til og vi ser os da heller ikke i stand til på det foreliggende at stille konkrete forslag med hensyn til hvorledes disse problemer bør løses. Vi vil derimod meget gerne tilsige vor assistance for ministeriet i det videre arbejde med udfærdigelse af et sådant lovforslag og eventuelt sammen med repræsentanter for andre interesserede organisationer indgå i de nærmere drøftelser med ministeriet om lovforslagets udformning.

Visse almindelige retningslinjer mener vi dog allerede nu at kunne ridse op som grundlag for det forestående arbejde og vil være interesseret i fra hr. fiskeriministeren at erfare, om De måtte være enig i disse retningslinjer bestående i bemyndigelser for fiskeriministeren til:

1. *at* fastsætte de mindstepriser, der for de enkelte fiskearter — og indenfor hver enkelt af de af ministeriet herfor fastsatte sorteringsgrupper - bør sikres førstehåndssælgeren. Det vil forekomme hovedorganisationerne naturligt, at iværksættelse af mindstepriser på de enkelte fiskearter og i denne forbindelse fastsættelse af mindsteprisens højde, sker efter indstilling fra repræsentanter

for hovedorganisationerne i samråd med hvilke også senere ændringer i mindstepriserne bor kunne foretages.

2. *at* opkræve en afgift ved førstehåndssalget af alle fiskearter, for hvilke der er fastsat mindstepriser til dækning eller sikring af udbetalinger af differencen mellem opnåede salgspriser og mindstepriserne til de erhvervsfiskere, der ikke ved førstehåndssalget opnår mindsteprisen. Afgiftens størrelse bør ligeledes fastsættes efter forhandling mellem ministeriet og hovedorganisationernes repræsentanter. De indbetalte beløb bør formentlig mest praktisk samles i en pulje for hver fiskeart, hvorfra udbetalingerne finder sted til de fiskere, som ikke opnår mindsteprisen for de af dem udbudte partier mod dokumentation fra disse for den opnåede salgspris.

3. *at* pålægge alle førstehåndskøbere af prisreguleret dansk fisk at afgive oplysning til fiskeriministeriet om købspriser, som måtte ligge under den fastsatte mindstepris og at afgive erklæring til sælgeren herom. Hvor salg over auktion finder sted afgives denne erklæring dog af auktionsmesteren.

4. *at* regulere udbetalingerne fra puljen således at disse i de enkelte tilfælde ikke bliver større for de enkelte partier fisk end differencen mellem opnået lokal auktionspris for tilsvarende fisk og mindsteprisen.

5. *at* iværksætte — ligeledes efter samråd med repræsentanter for fiskeriets hovedorganisationer — regulering af ilandbringelse af prisreguleret dansk fisk efter derom for samtlige erhvervsfiskere eller for erhvervsfiskere indenfor et større område generelt gældende regler og til at forbyde eller begrænse indførsel fra søen til Danmark af udenlandsk fisk fanget fra fiskefartøjer, der ikke fra hjemlandets side er underkastet tilsvarende fangstregulering.

6. *at* afholde af statskassen eller stille garanti for betaling af de midler, som måtte mangle i puljernes tilsvar til førstehåndssælgerne. Den samlede ramme herfor bør formentlig fastsættes i lovforslaget efter nærmere drøftelse mellem fiskeriministeriet og hovedorganisationerne om statens maksimumsforpligtelse.

Såfremt der ikke ved en af hovedorganisationernes repræsentanters godkendte fangstregulering eller en under samme forudsætning iværksat sænkning af mindstepriserne eller på samme måde fastsat forhøjelse af førstehåndsafgiften kan opnås en sådan balance mellem indbetalingerne fra førstehåndssælgerne og udbetalingerne til disse, at puljens tilsvar kan gennemføres uden at statstilskud eller garanti kommer til at overstige en nærmere for hver enkelt pulje af fiskeriministeren ved denne etablering fastsat maksimumsgrænse for statens tilsvar og fiskeriministeren ikke mener at kunne forhøje denne grænse, skal fiskeriministeren kunne ophæve mindsteprisen for den af den pågældende pulje dækkede fiskeart.

7. *at* afgive garanti overfor virksomheder i fiskerierhvervet, som påtager sig fra fiskeauktioner at overtage til mindsteprisen førstegangudbudt prisreguleret fisk, som ikke på auktionerne har kunnet sælges til mindsteprisen, for tab som virksomhederne på sine årlige regnskaber måtte konstatere lidt som følge af den betalte merpris. Sådanne garantier bør formentlig, på samme måde som statens økonomiske forpligtelser overfor de enkelte puljer, indgå indenfor maksimumsrammen for den samlede økonomiske forpligtelse for statskassen til mindsteprisordningens gennemførelse.

8. *at* fastsætte nærmere regler for afholdelse af de med ordningens gennemførelse fornødne administrationsudgifter for de etablerede puljer.

Hovedorganisationerne er derudover opmærksom på, at der formentlig i lovforslaget bør indføjes bestemmelser om, hvorledes der i tilfælde af hel eller delvis ophævelse af mindsteprisordningen bør forholdes med de i de pågældende puljer opsamlede midler efter at puljernes tilsvar er tilgodeset. Hovedorganisationerne kunne tænke sig at disse midler i givet fald efter nærmere forhandling mellem fiskeriets hovedorganisationer og fiskeriministeriet anvendes til fremme af det praktiske fiskeris opgaver og økonomi og således at midlerne i videst muligt omfang kommer de kredse af fiskere tilgode, som har oparbejdet puljernes kapital.

For Vestjysk Fiskeriforening
sign. *Fr. Lodberg Jensen*
formand

for Dansk Fiskeriforening
sign. *Henry Sørensen*
formand

MONOPOLTILSYNET
Nørregade 49
Tlf. C. 1908

BILAG NR. 32

København K., den 29. maj 1963
Register nr. 2287 og 2309, OHM

Fiskeriministeriet,
Set. Annæ Palæ,
Borgergade 16, K.

Under dags dato har monopoltilsynet tilskrevet Vestjysk Fiskeriforening, adr.: Fr. Lodberg Jensen, Vesterhavsgade 28, Esbjerg, således:

»Et af Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening nedsat fællesudvalg har den 19. april 1963 vedtaget at henstille til samtlige rødspættefiskere i Danmark at overholde en mindstepris på 1,05 kr. pr. kg rødspætter - rognrødspætter undtaget. Fællesudvalget henstiller, at der ved ordningens tilrettelæggelse så vidt muligt tilsigtes en garantipris på 90 øre pr. kg rødspætter, samt at rødspætter, der ikke opnår bud på mindsteprisen, sikres brugt til foderfisk eller til andet formål end filetskæring. Midlerne til garantiprisordningen tænkes tilvejebragt ved en afgift på 2 øre pr. kg af alle rødspætter. Mindsteprisen ønskes så vidt muligt sat i kraft senest den 15. juni 1963.

Monopoltilsynet har efter begæring medtaget en genpart af den af Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening i fællesskab udsendte henstilling, og denne er den 3. maj 1963 blevet gengivet i Dansk Fiskeritidende og den 10. maj 1963 i Vestjysk Fiskeritidende. - Tilsynet er endvidere bekendt med, at de to fiskeriorganisationer har rettet henvendelse til Foreningen af Fiskeauktionsmestre i Danmark om at nægte kreditgivning til købere af rødspætter under den gældende mindstepris.

Monopoltilsynet finder, at den af de to fiskeriforeningers fællesudvalg vedtagne henstilling om at indføre mindstepriser på rødspætter har et klart konkurrenceregulerende sigte, og da begge foreninger er indført i tilsynets register, er det monopoltilsynets opfattelse, at den anmeldelsespligt, der påhviler foreningerne, også omfatter henstillingen. Man skal derfor anmode foreningerne om hver for sig at anmelde henstillingen som en tilføjelse til det om deres konkurrenceregulerende virksomhed allerede anmeldte.

Til brug ved anmeldelsen fremsendes hermed 4 eksemplarer af skema V, af hvilke de tre i udfyldt og underskreven stand bedes indsendt hertil inden 14 dage fra dato.

Under hensyn til, at den mindstepris, som fra den 15. juni 1963 kan ventes iværksat over store dele af landet, er så lav, at den næppe vil medføre sådanne virkninger, som omhandlet i monopollovens § 11, stk. 1, vil tilsynet indtil videre ikke modsætte sig, at en mindsteprisordning som den påtænkte med en mindstepris på 1,05 kr pr. kg rødspætter søges gennemført. En eventuel forhøjelse af denne pris må som følge af bestemmelserne i lov nr. 188 af 6. juni 1957 om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger ikke sættes i kraft uden monopoltilsynets godkendelse.

Med hensyn til den af de to foreninger i fællesskab rettede henvendelse til Foreningen af Fiskeauktionsmestre i Danmark om at nægte kreditgivning til købere af rødspætter under den gældende mindstepris, hvilken henvendelse efter tilsynets opfattelse også er omfattet af foreningernes anmeldelsespligt, skal man meddele, at en sådan forskelsbehandling af auktionskøbere må anses for usaglig, for så vidt som den intet har at gøre med køberens kreditværdighed, og en nægtelse af at indrømme kredit efter de i henstillingen indeholdte retningslinier må derfor efter det foreliggende anses for at stride mod bestemmelserne i monopollovens § 11.

Monopoltilsynet udbeder sig oplysning om, hvorvidt foreningerne under hensyn hertil og

til deres forhandling den 16. maj 1963 med bestyrelsen for Foreningen af Fiskeauktionsmestre i Danmark herefter frafalder henstillingen til denne forening om at gennemføre en forskelsbehandling af køberne under hensyn til den på auktionen betalte pris. Genpart af den skrivelse, hvorved dette sker, bedes indsendt hertil sammen med anmeldelsen af mindsteprisordningen.

Tilsvarende skrivelse er sendt til Dansk Fiskeriforening, og fiskeriministeriet samt foreningen af Fiskeauktionsmestre i Danmark er gjort bekendt med indholdet af denne skrivelse«.

Hvilket herved meddeles.

P. D. V.
E. B.
O. H. Madsen
eksp. sekr.

Oversigt over de i en række lande anvendte prissystemer ved førstehåndssalg af fisk

Nedenstående oversigt er udarbejdet på grundlag af en undersøgelse, som OECD's fiskerikomité har foretaget i medlemslandene i 1964-65.

Der er ikke i nærværende oversigt gjort forsøg på at give en detailleret redegørelse for de pågældende prissystemer, men kun fremdraget visse karakteristika, som vil kunne være af betydning ved overvejelserne om gennemførelse af en eventuel prisordning i Danmark.

Canada

Fiskeriet i Canada frembyder mange paralleller med dansk fiskeri bl. a. derved, at fiskerne ofte skifter fra en type fiskeri til en anden, at partsfiskeri er det normale, samt at det canadiske fiskeri i høj grad er afhængig af eksportforholdene.

De canadiske fangsters anvendelse fordeler sig stort set som følger:

Fersk	19,5 %
Til frysning	27 %
Til saltning	25,5 %
Til konserves	8 %
Til fiskemel	17 %
Til andre formål	3 %

På *Stillehavskysten* har fiskere, fagforeningsarbejdere og kutterejere stærke organisationer, som i fællesskab med organisationen for de fiskeriindustrielle virksomheder fastsætter visse minimums*kontrakt*priser. Såfremt landingerne er små, vil industrien byde væsentlig over de fastsatte kontraktpriser, og for at forhindre, at priserne skal blive for høje, udelukker man i visse perioder fangsterne fra anvendelse til eksportformål (i fersk eller frossen tilstand).

På *Atlanterhavskysten* sælges fangsterne næsten udelukkende gennem andelsselskaber til producenter af filet eller saltfisk, og prissvingninger er relativ sjældne. Forekommende prissvingninger skyldes næsten udelukkende de anvendte sorteringsbestemmelser.

Taget som helhed må man konstatere, at de anvendte kontraktpriser forhindrer store markedsforstyrrelser. Det er bemærkelsesværdigt, at omtrent halvdelen af de landede fangster på Atlanterhavskysten aftages af kun 4 % af de eksisterende virksomheder, medens fangsten på Stillehavskysten for 85 % vedkommende aftages af en fjerdedel af de derværende fiskeriindustrielle virksomheder.

Frankrig

Fangsterne i Frankrig anvendes nogenlunde som følger:

Til fersk anvendelse	55 %
Til saltning, røgning	30 %
Til konserves	15 %

Den overvejende salgsmåde er auktionssalget uden anvendelse af noget mindsteprissystem. Dette gælder dog ikke for sardiner til konservesindustrien. Disse sælges også på auktion, men for dette salg gælder en mindsteprisordning.

For så vidt angår tun til konservesindustrien og saltfisk er normalt fastsat kontraktpriser.

Auktionerne er offentlige, men kun registrerede købere kan byde på auktionen.

Når man ikke har haft behov for et mindsteprissystem, skyldes det, at prisniveauet normalt har ligget forholdsvis højt.

Udenlandske direkte landinger er forbudt, og den kommercielle imports indflydelse på førstehåndspriserne er for så vidt kun, at importen forhindrer disse i at stige til et endnu højere niveau.

Med hensyn til sardinfiskeriet søger fiskerne på årsbasis at opnå garanti fra konservesfabrikkerne for afsætning af fangsterne, i hvert fald inden for et bestemt kvantum.

Når fangsterne under normale forhold passer til produktionskapaciteten, kan landin-

gerne foretages **frit,** men såfremt der er tendens til for store landinger, skal en fisker for at kunne lande anmelde sig dagen forud for landingen. Såfremt en sådan anmeldelse ikke er foretaget, får den pågældende ingen mulighed for at sælge sin fisk, før anmeldte både har fået solgt deres fangster, og den pågældende **vil** endda i visse tilfælde helt blive nægtet tilladelse til salg.

Ved landingsanmeldelserne tages der hensyn til den lokale kapacitet i fabrikkerne, og der fastsættes en begrænsning for hver enkelt båds landing på basis af bådens og besætningens størrelse.

Der synes ikke at være anledning til at redegøre for de særlige ordninger, der gælder for tun og saltfisk, men det skal bemærkes, at man ikke i Frankrig har planer om at indføre noget almindeligt mindstepris-system, og der har kun i perioder forekommet forslag om at gennemføre visse ordninger for landinger af sild.

Holland

Efter loven er der etableret visse offentlige institutioner organiseret dels som »produktschaps« og dels som »bedrijfschaps«. Inden for fiskesektoren er det produktselskabets opgave at organisere markedet på en sådan måde, at handelen med fisk og fiskeriprodukter lige fra landingsstadiet til detailstadiet bliver så gunstig som mulig.

Bedriftsselskaberne er horisontalt organiserede organisationer dækkende kutterejere, grossister, konservesindustrien og detailhandelen, og skal tage sig af disse gruppers interesser.

Auktionerne, der er tvungne (også for så vidt angår søsaltet sild), foregår ved såkaldt hollandsk ur, og det er forbudt at sælge under de af produktselskabet fastsatte priser.

Produktselskabet tager stilling til, om fisken er af en sådan kvalitet, at den er egnet til konsumformål, hvilket er en betingelse for, at den vil kunne komme ind under mindsteprisordningen. Fisk, der ikke opnår mindsteprisen, skal anvendes til fiskemelprodukter.

Forskellen mellem minimumsprisen og fiskemelsprisen udbetales af særlige fonds, der hidrører fra afgifter, som fiskerne selv har betalt ved landingerne.

Det bør i denne forbindelse bemærkes, at afgiften til fonden for fersk sild, der landes af kuttere eller andre mindre fiskerfartøjer, andrager 10 % af den landede fangsts værdi.

For fersk sild var mindsteprisen i begyndelsen af 1964 fastsat til ca. 42 d. øre pr. kg.

For rødspætter, urenset, var mindsteprisen ca. 30 øre pr. kg og for renset ca. 38 øre.

Der er fastsat mindstepriser for en lang række fiskearter, men bl. a. ikke for torsk og tunge, idet man har erfaring for, at priserne på disse arter aldrig kommer ned på et katastrofalt lavt niveau.

Det er ikke forbudt udenlandske fartøjer at lande direkte i Holland, hvis der er kontingent i vedkommende handelsaftale for de pågældende fiskearter, men landing tillades ikke, såfremt de udenlandske fartøjer ikke vil kunne opnå mindsteprisen.

Norge

De norske ordninger forudsættes bekendt, men det skal dog bemærkes, at auktionssystemet ikke finder anvendelse, og at praktisk talt alle arter sælges gennem vedkommende salgslag, der har fastsat minimumspriser for salgene.

Fiskerne får udbetalt deres anparter efter en gennemsnitspris, som beregnes ved slutningen af hver sæson.

Det er bemærkelsesværdigt, at sildelagene træffer afgørelse om hvilken anvendelse, der skal gøres af de enkelte fangster, hvilket normalt ikke er tilfældet for Norges Råfiskelag.

Minimumspriserne fastsættes almindeligvis efter forhandling mellem salgslagene og vedkommende købergrupper.

Tyskland

Auktion er den overvejende salgsform, og efter 2. verdenskrig indførte man mindstepriser for visse vigtigere arter for at udelukke markedsforstyrrelser. Disse mindstepriser var oprindelig fastsat af staten, men fastsættes nu af en salgsorganisation, der er dannet af trawlerejere.

Fisk frosset om bord samt saltfisk sælges normalt af trawlerejerne uden om auktioner-

ne og al fisk, der ikke finder anvendelse til konsumformål, sælges til fiskemelfabrikkerne til en forud aftalt råvarepris.

Auktionssystemet adskiller sig fra det danske derved, at alt, hvad der er sat op til salg af en bestemt fiskeart, udbydes under eet, hvorefter den, der får hammerslaget, selv kan bestemme, hvor stor en del han ønsker at aftage af dette kvantum. Såfremt han kun aftager en del af de udbudte varer, vil den resterende del blive sat under hammeren på ny efter samme system.

På det tidspunkt, hvor man i Tyskland opererede med mindstepriser fastsat af staten, blev forskellen mellem minimumsprisen og den pris, der opnåedes på fiskemelsfabrikkerne, dækket af fonds, der udelukkende var tilvejebragt af fiskerne.

De af industrien nu fastsatte minimumspriser gælder i ubestemt tid og ændres kun med lange mellemrum. Det tyske monopoltilsyn påser, at mindsteprisen ikke fastsættes på et for højt niveau, d. v. s. man sikrer, at den fastsættes på et niveau, der ligger *under* de gennemsnitlige omkostninger ved fiskeriet.

Minimumsprisen er ingen garantipris, idet der ikke finder nogen betaling sted af forskellen mellem fiskemelprisen og mindsteprisen. Der er dog etableret en vis udligningsordning, således at ensartede fiskerfartøjer for en vis periode kan få en bestemt procent af værdien af den totale mængde fisk, der er solgt til fiskemelproduktionen uden hensyn til, hvad hvert enkelt skib har landet.

I forbindelse med mindsteprissystemet har man for at undgå voldsomme prissvingninger truffet andre foranstaltninger, idet man fastsætter begrænsninger for, hvor mange skibe der må gå til de forskellige fiskepladser, ligesom man i visse perioder kan suspendere fiskeriet i visse områder samt regulere og begrænse den totale flådes aktivitet m.v .

Der holdes særskilte auktioner for fisk landet af kuttere, og denne adskillelse af auktionerne har været en succes, fordi varen og køberne ikke er de samme, som for trawlfiskeriets vedkommende. For kutterlandingerne er der ikke fastsat noget prissystem.

Irland

I Irland fordeler fangsternes anvendelse sig nogenlunde som følger:

Fersk	ca. 68 %
Til frysning	ca. 10 %
Til saltning	ca. 10 %
Til konserves	ca. 2 %
Til fiskemel og anden anvendelse	ca. 10 %

Den almindeligst anvendte salgsform er auktioner, der dog ikke, som de fleste andre steder, er etableret på offentlig basis, men på en sådan måde, at det er grossisterne, der optræder som auktionsmestre. Dette fører bl. a. til, at f. eks. Dublin har 10 fiskeauktioner, der afholdes på samme tid.

Der eksisterer ikke nogen mindsteprisordning, men såfremt de udbudte varer ikke opnår salg, overtages de af auktionsmesteren, der søger dem afsat på anden måde.

Skaldyr, fortrinsvis dybvandshummer, sælges normalt uden om auktionerne til kontraktpriser, der er aftalt mellem fiskerne og køberne.

For den fisk, der finder anvendelse til frysning eller til fiskemel, vil der kunne fastsættes visse maxima for tilførslerne, men disse har ikke hidtil været så store, at disse maxima er kommet i anvendelse.

Storbritannien

De britiske trawlerfangster afsættes normalt på auktioner, der ledes af salgsmænd eller personer ansat af trawlerejerne. For disse salg er af trawlerrederne gennemført en mindsteprisordning, hvor mindstepriserne dog varierer efter årstiden. Mindsteprisen fastsættes uden forhandling med køberne, men det er ikke udelukket, at man i visse havne vil kunne operere med to forskellige ordninger gennemført af trawlerejerne.

Landingerne fra kystfiskeriet afsættes ofte på kommissionsbasis eller afhændes direkte fra fiskerne, men når sådanne landinger sælges på auktionerne, gælder der ingen mindsteprisordning.

I de tilfælde, hvor mindsteprisordninger er bragt i anvendelse, gælder disse ikke blot fisk til konsumformål, men også fisk til foderbrug.

Sild sælges oftest på auktion, men ikke således at hele sildefangsten sættes op på auktionen, idet man kun sætter prøver af fangsten op. Sild sælges dog også på kontrakt-

basis, særlig til eksportformål. Sild, der ikke på auktionen opnår mindsteprisen, går til fiskemelfabrikkerne, og staten betaler et vist tillæg til den pris, der opnås hos fiskemelfabrikkerne.

Udenlandske landinger sælges på auktionerne efter samme system som britisk-fanget fisk, men sælges normalt først efter, at de britiske landinger er solgt.

Det bor nævnes, at man for at regulere sildefiskeriet bl. a. anvender et system, hvorefter såvel fisker, producent som eksportør skal have særlig tilladelse for at drive den pågældende virksomhed. Disse tilladelser er belagt med afgifter, som finansieres af det såkaldte »Herring Industry Board«. H. I. B. har tidligere overtaget al overskudsfisk, og regeringen har dækket underskuddet ved H. I. B.'s aktivitet i så henseende.

Belgien

I Belgien er gennemført tvungen auktion, hvorpå kun registrerede købere må byde. Der er gennemført et mindsteprissystem, hvor mindstepriserne er fastsat af vedkommende ministerium efter forhandling med trawlerejerne. Fisk, der ikke opnår mindsteprisen, anvendes enten til fremstilling af fiskemel eller til eksportformål.

Forskellen mellem mindsteprisen og den pris, der opnås ved salg til anden anvendelse (fiskemel eller eksport), betales af et landbrugsministerielt fond, hvor hovedparten af udgifterne er tilvejebragt af erhvervet selv ved afgift på landingerne.

Denne afgift andrager for de fleste fiskearter 1,4 % af bruttoudbyttet, men for brisling og sild 3,45 %. Der er dog fastsat visse maksimumbeløb for de tilskud, der vil kunne opnås af fonden, og hvis en båd på mere end 120 hk f. eks. kun lander råvarer til fiskemelindustrien, kan der af fonden højst udbetales 12 % af det totaludbytte, der er opnået ved de pågældende salg.

Island

I Island findes ingen auktioner, men prisen til fiskerne fastsættes af et prisudvalg, der repræsenterer alle interessegrupper inden for erhvervet. Det er oplyst, at der ikke fra statens side sker nogen indblanding i prisfastsættelsen.

Sverige

Oplysninger om det i Sverige anvendte prisreguleringssystem forudsættes bekendt.

Tyrkiet

Hovedparten af fangsterne afsættes på auktion, og man har ikke fundet anledning til at indføre noget mindsteprissystem.

Portugal

Fersk fisk er genstand for frit salg på auktionerne, hvorimod klipfisk skal omsættes til maksimalpriser, der er fastsat for hvert enkelt omsætningsled med henblik på at sikre forbrugerne fisk til rimelige priser. Der er for denne vare med andre ord intet hensyn taget til fiskerne.

Frossen fisk afsættes normalt ved direkte salg fra fisker til grossist, og sardinfiskeriet finder normalt afsætning på samme måde som fersk fisk, uanset at en væsentlig del går til konservesfremstilling. Da store fangster af sardiner kan medføre uønskede prisfald, søger man at forhindre disse ved at gennemføre en begrænsning i de mængder, der må opsættes på auktionerne.

Spanien

Den almindeligste salgsform i Spanien er auktionssalget, men grossister og detailhandlere har de fleste steder stærke organisationer, der øver afgørende indflydelse på prisfastsættelsen. Der findes ingen mindsteprissystem og fangstbegrænsninger tages heller ikke i anvendelse, men der er mulighed for, at et halvofficielt organ kan opkøbe overskudsfisk for at sikre en passende og rationel distribution af fangsterne. Det spanske system tilsigter principalt at sikre forbrugerne tilstrækkeligt med fisk, hvorfor man også vil kunne gennemføre forbud mod eksport i visse perioder.

Jugoslavien

Da fiskeriet i dette land er socialiseret, skøn-

nes de eksisterende ordninger ikke at være af interesse for dansk fiskeri.

Italien

De foreliggende oplysninger blev på fiskerikomiteens sidste møde betegnet som ufuldstændige, men det kan dog oplyses, at fisk normalt sælges ved auktioner, hvor man til trods for, at man er udsat for store prissvingninger, ikke opererer med mindsteprisordninger af nogen art.

Japan

Normalt er fiskerne organiseret i andelsforetagender, som udbyder fisken enten på auktioner eller ved licitation. Der består dog også mulighed for, at »auktionsmesteren« vil kunne overtage fisken i kommission.

Man opererer ikke med noget mindsteprissystem, men for en enkelt fiskeart, der kan sammenlignes med vor sild, vil man dog i visse perioder kunne suspendere landingerne, når prisen falder under et vist niveau.

U. S. A.

Som det er at forvente, kan man i U. S. A. finde næsten alle metoder eller kombinationer af metoder for salg af fisk taget i anvendelse, men det er anerkendt, at auktionssystemet er det mest tilfredsstillende ved fastsættelse af prisniveauet ved førstehåndssalg af fisk.

I *Boston* sælges hovedparten af landingerne ved auktion, der er etableret på privat basis. Køberne, som afgiver bud udelukkende på basis af fiskeskipperens skøn over fangsten, har således ikke set fisken, før de byder, og har mulighed for at afslå at overtage den, hvis den f. eks. viser sig af en ringere kvalitet end forudsat.

Der eksisterer ikke noget mindsteprissystem, men *filetfabrikkerne* har på et vist tidspunkt forsøgt at organisere sig med henblik på at opretholde priserne på et vist niveau.

Gloucester. Køberne består næsten udelukkende af filetfabrikanter, og salget varetages af fiskernes fagforening. Køberen må gå ind på at købe hele laster, og selv om han måtte træffe aftaler med andre om køb af visse anparter af fangsterne, er *han* ansvarlig for afregningen over for skibet.

New Bedford. Her forestår fiskernes fagforening også salget med en repræsentant for fagforeningen som auktionsmester. Der betales ingen auktionsafgift.

Salgene slutter, når en klokke ringer, og den, der på dette tidspunkt har budt højest, overtager fisken.

For så vidt angår rejefiskeriet i *Sydatlanten*, er det almindeligst, at førstehåndsprisen er fastsat på forhånd, således at fiskeren, før han forlader havn, er klar over, hvor meget han vil kunne opnå.

Fagforeningernes indflydelse er meget stor, og fiskere, der lander i havne, hvor fagforeningerne dominerer, må betale fagforeningskontingent uden hensyn til, om de er medlemmer.

Fagforeningerne øver i øvrigt stor indflydelse ved prisfastsættelsen.

North og South Carolina. Fersk-fisksalget sker hyppigst på kommissionsbasis, men med hensyn til frossen-fisk-markedet er der sket den udvikling, at antallet af købere er blevet færre i antal, men mere betydningsfulde og således økonomisk stærkere, hvilket har medført en stabilisering af priserne.

Ved fiskeri af fiskearter til brug i fiskemelindustrien er det ikke ualmindeligt, at køberen til fiskeren betaler ca. 60 % af værdien af de færdigvarer, som forventes produceret af fangsten. I disse tilfælde må en senere regulering foretages.

Stillehavskysten

Tunfiskeri. Salgsmetoderne har vekslet mellem kontraktsalg og auktionssalg. Det kunne forekomme, at man indgik kontraktaftaler gældende i op til 5 år, og konservesfabrikkerne havde mulighed for at regulere antallet af fiskerejser i de enkelte år, således at de blev afpasset til deres behov.

Auktionerne, hvorpå man også kunne byde pr. telefon, har siden 1960 mistet deres betydning, hovedsagelig fordi antallet af købere er blevet for lille.

For så vidt angår makrelfiskeriet sker prisfastsættelsen normalt på kontraktbasis, men i reglen er der ikke mulighed for fabrikkerne for at begrænse fisketurenes antal.

Helleflynder sælges normalt over auktio-

ner, uden at der er fastsat nogen form for mindstepriser.

Alaska

Lakselandinger i Alaska sælges enten ved auktion eller ved faste kontrakter, og i tilfælde af kontraktaftaler fastsættes prisen enten før sæsonen, eller i hvert fald før skibet går på fiskeri. På den anden side gælder kontrakterne normalt hele den pågældende sæson. Dog forekommer salg gennem andelssalgsforeninger også, og de priser, der aftales mellem foreningerne og fabrikkerne, svarer ikke altid til de priser, der er aftalt i de kontrakter, som i øvrigt sluttes af fiskernes fagforening. Dette skyldes bl. a., at fagforeningsfiskerne modtager kost og logi fra fabrikkerne og anvender disses redskaber.

Tager man udviklingen i den amerikanske fiskeindustri som helhed bemærkes, at der i de senere år især er tre faktorer, der påvirker priserne:

1) den stigende indflydelse af fiskernes fagforening i visse områder,
2) integration af kutterejere og købere og
3) importens indflydelse.

I den af OECD foretagne undersøgelse har man tilstræbt blot at give en rent faktisk beskrivelse af de anvendte prissystemer, men har undladt at foretage en afvejelse af, hvor vidt et system havde mangler og fordele i forhold til et andet system.

Man har ved undersøgelsen dog kunnet konstatere, at efterspørgslen i mange tilfælde har været fuld tilstrækkelig til at foretage den fornødne regulering af prisniveauet.

Man har også kunnet konstatere, at prissvingninger i de fleste tilfælde udjævner sig selv i løbet af relativ kort tid.

Endvidere er det typisk, at hvor mindsteprissystem er taget i anvendelse, er mindsteprisen i alle tilfælde fastsat lavere end gennemsnitsproduktionsomkostningerne, og endvidere må bemærkes, at man i de tilfælde, hvor direkte landinger er tilladt, fastsætter visse nærmere vilkår for at undgå forstyrrelser på hjemmemarkedet.

Man har også fundet anledning til at fremhæve, at koncernernes indflydelse bliver større og større, således at fiskeriets afhængighed af disse forøges, samt at der ikke er tegn på en ændring i denne udvikling.

Man anfører også, at jo højere minimumsprisen sættes med henblik på at sikre fiskeren en passende indkomst, desto større sandsynlighed er der for, at hovedparten af fangsterne vil komme til at gå til fremstilling af fiskemel, og at en sådan udvikling let fører til ydelse af subsidier eller indførelse af importafgifter, for derved at tilvejebringe de fornødne udligningsmidler.

Det pointeres også, at en prisstabilitet er til fordel for både fisker og køber, samt at et mindsteprissystem kan føre til, at man lægger mindre vægt på kvaliteten til fordel for kvantiteten.

I øvrigt bemærkes, at det i flere lande kun er for trawlerfiskeriet, at reguleringsordninger er gennemført. Dette skyldes formentlig den forstyrrelse i markedsforholdene, som disse forholdsvis store landinger kan forvolde.

FISKERIKOMMISSIONEN AF
27. JUNI 1961

Underkommissionen om
rentabilitet og låneforhold rn. m.

BILAG NR. 34

Kobenhavn, den 2. februar 1966

Arbejdsudvalget vedrørende mindstepriser ved førstehåndssalg af fisk

Arbejdsudvalget vedrørende mindstepriser ved førstehåndssalg af fisk har afholdt 2 møder og har foretaget en gennemgang af det af Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening for underkommissionen fremlagte forslag af 9. september 1964 til en rammeordning.

Arbejdsudvalget har indgående drøftet de problemer, der umiddelbart ville være forbundet med gennemførelsen af en sådan ordning, herunder især antallet af fiskearter, der bør være omfattet af denne, fastsættelsen af niveauet for de forskellige mindstepriser og størrelsen af fiskernes bidrag **til** en udligningspulje.

Arbejdsudvalget har, inden man gik videre i arbejdet, anset det for en nødvendig forudsætning, at der af medlemmerne blev foretaget en undersøgelse i organisationerne af fiskernes indstilling til mindsteprisordningen, herunder specielt deres villighed til at foretage det nævnte bidrag til etablering af en pulje.

Efter at dette spørgsmål har været gjort til genstand for drøftelse på et fællesmode den 28. januar 1966 mellem bestyrelserne for Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, har fiskerrepræsentanterne i arbejdsudvalget oplyst, at der for tiden ikke hos organisationernes medlemmer er interesse for at bidrage til en sådan pulje, og at bestyrelserne derfor har foreslået, at spørgsmålet om en mindsteprisordning, for ikke at forsinke fiskerikommissionens arbejde, udtages af dennes arbejdsområde og drøftes videre på ren organisationsmæssig basis.

Arbejdsudvalget har herefter ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at fortsætte sit arbejde.

J. Hertoft *Marius Kyed*

Fr. Lodberg Jensen *Gunnar F. Olsen*

Jørgen Hejlesen *Henry Sørensen*

Knud Schr øder

K. Løkkegård

CENTRALFORENINGEN AF FISKERIFORENINGER I VENDSYSSEL

BILAG NR. 35

Frederikshavn, den 24. marts 1962

Til fiskerikommissionen,
v/ fiskeskipper Fr. Lodberg,
Esbjerg

»Centralforeningen af Fiskeriforeninger i Vendsyssel« repræsenterende ca. 3000 aktive fiskere forsamlet til årlig generalforsamling i Frederikshavn sender hermed en henstilling til fiskerikommissionen om hurtigst muligt at nå frem til positive indgreb til afhjælpning af den efterhånden fortvivlede, økonomiske situation, erhvervet befinder sig i. Vi henstiller ligeledes til kommissionen at udvirke en ordning for de kolleger, der uden egen skyld må forlade deres kuttere, således at de kan bevare deres bedrift, indtil kommissionens betænkning foreligger.

Vi er gjort bekendt med det lån til afhjælpning af leverandørgæld, der kan opnås i Fiskeribanken, men som vi finder er utilstrækkeligt og i realiteten uopnåeligt for den fisker, der virkelig trænger.

På forsamlingens vegne
sign. *Chr. E. Bertelsen*
dirigent

VESTJYSK FISKERIFORENING

BILAG NR. 36

Esbjerg, den 21. april 1962

Fiskerikommissionen af 27. juni 1961,
Underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m.,
Fiskeriministeriet, Borgergade 16, København

Ved skrivelse af 31. jan. anmoder kommissionen om en udtalelse til den medfølgende henstilling fra Centralforeningen af fiskeriforeninger i Vendsyssel om indgreb til afhjælpning af fiskerierhvervets økonomiske krise.

Vestjysk Fiskeriforening har på et i København den 13. d. m. afholdt møde drøftet Centralforeningens henvendelse, og foranlediget heraf henstiller man til kommissionen at søge udvirket, at Fiskeribanken udvider den låneordning til afhjælpning af leverandørgæld, der kan opnås i Fiskeribanken, i størst muligt omfang, da man er klar over, at mange kutterejere er i så store vanskeligheder, at de nuværende låneforhold ikke er tilstrækkelige.

Da man imidlertid er klar over, at en udvidelse af de lån, der allerede er lovet fra Fiskeribankens side, kræver en vis sikkerhed, er man fra Foreningens side villig til at medvirke i individuelle behandlinger af sådanne lånesager, og at stille vor viden og hjælp til rådighed.

Med venlig hilsen

P. b. v.

sign. *Fr. Lodberg Jensen*

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3, K.
Tlf. G. 6804. Giro-KT. 1146

BILAG NR. 37

København K., den 15. februar 1963

D. F. 6.664

Fiskerikommissionen af 27. juni 1961,
Underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m.,
Fiskeriministeriet, Borgergade 16, K.

Idet vi med tak anerkender modtagelsen af underkommissionens brev af 13. d. m. vedrørende de økonomiske forhold for fiskeriet, skal vi i besvarelse af Deres brev meddele, at man - under hensyn **til,** at der efter den 1. april 1962 er taget initiativ til udsendelsen og indsamlingen af rentabilitetsskemaer for fiskeriet — stiller sig afventende indtil resultatet af disse undersøgelser foreligger.

I øvrigt beklager vi meget den sene besvarelse af underkommissionens første henvendelse vedrørende dette spørgsmål.

Med venlig hilsen
Henry Sørensen
sign.

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3², K.
Tlf. G. 6804. Giro-KT. 1146

BILAG NR. 38

København K., den 22. april 1963
D. F. E-1

Til formanden for Vestjysk Fiskeriforening,
hr. fiskeskipper F. Lodberg Jensen,
Vesterhavsgade 28,
Esbjerg

Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening har i fællesskab drøftet en række forhold i forbindelse med finansieringen af dansk fiskeri. Ganske særligt har man været opmærksom på, at der i høj grad foreligger et lånebehov for sådanne fiskere, der ønsker at etablere sig som selvstændige uden for de tilfælde, hvor dette sker i forbindelse med nybygning af fartøj.

Fiskere, som ønsker at blive selvstændige, men hvis midler er begrænsede, må ofte begynde med brugte fartøjer, eventuelt også brugte redskaber og man betragter en sådan etablering som et ganske naturligt led i den pågældende fiskers videre bestræbelser for at arbejde sig frem. Ligeledes vil det økonomiske grundlag han etablerer sig på være fuldstændigt sundt uanset der ikke bliver tale om anskaffelse af ny båd eller andre til fiskerivirksomheden nødvendige ting og man finder det rimeligt, at der i sådanne tilfælde gives kvalificerede fiskere rimelige lånevilkår.

Man har også under disse drøftelser peget på, at der i de tilfælde, hvor der bliver tale om modernisering af fartøj eller fiskeribedrift er trang til lånevirksomhed.

For så vidt angår etablering i tilfælde hvor der bygges nye fartøjer kræves for fiskeribanklån en vis personlig opsparing og man er ganske enige om, at denne bør være af en vis størrelse som måske endda bør være højere end det der kræves nu, men på den anden side må man påpege, at de beløb, der derudover kræves ofte må lånes til meget høj rente på det frie marked, såfremt den pågældende overhovedet er i stand til at optage sådanne lån. Også på dette felt finder man det rimeligt at overveje, om der ikke bør finde visse ændringer sted af fiskeribankens udlånsregler.

Man vil finde det rimeligt, at de rejste spørgsmål gøres til genstand for en drøftelse i den underkommission under fiskerikommissionen som beskæftiger sig med fiskeriets finansielle forhold, som De er formand for og man skal derfor henstille til Dem, at foranledige spørgsmålene taget op i underkommissionen.

Med venlig hilsen
P. f. v.

sign. *Henry Sørensen*
formand

G. L. Mourier
kontorchef

KONGERIGET DANMARKS FISKERIBANK
Bestyrelsen

BILAG NR. 39
17. marts 1966
Fb. 114

Notat om forhøjelse af fiskeribanklovens udlånsmaximum m. m.

Ifølge § 6 i lov om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet (fiskeriministeriets bekendtgørelse af 6. august 1963) må det samlede beløb af de af fiskeribanken ydede lån — bortset fra lån af grundfondens midler — ikke overstige 150 mkr.

Ifølge § 2 andrager grundfonden 10 mkr.

Bankens samlede udlån må således højst udgøre *160 mkr.*

Når spørgsmålet om en forhøjelse af dette maximumsbeløb nu tages op til overvejelse, vil det være rimeligt først at fremhæve, at fiskerierhvervet er et betydeligt eksporterhverv i stadig udvikling.

Antallet af erhvervsfiskere er ca. 13.000 og fangstmængden er vokset fra 415 mill. kg. i 1955 til 821 mill. kg i 1965.

Den samlede udførsel af fisk og fiskeprodukter var i 1961 270 mill, kg til værdi 482 mkr.; i 1965 steget til 403 mill, kg til værdi 902 mkr.

Afledet af selve fiskeriet giver behandlingen af fisken i land beskæftigelse til en lang række virksomheder, der har udvist stigende behov for investeringer.

På den anden side må det erkendes, at en forøgelse af fiskeribankens udlånsvirksomhed på indeværende tidspunkt indebærer, at denne så ikke således som anden udlånsvirksomhed vil være omfattet af kreditstramningen. I det omfang det af samfundsøkonomiske grunde af regeringen måtte ønskes, at kreditstramningen også skal gælde for fiskeribankens virksomhed, vil det være nødvendigt at fortsætte med en udlånsrationering et stykke tid endnu.

Hidtidigt udlån:

Til belysning af udlånsvirksomheden kan følgende oplyses fra de senere år:

Restgælden af udlån har udgjort følgende beløb ved de respektive regnskabsårs udløb:

31. marts	1959 ca.	24	mkr.
– –	1960 –	32	–
– –	1961 –	56	–
– –	1962 –	81	–
– –	1963 –	88	–
– –	1964 –	97	–
– –	1965 –	107	–
– jan.	1966 –	122	–

I de seneste regnskabsår er udlånt:

1958/59	80 lån	–	6,5 mkr.	
1959/60	97 –	–	11,8 –	
1960/61	170 –	–	27,7 –	
1961/62	160 –	–	30,5 –	
1962/63	125 –	–	14,2 –	
1963/64	220 –	–	16,7 –	(heraf 95 små lån til isramte fiskere, i alt 221.000 kr.)
1964/65	119 –	–	20,1 –	
1/4-65–31/1-66	135 –	–	25.8 –	

der fordeler sig som anført på vedhæftede bilag.

Det bemærkes, at fiskeribankens udlån til nybygninger, industrianlæg m. v., der berigtiges med obligationer og altså ikke må overstige i alt 150 mkr., normalt afdrages i løbet af 15 år, svarende til kasseobligationernes løbetid.

Lån til motorer, ekkolod, filetmaskiner og lignende, hvor der kræves en kortere afdragstid (7-10 år), er hidtil udbetalt kontant af grundfondens midler til en kurs, beregnet på grundlag af kasseobligationernes dagskurs, således at kurstabet bliver noget mindre, betinget af den kortere afdragstid.

Fremtidigt lånebehov

Af foranstående tal fremgår, at det vil være meget vanskeligt at forudsige størrelsen af et *stabilt* årligt udlån fremover. Konjunkturerne indenfor erhvervet gør sig stærkt gældende. Er det et godt fiskeår, bygges der flere og større fartøjer; falder fiskepriserne, stag-

nerer byggeriet. Det samme gælder i høj grad for industrien.

Antallet af indgående ansøgninger har de sidste 5 år været nogenlunde konstant, men lånebeløbene stærkt stigende; gennemsnittet af lån til nybygninger er steget fra 1958 til 1965 fra ca. 90.000 kr. til ca. 180.000 kr.

Det mest stabile er stigningen i udlån til industrielle formål, såvel med hensyn til antal af ansøgninger som lånebeløbenes størrelse.

Heroverfor kan anføres en udtalelse af direktør W. Bamberger på fiskerierhvervets møde i Århus den 29. januar 1966, ifølge hvilken fiskeindustrien nu nærmest måtte betragtes som udbygget i forhold til den mængde råvarer, der for tiden kan fremskaffes.

Dette udelukker dog næppe, at der kan opstå nye industrier både til nye fabrikata (yderligere forædling af produkterne) eller på steder, hvor der tilføres nye mængder råvarer (Hanstholm, Rømø).

Det kan også anses for nogenlunde stabilt, at tendensen vil gå i retning af anskaffelse af væsentligt større fartøjer end hidtil for hurtigst og mest effektivt at fremskaffe forøgede mængder fisk såvel til konsum- som til industribrug. Antallet af fartøjer over 50 tons er i de sidste 10 år steget fra 10 til 167. Disse fartøjer til anskaffelsessum på op til ca. 1-1,2 mkr. lægger hver beslag på ca. 1 mkr. af bankens udlånsmidler.

Såfremt det underbygges, at denne investeringspolitik er den rigtige på længere sigt, vil fiskeribanken kunne støtte denne »fiskeripolitik« ved fortrinsvis at udlåne til store fartøjer på bekostning af de mellemstore. De mindre fartøjer (ca. 20 tons) vil formentlig altid have deres berettigelse til indvandsfiskeri. I denne relation kunne det muligvis overvejes, om det i selve loven skulle udtales, at lån »fortrinsvis« bør ydes til anskaffelse af større både, men bestyrelsen stiller ikke forslag i så henseende.

Tendensen med hensyn til anskaffelse af større fartøjer er de sidste år yderligere forstærket gennem ikke-erhvervsfiskeres interesse i at anskaffe fartøjer, motiveret med såvel afskrivnings- som indtjeningshensyn. Disse ejeres adgang til at få lån i fiskeribanken på linie med erhvervsfiskerne er ikke direkte udelukket ifølge lovens tekst, men spørgsmålet har været debatteret lige siden deres interesse i fiskeri manifesterede sig. Ved behandlingen i folketinget i 1959 af forslaget om ændringer i fiskeribankloven blev det af såvel minister som ordførere fremhævet, at bankens udlånsmidler burde forbeholdes erhvervets aktive udøvere - og fortrinsvis yngre fiskere.

På et repræsentantskabsmøde i fiskeribankens den 24. november 1965 blev spørgsmålet - foranlediget af en række henvendelser fra ikke-erhvervsfiskere om lån - påny drøftet med det resultat, at repræsentantskabet anbefalede at fastholde hidtidig praksis. Spørgsmålet bør formentlig også bedømmes i relation til de igangværende overvejelser vedrørende afskrivningsreglerne for »Københavner-gårde« og lignende. Formulering af en bestemmelse i loven om spørgsmålet kan volde visse vanskeligheder, idet en virksomhed, hvor fiskeri er en naturlig forudsætning, vel nærmest må betegnes som »ikke-erhvervsfisker«, men alligevel ikke bør være udelukket fra at kunne opnå lån.

Siden banken i 1963 fik anledning til at yde lån med sikkerhed i fartøjer eller virksomheder i *Grønland,* er kun eet låns restgæld ved fartøjets salg til Grønland overført til »Grønlandsafdeling«, og een ansøgning om lån til virksomhed på Grønland er under ekspedition. Det synes umuligt at forudse, hvilket lånebehov der måtte opstå. Det kan bemærkes, at statsbiolog dr. Erik Poulsen på mødet i Århus gav udtryk for usikkerhed med hensyn til de store fiskeforekomsters forbliven i grønlandske farvande. For så vidt dette er rigtigt, vil der næppe kunne forventes større anlægsvirksomhed i Grønland fra privat side.

Alt taget i betragtning må det formentlig antages, at banken i de nærmest kommende 3-5 år - længere ud i fremtiden vil et skøn umuligt kunne underbygges - som hidtil årligt bør yde lån til de traditionelle formål: fartøjer, nye (og stærkere) motorer, en del mindre industrivirksomheder og enkelte større (Hanstholm) samt til specielle formål såsom ekkolod, radar og andre (eventuelt nye) tekniske hjælpemidler (kraftblok). Lån til egentlige fiskeredskaber (garn) har banken aldrig ydet, og det er formentlig tvivlsomt, hvorvidt dette - trods fremsatte ønsker herom fra organisationsside - lader sig praktisere, allerede fordi der ikke

kan forsikres imod tab af garn, idet mulighed for forsikring må være en ubetinget forudsætning for ydelse af lån fra fiskeribanken.

Den mest mærkbare - og mest uberegnelige - tendens er - som nævnt - ønsket om *store* kuttere på ca. 100—200 tons, på Færøerne måske endda om væsentlige større enheder, for eksempel fabriksskibe.

I denne forbindelse kan det nævnes, at bygningen af fartøjer fordyres væsentligt, fordi bygherrerne fremsætter individuelle ønsker. Det forekommer - men efter bankens erfaring sjældent -- at 2 fartøjer bygges ganske ens, hvilket selvfølgelig må indebære besparelser med hensyn til materialekøb og arbejdstilrettelæggelse.

I alle grene af erhvervets interesse — også skibstilsynets for så vidt angår tilsyn og godkendelse af planerne - bør det derfor alvorligt overvejes, om det ikke var en naturlig opgave for fiskeribanken at støtte projektering af *typekuttere.* Et tilskud til et sådant arbejde een gang for alle vil formentlig komme igen gennem nedsættelse af priserne for sådanne typekuttere og dermed mindre træk på udlånsmidlerne. Ydelse af sådanne tilskud bør dog ske med hjælp af fornøden objektiv sagkundskab. Man må dog nok — med erfaringerne fra byggeriet in mente - gøre sig klart, at der utvivlsomt vil blive tale om ret betydelige beløb, som ikke umiddelbart giver nogen forrentning, hvorfor en bestemmelse om ydelse af sådanne tilskud muligvis bør optages i selve loven. Såfremt det indføres, at låntagerne skal indbetale bidrag til en administrationsfond, jfr. nedenfor, vil beløbet formentlig kunne udredes af denne.

Udlånsmidler

Til imødegåelse af det skitserede lånebehov har fiskeribanken som nævnt et udlånsmaksiraum på 150 mkr. + 10 mkr. af grundfonden.

Gennem restgæld på udlån, givne, ikke berigtigede tilsagn og foreliggende ansøgninger vil der nu i løbet af kort tid være disponeret over praktisk taget hele dette beløb. Bankens bestyrelse har derfor set sig nødsaget til indtil videre at foretage en rationering af midlerne, således at ansøgere, der allerede er i besiddelse af brugbart fartøj, må vente med at få tilsagn om lån, til udlånsmidler er tilstede i større udstrækning end for tiden. Ved denne disposition har man således blandt andet udelukket de ansøgere, der sidst på året kontraherer nybygninger af hensyn til skattemæssige afskrivninger.

Såfremt lovens udlånsmaximum ikke forhøjes, må bankens lånevirksomhed altså fremover begrænses til udlån i forhold til de årligt indgående afdrag eller kun ca. 10 mkr. årligt.

Selv i forhold til årene inden den senest skete betydelige forøgelse af udlånsvirksomheden vil disse 10 mkr. betyde en meget væsentlig nedsættelse af denne.

Under hensyn hertil og det foran om den forventede udvikling anførte skal man herefter foreslå, at såvel udlånsmaximum på 150 mkr. (udlån i kasseobligationer) som grundfonden (kontant udlån) forhøjes således:

1. Maximumsbeløbet forhøjes med 100 mkr. over en 3-årig periode, for eksempel således at der i 1967 kan udlånes indtil 175 mkr.. i 1968 indtil 210 mkr. og i 1969 indtil 250 mkr.

   Ved denne forhøjelse til i alt 250 mkr. vil det efter 1969 være muligt årligt til stadighed at udlåne ca. 17 mkr. (= afdragene på 15-årige lån), men dette er næppe tilstrækkeligt, hvorfor det må forudses, at yderligere forhøjelse af maximum til den tid vil være påkrævet, jfr. nedenfor.
2. Grundfonden bør utvivlsomt i lighed med maximumsbeløbet yderligere forhøjes for eksempel med 15 mkr., ligeledes fordelt med 5 mkr. årligt. Den vil derved blive på 25 mkr. Denne fond bør formentlig fortsat anvendes til udlån kortere end 15 år.

Man henleder i øvrigt opmærksomheden på, at de under pkt. 1 nævnte 100 mkr. svarer til de i den senere tid fra forskellig side - blandt andet af formanden fra Vestjysk Fiskeriforening, fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen - fremsatte udtalelser.

Efter foranstående skitse vil maximum altså i 1969 udgøre 10 X grundfonden. Derved opstår — i delvis analogi med hypotekbankloven og vedtægterne for Danmarks Skibskreditfond — det spørgsmål, om det i relation til de efter 1969 utvivlsomt påkrævede yderligere forhøjelser af udlånsmaximum kunne

overvejes, om man uden lovændring til den tid med hjemmel i ny bestemmelse i fiskeribankloven via finansudvalget kunne forhøje grundfonden og maximum med henholdsvis X mkr. og 10 X X mkr.

Forhøjes for eksempel grundfonden på denne måde med 2 mkr., giver dette automatisk en forhøjelse af lånemaximum med 20 mkr. Eventuelt kunne man i loven maximere denne fremgangsmåde, således at der højst kan ske en forhøjelse af grundfonden til for eksempel 40 mkr. og udlånsmaximum herved til 400 mkr.

Selvfølgelig er der intet i vejen for at vælge en anden multiplikationsfaktor end 10.

En grundfond på 40 mkr. + et lånemaximum på 400 mkr. vil betyde, at der årligt skulle kunne udlånes henholdsvis ca. 5 mkr. (korte lån) og ca. 27 mkr. (15-årige lån). Om dette vil være tilstrækkeligt til den tid, vil kun udviklingen vise.

Såfremt foranstående forslag gennemføres, vil der i de kommende år være følgende beløb til rådighed:

	Via afdrag mkr.	Nye midler mkr.	I alt mkr.
1967	ca. 10	25 + 5	40
1968	- 12	35 + 5	52
1969	- 14	40 + 5	59

Herefter vil der årligt kunne udlånes ca. 1/15 af det samlede udlån på 275 mkr. eller ca. 18 mkr. svarende til de beløb, hvormed lånene afdrages, og der må til den tid tages stilling til successiv forhøjelse af maximum til højst 400 mkr. gennem bevilling på finansloven, jfr. foran.

Såfremt man vælger en fremgangsmåde som skitseret, bør man dog nøje overveje det forsvarlige i reelt at lovgive uden om folketinget og det hensigtsmæssige herved i relation til med hyppige mellemrum at fremsætte ændringsforslag til selve loven.

Viser der sig derefter behov for yderligere forhøjelser, må der forelægges folketinget forslag om ændring af fiskeribankloven, men ved et forslag som skitseret skulle man være »dækket ind« en del år fremover uden lovændring.

Når det i foranstående forslag er foreslået at trindele forhøjelsen, skyldes dette, at det med den gældende kreditstramning formentlig vil være lettere at få forhøjelsen gennemført (politisk), end hvis maximum straks forhøjedes til 250 mkr, ligesom man jo derved skaber sikkerhed for, at bankens bevillingsvirksomhed ikke tager for stærk fart straks efter forhøjelsen. En nedsættelse af aktiviteten kan dog yderligere ske ved en administrativ begrænsning af udlånsvirksomheden.

Endelig bemærkes, at når man har valgt at lade forhøjelserne følge kalenderåret, skyldes det hensynet til at begrænse bevillingsmulighederne i relation til den store ansøgningsmængde i november-december, som fremkommer - også fra erhvervsfiskere - med henblik på udnyttelse af afskrivningsbestemmelserne.

Med forestående ændring af fiskeribankloven for øje henleder bestyrelsen opmærksomheden på nogle spørgsmål, der efter dens formening bør overvejes med henblik på eventuel lovændring:

Administrationsfondsbidrag:

Vil det være rimeligt at indføre, at fremtidige låntagere - som i kredit- og hypotekforeninger og tidligere for så vidt angår byggestøttelånene - bidrager til bankens administration gennem erlæggelse af et kombineret reserve- og administrationsfondsbidrag? Staten (det vil sige alle skatteydere) vil derigennem senest om 15 år, når der svares bidrag af alt udlån, fritages for udgifterne til banken (eventuel bortset fra honorarer).

I øjeblikket erlægger låntagerne et reservefondsbidrag på 2½ ‰.

Sammenlignes de årlige bidrag med det vederlag, hypotekbanken oppebærer for forretningsførelsen (de rene administrationsudgifter exclusive honorarer til bestyrelse m. v.) kan opstilles følgende oversigt:

	Nuværende reservefondsbidrag 2½ ‰	Administrationsvederlag	Et administrationsbidrag på 1½ ‰ vil give
1958/59	55.000 kr.	90.000 kr.	33.000 kr
1959/60	75.000 -	98.000 -	45.000 -
1960/61	135.000 -	108.000 -	81.000 -
1961/62	205.000 -	118.000 -	123.000 -
1962/63	240.000 -	140.000 -	144.000 -
1963/64	275.000 -	165.000 -	165.000 -
1964/65	310.000 -	183.000 -	186.000 -

Af denne oversigt fremgår således, at bidraget fra de nuværende 2½ ‰ skal forhøjes til 4 ‰, for at der udover det nuværende reservefondsbidrag også kan opnås dækning for administrationsudgifterne. For et lån på 100.000 kr., hvor der nu betales 250 kr. årligt, vil bidraget altså stige til 400 kr. årligt. Det kunne dog formentlig overvejes, om det nugældende reservefondsbidrag på 2½ ‰ er så stort, at det kombinerede reserve- og administrationsfondsbidrag kan sættes noget lavere end 4 ‰.

Reservefonden var pr. 31. marts. 1965 på 3,2 mkr.

Dens indtægter i regnskabsåret 1964/65 var:

Renter	ca. kr. 103.530,-
Bidrag fra debitorer	- - 310.510,-
Overført fra kursdifferencekonto (fra det kontante udlån af grundfonden)	- - 146.774,-
Bankens driftsoverskud	- - 142.028,-
I alt	ca. kr. 702.842,-

Et kombineret reserve- og administrationsbidrag på 3 ‰ ville have udgjort ca. 372.000 kr., hvorved årets indtægt ville være steget til ca. 765.000 kr. Med et fremtidigt bidrag for nyt udlån på 3 ‰, der år for år vil give større beløb, forekommer det at være overvejelse værd allerede nu at lade administrationsudgifterne (d.v. s. vederlaget til hypotekbanken for forretningsførelsen), der i samme regnskabsår androg ca. 183.000 kr. afholde af en »reserve- *og* administrationsfond«.

Under forudsætning af nyt udlån i overensstemmelse med foranstående skitse vil der (med bidrag på 3 ‰) i 1967 blive en merindtægt på 20.000 kr., i 1968 yderligere 26.000 kr., i 1969 yderligere 30.000 kr. Allerede efter 3 år vil der således være en merindtægt på 86.000 kr. årlig.

Det bemærkes, at loven i § 6 bestemmer, at renter og reservefondsbidrag fastsættes efter indstilling af bankens bestyrelse af fiskeriministeren efter samråd med finansministeren.

Der kræves altså ikke lovændring til forhøjelse af det nuværende reservefondsbidrag på 2½ ‰, men derimod til ændring af praksis med hensyn til administrationsudgifternes afholdelse, idet disse ifølge loven nu bevilges på de årlige finanslove.

Under hensyn til statens garanti for bankens obligationer og bestyrelsens nuværende sammensætning forekommer det rigtigst, at honorarer til bestyrelse m. v. indtil videre fortsat bevilges på de årlige finanslove.

Forretningsførelsen

I forbindelse med dette spørgsmål falder det naturligt at foreslå til overvejelse i selve loven at indføje, at Kongeriget Danmarks Hypotekbank er forretningsfører.

I § 7 bestemmes:

> »Den daglige ledelse varetages af en af bestyrelsen antagen forretningsfører; valget af denne skal godkendes af fiskeriministeren. Hvis det findes hensigtsmæssigt, kan udførelsen af de løbende forretninger helt eller delvis overdrages til et bestående pengeinstitut«.

Hypotekbanken har siden fiskeribankens oprettelse varetaget forretningsførelsen, og en bestemmelse i loven gående ud på, at hypotekbanken er forretningsfører vil ganske svare til bestemmelser i den snart lange række af love om støtte til boligbyggeri, hvori det udtrykkeligt bemærkes, at hypotekbanken varetager administrationen.

Vedrørende aktuelle spørgsmål, der har været rejst i såvel organisationerne som i fagpressen, men som efter bestyrelsens formening ikke bør medføre lovændringer, bemærkes følgende:

Kurstab og lånegrænse

I bankens repræsentantskab har det været drøftet, om det kurstab, låntagerne nu må bære ved optagelse af lån, kan »involveres« i det beløb (anskaffelsessum eller vurdering), der lægges til grund ved beregning af lånets størrelse.

Bestyrelsen har ikke ment at kunne imødekomme forslag herom, idet den henviser til, at det i lovens § 6 bestemmes, at lån ydes indenfor 85 % af *vurderingssummen*, og at fartøjets værdi ikke forøges ved, at man »på papiret« forhøjer den reelle vurdering med et for tiden ikke ubetydeligt kurstab. For et fartøj til 500.000 kr. vil det dreje sig om et kurstab på ca. 70.000 kr. 85 % af 570.000

kr. vil give et lån på nominelt 485.000 kr. eller 97 % af vurderingen.

Overfor ønskerne om »lån til dækning af kurstabet« må det erkendes, at bankens krav om et eget indskud fra bygherrens side på 15 % af anskaffelsessummen for så vidt fordobles, idet der med de nuværende kurser også skal skaffes dækning for et kurstab på for tiden ca. 15 %. Dette sker i praksis ved hjælp af (som regel ca. 3-årig) kredit fra skibsbygger eller motorleverandør.

Uanset at denne ordning er en belastning for driften i de første vanskelige år, mener bestyrelsen ikke, at det med en lånegrænse på 85 % vil være forsvarligt at ændre bankens praksis på et så væsentligt punkt. Den foreslår derfor ikke nogen bestemmelse i loven med henblik herpå, ligesom den heller ikke foreslår ændring af lånegrænsen, idet man anser 85 % for tilfredsstillende og forsvarlig.

Bankens ledelse

Uanset at spørgsmålet om bankens ledelse aldrig er blevet rejst, er bestyrelsen bekendt med, at der fra tid til anden har været fremsat visse ønsker herom.

Den nuværende bestyrelse, der består af 3 medlemmer, der hurtigt kan træde sammen eller på anden måde komme i kontakt med hinanden, fungerer i det daglige som en direktion. Såfremt antallet af medlemmer forøges, må der forudses en tungere virkende forretningsgang såvel medlemmerne imellem som i relation til forretningsføreren.

Bestyrelsen finder imidlertid ikke anledning til at fremkomme med forslag til ændring af ledelsen.

Med hensyn til bemærkningerne om administrationsfondsbidraget, jfr. side 8-10, har medlem af bestyrelsen, fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen ytret betænkeligheder og har ikke ønsket spørgsmålet rejst.

B. Dinesen

Fr. Lodberg Jensen *Per Terkelsen*

Underbilag til bilag nr. 39

	58/59		59/60		60/61		61/62		62/63		63/64		64/65		65/31/1 66	
	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000	Antal	Kr. i 1000
Lån til																
Nybygninger.	69	6.171	83	10.724	153	26.577	121	24.795	92	13.168	74	11.908	64	11.549	77	17.764
Motor	7	121	9	140	10	145	15	294	5	151	9	260	9	287	22	1.191
Ældre fartøj	3	109	–	–	–	–	3	217	4	99	8	515	14	1.403	17	1.508
Industrielle formål	1	100	5	935	7	1.015	21	5.202	8	635	22	3.688	24	6.762	16	5.107
Redningsflåde ekkolod o. l. .	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	5	14	2	6	1	68
Sanering af gæld o. lign.	–	–	–	–	–	–	–	–	15	201	7	118	1	58	1	165
Isramte fiskere	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	95	221	–	–	–	–
Fiskehandel .	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5	89	1	20
I alt	80	6.501	97	11.799	170	27.737	160	30.508	125	14.255	220	16.724	119	20.154	135	25.823

ESBJERG FISKERIFORENING
Foreningens kontor: Auktionsgade
Telefon 1334 (9–12)

BILAG NR. 40

Esbjerg, den 19. januar 1962

Fiskerikommissionen af 27. **juni** 1961,
Fiskeriministeriet,
Borgergade 16,
København K

Fra vort Bestyrelsesmedlem, Theodor Kirk, Svendsgade 74, Esbjerg, har vi modtaget følgende, som Bestyrelsen fuldt ud går ind for, og vi vil anbefale, at Fiskerikommissionen tager det op til Behandling i det Udvalg, som arbejder med Fiskeriets Rentabilitet:

»Da man nu har taget Fiskeriets Rentabilitet op til Undersøgelse i et specielt Udvalg, er der et væsentligt Problem, som vi mener må tages med i Betragtning.

Dette Problem er Mandskabsmanglen, der særlig i det sidste År har været så alvorlig og følelig, at det har påvirket, eller rettere sagt modvirket Indtjeningsmulighederne for manges Vedkommende.

Vi mener, at en stor Del af Miseren skyldes de svingende Indtægter, som Fiskeriet vel altid vil være præget af, og disse svingende Indtægter bevirker, at en Partsfisker bliver forholdsvis højere beskattet end Folk med jævne Indtægter.

For at rette på dette Forhold kunne vi tænke os at fremkomme med et Forslag til velvillig Overvejelse på højere Plan. — Men inden vi fremfører dette, **vil** vi gerne gøre opmærksom på et Par Ting:

For det forste den naturlige Betydning det har for Samfundet, at de valutaskabende Produktionsmidler — (Kutterne) — kan blive udnyttet sådan, at Danmark kan få sin Part af Havets Rigdomme i Forhold til andre Lande.

For det andet Betydningen af, at unge Fiskere får Mulighed for Opsparing, så at der er nogle, der kan overtage Kutterne, efterhånden som de nuværende Ejere falder fra.

Forslaget går ud på et kombineret »Investerings- Selvpensionerings- og Reguleringsfond«, hvor en Partsfisker kan indskyde et årligt nærmere fastsat skattefrit Beløb (5000.—7.000. kr.). — og muligvis med en Maksimumsstørrelse - (50.000-70.000 kr).

Såfremt der ikke er mulighed for Gennemførelse af endelig Skattefrihed for Beløbet, kunne man jo så, hvis et opsparet Beløb bliver investeret i et Fartøj, betragte det som en forskudsvis Afskrivning.

Hvis et indskudt Beløb derimod bliver anvendt til Selvpension i den vanskelige Periode, hvor en ældre Partsfisker ikke kan holde ud at fiske længere, og til han kan få Folkepension, kan man jo beskatte Beløbene, efterhånden som de trækkes ud, og ligeledes hvis man bruger Fonden til at regulere sin Indtægt med fra et godt År til et dårligt År.

Vi mener, at noget i denne Retning kan være med til at stabilisere Rentabiliteten, både for Fartøjsejere og Partsfiskere, mens det måske samtidig kan være med til at opfylde Lovgivningsmyndighedernes Ønsker om Forbrugsbegrænsning og Opsparing«.

Med venlig Hilsen
Esbjerg Fiskeriforening

Knud Schroder (sign.)

Struer og Omegns Fiskeriforening

BILAG NR. 41

Struer, den 22. februar 1962

Dansk Fiskeriforenings Hovedbestyrelse

Resolution

Aktive medlemmer af Struer og omegns Fiskeriforening forsamlet til generalforsamling anmoder herved hovedstyrelsen om på højeste sted at gøre noget for den håndsrækning, der jo på det nærmeste blev os stillet i udsigt på sidste års kongres. Vi har den opfattelse, at det bør være i form af et kontant tilskud, og at der gøres noget nu. Mange af vore indvandsf iskere ønsker det ikke mindst på baggrund af, at staten yder tilskud til andre erhverv, og vi afventer med glæde et positivt resultat.

På foreningens vegne
Med hilsen
sign.
Marius Sørensen

Notat vedrørende de af fiskenet betalte skibs- og vareafgifter i statshavnene

1) *Skibsafgifter* beregnes af fartøjernes nettoregistertonnage efter satser, som er ens for fiskerfartøjer og andre fartøjer. Afgiften pr. nettoregisterton er mindre for fartøjer under 100 NRT end for fartøjer over denne størrelse, hvilket i praksis indebærer en begunstigelse af fiskeriet, idet de mindre fartøjer i statshavnene i alt væsentligt er fiskerfartøjer. Den generelle bestemmelse om, at fartøjer, som anløber en havn flere gange i løbet af en uge, kun betaler skibsafgifter ved det første anløb i ugen, er ligeledes i realiteten en begunstigelse af fiskeriet, idet det i statshavnene hovedsagelig er fiskerfartøjer, som nyder godt af denne rabatordning.

2) *Vareafgiften* af de i statshavnene landede fiskefangster er hovedsagelig en procentvis afgift af værdien af den landede fangst. Afgiftsprocenten er for tiden 2,0 %. For visse fiskearters vedkommende, især de mere værdifulde fisk m. v. som laks, hummer og rejer, betales dog en fast afgift pr. 100 kg, således at afgiften for disse fisks vedkommende er mindre end 2 % af værdien.

For andre varer end fisk beregnes afgiften som et fast beløb pr. vægtenhed. Taksten varierer efter varens art, idet der findes for tiden i alt 20 forskellige positioner med et større antal underpositioner. Ved import betales et tillæg til vareafgiften på normalt 40 % Til illustration og sammenligning med den for fisk fastsatte afgiftsprocent på 2,0 % er der på grundlag af handelsstatistikkens oplysninger om importens mængde og værdi foretaget følgende beregning af den i statshavne betalte vareafgift ved import i procent af varernes værdi for en række af de vigtigste importvarer:

	Vareafgift i procent af varens importpris
Kul	2,37
Koks	1,33
Benzin	2.08
Dieselolie	2,03
Gasolie	1,90
Fuelolie	3,43
Kaligødning	0,89
Bomuldsfrøkager	0,33
Majs	0,40
Trælast	0,45
Stangjern	0,41

Som det vil ses, varierer afgiften i procent af varens værdi stærkt fra vare til vare. Afgiftsprocenten er gennemgående lavere jo højere varens værdi er pr. vægtenhed.

3) De statslige fiskerihavnes *driftsresultater* har i de seneste *tre finansår været som følger:*

1.000 kr.	1959–60	1960–61	1961–62	1962–63
Esbjerg	÷ 893	÷ 1.934	÷ 3.253	÷ 2.237
Skagen	50	210	615	1.323
Hirtshals	÷ 529	÷ 153	÷ 679	÷ 1.530
Thyborøn	50	÷ 68	29	÷ 170
Hv. Sande	÷ 100	55	94	÷ 77
Frederiksh.	÷ 1.542	÷ 968	÷ 1.216	÷ 992

Som det vil ses, giver de nævnte havne gennemgående et ret betydeligt driftsunderskud, og der er ingen tendens til en bedring af dette forhold i indeværende finansår.

Bortset fra Esbjerg og Frederikshavn, som tillige er store trafikhavne, er de nævnte havne så godt som rene fiskerihavne, og vareafgiften af fisk er disse havnes vigtigste indtægtskilde, hvorfor en eventuel nedsættelse af afgiftssatsen for fisk vil medføre en væsentlig forringelse af havnens driftsresultater.

BETÆNKNING

fra

underkommissionen om redningstjenesten m. v.

Af fiskerikommissionen blev der ved dennes første møde nedsat en underkommission til drøftelse af den under fiskeriministeriet hørende redningstjeneste.

Underkommissionen fik følgende sammensætning:

Departementschef B. Dinesen (formand)
kontorchef G. L. Mourier,
ekspeditionssekretær S. Kirkman-Møller,
fiskeauktionsmester Niels Bjerregaard,
fiskeskipper Fr. Lodberg Jensen,
fiskeskipper Adolf Jørgensen,
fiskeskipper Jørgen Hejlesen,
fisker Ludvig Pedersen,
fiskeskipper Knud Schrøder.
Sekretær: Fuldmægtig J. F. Simony.

Efter at fhv. departementschef B. Dinesen havde bedt sig fritaget for hvervet som underkommissionens formand, blev departementschef J. Nørgaard den 26. august 1964 udnævnt til underkommissionens formand, og samtidig blev underkommissionen anmodet om, foruden overvejelse af redningstjenesten, at ville foretage en gennemgang af hele fiskeriministeriets fartøjsmateriel og udnyttelsen af dette, samt herunder foretage en undersøgelse af, hvorvidt der var mulighed for en eventuel kombination af de forskellige opgaver, der er henlagt til de under fiskeriministeriet sorterende fartøjer, og på grundlag heraf fremsætte forslag om en eventuel udbygning på længere sigt. Såfremt der som resultat af underkommissionens arbejde måtte fremkomme indstilling om udbygning, blev underkommissionen tillige anmodet om at fremkomme med forslag om, i hvilken rækkefølge en sådan udbygning burde ske.

Underkommissionen blev omtrent samtidig udvidet med orlogskaptajn E. Sørensen, forsvarsministeriet, sekretær Karsten Olsen, finansministeriet, fiskeskipper Henry Sørensen og fiskeskipper Søren Knudsen.

Samtidig med at fuldmægtig J. F. Simony fra 1. maj 1965 overflyttedes til tjeneste i landbrugsministeriet, fritoges han efter eget ønske for hvervet som sekretær for underkommissionen, og kontorchef K. Løkkegaard overtog fra nævnte dato dette hverv.

Underkommissionen har i en række møder behandlet de i kommissoriet omhandlede spørgsmål.

Man har endvidere i forbindelse med drøftelsen af henholdsvis redningsskibene, undersøgelsesfartøjerne og kontrolfartøjerne haft tilkaldt førerne af de 2 redningsskibe på vestkysten, direktøren for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, fiskeriinspektørerne, føreren af fiskerikontrolskibet »Havmågen« samt direktøren for Statens Skibstilsyn.

Underkommissionen har under sit arbejde gjort sig bekendt med de opgaver, der er pålagt de under fiskeriministeriet hørende fartøjer.

Disse opgaver kan opdeles i følgende grupper:

A. Redningstjenesten.
B. Fiskeri- og havundersøgelser.
C. Fiskerikontrol.

Til varetagelse af disse opgaver disponerede fiskeriministeriet ved underkommissionens nedsættelse over følgende fartøjer:

Redningsskibe:

Redningsskibet »F. V. Mortensen«.
334 br.t. - 600 hk diesel.
Bygget 1938 på Ålborg skibsværft.
Byggesum: 763.478 kr.
Besætning: 20 mand.

Redningsskibet »Vestkysten«.
321 br.t. - 600 hk diesel.
Bygget 1944 på Nakskov skibsværft.
Byggesum: 1.462.469 kr.
Besætning: 20 mand.

Redningskutteren »Jens Væver«
149 br.t. - 420 hk diesel.
Bygget 1960 på Svendborg skibsværft.
Byggesum: 1.362.621 kr.
Besætning: 15 mand.

Undersøgelsesskibe:

Havundersøgelsesskibet »Dmia«.
490 br.t. - 700 hk diesel.
Bygget 1937 på Frederikshavn værft og flydedok.
Byggesum: 1.137.530 kr. (incl. ombygning 1939/40).
Besætning: 22 mand.

Undersøgelsesskibet »Biologen«
143 br.t. - 260 hk damp.
Bygget 1932 på Ålborg værft.
Byggesum: ca. 230.000 kr.
Besætning: 10 mand.

Undersøgelseskutteren »Havkatten«.
7,5 br.t. - 15 hk Hundested motor.
Bygget 1945 i Nordby, Fanø.
Bogført værdi: 20.200 kr.
Besætning: 2-3 mand.

Kojitrolfartøjer:

Fiskerikontrolskibet »Havmågen«.
208 br.t. - 495 hk diesel.
Bygget 1945 på Nakskov skibsværft.
Byggesum: 1.159.104 kr.
Besætning: 13 mand.

Kontrolfartøj »Mågen«.
25 br.t. - 198 hk diesel.
Bygget 1937/38 på Frederikssund skibsværft.
Bogført værdi: 40.600 kr.
Besætning: 3 mand.

Kontrolfartoj nr. 1, Århus.
18 1 br.t.
Bygget 1939/40 på »Lilleø« skibsværft, Korsør.
Bogført værdi: 49.000 kr.

Kontrolfartoj nr. 2. Fredericia.
18,9 br.t.
Bygget 1941 på »Lilleø« skibsværft, Korsør.
Bogført værdi: 41.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 3, Vordingborg.
16,2 br.t.
Bygget 1939 på I/S Laursen & Sønner, Struer.
Bogført værdi: 41.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 6, Helsingør.
18,8 br.t.
Bygget 1942/43 på »Lilleø« skibsværft, Korsør.
Bogført værdi: 41.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 7, Nykøbing M.
18,8 br.t.
Bygget 1944 på »Lilleø« skibsværft, Korsør.
Bogført værdi: 53.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 9, Hundested.
9,8 br.t.
Bygget 1945 på »Lilleø« skibsværft, Korsør.
Bogført værdi: 41.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 10, Svendborg.
18 br.t.
Bygget 1938 på Frederikssund skibsværft.
Bogført værdi: 52.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 11, Åbenrå.
18 8 br.t.
Bygget 1941/42 på »Lilleø« skibsværft, Korsør.
Bogført værdi: 41.000 kr.

Kontrolfartøj nr. 12, Hadsund.
2,3 br.t.
Bygget 1930 på I/S Laursen & Sønner, Struer.
Bogført værdi: 3.700 kr.

Kontrolfartøj nr. 16, Næstved.
1 br.t.
Bygget 1933/34 i Nyborg.
Bogført værdi: 3.700 kr.

Budget for 1964/65 for »Mågen« og samtlige kontrolfartøjer: 220.000 kr. deraf til drift og vedligeholdelse: 95.000 kr.

Den grønlandske kontrolkutter »Pitsak«.
15,9 br.t.
Bygget 1961 på Holbæk skibsværft.
Bogført værdi: 225.225 kr.

ad A. *Redningstjenesten.*

Ifølge det for redningsskibene udfærdigede reglement er formålet med disse skibes tjeneste at være redningsskibe på Jyllands vestkyst, i Nordsøen og i Østersøen for besætninger på fiskerfartøjer og herunder

1) komme fiskerfartøjer til hjælp, når disse er i nød, ikke tør foretage landinger på kysten eller ikke ved egen hjælp kan nå land eller havn,
2) indbjærge fartøjer, som under indtrædende isforhold måtte have ophold henholdsvis i far-

vandet ved Esbjerg eller omkring Hornsrev og i nærheden af Thyborøn kanal, og som ikke ved egen hjælp kan søge havn eller komme til søs,

3) yde assistance i øvrigt til fiskerne under udøvelsen af fiskeriet, herunder foretage bjærgning af forladt fartøj eller materiel og lignende.

Det danske fiskeri har siden de nuværende redningsskibe blev bygget gennemgået en overordentlig stor udvikling. Dette gælder ikke mindst fiskeriet i Nordsøen, og i den allerseneste tid har en særlig stærk stigning gjort sig gældende i den nordlige del af Nordsøen og dele af Skagerak. Det kan således anføres, at antallet af fiskerfartøjer siden udbruddet af 2. verdenskrig er steget meget betydeligt, som det vil fremgå af vedlagte oversigt over fartøjerne hjemmehørende i en række af de vigtigere havne. Samtidig er tonnagestørrelsen og hestekraften steget meget stærkt. Endelig må det erkendes, at fiskeriet bl. a. på grund af de højere driftsudgifter drives langt mere intensivt og over en større del af året, samt i længere afstand fra havnene end tidligere. Stigningen i de ilandbragte fangster vil ligeledes fremgå af nævnte oversigt.

Redningsskibet »F. V. Mortensen« i Esbjerg.

Såvel for dette fartøj som for fiskeriministeriets øvrige fartøjer gælder, at de er overordentlig vel vedligeholdte, men ikke desto mindre må driftsudgifterne, og herunder uforudsete reparationer, ventes at ville stige ret stærkt som følge af skibets alder. Det kan således nævnes, at det i 1965 har været nødvendigt at foretage udskiftning af et betydeligt antal nagler i redningsskibet på grund af tæring.

Under underkommissionens drøftelser har man overvejet betimeligheden af eventuelt at udskifte motoren i redningsskibet med en motor med større hestekraft under hensyn til, at det fra Esbjerg Fiskeriforening gentagne gange er gjort gældende, at redningsskibet ikke kunne præstere tilstrækkelig fart, samt at motoren ikke længere var tilstrækkelig driftssikker. Af oplysninger, der er indhentet gennem direktøren for Statens Skibstilsyn, fremgår, at det vil være muligt at installere en motor på indtil 930 b. hk., den nuværende motor er på 525 b. hk. En motor på indtil 930 b. hk. vil give skibet den maksimalt opnåelige hastighed, men dette vil dog kun betyde en fartsforøgelse på ca. 1 sømil i timen. Når dertil kommer, at udgifterne må anslås at ville andrage ca. 1 mill. kr., har underkommissionen anset det for økonomisk uforsvarligt at anbefale denne udskiftning, også under hensyn til, at det drejer sig om et fartøj, der er bygget i 1938.

Underkommissionen finder derfor alt taget i betragtning, herunder den afgørende vægt, der må lægges på et redningsskibs driftssikkerhed, at redningsskibet i Esbjerg bør udskiftes med et nyt redningsskib, jfr. nærmere nedenfor.

Redningsskibet »Vestkysten« i Thyborøn.

»Vestkysten« er, som foran oplyst, bygget i 1944 og er endnu i en sådan stand, at der efter underkommissionens opfattelse ikke for tiden er tilstrækkelig anledning til at tidskifte dette fartøj. Man gør dog opmærksom på, at »Vestkysten«s fart og maskinkraft ikke kan anses for fuld tilfredsstillende, og der kan ikke være tale om at udvide dette fartøjs arbejdsområde, ligesom en udskiftning, når henses til skibets alder, må forventes at kunne blive aktuel inden for en kortere årrække.

Nyt redningsskib i Nordjylland.

Gennem adskillige år har der af fiskerne i Nordjylland været fremsat beklagelser over, at områder i den nordlige del af Kattegat, i Skagerak samt det stærkt befiskede Egersund-område ved den norske sydvestkyst ikke er dækket i redningsmæssig henseende.

Fiskeriet ikke mindst fra Hirtshals og Skagen har i de senere år gennemgået en meget stærk udvikling, som må forventes at ville fortsætte i de kommende år i betragtning al de forudsigelser, der, bl. a. af norske fiskeribiologer, er fremsat angående udviklingen af sildefiskeriet især i Skagerak. Fiskeriet i den nordlige del af Kattegat viser ganske vist ikke samme stigning, som fiskeriet i Nordsøen, men der drives dog et betydeligt fiskeri af såvel mindre som større både i dette område i en afstand fra 30 til 75 sømil fra Skagen. Underkommissionen må anse det for rimeligt, at fiskere, der fisker i

dette område, får samme redningsmæssige betryggelse under udøvelsen af deres erhverv som fiskerne i Nordsøen og i Østersøen.

Man er derfor enige om at gå ind for, at der anskaffes et redningsskib til dækning af de ovennævnte nordlige områder. Underkommissionen har i denne forbindelse overvejet, hvilken type fartøj, der vil være det bedst egnede, og herunder gennemgået det redningsmateriel, der anvendes i Vesttyskland og Norge.

I Vesttyskland anvendes såkaldte redningskrydsere med en meget stærk fart, ca. 20-22 knob. Disse fartøjer er, selv om de er ret små, 45-75 tons, imidlertid forholdsvis kostbare (der er opgivet ca. 6-7 mill. kr. for de største) og kan ikke anses for egnede til bugsering af større fartøjer over længere afstande.

I Norge anvendes såvel små redningsskøjter som noget større redningskrydsere på ca. 150 tons. Efter underkommissionens opfattelse er heller ikke disse fartøjer særlig velegnede til de formål, hvortil de danske redningsskibe ønskes anvendt.

Efter nøje overvejelse er underkommissionen kommet til det resultat, at der til Nordjylland bør anskaffes et redningsskib af samme type som det redningsskib, man foreslår anskaffet til Esbjerg. Bygningen af søsterskibe må også antages at billiggøre anskaffelsen.

Medvirkende til underkommissionens indstilling er, at man, som det er anført nedenfor under afsnittet om fiskerikontrollen, finder, at redningsopgaverne på en formålstjenlig måde vil kunne kombineres med kontrolopgaver, idet man dog ønsker at præcisere, at redningsopgaverne til enhver tid må gå forud.

Underkommissionen har også drøftet, hvor et nyt nordligt redningsskib mest formålstjenligt burde placeres, og finder under hensyn til de forskellige opgaver, der bør pålægges et sådant fartøj, at Skagen vil være det bedst egnede sted.

Et medlem af underkommissionen, Jørgen Hejlesen, ønsker dog at fremhæve, at han finder placering i Hirtshals mest formålstjenlig, men at han under hensyn til ønskeligheden af en enig indstilling ikke vil stille mindretalsforslag.

Underkommissionen ønsker i øvrigt at præcisere, at indstillingen om placeringen i Skagen er afgivet under hensyntagen til forholdene, som de i dag tegner sig, men udelukker ikke, at en uforudseelig udvikling i fiskeriet eller uforudseelige virkninger af den forudsete grænseudvidelse kan bevirke, at en flytning senere bliver aktuel.

Med hensyn til eventuel anvendelse af det nuværende redningsskib i Esbjerg henvises til bemærkningerne nedenfor vedrørende fiskerikontrollen.

Redningskutteren »Jens Væver«, på Bornholm.

Underkommissionen finder, at dette fartøj, der er anskaffet i 1960, gør udmærket fyldest i Østersøen, og finder derfor ikke anledning til at foreslå udskiftning af fartøjet eller ændring i denne redningstjeneste.

Internationalt redningsskib i den nordlige Nordso.

I 1957 etableredes ved et norsk/svensk/dansk samarbejde en udstationering på fast position af et kombineret vejrvarslings- og søredningsfartøj i den nordlige Nordsø. Dette arrangement er med forskellige fartøjer fortsat siden da, således at udstationering har fundet sted hvert år i de 6 vintermåneder, og siden 1959/60 med deltagelse også af Vesttyskland.

Da dette fartøj på grund af de meteorologiske opgaver kun i kortere perioder vil kunne forlade sin position, er dets redningsmæssige indsats begrænset til et afgrænset område, hvorfra de respektive deltagerlandes egne redningsskibe overtager sygetransport og bugsering.

Dette arrangement har betydet et værdifuldt supplement til den nationale redningstjeneste

De nye rednings skibe.

Efter henstilling fra underkommissionen har fiskeriministeriet søgt og opnået den fornødne bevilling til projektering af 2 nye redningsskibe, og projekteringen er overdraget til firmaet Knud E. Hansen, København.

Underkommissionen har ved dennes formand samt formændene for Dansk Fiskeri-

forening og Vestjysk Fiskeriforening, tillige med repræsentanter for Statens Skibstilsyn og førerne af de nuværende redningsskibe på vestkysten drøftet de forskellige muligheder med hensyn til udformning af projektet med repræsentanter for firmaet Knud E. Hansen, og har senere gennemgået et af nævnte firma udarbejdet foreløbigt projekt.

Det endelige skitseprojekt har derpå været forelagt og er nøje gennemgået i underkommissionen, der fuldt ud har kunnet godkende dette.

Der har under drøftelserne været enighed om, at de nye redningsskibe først og fremmest skal være under alle vejrforhold sødygtige skibe, og at de under hensyntagen til deres forskellige opgaver bør kunne holde en fart på 14 knob under normale forhold.

Af hensyn til manøvredygtigheden, der ofte har betydning under redningsaktioner, har man ikke ønsket en type, der var væsentlig længere end de nuværende redningsskibe, selv om man derved havde mulighed for at opnå større fart. Man har i denne forbindelse endvidere lagt vægt på, at en blot ringe forøgelse af skibets potentielle fart indebærer en betydelig stigning i udgifterne til såvel anskaffelse som drift.

Det foreliggende projekt omfatter et redningsskib med en motorkraft på 1.600 hk. og med en maksimal fart på 14 3/4 knob svarende til en servicefart på 14 knob. Skibet er ca. 53 m langt, d. v. s. ca. 6 m længere end de eksisterende redningsskibe, er enkeltskruet med et 2-motorers gearet anlæg og bovpropeller (sidstnævnte af hensyn til manøvredygtigheden). Man har overvejet det formålstjenlige i installation af et dieselelektrisk maskinanlæg; men da dette vil blive ca. 1/2 mill. kr. dyrere end det foreslåede og ikke frembyder tilsvarende fordele, har man opgivet dette. Bemandingen påregnes at blive nogenlunde, som den for de eksisterende redningsskibe gældende, idet man med den foreslåede indretning går ud fra, at der kan opnås de eventuelt fornødne dispensationer fra Statens Skibstilsyn.

Der er under projekteringen taget hensyn til at skabe bedre muligheder for behandling om bord af tilskadekomne eller på anden måde syge, idet der er foreslået indrettet en mindre hospitalsafdeling. De herværende køjepladser vil eventuelt også i påkommende tilfælde kunne bruges som sygekøjer for mandskabet. Der er regnet med plads til helikopterafhentning, men ikke landingsmulighed for helikoptere, idet dette vil kræve meget større plads, end det er muligt at skaffe på et fartøj af den foreslåede størrelse. Ifølge projektet forsynes skibene med bugserspil og -krog, vandkanoner, fuldt elektronisk udstyr og delvis automatisering med alarm fra maskine til bro, hvorved man skulle kunne undgå konstant vagt i maskinen. De vridbare propeller er styrbare fra broen.

De foreslåede mandskabsrum svarer til den forventede bemanding plus 2 ekstra rum med henblik på eventuelt senere skærpede krav. Herudover er foreslået indrettet et 4-mands rum til skibbrudne.

Underkommissionen er ikke på det foreliggende i stand til at fremsætte noget nøjagtigt skøn over prisen ved bygning af de nævnte fartøjer, men påregner, at denne efter et løst skøn vil andrage 6-6V2 mill. kr. pr. stk. Man henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at der ved bygning af 2 søsterskibe må være mulighed for en betydelig prisreduktion.

Underkommissionen er enig om, at man ved bygning af fartøjer, som de foreslåede, vil få redningsskibe, der må påregnes på fuld tilfredsstillende måde at kunne anvendes til såvel redning af menneskeliv som indbugsering af fartøjer m. v., ligesom de må anses for velegnede til varetagelse af kontrolopgaver.

ad B. *Fiskeri- og havundersøgelser.*

Undersøgelsesskibet »Biologen«.

»Biologen« blev i sommeren 1964 oplagt, idet Statens Skibstilsyn ikke kunne godkende fortsat sejlads med den eksisterende kedel i dette fartøj, der var dampdrevet, medmindre kedelen blev gjort til genstand for en gennemgribende reparation, som man i øvrigt tvivlede på ville medføre en varig forbedring. En nærmere undersøgelse viste, at det ville koste et ret stort beløb at få installeret en ny kedel og betydeligt mere at få installeret nyt oliedrevet maskineri. I øvrigt ville en så betydelig ændring i skibet som installationen af ny maskine medføre, at der ville blive stil-

let en række krav til ændring af skibets aptering m. v., idet denne ikke længere var tidssvarende. Der er herefter opnået finansudvalgets tilslutning til salg af fartøjet, og dette er afhændet.

Til erstatning for »Biologen« er det af Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser foreslået, at man foreløbig anskaffer et mindre fartøj på ca. 20 tons, idet et sådant anses for velegnet til undersøgelser i de indre farvande og også i de kystnære farvande i Nordsøen, ligesom det vil kunne føres af og besættes med allerede antagne biologassistenter m. m. under Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser.

Fra underkommissionens side kan man anbefale, at denne plan gennemføres, og man er bekendt med, at der af fiskeriministeriet er søgt bevilling hertil. Man henleder imidlertid samtidig opmærksomheden på, at der efter underkommissionens opfattelse tillige vil være brug for et større, ca. 100 tons stort fartøj til undersøgelser uden for de områder, der kan dækkes af det nævnte mindre fartøj. Denne opfattelse deles fuldt ud af direktøren for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, jfr. i øvrigt nedenfor.

Havundersøgelsesskibet »Dana«.

»Dana« blev i sin tid bygget som erstatning for det i 1935 forliste havundersøgelsesskib af samme navn og med særligt henblik på at fortsætte dettes omfattende fiskeri- og havundersøgelser i det nordlige Atlanterhav. Det vigtigste arbejdsområde var på dette tidspunkt de islandske farvande. Efter krigen, da Danmarks forpligtelser til at varetage fiskeriundersøgelserne ved Island var bortfaldet, kom nye opgaver til at dominere. De danske, islandske og norske fiskeriundersøgelser havde påvist store sildeforekomster i Norskehavet, og omfattende undersøgelser heraf påbegyndtes. Samtidig øgedes behovet for søgående undersøgelser ved Grønland, hvor undersøgelserne hidtil næsten udelukkende var udført af småskibe i kystfarvandene. Hertil kom siden midten af 1940'erne et stærkt voksende krav om undersøgelser i Nordsøen i forbindelse med Nordsø-konventionen og det voksende danske industrifiskeri i dette farvand.

I de senere år har de 5-6 måneders sejltid, som driftsbevillingerne til »Dana« tillader, i reglen været fordelt mellem disse tre hovedopgaver med 2–2½ måned i Nordsøen, ca. 1 måned ved Færøerne og 1½–2 måneder ved Grønland.

Arbejdet ved Grønland er hidtil udført som samarbejde mellem Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser og Grønlands Fiskeriundersøgelser med deltagelse af biologer fra begge institutioner assisteret af laboranter fra Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser. Man er i øvrigt bekendt med, at Grønlands Fiskeriundersøgelser for tiden har planer om bygning af et undersøgelsesfartøj, bl. a. til afløsning af det hidtil anvendte undersøgelsesskib. Bygning af et sådant fartøj vil imidlertid næppe betyde nogen større aflastning af havundersøgelsesskibet »Dana«, idet det fortsat vil være nødvendigt med et større undersøgelsesfartøj som »Dana« til varetagelse af en lang række undersøgelsesopgaver i farvandene omkring Grønland.

»Dana« har fornylig været undergivet en omfattende reparation som følge af konstateret tæring i skibets ene side og bund, og skibet har tidligere gentagne gange måttet undergives ret omfattende reparationer, således at det tidspunkt nu efter underkommissionens opfattelse nærmer sig, hvor det vil være uøkonomisk fortsat at ofre betydelige beløb til vedligeholdelse af dette ældre skib, hvor pladsforholdene i øvrigt ikke længere er tidssvarende. Der bør derfor nu påbegyndes et forarbejde med henblik på projektering af et nyt havundersøgelsesskib, således at dette vil kunne indsættes til erstatning for det nuværende, når den periode, for hvilken skibstilsynets nuværende godkendelse er gældende, udløber (i 1969). På dette tidspunkt må man, skibets alder og tidligere reparationer og eftersyn taget i betragtning, forvente, at udskiftning økonomisk og sagligt vil være påkrævet.

I sin gennemgang af undersøgelsesskibets opgaver og i en foreløbig vurdering af hvilken type skib, man fremtidig vil have behov for, har underkommissionen hæftet sig ved, at det ikke kan anses for rationelt, at et så stort skib, som det af hensyn til dels sødygtighed i farvande som Nordsøen og Nordatlanten, dels fornøden plads til udstyr m. v. til de foreliggende forskningsopgaver vil være rimeligt at bygge, kun udnyttes ca. halvdelen

af året, som tilfældet har været hidtil, jfr. ovenfor. Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser vil med det personale, som man disponerer over, ikke være i stand til fuldt ud at oparbejde de resultater, som opnås ved, at de eksisterende og påtænkte undersøgelsesfartøjer udnyttes helt ud med hensyn til sejltid. Man peger derfor i denne forbindelse på, at universitetet til sine forskningsopgaver i de noget fjernere farvande ikke selv disponerer over noget skib, men på den anden side formentlig heller ikke vil have behov for et selvstændigt skib.

Underkommissionen henstiller derfor, at der etableres en kontakt mellem fiskeriministeriet, undervisningsministeriet og grønlandsministeriet med henblik på at skabe et samarbejde angående en rationel udnyttelse af et nyt fartøj, og anbefaler, at der nedsættes en særlig gruppe af videnskabsmænd, sorterende under disse ministerier, med den opgave at fremkomme med ønsker og forslag til et nyt havundersøgelsesskib.

Underkommissionen går ind for, at projektering og bygning af et nyt havundersøgelsesskib til afløsning af »Dana« gives prioritet forud for bygning af den ovennævnte undersøgelseskutter på ca. 100 tons, men vil henstille, at den nævnte gruppe af videnskabsmænd også undersøger, hvorledes en sådan kutter bør være indrettet, og hvilke opgaver der skal tillægges denne.

Erhvervsrepræsentanterne i underkommissionen er også af den opfattelse, at det ved projekteringen af den nævnte undersøgelseskutter bør undersøges, hvorvidt denne også vil kunne anvendes som forsøgskutter.

Under sø gelse skutt er en »Havkatten«.

»Havkatten«, der er anskaffet og ombygget i 1958, må stadig anses for velegnet til sit formål, (undersøgelser langs kysterne), og vil fortsat kunne udgøre et udmærket supplement til de øvrige undersøgelsesfartøjer.

ad C. *Fiskerikontrol.*

I. De for den søværts fiskerikontrol foreliggende opgaver fordeler sig som følger:

1. Kontrol med overholdelse af fiskerilovgivningen (herunder de eksisterende vedtægter).
2. Kontrol med overholdelse af internationale konventioner fiskeriet vedrørende.
3. Kontrol med overholdelsen af bilateralt fastsatte indre fiskerigrænser.
4. Kontrol med eksisterende og kommende ydre grænser for fiskeriterritoriet.

Den under punkt 4 nævnte kontrol varetages for så vidt angår farvandene uden for Skagen af søværnets inspektionsskibe og inden for Skagen af fiskeriministeriets fartøjer, dog således, at søværnet også for sidstnævnte områdes vedkommende skrider ind over for eventuelle grænsekrænkelser, der konstateres under søværnets sejlads i andet øjemed i i disse farvande.

Underkommissionen har i sine overvej elser vedrørende opbygningen og fordelingen på områder og fartøjer af den fremtidige kontrol forudsat, at denne ordning i princippet opretholdes.

Søværnet har imidlertid ikke hidtil og vil allerede på grund af manglende sagkundskab heller ikke fremtidig kunne påtage sig at påse overholdelsen af de for fiskeriet i den nationale lovgivning eller i henhold til internationale konventioner fastsatte regler med hensyn til fiskeredskaber, mindstemål, fredningstider og lignende, og den kommende danske udvidelse af fiskeriterritoriet til 12 sømil, således som denne er hjemlet i den nye saltvandsfiskerilovs § 1, vil efter underkommissionens opfattelse i første række påvirke omfanget af de fiskeriministeriets fartøjer påhvilende opgaver i kraft af det betydeligt større område, der skal afpatruljeres. En eventuel udvidelse af fiskeriministeriets fartøjsmateriel med dette formål for øje vil imidlertid eo ipso indebære, at disse fartøjer også i et vist omfang vil kunne aflaste søværnet i dets kontrol med de ydre grænser, således at grænseudvidelsens konsekvenser for søværnet mindskes.

II. Underkommissionen har foretaget en gennemgang af kontrolopgaverne i relation til det bestående fartøjsmateriel og bemærker følgende vedrørende kontrollens varetagelse i de forskellige farvandsområder:

1. *Indre farvande.*

De mindre kontrolfartøjer, hvoraf kun »Mågen« (25 t.) er over 19 br.t., vil fortsat

kun kunne anvendes, men på den anden side også indtil videre være tilstrækkelige, til at dække kontrollen i de inderste farvande (nære kyststrækninger, fjorde og bælter).

Der vil imidlertid med fordel kunne finde en vis omplacering sted af disse fartøjer. Således foreslås »Mågen« flyttet fra København til Hundested og kontrolfartøj nr. 9 fra Hundested til Vadehavet, hvor behovet for en mere permanent kontrol bliver stadig større. Ved »Mågen«s flytning vil strækningen ved Nordsjællands kyst kunne dækkes af denne, og dette i forbindelse med, at man eventuelt henlægger kontrollen af Musholmbugten til kontrolfartøj nr. 10 i Svendborg, vil kunne aflaste »Havmågen« og frigøre mere tid for denne til kontrollen i de åbne farvande.

Underkommissionen vil dog herudover på længere sigt finde det formålstjenligt, at kontrollen søges effektiviseret især ved indsættelse af færre og større fartøjer. Man vil derfor anse det for mest rationelt, såfremt der ved projekteringen af de mere presserende nyanskaffelser til andre grene af den søværts kontroltjeneste søges udarbejdet en prototype (jfr. nedenfor III) for et kontrolfartøj, som i givet fald vil kunne anvendes ved bygningen af fartøjer også til de indre farvande, efterhånden som udskiftning af det forhåndenværende materiel, herunder også »Havmågen«, må finde sted. Selv om dette materiel relativt er det nyeste, må man se i øjnene, at disse kontrolfartøjer er bygget for mere end 20 år siden - en periode, der for de fiskerfartøjer, som skal kontrolleres, har betydet væsentlige tekniske fremskridt og større fart.

2. *Østersøen og Kattegat.*

For disse farvande disponerer fiskeriministeriet kun over »Havmågen«, der skal dække et så udstrakt geografisk område, at underkommissionen ikke anser det for muligt at gennemføre en effektiv kontrol - ikke mindst når henses til de grænseudvidelser, der forventes gennemført inden for den nærmeste fremtid. Når hertil kommer, at der i kraft af forventede særlige aftaler med Sverige og Norge om fiskeriet bl. a. i Kattegat må påregnes at blive tale om særrettigheder for disse landes fiskere inden for nærmere angivne sektorer på dansk fiskeriterritorium, og at fiskeriaktiviteten for såvel tyske, polske som russiske fartøjer stadig øges, finder underkommissionen det absolut påkrævet, at kontrol tjenesten styrkes ved indsættelsen af yderligere fartøjsmateriel.

Placeringen af et nyt redningsskib i Skagen vil - såfremt man til dettes redningsopgaver føjer deltagelse i den søværts kontrol – i nogen grad kunne bidrage til at løse kontrolproblemerne i det nordlige *Kattegat* (og en del af Skagerak), men underkommissionen er dog enig om, at anskaffelsen af yderligere et kontrolfartøj, beregnet til tjeneste i Kattegat, vil være påkrævet. Dette fartøj foreslås placeret i Grenå, Frederikshavn eller eventuelt på Anholt.

Afgrænsningen geografisk mellem dette fartøjs, redningsskibets og »Havmågen«s virkefelter bør efter underkommisssionens opfattelse ikke lægges for fast, idet den bør afhænge af det øjeblikkelige behov jfr. nedenfor.

For så vidt angår Østersøen vil kontrollen formentlig kunne varetages tilfredsstillende, såfremt »Havmågen« som hidtil dækker den vestlige del af dette farvand, medens redningskutteren »Jens Væver« indsættes i den østlige Østersø. Underkommissionen understreger imidlertid, at sidstnævnte fartøjs geografiske område, hvad fiskerikontrol angår, bør holdes så begrænset som muligt af hensyn til dets redningsopgaver.

3. *Nordsøen og Skagerak.*

Der finder i øjeblikket ingen søværts fiskerikontrol sted i disse farvande, men også her vil grænseudvidelsen og udenlandske fiskeres traditionelle rettigheder til fiskeri inden for 12-milegrænsen nødvendiggøre en kontrolmæssig dækning. Også kontrollen med overholdelsen af den nordøstatlantiske konventions bestemmelser gør dette påkrævet.

Underkommissionen har for disse områder ment, at man vil kunne basere en fremtidig kontrol på anvendelsen til dette formål af redningsskibene, således at et nyt skib i Esbjerg får den sydlige Nordsø som område, medens »Vestkysten« fra Thyborøn dækker den mellemste del af Nordsøen og et andet nyt redningsskib fra Skagen dækker Skagerak og det nordligste Kattegat.

Når redningsskibet »F. V. Mortensen« er afløst af et nyt redningsskib i Esbjerg, foreslår underkommissionen det indsat i kontroltjenesten med station i Hanstholm, således at det herfra vil kunne varetage kontrollen i den nordlige Nordsø og Skagerak.

En sådan anvendelse af »F. V. Mortensen« skønnes, uanset det ovenfor anførte vedrørende dets alder, indretning m. v., forsvarlig i hvert fald i nogen tid, idet kontroltjenesten ikke tilnærmelsesvis vil betyde så hård en belastning af skibet som den, der er tale om i redningstjenesten.

Underkommissionen ønsker at pege på hensigtsmæssigheden af, at man ved tilrettelæggelsen af den fremtidige søværts kontrol søger en udvidet koordinering af denne tjeneste, således at fartøjerne sikres bedst mulig udnyttelse, ligesom underkommissionen lægger vægt på, at man i denne koordinering også drager omsorg for det nærmest mulige samarbejde med den af søværnet udøvede kontrol tjeneste, jfr. ovenfor I. Foranstående geografiske opdeling af områderne for de enkelte fartøjer bør administreres så fleksibelt som muligt, således at de enkelte fartøjers arbejdsområde til stadighed kan forskydes, alt efter opgaverne.

III. *Det nye kontrolfartøj.*

Som ovenfor nævnt lægger underkommissionen vægt på, at man ved projekteringen af et nyt kontrolfartøj til Kattegat søger dette konstrueret som en prototype, der vil kunne finde anvendelse, når udskiftning af det forhåndenværende materiel bliver aktuel, eller såfremt en forøgelse af materiellet måtte vise sig påkrævet, når virkningerne af grænseudvidelserne m. v. har vist sig i praksis.

Underkommissionen anbefaler, at bevillingsmyndighedernes tilslutning til projektering og bygning af et sådant fartøj søges opnået, og vil som foreløbige retningslinier for et projekt fremhæve følgende karakteristika:

1. Af hensyn til fartøjets anvendelighed i såvel indre farvande som Kattegat og Østersøen foreslås tonnagen til mindst 25 og højst ca. 40 br.t.
2. Fartøjet bør kunne skyde en fart på 12-13 knob, hvilket vil sige, at det skal have en motor på ca. 300 hk. Motoren bør automatiseres i videst muligt omfang, således at man kan spare 1 mand i maskinen.
3. Dybgangen bør ikke være over 10 fod, hvilket svarer til »Havmågen«s.
4. Fartøjet bør være udstyret med radar, Decca, ekkolod og radio (VHF).
5. Styrehuset bør placeres fremme, således at der sikres plads til såvel båd som ophaling af redskaber.
6. Besætningen bør højst være på 5 mand: 1 fører, 1 overfiskeribetjent og 3 fiskeribetjente.

Oversigt over antallet af fiskerfartøjer samt ilandbragte fangster i perioden 1939 1964

	1939	1944	1949	1954	1959	1964
Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	5	9	15	10	61	163
Mellem 50–15 br.tons	915	964	1.240	1.324	1.606	1.919
Under 15 br.tons	5.601	6.115	6.385	6.506	6.436	6.155
I alt	6.521	7.088	7.640	7.840	8.103	8.237
Total br.tons (1.000 br.tons)	?	?	?	67	80	96
Total hk (1.000 hk)	?	?	?	201	267	356
Total dansk fangst i mill. kg	104	251	241	349	662	856
Herfra fra Nordsøen og Skagerak	49	87	102	216	513	639

Esbjerg

Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons		3	10	4	17	61
Mellem 50–15 br.tons	332	340	420	380	446	450
Under 15 br.tons	70	201	83	47	31	13
I alt	402	544	513	431	494	524
Total dansk fangst i mill. kg	13	39	18	94	241	279

Hvide Sande

Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	?	?	–	–	–	–
Mellem 50–15 br.tons	?	?	43	44	61	90
Under 15 br.tons	?	?	62	69	69	65
I alt	?	?	105	113	130	155
Total dansk fangst i mill. kg	2	4	4	4	7	14

Thyborøn

Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	–	–	–	–	1	5
Mellem 50–15 br.tons	87	112	118	129	149	191
Under 15 br.tons	21	26	20	28	34	36
I alt	108	138	138	157	184	232
Total dansk fangst i mill. kg	5	10	7	7	47	56

Hirtshals

Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	–	5	1	1	19	43
Mellem 50–15 br.tons	31	38	51	71	99	114
Under 15 br.tons	31	77	75	77	55	48
I alt	62	123	127	149	173	205
Total dansk fangst i mill. kg	1	7	9	28	82	127

	1939	1944	1949	1954	1959	1964
Skagen						
Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	–	1	1	4	13	38
Mellem 50–15 br.tons	144	177	187	235	271	294
Under 15 br.tons	65	107	108	100	87	70
I alt	209	285	296	339	371	402
Total dansk fangst i mill. kg	20	18	55	81	106	141
Strandby						
Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	–	–	?	–	–	–
Mellem 50–15 br.tons	9	9	?	21	36	58
Under 15 br.tons	29	41	?	33	32	31
I alt	38	50	?	54	68	89
Total dansk fangst i mill. kg	0,4	0,9	2	4	8	25
Frederikshavn						
Antal motorfartøjer:						
Over 50 br.tons	–	–	1	–	10	15
Mellem 50–15 br.tons	117	74	88	77	82	74
Under 15 br.tons	95	105	130	129	126	116
I alt	212	179	219	206	218	205
Total dansk fangst i mill. kg	6	6	11	13	14	22

DANSK FISKERIFORENING
Studiestræde 3[2], K.

BILAG NR. 44

København, den 12.januar 1966

Jeg har med tak modtaget udkastet til betænkning for fiskerikommissionens underkommission om redningstjenesten og har visse mindre bemærkninger til udkastet:

1. På side 13 foreslås det nye fiskerikontrolfartøj placeret i Grenå. Jeg er noget i tvivl om, om man definitivt bør lægge sig fast på denne placering og kunne tænke mig at der i stedet kom til at stå: »Dette fartøj foreslås placeret i Grenå, Frederikshavn eller evt. på Anholt.«

2. På side 13 nederst, fremgår det ikke helt grammatikalsk, hvilket område redningsskibet i Thyborøn skal dække og hvilket område det nye redningsskib i Skagen skal dække. Dette foreslår jeg tydeliggjort.

3. På side 12 nederst, hvor der tales om det nye fiskerikontrolfartøj, som det første i en senere række af samme type, kunne jeg tænke mig, at der indføjes en bemærkning om, at »Havmågen« overflødiggøres efterhånden som fartøjer af den nye prototype bygges. Dette navnlig af hensyn til bevillingsmyndighederne, som derved kan se, at man ved at slå ind på den nye prototype også opnår besparelser. Derimod bør man næppe nævne noget bestemt tidspunkt for, hvornår »Havmågen« kan udgå, det reelle i dette spørgsmål er jo blot dette, at når »Havmågen« har udtjent og de nye fartøjer kommet til eksistens, at der da ikke er brug for »Havmågen«.

4. På side 14 øverst, hvor der tales om »F. V. Mortensen«s indsættelse i kontroltjenesten med station i Hanstholm, kunne det efter min mening måske være opportunt at nævne, at dette betragtes som en foreløbig ordning, og at fartøjets anvendelse over længere sigt må bedømmes som led i den udvikling, som vil følge, dels af Hanstholm havns færdiggørelse, dels af fiskerigrænseudvidelserne og at »F. V. Mortensen«s fremtidige indsats må tilrettelægges udfra de erfaringer man efterhånden indvinder under den kommende udvikling.

5. Endelig kunne jeg tænke mig, at vi på passende sted i betænkningen indsatte nogle få bemærkninger om ønskeligheden af et noget intimere samarbejde med marinen end det hidtidige, herunder navnlig etablering af en ordning, hvorefter fiskerikontrollen i situationer under grænsetjenesten, hvor assistance kan være ønskelig, kan sætte sig i forbindelse med marinen og få oplysning om, hvilke flådeenheder der befinder sig i nabolaget og evt. kan træde hjælpende til. Dette ikke mindst med henblik på at fiskerikontrollen jo hidtil har været ubevæbnet og vel fortsat skal være det?

Med venlig hilsen
sign.
Henry Sørensen
(formand).

Forslag til prioritetsfølgen for bygning af nye skibe til fiskeriministeriet

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71
1. Ny »Biologen«	påbegyndt ca. 1/4-66	færdig ca. 1/2-67				
2. Redningsskibene ...	projekteret	påbegyndes ca. 1/7-66	færdige 1) 15/11-67 2) 31/1 -68			
3. Nyt kontrolskib til Kattegat			projekteres	bygges		
4. Ny »Dana«			projekteres	bygges	bygges	
5. 100 tons undersøgelseskutter til Nordsøen					projekteres	bygges
6. Erstatning for »Havmågen«	er ikke tidsmæssigt placeret					
Anslåede udgifter (i 1.000 kr.)	2.300	6.500	10.200	8.700	7.600	1.500

Indstilling fra underkommissioenn
om fiskeriets driftsformer m. m.

Indledende bemærkninger

Underkommissionen om fiskenets driftsformer har fået til opgave at behandle bl. a. spørgsmålene om 1. tilgangen til fiskerierhvervet, 2. uddannelse af unge fiskere og 3. konsulentordning. Der var i underkommissionen enighed om at behandle disse spørgsmål under eet, idet man er af den opfattelse, at tilgangen til fiskerierhvervet vil blive påvirket i en for erhvervet heldig retning ved en bedre og grundlæggende uddannelse af de ganske unge fiskere, ligesom spørgsmålet om oprettelse af konsulentordninger for fiskerierhvervet er direkte afhængig af de uddannelsesmuligheder, der forefindes både for fiskerne og de konsulenter, der skal betjene erhvervet.

Fiskerfartøjernes størrelse er i de senere år vokset betydeligt og deres aktionsradius blevet tilsvarende større, således at danske fiskerkuttere i dag fisker i farvande, der ligger flere døgns sejlads længere borte fra deres hjemhavn, end det tidligere har været tilfældet, og kravet til mandskabets duelighed og kunnen er derfor blevet væsentlig forøget. Da besætningens størrelse selv på de største fiskerfartøjer foruden føreren, der er pligtig til at have bevis som fiskeskipper, normalt kun er 4-5 personer, vil den bedst mulige uddannelse af hele mandskabet være af den allerstørste betydning.

De nyere tekniske hjælpemidler som ekkolod, radar og decca, der i stigende grad finder anvendelse i fiskerfartøjerne, stiller større krav til mandskabets tekniske viden og forståelse og dertil kommer, at fiskerflåden såvel den danske som andre landes er udvidet betydeligt, hvilket har medført, at det er blevet af betydning for såvel skibsfartens sikkerhed i almindelighed, som for det enkelte fiskerfartøjs sikkerhed, at mandskabets kunnen med hensyn til navigation og kendskab til de internationale søvejsregler bliver bedst muligt.

Eksisterende uddannelsesmuligheder.
Efter at fiskernes højskole i Middelfart er blevet nedlagt på grund af manglende tilslutning, eksisterer der af uddannelsesmuligheder for fiskere, bortset fra navigations- og skipperskolerne, kun den i særlovgivningen behandlede almene uddannelse for befolkningen i almindelighed.

A. *Ungdomsskoler og aftenskoler.*

I henhold til loven om ungdomsskoler og aftenskoler m.v. (bekendtgørelse nr. 257 af 14. juni 1960) kan der for unge mellem 14 og 18 år oprettes ungdomsskoler, der kan give en mere eller mindre erhvervspræget uddannelse i tilslutning til folkeskolens undervisning.

De unge, der forlader skolen ved skolepligtens ophør, har ret til at blive orienteret om de muligheder for videreuddannelse, som denne undervisning kan yde, og de enkelte kommuner har pligt til gennem pjecer og lignende, der delvis udarbejdes af undervisningsministeriet, at orientere alle, der forlader folkeskolen, om disse uddannelses- og erhvervsmuligheder. Endvidere påhviler det kommunerne at gennemføre en sådan videreuddannelse og afholde samtlige udgifter for eleverne, herunder eventuelle rejseomkostninger. Kommunerne *skal* oprette en ungdomsskole, såfremt mindst 10 elever melder sig, og kommunerne har altid pligt til at henvise elever, der ønsker at komme på ungdomsskoler, til den nærmeste skole.

Ungdomsskolen kan have følgende former:
1. En 1-årig eller flerårig *almen* ungdomsskole. Undervisningen her danner fortsættelse af folkeskolens alm. grundlæggende erhvervsorientering, men kan herudover give grundlæggende erhvervsuddannelse inden for enkelte fag, herunder også fiskeri.

Der kan af erhvervsorganisationerne inden for hvert enkelt fag over for undervisningsministeriet fremsættes forslag til kursus inden for de enkelte faggrupper, og dette vil medføre, at tilbud om en sådan uddannelse i de enkelte fag vil blive medtaget i den erhvervsvejledning, kommunerne har pligt til at give de unge, der forlader folkeskolen, og pligt til at oprette, såfremt mindst 10 elever melder sig.

2. En 1-årig eller flerårig *erhverv s præ get* ungdomsskole kan oprettes for unge mellem 15 og 18 år. Her kræves en direkte ansøgning fra de enkelte erhverv om gennemførelse af en sådan skole, der har en stærkere faglig og mere erhvervspræget karakter end den foran nævnte. Også her har kommunerne pligt til at oprette sådan en skole, såfremt 10 elever melder sig, og afholde samtlige udgifter ved undervisning m. v.

På aftenskoler vil der kunne oprettes kursus også i erhvervsbetonede fag, og loven nævner direkte fiskeri som eksempel på erhverv, der kan gives undervisning i.

Såvel ungdomsskoler som aftenskoler skal være frivillige, og undervisningen kan ikke afsluttes med nogen rettighedsgivende eksamen.

For at stimulere tilgangen til fiskerierhvervet mest muligt bør også den mulighed, folkeskolen hjemler for i 8.-10. skoleår at foretage en deling i linier, der tager sigte på elevernes fremtidige virksomhed indenfor forskellige erhvervsgrene benyttes, således at der også åbnes mulighed for en teoretisk og praktisk erhvervsvejledning i fiskeri.

B. *Uddannelse for ikke-faglærte arbejdere.*

I henhold til lov nr. 194 af 18 maj 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere kan der tilrettelægges en erhvervsmæssig uddannelse for ikke-faglærte ved gennemførelse af kurser. Kurserne udarbejdes og gennemføres af uddannelsesrådet i samarbejde med brancheudvalg inden for hvert erhvervsområde. Brancheudvalg er blevet nedsat inden for fiskeriet med repræsentanter fra Dansk og Vestjysk Fiskeriforening og Fiskernes Fagforening som henholdsvis arbejdsgivere og arbejderorganisation, og undervisningen for fiskere er bl. a. i Esbjerg og Lemvig gennemført som dagkursus i december-januar måned.

Et kursus for fiskere varer to gange tre uger og omfatter følgende fag:

Motorlære
Radiolære
Sejlads
Fiskeriteori
Dansk
Regning
Elektricitetslære
Nødhjælp
Bødning og splejsning.

Fiskeriundervisningen i Norge og Sverige.

Følgende kategorier af undervisning er til rådighed for fiskerierhvervet i *Norge:*

A. 5 fiskerfagskoler.
B. En skole for undervisning i tilberedning og behandling af fisk.
C. Kortere ambulatoriske kurser omfattende følgende emner:
   1. Navigation.
   2. Radiotelefoni.
   3. Bogføring.
   4. Undervisning i de elektriske installationer ombord i fiskerfartøjer.
   5. Undervisning i anvendelse af ekkolod.
   6. Tilberedning af fisk.
   7. Anvendelse af radar.
   8. Anvendelse af asdic.
   9. Fremstilling og bødning af fiskerredskaber.
D. En kølemaskinistskole.

A. *Fiskerfagskolerne.*

Fiskerfagskolerne ejes og drives af den norske stat og er underlagt fiskeridirektoratet, der sorterer under fiskeriministeriet.

Alle eleverne ved skolerne er unge fiskere i alderen fra 17 til ca. 30 år. De har fri rejse til og fra skolen, fri undervisning og frit ophold på skolen. Bøger og andet undervisningsmateriel må eleverne selv anskaffe.

Statens fiskerfagskoler har tre linier:

1. Fiskeskipperlinien, der afsluttes med en fiskeskippereksamen, der inkluderer prøver så-

vel i navigation som i fiskeri faglige fag. Dette kursus varer 10½ måned og omfatter følgende fag:

	»Timer«
Navigation	420
Matematik	130
Søvejsregler	40
Meteorologi	20
Norsk	150
Engelsk	60
Motorlære	25
Sømandskab og signalering	40
Søloven	40
Hygiejne og 1. hjælp	20
Oceanografi	60
Kemi og fysik med elektricitetslære	60
Bogføring	60
Sociologi, »samarbejde«	10
Redskabslære (bødning og splejsning)	60
Ekkolod, asdic	20
Elektrisk udstyr	10
Fiskeribiologi	90
Praktisk fiskeri	90
Zoologi og botanik	50
I alt	1.455

Derudover kan gives 50 »timer« i radiotelefoni og 42 »timer« i brugen af radar til erhvervelse af radiotelefonicertifikat og radarcertifikat.

2. Kursus i motorpasning, der afsluttes med en motorpasserprøve.

For maskiner over 300 HK kræves eksamen som maskinmester. Kursets varighed er 5 måneder, og der er to årlige kurser, et om efteråret og et om foråret. Der bliver undervist i følgende fag:

	»Timer«
a. *Praktiske*	
Motortræning (incl. demonstrationer og træning om bord i et fartøj)	120
Elektrisk udstyr	40
Metalarbejder	300
I alt	460
b. *Teoretisk*	
Maskinlære	100
Fysik og elektricitetslære	80
Kemi	20
Materialelære	20
Maskintegning	80
I alt	300
c. *Almene fag*	
Norsk	60
Matematik	60
I alt	120

3. Kokkekursus, der ligeledes afsluttes med en prøve.

Også her er to årlige kurser, et om efteråret og et om foråret. Kurset varer 5 måneder og omfatter følgende fag:

	»Timer
Praktisk køkkenarbejde	500
Varekundskab	30
Orden, renlighed og økonomisk anvendelse af forsyningerne	30
Norsk	60
Engelsk	60
Regning og bogføring	120
Ernæringslære, hygiejne og sygehjælp	30
I alt	830

For at blive optaget på et fiskeskipperkursus må eleven dokumentere at have haft beskæftigelse på et større fiskerfartøj og have taget del i fiskeriet i mindst 24 måneder efter det fyldte 15. år.

Tilsvarende beskæftigelse må dokumenteres for at kunne deltage i et motorpasserkursus, medens man for optagelse på et kokkekursus må dokumentere mindst 12 måneders sejltid og nogen praksis fra kabyssen.

For sidstnævnte retning er fastsat en aldersgrænse på 17 år.

For alle retninger gælder, at der er udarbejdet specielle lærebøger, også for de fiskerifaglige fag.

Skolens leder kan være enten en fiskeribiolog eller en navigatør, og staben af lærere varierer fra sted til sted. I alt er omkring 25 lærere ansat ved skolerne.

Antallet af elever, der kan optages på skolen er:

Fiskeskipperretningen 140
Motorpasserretningen 60
Kokkeretningen 58

B. *Skolen for undervisning i tilberedning og behandling af fisk.*

Undervisningen foregår på en industriel virksomhed, der ejes af staten, og eleverne følger

fisken, fra den landes, til den forlader virksomheden som f. eks. fersk eller frossen fisk, frossen filet, klipfisk m. v. og deltager i arbejdet i alle processens led. Ved siden af denne »praktiske« undervisning er der teoretisk undervisning omfattende loven om fiskeriprodukter og -markeder, kemi, fysik, bogføring, kalkulering, salg og forsendelse af vare rne m. v.

G. *De kortere ambulatoriske kursers*

varighed er fra 8 (Asdic-kursus) til 3 måneder (Navigationskursus).

Kurserne finansieres af fiskernes organisationer og fiskeridirektoratet, således at fiskeridirektoratet almindeligvis betaler lærerkræfterne og andre udgifter i forbindelse med selve undervisningen.

D. *Kølemaskinistskolen*

ejes af staten og administreres af fiskeridirektoratet under fiskeriministeriet.

Et kursus varer 10 måneder og omfatter først og fremmest teoretisk og praktisk køleteknik og derudover norsk, matematik og fysik, maskinlære og maskintegning, elektroteknik, behandling af råmateriale m. v.

Fiskenundervisningen i Sverige.

I *Sverige* findes særskilt undervisning for fiskere alene i form af såkaldte ambulatoriske kurser, der iværksættes af »Hushållningssällskaperne« eller anden lokal institution eller myndighed. Der ydes udstrakt statsstøtte til afholdelse af disse kurser, således at undervisningen altid er fri, og i visse tilfælde kan også udgifterne til rejse og ophold i forbindelse med deltagelse i kurser af længere varighed betales helt eller delvis.

Der kan gives undervisning i alle emner, der er af interesse for fiskerierhvervet. Kurserne kan tilrettelægges som skriftlige kurser (brevkurser) eller mundtlige kurser. Kurserne er normalt af kortere varighed.

Specielt angående navigationsundervisning bemærkes, at føreren af fiskerfartøjer mellem 20 tons og 100 tons skal have eksamen som fiskeskipper, og føreren af et fiskerfartøj mellem 100 tons–350 tons skal have eksamen som fiskeskipper af 1. grad.

Uddannelsen til fiskeskipper sker hovedsagelig ved ovennævnte kursusvirksomhed, medens uddannelsen til fiskeskipper af 1. grad alene foregår på navigationsskolerne.

Et fiskeskipperkursus af 1. grad varer 16 uger og omfatter følgende fag:

	»Timer«
Matematik	48
Navigation	176
Radaruddannelse	48
Sømandskab	64
Signalering	32
Maskinlære	48
Forfatningskundskab	64
Svensk	48
Engelsk	64
Arbejdslederkundskab	16
Hygiejne og sygepleje	16
I alt	624

I 1940 oprettedes med statsstøtte en 1-årig fiskerskole i Lysekil. Skolen var nærmest en fagskole, hvor der foruden navigation undervistes i f. eks. sømandskab og fiskeribiologi. Skolen blev på grund af manglende tilslutning nedlagt i 1951.

Underkommissionens overvejelser

A. *Nødvendigheden af en fiskeruddannelse*

Dansk fisk og fiskeriprodukter har altid nydt et godt omdømme i udlandet. Årsagen hertil må søges dels i den danske fiskeindustris og eksportørstandens initiativ og dygtighed; men også i meget høj grad i det forhold, at den råvare, der leveres af de danske fiskere, har en så høj kvalitet. Denne høje standard hviler på en gennem generationer udviklet teknik i fiskeriet, på opfindelsen af effektive og skånsomme redskaber, som f. eks. snurrevoddet og på den danske fiskers personlige dygtighed. For at opretholde denne standard i den kommende tid, hvor den tekniske udvikling af fiskeriet kan forventes fortsat at gå stærkt fremad, og hvor tilgangen til fiskeriet ikke mere som for blot få generationer tilbage rekrutteres alene blandt de aktive fiskeres sønner, men fra alle samfundslag af befolkningen, og hvor det stærkt stigende tempo i fiskeriet medfører, at man ikke som tidligere kan

ofre den fornødne tid til at give de unge den fornødne uddannelse ombord i fartøjerne, er det nødvendigt på anden måde at søge bibragt de unge, der efter endt skolegang går ind i fiskerierhvervet, den nødvendige uddannelse.

B. *Formen for og omfanget af en fiskeruddannelse.*

På baggrund af de dårlige erfaringer fra Fiskernes Højskole og da behovet for undervisning er stærkt stigende i en tid, hvor uddannelse er kommet til at spille en større og større rolle såvel nationalt som internationalt, finder underkommissionen det naturligt og påkrævet, at der fra lovgivningsmagtens side stilles krav om, at de unge, der påtænker at gå ind i fiskerierhvervet, forinden skal gennemgå den fornødne uddannelse.

Erfaringen synes at vise, at tvungen uddannelse ikke virker afskrækkende på tilgangen til et erhverv. Blandt unge synes i stort omfang at herske den opfattelse, at jo større uddannelse, der kræves til udøvelsen af et erhverv, des mere attraktivt må erhvervet også være.

Gennemførelsen af en egentlig lærlingeuddannelse svarende til den påkrævede uddannelse inden for en række håndværks- og handelsfag har tidligere været behandlet i fiskeriministeriet og forelagt arbejdsministeriet. Det under arbejdsministeriet nedsatte lærlingeråd har imidlertid ikke ment at kunne indstille, at fiskeskipperuddannelsen blev anerkendt som en egentlig faglig uddannelse, og gennemførelse af en egentlig lærlingeuddannelse som fisker vil vanskeligt kunne passes ind i de for fiskerierhvervet gældende særlige forhold, bl. a. vil det være vanskeligt at binde lærlingen til en bestemt hyre for et længere åremål.

Da det også efter underkommissionens opfattelse i første omgang hovedsageligt drejer sig om at bibringe de unge den mest elementære og grundlæggende uddannelse i det erhverv, de ønsker at gå ind i, mener underkommissionen, at den naturligste og mest hensigtsmæssige uddannelse i lighed med den obligatoriske sømandsuddannelse må være et tvungent kursus af nogle måneders varighed på en kostskole.

Underkommissionen har derfor udarbejdet det som bilag 1 optagne forslag til lov om fiskeruddannelse.

Idet henvises til de til lovudkastet knyttede bemærkninger, skal blot yderligere tilføjes, at den foreslåede undervisning kun må betragtes som den absolut nødvendige elementære uddannelse, og underkommissionen kan fuldt ud tilslutte sig de tanker den i 1942 nedsatte kommission angående en videregående undervisning for unge fiskere har givet udtryk for i sin i 1944 afgivne betænkning.

Underkommissionen er dog ganske klar over, at de praktiske forudsætninger for en gennemførelse af en videregående undervisning som skitseret i ovennævnte betænkning ikke foreligger i dag, men ser ikke bort fra det hensigtsmæssige i, at man foreløbig tilstræber en udvikling herhenimod gennem udbygning af forberedelsen til nautiske eksaminer med en videregående eksamensfri undervisning i de særlige fiskerifaglige fag.

Underkommissionen skal endvidere pege på, at det ville være ønskeligt, om der til skolen blev knyttet et undervisningsfartøj (f. eks. en stor kutter) til brug ved den praktiske undervisning. På grund af de forholdsvis store anskaffelses- og driftsomkostningers gennemførelse af en sådan undervisningsform, har underkommissionen dog ikke ment at kunne stille forslag herom.

Underkommissionen skal endelig henlede opmærksomheden på, at det vil være af stor værdi for såvel de unge fiskere som for hele erhvervet såfremt, der kunne gennemføres en slags »velfærdstjeneste« for de unge fiskere, der herigennem skulle kunne få råd og vejledning med hensyn til deres økonomi, anvendelsen af fritiden m. m.. En sådan velfærdstjeneste vil sikkert bedst kunne varetages af de lokale fiskeriforeninger selv.

G. *Oversigt vedrørende lokalebehov samt summarisk overslag for en Fiskerskole til 100 elever.*

Undervisningslokaler		Netto-m²
5 normalklasser med plads til 20 elever å ca. 50 m² . . . . . ca.	250	
Særlokaler. . . . . ca.	100	
1 sal til gymnastik, foredrag, prøver, fester m. m. . . . . ca.	200	
Birum hertil, podie eller scene, omklædningsrum, bad m. v. . . ca.	150	
Toilet, garderobe m. m. . . . . ca.	50	ca. 750

Administration			
Forstanderkontor	ca.	25	
Medarbejdere	ca.	25	
Lærerværelse	ca.	50	ca. 100
Elevhjem			
100 elevpladser af 7,5 m^2	ca.	750	
Bad, toilet, etagedepoter m. m.	ca.	250	
Opholdsstue (r)	ca.	100	
Spisesal m. m.	ca.	150	
Køkken, depoter m. m.	ca.	150	ca. 1.400
Nettoareal i alt	ca.		2.250
2.250 m^2 nettoareal svarer til et bruttoareal på	ca.		3.300
			Brutto-arealer m^2
Boliger			
1 forstanderbolig	ca.	160	
3 boliger for inspektionshavende lærere å 120 m^2	ca.	360	
1 pedelbolig	ca.	90	
Bolig for økonoma og assistenter	ca.	90	ca. 700
Samlet bruttoareal	ca.		4.000

Summarisk overslag

Håndværkerudgift	ca.	4.000.000 kr.
Inventar (ca. 15 % af håndværkerudgifter)	ca.	600.000 kr.
Omkostninger (honorarer, attester m. m. ca. 15 % af ovenstående	ca.	700.000 kr.
I alt	ca.	5.300.000 kr.

eksklusiv grundkøbesum, anlæg af terræn, veje, have, evt. finansieringsudgifter (renter, kurstab) samt undervisningsmateriel.

Der vil udover det lokalebehov, der er skitseret ovenfor blive behov for særlige lokaler til undervisning i motorlære. Af hensyn til de krav der af brandvæsenet og andre offentlige myndigheder vil blive stillet til sådanne undervisningslokalers indretning, vil det sikkert blive nødvendigt at indrette dem i en særligbygning specielt beregnet til dette formål. På grund af de særlige tekniske krav der her vil blive stillet vil det være meget vanskeligt at opstille et skøn over omkostningerne, men da undervisningen i motorlære må betragtes som et meget væsentligt led i skolens undervisning må man påregne, at der udover de forannævnte udgifter til skolens bygning m. v. vil komme udgifter til indretning af de heromhandlede undervisningslokaler.

Driftsudgifterne må antages at ville beløbe sig til ca. 750.000 kr, årlig, hvoraf de største udgifter vil være lønningsudgifter ca. 350.000 kr., kostforplejning ca. 200.000 kr., vedligeholdelse og driftsudgifter af bygninger ca. 80.000 kr. og eventuelle elevtilskud ca. 60.000 kr.

I indtægter hidrørende fra elevafgifter m. v. vil der kunne forventes ca. 125.000 kr.

Kirkmann-Møller ønsker at påpege, at svigtende tilgang til statens sømandsskoler har medført, at skolernes kapacitet er for stor, hvorfor handelsministeriet er positivt indstillet overfor en eventuel aftale, hvorefter statens sømandsskoler indtil videre huser statens fiskerskole.

Udvalget henstiller, at der inden fremsættelse af udvalgets forslag til lov om fiskeruddannelse iværksættes en forhandling mellem fiskeriministeren og handelsministeren herom.

Bemærkningerne til lovforslagets § 2 bør da affattes i overensstemmelse med resultatet af forhandlingerne forinden fremsættelsen.

Underbilag til bilag nr. 46

UDKAST
til
lov om fiskeruddannelse

§ 1.

Med det formål at give unge mænd, der agter at blive erhvervsfiskere, både en almendannende og elementær praktisk og teoretisk fiskeruddannelse kan fiskeriministeren oprette og drive en fiskerskole: »Statens Fiskerskole« kaldet.

Ministeren kan derhos på nærmere fastsatte vilkår meddele godkendelse af private fiskerskoler.

§ 2.

De udgifter, der er forbundet med etableringen af statens fiskerskole, såsom udgifter til anskaffelse,

reparationer og indretning af bygninger samt anskaffelse af inventar og bådmateriel m. v., udredes af statskassen og bevilges på finansloven.

Til delvis dækning af disse udgifter opkræves af alle ved lovens ikrafttræden i skibsregistret optagne danske fiskerfartøjer, jfr. § 10, en afgift én gang for alle af 100 øre pr. registerton brutto.

§ 3.

Udgifterne ved statens fiskerskoles drift afholdes af statskassen og bevilges på finansloven.

Til delvis dækning af fiskerskolens driftsudgifter betales af ethvert dansk fiskerfartøj på 15 registertons brutto eller derover en årlig afgift af 18 øre pr. registerton brutto til statskassen.

§ 4.

Den i § 2 omhandlede afgift opkræves af chefen for skibsregistret. Den i § 3 omhandlede afgift opkræves efter nærmere af fiskeriministeren fastsatte regler og forfalder til betaling med halvdelen henholdsvis den 2. januar og den 1. juli. Afgifterne kan inddrives ved udpantning.

Hvor ganske særlige omstændigheder taler derfor, kan ministeren nedsætte eller endog helt eftergive den i § 3 omhandlede afgift.

Driften af statens fiskerskole forestås af et skoleråd bestående af 5 medlemmer, hvoraf formanden udpeges af fiskeriministeren, fiskernes hovedorganisationer udpeger to medlemmer, og finansministeriet og undervisningsministeriet udpeger hver 1 medlem.

Skolerådet behandler spørgsmål vedrørende fiskerskolen, ligesom rådet er pligtig til at føre tilsyn med skolen samt undervisningens gennemførelse i overensstemmelse med det i § 1, 1. stk., angivne formål. Formanden bestemmer rådets forretningsgang og drager omsorg for sagernes hurtige fremme.

Formanden oppebærer et vederlag, hvis størrelse fastsættes på finansloven. De øvrige medlemmer modtager for hver mødedag et vederlag, hvis størrelse fastsættes af ministeren.

De til medhjælp for formanden og til rådets virke i øvrigt nødvendige beløb bevilges på finansloven.

Statens fiskerskole drives som kostskole med kursus af ca. 3 måneders varighed.

Undervisningsplan og øvrige bestemmelser for fiskerskolens virksomhed samt vilkår for optagelse på skolen fastsættes af fiskeriministeren efter indstilling fra det under § 5 nævnte skoleråd.

Som vederlag for undervisning og ophold på skolen erlægges en af ministeren på grundlag af tilsvarende indstilling fastsat elevafgift.

Af midler, der bevilges på finansloven, kan der ydes understøttelse til værdige og trængende elever.

Første tidmønstring som fisker (medhjælper, partsfisker o. 1.) på registreringspligtigt dansk fiskerfartøj *er betinget af,* at vedkommende har gennemgået et kursus på statens fiskerskole eller på anden af fiskeriministeren godkendt fiskerskole.

Ministeren kan - såvel i enkelte tilfælde som efter samråd med fiskernes hovedorganisationer i almindelighed - gøre undtagelse fra denne bestemmelse.

Mønstringsbestyreren er forpligtet til at påse, at kravene i stk. 1 er opfyldt.

§ 8.

Fiskeriministeren bemyndiges til at udleje fiskerskolens lokaler til fiskerhøjskole eller andet formål til gavn for fiskeriet i det tidsrum, hvor den pågældende skolebygning måtte være ledig.

§ 9.

Overtrædelse af bestemmelserne i nærværende lovs § 7 straffes med bøde. Halvdelen af de indgåede bøder tilfalder Danske Fiskeres Kulturelle Fond. Den anden halvdel af bøderne tilfalder Dansk Fiskeriforenings hjælpefond og Vestjysk Fiskeriforenings hjælpefond med henholdsvis $^2/_3$ og $^1/_3$. Ophæves de nævnte fonds, bestemmes ved kgl. resolution, hvorledes de fonden tillagte bøder skal anvendes.

§ 10.

Denne lov gælder ikke for Grønland og Færøerne.

Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Grønland.

Loven træder i kraft den . . . . . ., dog at bestemmelsen i § 7 først træder i kraft til det tidspunkt, der fastsættes ved kgl. anordning.

Bemærkninger til forslag til lov om fiskeruddannelse

Som følge af, at fiskerfartøjernes gennemsnitsstørrelse i de senere år er vokset betydeligt, og deres aktionsradius er blevet tilsvarende udvidet, således at danske fiskerkuttere i dag fisker i farvande, der ligger adskillige døgns sejlads længere borte fra deres hjemhavn, end de tidligere fiskepladser, er kravet til mandskabets duelighed og kunnen blevet væsentlig forøget, og da besætningens størrelse selv på de største fiskerfartøjer foruden føreren, der er pligtig til at have bevis som fiskeskipper, normalt

kun er 4-5 personer, vil den bedst mulige uddannelse af hele mandskabet være af den allerstørste betydning.

Når dertil kommer, at fiskerflåden er udvidet betydeligt, således at det samlede antal fiskerfartøjer over 15 tons i dag udgør ca. 2100, færøske og grønlandske fiskerfartøjer ikke medregnet, vil det være af betydning såvel for skibsfartens sikkerhed i almindelighed, som for det enkelte fiskerfartøjs sikkerhed, at mandskabets kendskab til navigation og til de internationale søvejsregler bliver bedst mulige.

Fiskernes uddannelsesmuligheder inden for deres specielle erhverv er i dag meget små, efter at den af de to fiskeriorganisationer, Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, drevne fiskerhøjskole i Middelfart er blevet nedlagt og solgt, og der er derfor i fiskernes organisationer opstået ønsker om, at en særlig undervisning for fiskerungdommen må blive gennemført. På grundlag af de erfaringer, man har med hensyn til fiskernes søgning af den tidligere fiskerhøjskole, hvor elevtilgangen i forhold til antallet af erhvervsfiskere var ganske ubetydelig, har man ønsket at få en sådan undervisning gjort obligatorisk.

Under hensyn til, at staten driver eller yder bidrag til driften af de eksisterende sømandsskoler, de tekniske skoler og handelsskolerne synes det rimeligt, at der fra statens side ydes støtte til gennemførelse af den af fiskeriorganisationerne ønskede særlige undervisning for fiskere.

Til § /.

Den årlige tilgang til fiskerierhvervet kan påregnes at blive ca. 300 unge, og det vil derfor foreløbig være tilstrækkeligt med 1 skole, der kan tage 100 elever tre gange om året.

Til § 2.

Udgifterne ved skolens etablering beregnes at ville andrage ca. 5,3 mill. kr.

Til delvis dækning af disse udgifter foreslås det, at der opkræves et engangsbeløb på 1 kr. pr. registerbruttoton af alle ved lovens ikrafttræden registrerede fiskerfartøjer. Afgiften antages at ville indbringe ca. 50.500 kr. Statens udgifter ved skolens etablering vil herefter blive ca. 5.250.000 kr.

Såfremt der mellem fiskeriministeren og handelsministeren træffes aftale om, at statens fiskerskole indtil videre skal huses i en af statens sømandsskoler vil udgifterne til skolens bygning og delvis udgifterne til inventar kunne spares og omkostninger til skolens etablering derfor bliver af betydeligt mindre omfang.

Til § *3.*

De samlede årlige driftsudgifter anslås uden forrentning og afskrivning af skolebygningen til ca. 625.000 kr.

Idet det er fundet naturligt, at erhvervet bidrager til skolens drift, er der optaget bestemmelse om, at et sådant bidrag tilvejebringes ved en årlig afgift på 18 øre pr. bruttoregisterton for ethvert dansk fiskerfartøj på 15 br.t. og derover.

Det samlede beløb vil med den nuværende fiskerflåde kunne anslås til ca. 12.000 kr. årlig.

Til § *4.*

Opkrævning af den i § 2 omhandlede afgift er af praktiske grunde foreslået henlagt til skibsregistreringskontoret. Denne afgift påhviler alene registreringspligtige fartøjer, og chefen for skibsregistret opkræver i forvejen skoleskibsafgiften, jfr. lov nr. 394 af 19. december 1962, og afgiften til sømandsskolerne, jfr. lov nr. 231 af 7. juni 1952.

Afgiften til skolens drift foreslås opkrævet efter nærmere af fiskeriministeren fastsatte regler under hensyn til, at afgiften også påhviler fiskerfartøjer, der ikke er registreringspligtige.

Afgiften tænkes opkrævet gennem fiskeriets to hovedorganisationer, Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening, der under hensyn til, at samtlige danske fiskere er medlem af disse organisationer, på den bedste og billigste måde vil kunne indkræve afgiften hos medlemmerne.

Af hensyn til, at et fiskerfartøj på grund af havari eller andre årsager kan være ude af drift i længere tid, er der givet fiskeriministeren bemyndigelse til at nedsætte eller helt eftergive den i § 3 omhandlede afgift.

Til § *5.*

Af hensyn til den fremtidige udvikling og koordinering af uddannelsen vil det være af betydning, at samtlige interesserede parter får indflydelse på driften af statens fiskerskole, og der foreslås derfor oprettet et skoleråd bestående af 1 repræsentant for fiskeriministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening til at forestå skolens drift.

Til § 6.

Da det må anses for at være vigtigt, at eleverne så tidligt, det er muligt, bliver bekendt med de forhold og den disciplin, de vil blive underkastet om bord i et fiskerfartøj, foreslås skolen drevet som kostskole, således at eleverne skal bo på skolen.

Varighed af det enkelte kursus er fastsat til ca. 3 måneder, hvilket anses for tilstrækkeligt under hensyn til, at der alene skal gives en grundlæggende uddannelse.

For supplerende uddannelse og videreuddannelse må eleverne som hidtil henvises til særlige kurser (f. eks. i motorpasning, radiotelefoni, radarbetjening o. lign.) i henhold til ungdoms- og aftenskolelovgivningen og på navigationsskoler.

Undervisningen bør omfatte:

1. Praktisk somandskab (herunder redskabslære og bødning af redskaber).
2. Teknisk undervisning (grundlæggende motorlære, samt undervisning i de tekniske funktioner af Decca, Ekkolod, Radar, Asdic m. v.)•
3. Navigation (grundlæggende) (herunder de internationale søvejsregler).
4. Fiskens behandling om bord.
5. **Fiskerilovgivning** og fiskeribiologi.
6. Dansk og regning (herunder regnskabsføring).
7. Sprog (engelsk).
8. Svømning, livredning og 1. hjælp.
9. Sundhedslære.
10. Samfundslære.
11. Madlavning.

Under hensyn til, at der betales elevafgift på håndværkerskoler og sømandsskoler synes det rimeligt, at der pålægges elever på fiskerskolen en tilsvarende afgift.

Under hensyn til de ændringer, der vil kunne komme i pris- og lønniveau, er fastsættelsen af afgiftens størrelse henlagt til fiskeriministeren. Det må antages at være i overensstemmelse med almindeligt gældende principper, at der stilles midler til rådighed til fripladser i et sådant omfang, at ingen egnet ansøger udelukkes fra skolen af økonomiske grunde.

Til § 7.

Hovedformålet med oprettelse af statens fiskerskole: *At* give unge mænd, der agter at blive erhvervsfiskere, både en almendannende og elementær, praktisk og teoretisk fiskeruddannelse vil ikke kunne tilgodeses, med mindre det sikres, at drenge, der *ikke* har gennemgået et kursus på fiskerskolen, ikke kan forhyres med et registreringspligtigt dansk fiskerfartøj.

Uddannelsen bør derfor være obligatorisk og finde sted forinden første udmønstring som fisker.

Ved den ministeren tillagte beføjelse skabes mulighed for, at også ikke-registreringspligtige fiskerfartøjer kan blive omfattet af kravet, ligesom der vil kunne meddeles dispensation i enkelte tilfælde, f. eks. hvor det drejer sig om folk, der har haft beskæftigelse inden for søfarten eller andre grene af fiskerierhvervet.

En almindelig bestemmelse om, at en aldersgrænse f. eks. 18 år, eventuelt i forbindelse med en bestemmelse om, at mindst 12 måneders praktisk fiskeri fritager for kravet om uddannelse vil muligvis være hensigtsmæssig, og det henstilles, at fiskeriministeren ved udøvelsen af sin dispensationsbeføjelse overvejer spørgsmålet.

For at undgå unødigt ophold af et fiskerfartøj, der ikke til et forestående togt har mulighed for at få fuldtalligt mandskab, der har gennemgået det obligatoriske kursus, bør der skabes mulighed for, at der undtagelsesvis kan påmønstres en person, der ikke opfylder kravene. Den pågældende skal ved først givne lejlighed erstattes med en person, der opfylder betingelserne for udmønstring.

Til § *8.*

Med kursus af 3 måneders varighed vil det ikke være muligt at afvikle flere end 3 kurser om året, når hensyn tages til afvikling af ferier, nødvendige reparationer og vedligeholdelse.

Det foreslås derfor, at der tillægges fiskeriministeren bemyndigelse til at udleje fiskerskolens lokaler til fiskerhøjskole eller andet formål i det tidsrum, hvor skolebygningen måtte være ledig.

Til § *10.*

Da det ikke vil være muligt at sætte bestemmelserne i § 7 i kraft, før der er uddannet et tilstrækkeligt antal drenge, er det foreslået, at nævnte bestemmelse først sættes i kraft til det tidspunkt, der bestemmes ved kongelig anordning.

HANDELSMINISTERIET
3. afdeling, 2. kontor

BILAG NR. 47

Notat

Fredag den 13. maj 1966 afholdtes i handelsministeriet et møde vedrørende mulighederne for på statens sømandsskoler at afholde kursus for unge mænd, der påtænker at udmønstre i fiskerflåden. I mødet deltog kontorchef Kirkman-Møller og sekretær Heide Nielsen, handelsministeriet, navigationsdirektør Knud Hansen og inspektør P. Funder, statens sømandsskoler samt kontorchef Løkkegaard og fuldmægtig Simony, fiskeriministeriet.

Fra handelsministeriets side gav man udtryk for velvilje med hensyn til at udnytte de på sømandsskolerne for tiden ledige pladser ved at stille dem til rådighed for kursus for vordende fiskere. Der var enighed om, at det formentlig ville være mest hensigtsmæssigt at henlægge sådanne kursus til sømandsskolerne i Esbjerg og Frederikshavn. Det måtte endvidere være en forudsætning for en ordning som den omhandlede, at eleverne underkastede sig den eksisterende disciplin på sømandsskolerne, og at de i handelsministeriets bekendtgørelse af 16. maj 1949 angående undervisning ved statens sømandsskoler indeholdte bestemmelser i princippet fulgtes, dog således at visse timer i sømandsskolernes undervisningsplan efter samråd med handelsministeriet erstattes af timer i de for fiskere specielle fag. Yderligere oplæring af fiskere i specialfag kunne formentlig ske i form af foredrag uden for den egentlige undervisningstid. Herved ville det formentlig findes naturligt at anerkende fiskeres deltagelse i omhandlede kursus som kvalificerende til udmønstring til dækstjeneste i danske handelsskibe, og omvendt måtte de almindelige sømandsskoleelever anses for kvalificerede til udmønstring som fiskere.

Der var enighed om forsøgsvis at søge etableret kursus for fiskere på statens sømandsskoler i det omfang, der var plads på disse, hvilket efter forholdene i dag ville sige indtil ca. 150 fiskere om året, og på følgende vilkår:

1. Kursus skal være af 3 måneders varighed og følge sømandsskolernes terminer.
2. Sømandsskolernes disciplin, herunder optagelsesbetingelser, skal følges.
3. Undervisningen skal i princippet følge sømandsskolernes undervisningsplan, dog således at visse af sømandsskoletimerne erstattes af timer i fiskerifag.

I/S DANSK FORSØGSDAMKULTUR
Brøns, telefon (047) 5 32 35
Forsøgsleder: cand. mag. C. J. Rasmussen

BILAG NR. 48

Brøns, den 8. november 1963

Fiskerikommissionens underudvalg for fiskeriets driftsformer m. m.
Fiskeriministeriet,
Borgergade 16,
København K

Vedrorende konsulentordning for ørreddambrug

Siden forsøgsdambrugets oprettelse i 1955 har den konsulentvirksomhed, som dambrugserhvervet har behov for, været varetaget først af forsøgslederen alene og siden 1/6 1961 af endnu en videnskabelig medarbejder.

Hånd i hånd med ørreddambrugets enorme ekspansion har dette konsulentarbejde antaget et sådant omfang, at det ikke har kunnet undgå at lægge beslag på en ikke uvæsentlig del af den tid, som burde koncentreres om det egentlige forsøgsarbejde. Alene inden for det sidste år er behovet for konsulenthjælp steget så stærkt, at antallet af diagnosticerede sygdomstilfælde i 1963 har været dobbelt så stort som i det foregående år.

Denne udvikling har medført, at man i et møde i samarbejdsudvalget vedrørende forsøgsdambruget (bestående af 3 medlemmer af I/S Dansk Forsøgsdamkulturs bestyrelse, en repræsentant for Danmarks Fiskeri- og havundersøgelser samt en repræsentant for Fiskeriministeriet (formand)) den 22/2 1962 drøftede spørgsmålet om oprettelse af en speciel konsulenttjeneste, der skulle tjene som et praktisk mellemled mellem forsøgsdambruget og erhvervet, og som foruden at aflaste forsøgsdambruget skulle kunne afse tid til i højere grad, end det nu er tilfaldet, at aflægge lejlighedsbesøg på dambrugene.

Ved et nyt møde i samarbejdsudvalget den 24/5-62 gav såvel fiskeriminister A. C. Normann som den daværende departementschef B. Dinesen udtryk for sympati for tanken. Sidstnævntes kommentarer til sagen har i mødereferatet fået følgende udformning:

»Der vises sædvanligvis fra folketingets side velvilje, når det drejer sig om bevillinger til konsulentordninger, og efter de bemærkninger, ministeren nylig havde fremsat, ville Dinesen mene, at der var mulighed for at komme igennem med tilskud til konsulenter på samme måde, som for landbrugets vedkommende, der måtte dog opnås den fornødne finansielle hjemmel på finansloven«.

Efter at nuværende departementschef J. Nørgaard har overtaget formandsposten i samarbejdsudvalget, har der været afholdt endnu et møde i udvalget den 17/6 d. å. På dette møde blev spørgsmålet om en konsulentordning for dambrugene atter drøftet, og man var var fra alle sider enige om, at det ville være naturligt at indbringe det til realitetsforhandling i Fiskerikommissionens underkommission for fiskeriets driftsformer m.m. med anmodning om, at sagen fremmes mest muligt.

Når der desuagtet er gået temmelig lang tid, siden nævnte mødes afholdelse, skyldes det, at man mente at have et egnet emne til en sådan konsulentstilling. Den pågældende befandt sig imidlertid på daværende tidspunkt uden for landets grænser, hvilket har medført en tidsrøvende korrespondance, der imidlertid nu har resulteret i, at den pågældende har meddelt, at han ikke længere er interesseret i den nævnte beskæftigelse.

Denne forsinkelse har ikke gjort spørgsmålets løsning mindre presserende, *og jeg skal derfor på bestyrelsens vegne anmode om, at behandlingen af sagen i underudvalget må blive fremmet mest muligt.*

Samtidig skal jeg anmode om, at forsøgsdambruget må få lejlighed til at deltage i de møder, der vedrører nævnte spørgsmål.

P. b. v.
sign. C. *J. Rasmussen.*

Konsulentordning

Indledende bemærkninger.

På fiskerikommissionens møde den 14. september 1961 fik underkommissionen blandt andet til opgave at undersøge spørgsmålet om en eventuel gennemførelse af en konsulentordning for fiskeriet og underkommissionen har behandlet dette spørgsmål på en række møder til dels i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om uddannelsesforholdene, der i ikke ringe grad er sammenhængende med spørgsmålet om konsulenter.

Behovet for konsulenter.

Der var blandt underkommissionens medlemmer ikke udelt enighed om det nyttige og hensigtsmæssige i at indføre anvendelse af konsulenter i fiskerierhvervet. Flertallet af underkommissionens medlemmer er dog af den opfattelse, at der er behov for gennemførelsen af en konsulentordning. Vel er det ikke meningen, at en konsulent for fiskerierhvervet skal lære fiskerne at fiske, men den stærke udvikling, der blot i de seneste årtier har været med hensyn til kutternes størrelse, tekniske udstyr både med hensyn til maskineri, radio, radar, decca og andre elektrotekniske hjælpemidler, har medført, at kravene til besætningens kunnen er blevet ganske betydeligt skærpet. De samme forhold har tillige medført, at de enkelte bedrifter også er blevet økonomisk større.

Driften af en fiskekutter er i dag et millionforetagende, og også dette forhold skærper i høj grad kravet til driftsledernes evner. Man kan nævne en række specielle områder, hvor der er behov for en konsulenttjeneste, f. eks. maskinens pasning og vedligeholdelse samt rådgivning med hensyn til valget af redskabsmaterialer, maskiner, elektrotekniske instrumenter og disses pasning og vedligeholdelse. Endvidere vil særlig rådgivning i flere økonomiske forhold f. eks. regnskabsføring og indkøbsrationalisering samt i regnskabsteknik sikkert være værdifuld, dette sidste også uanset, at de fleste større fiskekutteres regnskaber varetages af uddannede revisorer.

Muligheden for at finde egnede konsulenter.

Underkommissionen er klar over, at det næppe vil være muligt at finde en konsulent, der er i stand til at varetage konsulentvirksomheden på alle disse forskelligartede områder. Konsulenter indenfor de enkelte specialer vil ganske sikkert kunne fås, uden at der kræves speciel uddannelse, som maskinkonsulent f. eks. maskiningeniører, som radio-radar-, decca- og ekkolodkonsulcnt f.eks. en elektroingeniør eller radiotekniker med nogen videreuddannelse; som redskabskonsulent vil en civilingeniør med en særlig uddannelse i behandling af plastik og lignende stoffer, der i dag i udstrakt grad anvendes til fabrikation af fiskeredskaber, nok med en kortere uddannelse i de specielle fiskeredskabers tekniske udformning og anvendelse kunne varetage hvervet som redskabskonsulent og en revisor fra en af de større fiskerihavne, der i forvejen har kendskab til fiskernes regnskaber, vil muligt kunne anvendes som regnskabskonsulent. Gennemførelsen af en sådan konsulentordning med en række konsulenter på forskellige faglige områder og muligt flere konsulenter indenfor hvert område fordelt i de større fiskerihavne vil imidlertid næppe blive økonomisk gennemførlig.

Konsulenttjeneste i andre erhverv.

Konsulenter indenfor landbruget har været kendt siden slutningen af det nittende århun-

drede, på hvilken tid der opstod trang til sagkyndige rådgivere og vejledere og teoretisk medhjælp for den praktiske landmand, og landbrugskonsulentsystemet er nu meget stærkt vidbredt og der findes konsulenter for en række fagområder, f. eks. husdyravl og planteavl, havebrug, mejeribrug, redskabs- og maskinbrug, agrikultur-, kemi-, regnskabskonsulenter med flere. Konsulenterne ansættes af de lokale landbo- og husmandsforeninger. Staten giver et efter ganske bestemte regler fastsat tilskud til konsulenternes lønning, rejse- og kørselsudgifter samt bidrager til en pensionsordning for konsulenterne. Tilskudet bevilges på de årlige finanslove, og på landbrugsministeriets forslag til finanslov for 1965/66 er optaget et beløb på 21 mill, kroner til dette formål.

I henhold til lov nr. 207 af 16. juni 1962 om teknologiske institutter og konsulentvirksomhed er der mulighed for at yde støtte til gennemførelse af konsulentordninger indenfor industri, håndværk, anlægsvirksomhed, transport, handel og omsætning i øvrigt. De nærmere regler for ydelse af tilskud til en sådan konsulentvirksomhed er fastlagt i handelsministeriets bekendtgørelse nr. 130 af 4. april 1963 om statstilskud til konsulentvirksomhed, og i henhold til de heri indeholdte regler kan der ydes tilskud til aflønning af konsulenter samt til disses rejser og kørselsudgifter og i en vis grad til administration.

Indstilling.

De eksisterende konsulentordninger er således begge baseret på erhvervets egen ansættelse af konsulenterne og aflønning af disse med statstilskud fastsat efter ganske bestemte regler. Som nævnt finder underkommissionen det ønskeligt, at en form for konsulenttjeneste søges gennemført for fiskerierhvervet, og det må være naturligt at søge en sådan konsulenttjeneste gennemført efter samme retningslinier, som allerede er fastlagt i de eksisterende konsulentordninger. Gennemførelsen af en konsulenttjeneste for fiskenet vil imidlertid støde på praktiske vanskeligheder, idet der som ovenfor nævnt næppe forefindes een eller flere enkeltpersoner, der er i stand til at varetage konsulenttjeneste på alle de ovennævnte forskellige fagområder, og ansættelse af konsulenter indenfor de enkelte faglige områder vil støde på økonomiske vanskeligheder såvel med hensyn til foreningernes aflønning af konsulenterne som med hensyn til mulighederne for at opnå det fornødne tilskud fra staten. Underkommissionen skal dog pege på, at en foreløbig konsulenttjeneste muligt vil kunne gennemføres på den måde, at fiskeriforeningerne knytter eksperter på de enkelte faglige områder, hvor man har konsulenttjeneste behov, til sig som deltidsansatte konsulenter, der alene har deres rådgivende virksomheder for fiskerne som en bibeskæftigelse i forbindelse med deres egentlige erhverv. Aflønningen af en sådan konsulent vil kun i mindre omfang belaste foreningerne, og der vil alligevel kunne fremskaffes effektiv konsulenttjeneste indenfor en række forskellige faglige områder. Om en sådan konsulents hovederhverv vil kunne forenes med en sagkyndig, men upartisk konsulenttjeneste, er et andet spørgsmål, der vel imidlertid næppe vil volde uoverstigelige vanskeligheder i praksis.

Som en sådan midlertidig løsning af konsulentspørgsmålet kan man også pege på muligheden af ansættelse af rejsekonsulenter, der hver indenfor deres fagområde varetager konsulentopgaverne for hele landet ved at rejse rundt til de fiskepladser, hvor man har konsulenttjeneste behov. En sådan konsulenttjeneste vil også kunne gennemføres af konsulenter, der alene er deltidsbeskæftiget som sådanne.

Underkommissionen skal herefter henstille, at fiskeriministeriet tager initiativ til at optage forhandlinger med fiskeriets hovedorganisationer om iværksættelse af en konsulenttjeneste for fiskeriet efter de ovenfor skitserede retningslinier.

Vestjysk Fiskeriforening har ikke kunnet tilslutte sig ovenstående indstilling, da man ikke mener, at der er noget større behov for en konsulentordning for fiskerierhvervet.

BILAGSFORTEGNELSE

Side

1 Skrivelse af 5. december 1963 fra underkommissionen vedrørende saltvandsfiskeriloven, herunder landvinding og forureninger vedrørende saltvand og omplantning i saltvand . . . 51
2 Skrivelse af 12. marts 1964 fra underkommissionen om ferskvandsfiskeriloven rn. m. 52
3 Skrivelse af 7. april 1964 fra fiskerikommissionen til medlemmerne angående ferskvandsfiskeriloven . . . 55
4 Indstilling af 8. juni 1964 fra underkommissionen om fiskerigrænser . . . 56
5 Skrivelse af 1. december 1964 fra arbejdsgruppen vedrørende revision af kvalitetsloven . . . 58
6 Indstilling af 6. december 1962 fra underkommissionen vedrørende afsætningsforhold, propaganda og kvalitetsproblemer angående fiskepropaganda . . . 61
7 Skrivelse af 24. oktober 1962 fra Dansk Fiskeriforening angående sorteringsregler 64
8 Indstilling af 17. marts 1964 fra arbejdsgruppen vedrørende sorteringsregler for fisk . . . 65
9. Indstilling af 24. november 1964 fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m. om en fortsættelse af rentabilitetsundersøgelserne . . . 72
10 Skrivelse af 5. december 1961 fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m. om skattefradrag for kostudgifter og søudstyr . . . 73
11 Diskussionsindlæg udarbejdet af revisionskontoret i Herning A/S vedrørende dambrugeres skatteforhold . . . 74
12 Skrivelse af 20. december 1961 fra Dansk Fiskeriforening om forskudsvis afskrivning ved bygning af fiskerfartøjer . . . 76
13 Skrivelse af 24. oktober 1961 fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m. om fiskernes indkomstskattemæssige forhold . . . 77
14 Skrivelse af 30. oktober 1961 fra Esbjerg Fiskeriforening om skattefradrag pr. fiskedag . . . 78
15 Skrivelse af 9. oktober 1962 fra Esbjerg Fiskeriforening om skattefradrag pr. fiskedag . . . 79
16 Skrivelse af 30. oktober 1962 fra Thyborøn Havns Fiskeriforening om fiskernes skattefradrag . . . 80
17 Skrivelse af 13. februar 1964 fra Esbjerg Fiskeriforening m. fl. om skattefradrag 81
18 Skrivelse af 24. oktober 1961 fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m. angående afgiftsfri tobak, spiritus og vin . . . 82
19 Svar af 1. december 1961 fra finansministeriet vedrørende bilag 18 . . . 83
20 Forslag fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m. vedrørende fiskeres adgang til proviantering af uberigtigede tobaksvarer . . . 84
21 Skrivelse af 19. december 1962 fra underkommissionen om rentabilitet og låneforhold m. m., hvormed forslaget (bilag 20) fremsendtes til departementet for told- og forbrugsafgifter . . . 85
22 Skrivelse af 22. august 1963 fra finansministeriet angående told- og afgiftsfrihed for tobaksvarer . . . 86
23 Skrivelse af 13. februar 1964 fra Esbjerg Fiskeriforening til Dansk Fiskeriforening om toldfri tobaksvarer . . . 87
24 Skrivelse fra Rejeudvalget i Skagen . . . 88
25 Skrivelse af 2. august 1961 fra sildeudvalget i Hirtshals og Skagen . . . 90
26 Memorandum af 15. december 1961 fra sildeudvalgene i Hirtshals og Skagen . . 91
27 Skrivelse af 18. januar 1962 fra Skagen Skipper- og Interesseforening om fiskeriets låneforhold . . . 93
28 Skrivelse af 1. januar 1962 fra Århus Fiskeriforening om den praktiserede mindsteprisordning for rødspætter . . . 95

Side

29 Skrivelse af 23. marts 1962 fra Fællesudvalget for Dansk og Vestjysk Fiskeriforeninger angående mindstemål og mindstepriser . . . 97
30 Skrivelse af 16. april 1962 fra Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening til samtlige lokale fiskeriforeninger . . . 100
31 Skrivelse af 9. september 1964 fra Dansk Fiskeriforening og Vestjysk Fiskeriforening om mindsteprisordning for fisk . . . 101
32 Skrivelse af 29. maj 1963 fra Monopoltilsynet vedrørende mindsteprisordningen for rødspætter . . . 103
33 Oversigt over de i en række lande anvendte prissystemer ved førstehåndssalg af fisk 105
34 Indstilling af 2. februar 1966 fra arbejdsudvalget vedrørende mindstepriser ved førstehåndssalg af fisk . . . 111
35 Skrivelse af 24. marts 1962 fra Centralforeningen af fiskeriforeninger i Vendsyssel om hjælp til fiskerierhvervet . . . 112
36 Skrivelse af 21. april 1962 fra Vestjysk Fiskeriforening angående bilag 35 . . . 113
37 Skrivelse af 15. februar 1963 fra Dansk Fiskeriforening om de økonomiske forhold for fiskeriet . . . 114
38 Skrivelse af 22. april 1963 fra Dansk Fiskeriforening angående fiskeriets finansieringsproblemer . . . 115
39 Notat af 17. marts 1966 fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank om forhøjelse af fiskeribanklovens udlånsmaximum m. m. . . . 116
40 Forslag af 19. januar 1962 fra Esbjerg Fiskeriforening om etablering af en investerings-, selvpensionerings- og reguleringsfond . . . 122
41 Resolution af 22. februar 1962 fra Struer og Omegns fiskeriforening om statstilskud . . . 123
42 Notat fra ministeriet for offentlige arbejder vedrørende de af fiskeriet betalte skibs- og vareafgifter i statshavnene . . . 124
43 Betænkning fra underkommissionen om redningstjenesten m. v. . . . 125
44 Skrivelse af 12. januar 1966 fra formanden for Dansk Fiskeriforening vedrørende bilag 43 . . . 136
45 Forslag til **prioritetsfølgen** for bygning af nye skibe til fiskeriministeriet . . . 137
46 Indstilling fra underkommissionen om fiskeriets driftsformer m. in. om fiskeruddannelse . . . 138
47 Notat fra handelsministeriet vedrørende fiskeruddannelse . . . 147
48 Skrivelse af 8. november 1963 fra I/S Dansk Forsøgsdamkultur om en konsulentordning **for** ørreddambrug . . . 148
49 Indstilling af 17. december 1965 fra underkommissionen om fiskeriets driftsformer m. in. om en konsulentordning for fiskerierhvervet . . . 149

EMNEFORTEGNELSE

Side

A

Afgifter i statshavne 41
Afgifter på fiskeriets driftsmidler 28
Afskrivning, forskudsvis ved indgåelse af kontrakter om bygning af fiskerfartøjer 26
Afskrivningsregler for ørreddambrug 25
Afsætningsformer 16
Autorisation af fiskeeksportører 17

C:

Centralsalg 16, 18

D

Decca, lejeafgift 30
Driftsformer, underkommission om 44
Driftsmidler, afgifter på 28

E

Eksportudvalget 18
Emballage 21

F

Ferskvandsfiskeriloven, underkommission om . . 13
Finansieringsforhold 36
Fiskeriattachéer 19
Fiskeribanken 36
Fiskerigrænser 12, 14
Fiskerikontrollen 42
Fiskeriterritorium 12, 14
Fiskerskole 46
Fisketegn 13
Fjernfiskeri 44
Fritagelse for afgifter på tobak og spiritus 28
Forsøgskutter 43
Færøerne, fiskeeksport 21
Færøerne, fiskeribestemmelser 44
Førstehåndsafsætning 21, 35

G

Grønland, fiskeeksport 21
Grønland, fiskeribestemmelser 45

H

Havneafgifter 41
Havneforhold 45

I

Ind- og udførsel, lov om 18
Investerings-, selvpensionerings- og regulerings-fond 40

K

Konsulentordning 46
Kontraktsalg (forbud mod) 35

Side

Kostudgifter, fradrag for 24
Kurstab, afskrivning som driftsudgift 25
Kvalitetskontrol, lov om 15

L

Lejeafgift for dekkaanlæg 30
Liniefredning . . . . . 12, note 2

M

Markedsdannelserne 20
Mindstepriser ved førstehåndssalg 30
Mindsteprisordning ved eksport 18

P

Priser, oplysning i radio 41
Produktionsstatistik 40
Propaganda 16

R

Radioudsendelser om priser 41
Randers fjord, lov om fiskeri i 13
Redningstjenesten, underkommission om 43
Redskabsekspert 45
Redskabslaboratorium 45
Rentabilitet, underkommission om 23
Rentabilitetsundersøgelser 23

S

Saneringslån 36
Saltvandsfiskeriloven, underkommission om . . 11
Skattefradrag for kostudgifter og søudstyr . . . 24
Skattefradrag, særskilt for erhvervsfiskere 27
Skatteproblemer 24
Sorteringsregler 17
Spiritusafgifter, fritagelse for 28
Statistik 40
Statstilskud 40
Sygelønsordning 47
Søudstyr, fradrag for 24

T

Tilgangen til fiskerierhvervet 46
Tobaksafgifter, fritagelse for 28

U

Uddannelse af fiskere 46
Undersøgelses- og forsøgskutter 43
Undersøgelsesskib 43

0

Ørreddambrug, afskrivningsregler for 25

Å

Ålegårde, lov om afløsning af 11